

ویژه نامه بحران آب در ایران ۱۳۹۷ برابر ۲۰۱۸

شماره ۲

امیرجوهری لنگرودی

haftegi_kargari@gmail.com

info@karegari.com

کم آبی - خشکسالی در لابلای مطبوعات خبری ایران
روزشمار اردیبهشت ۱۳۹۷

یادداشت
امیرجوهری لنگرودی

****

آب زندگی است !

به اردیبهشت ۱۳۹۷ که می‌رسیم، مشکل آب به کف خیابان کشانده می‌شود؛ چه در خراسان جنوبی، چه در سطح اصفهان، اهواز، شوش و ... مردم یکی بعد از دیگری فریاد اعتراض شان را بلند کردند.

در تاریخ پنجم اردیبهشت روزنامه شرق از قول: شاهین پاکروان؛ معاون راهبردی و نظارت بر بهره برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور با اشاره به اینکه شهرهای دارای وضعیت قرمز آبی در استان‌های اصفهان، کرمان، فارس، خراسان رضوی و سیستان و بلوچستان قرار دارند، شرایط آبی دو حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان و فلات مرکزی را با توجه به کاهش شدید بارش‌ها در کشور، از سایر نقاط ایران وخیم‌تر اعلام کرد. پاکروح از وجود تنش آبی برای ۳۳۴ شهر کشور خبر داد. در همین نوشتار، پاکروان مفهوم تنش آبی، وضعیت زرد و قرمز را توضیح می‌دهد و می‌نویسد: «او تنش آبی به شرایطی اطلاق می‌شود که در ساعاتی از روز که عمدتاً ساعات گرم است، میزان مصرف آب از تولید پیشی بگیرد. تنش آبی به دسته‌های مختلف تقسیم می‌شود. اگر میزان کمبود آب کمتر از ۱۰ درصد مصرف باشد، وضعیت منابع آبی زرد است. در حال حاضر ۵/۱۰ میلیون نفر از جمعیت شهری با وضعیت زرد مواجه هستند.» پاکروح افزود: «کمتر از هفت میلیون نفر از جمعیت کشور در شرایط نارنجی بوده و میزان کمبود تولید آب آنها بین ۱۰ تا ۲۰ درصد کمتر از مصرف است. ۱۷ میلیون نفر از جمعیت شهری نیز که ۵۰ درصد جمعیت کشور را شامل می‌شود، شهرهایی هستند که تنش آبی بیش از ۲۰ درصد دارند.» او عنوان کرد: «۱۲۹ شهر از ۳۳۴ شهر دارای تنش آبی در حوزه فلات مرکزی قرار دارند. در این منطقه میزان بارش‌ها نسبت به سال گذشته ۵۰ درصد کاهش یافته است... وی با صراحت اعلام می‌دارد: از آنجا که ۱۵ سال است که درگیر خشکسالی هستیم، باید تدبیری برای سازگاری با شرایط خشکسالی داشته باشیم.» (۱) بدین ترتیب در دل این بحران گسترده پنج استان‌های استان‌های اصفهان، کرمان، فارس، خراسان رضوی و سیستان و بلوچستان در وضعیت قرمز قرار دارند.

در هیجدهم اردیبهشت از قول خبرگزاری ایسنا آمد: «دی ماه سال گذشته هم روزنامه نیویورک تایمز در گزارشی تکان‌دهنده مدعی شد که ۱۲ استان از ۳۱ استان ایران تا ۵۰ سال آینده تمام سفره‌های زیرزمینی ایشان را از دست می‌دهند و با خشک شدن کامل تقریباً نیمی از استان‌های ایران جمعیت زیادی مجبور به مهاجرت هستند.» (۲)

مردم خراسان می‌گویند: الله بارون هم بدهد، بی برنامه گی آن را به آسمان باز می‌گرداند! بحران آب و خشکی، حکایت دیرروز و امروز نیست. حکایت خشکسالی و بی‌توجهی به سرزمین زعفران و زرشک و اناب آنقدر کهنه شده که دیگر اهالی آن، خود را فرزندان یتیم ایران می‌دانند. نوزده و بیست سال خشکسالی، نفس زندگی کشاورزان و دامداران را به شماره انداخته است. دام‌های مردم آن سامان، دیر زمانی است که در زیر خاک خسبیده‌اند. در فقدان آب، کشاورزی نیز روز به روز در حال آب رفتن است. پایتخت زعفران به جای اینکه کانون توجهات بازارهای جهانی باشد نقطه صفر فراموشی است و دارد در سایه بی‌توجهی و تب تند خشکسالی می‌سوزد. سپس شاهد اعتراض کشاورزان مسیر اهواز - شوش امروز نسبت به انتقال آب از طریق کانال کوثر برای صنعت نیشکر اعتراض کردند، این انتقال موجب بیکاری اکثر کشاورزان خواهد شد.

بعد از استان خراسان در شهر اصفهان، مشکل آب به صورت خزنده و بدون اعلام رسمی، جیره بندی مش گردد. آب شرب مردم در بسیاری از مناطق اصفهان قطع می‌شود. قطع شدن آب در اصفهان مشکلات زیادی برای مردم و اصناف ایجاد کرده اما مسئولین آب و فاضلاب صرفاً بر ناکافی بودن میزان آب سد زاینده رود تاکید کرده اند.

مسعود میرمحمدصادقی، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای اصفهان با طرح این احتمال که «در سال جاری و در ادامه روند فعلی، آورد سد زاینده رود از مجموع حداقل مطلق‌های ماهانه تجربه شده در ۵۰ سال اخیر نیز کمتر باشد»، امروز دوشنبه ۳ اردیبهشت به ایسنا گفته: «حجم آب موجود در صورت عدم محدودیت کیفی به سختی قادر خواهد بود تا پاییز امسال و شروع بارش‌ها کفاف شرب را بدهد که به این منظور علاوه بر صرفه جویی، استفاده از منابع محلی نیز در دستور کار قرار گرفته است.

جدا از این؛ در رابطه با مشکل کمبود آب، حشمت الله انتخابی شامگاه پنج‌شنبه هفتم اردیبهشت در همایش اصفهان و زاینده رود و مراسم رونمایی از کتاب یا به پای زاینده رود، اظهار کرد: «هفت درصد حوضه زاینده رود در چهارمحال و بختیاری و ۹۳ درصد آن در استان اصفهان قرار دارد.» وی ادامه داد: «نمی‌دانم چرا با وجود اینکه وضعیت کنونی آب بسیار بد است اما هنوز حقیقت را به مردم نگفته‌اند. ظاهراً وضعیت آب را جدی نگرفته‌اند. در شرایط کنونی احتمال دارد آب بهداشتی خود را از چاه و آب شرب را از منابع برداریم. این سرزمین، بحران‌های فراوانی را پشت سر گذاشته و امید است بتوانیم با همکاری همه مردم این تهدید را به یک فرصت تبدیل کنیم.» وی افزود: «۲۷ استان کشور درگیر خشکسالی هستند و از ۲۰ تا ۸۰ درصد با کمبود بارش مواجه شده‌اند. بخش‌هایی از ۷ استان کشور نیز شرایطی بدتر از اصفهان دارند.» (۳)

در مقابل این چنین دشواری روستائیان شرق اصفهان، روستائیان چهارمحال و بختیاری و روستائیان کرمان و روستائیان سیستان و بلوچستان و در جنوب کشور امروز به دشوارترین شکل روزگار می‌گذرانند و این نگرانی هر روز بیش از پیش دامن گستر می‌گردد.

در رابطه با حقابه استان اصفهان و دشواری زندگی روستائیان گفتنی بسیار است. این نخستین بار نیست که کشاورزان اصفهان که به انتقال ۴۰۰ میلیون متر مکعب آب از حقابه استان اصفهان به یزد که زندگی آن‌ها را به خطر انداخته اعتراض می‌نمایند. در رابطه با این ماجرا در سال ۹۵ مسئولان استان اصفهان به کشاورزان قول داده بودند که ۲۰۰ میلیون متر مکعب از آب پشت سدها را به کشاورزی در شرق اصفهان اختصاص دهند. اما، به این وعده عمل نکردند. در همان سال گروهی از کشاورزان اصفهانی دقیقاً نظیر آن چه در اصفهان اتفاق افتاد، لوله انتقال آب به استان یزد را شکستند.

کشاورزان حق‌آبه دار زاینده رود شامل شهرستان‌های چندی از جمله؛ شهرستان‌های مبارکه، لنجان، خمینی شهر، مبارکه، نجف آباد، فلاورجان و شهرستان اصفهان هستند و می‌گویند چون حق‌آبه زاینده رود را دارند، آب زاینده رود «ملی» نیست و لذا نباید به یزد انتقال پیدا کند. در این میان، حق‌آبه دیرینه مردم یزد از آب زاینده رود کاملاً بدست فراموشی سپرده می‌شود. موضوع حقابه و مالکیت بر سر تئمه آب کشور تنها به استان اصفهان خلاصه نمی‌شود که اغلب مجلس نشینان رژیم از اکثر استانها اکنون پیرامون حقابه شهروندان (بخوانید نهادها و ارگانهای محلی و استانی) به مناقشه و منازعه پرداخته اند. از قم نیز نماینده اش خواستار تخصیص حقابه تالابها و رودخانه های این استان است و همواره حرف از اجحاف می‌زند. استاندار لرستان نیز در صورت عدم تخصیص آب به لرستان از حوضه سدهایی چون کرخه، حقابه

لرستان، تهدید به استعفاء می نماید. می توان گفت: کلیه نهادهای رژیم از سر تا ذیل با گسترش بحران فقدان آب، خشکسالی به تکاپو افتاده اند و هر یک به زعم خویش، امکان حق بهره برداری و مالکیت خود را از منابع آبی را طلب می کنند و بر سر آن داد سخن می رانند.

تشییع جنازه هندوانه، که در اعتراض به وزارت جهاد کشاورزی، دلالان غارتگر، افت شدید قیمت در سطح شبکه های مجازی به شکل گسترده باز خورد داشت همه ما دیده ایم، بدون تردید به شکاف اسف بارتر مهاجرت های وسیع تری را در برابر خود خواهیم داشت! در همین رابطه آماری که آماری که عیسی کلانتری رییس سازمان حفاظت از محیط زیست هم تقریباً آن را تایید کرده و گفته است: «کمبود آب در صورتی که مدیریت نشود، موجب خواهد شد که ۵۰ میلیون نفر از جمعیت ایران ناگزیر به ترک این کشور شوند. اگر وضع فعلی مصرف آب در بخش کشاورزی ادامه داشته باشد در کمتر از ۲۵ سال دیگر شرق و جنوب کشور کاملاً خالی از سکنه خواهد شد...» (۴)، آنچه بیان خشم و واگویای مصیبت مردم ورزنده در شرق اصفهان، یا ارومیه در آذربایجان است نشان می دهد که اعتراض های کشاورزان و مردم در ورزنده و ارومیه نمونه های جدی ای از واکنش به سیاست های آب رسانی و سدسازی های مخرب است که بیشترین خاصیتشان پر کردن جیب پیمانکارانی بوده است که در پی خشکسالی و بحران آبی، مثلاً آب کشاورزی اصفهان را برای مصارفی به یزد منتقل ساختند که خودش حاصل بی تدبیری ها و لجام گسیختگی ها و سیاست های شهرنشینی و استقرار صنایع در دوره ای بوده و بسهم خویش در دوره بعدی بحران را گردید. اگر سیاست گذاری و برنامه ریزی درست و دموکراتیک در همراهی با خواست مردم نیازمند صورت می گرفت؛ معمولاً نباید یک ملت از جابجایی منابع درونی در چارچوب حاکمیت خود به خشم آید و برانگیخته شود. بر روی رودخانه هایی که دریاچه ای ذی قیمت و حیاتی ارومیه را تغذیه می کردند ۹۳ سد ساخته شده است. نتیجه؟ نه آبادانی کشاورزی و نه رشد صنعتی، اما در عوض ویرانی محیط زیست و تخریب و جابجایی میلیونی انسانی را با خود به همراه داشته و خواهد داشت که رشد بلامنازع حاشیه نشینی نزدیک به هیجده میلیونی محصول خانه خرابی همه بی نقشه گی هاست که حاکمیت سیاه اسلامی طی این چهار دهه بر مردمان جامعه ما تحمیل کرده است.

منابع:

(۱) - روزنامه شرق، چهارشنبه ۵ اردیبهشت ۱۳۹۷

<http://www.sharghdaily.ir/fa/Main/Detail/186163>

(۲) - خبرگزاری دولتی ایسنا، ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۷

<https://www.isna.ir/news/97021608554>

(۳) - خبرگزاری دولتی ایسنا، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۷

<https://www.isna.ir/news/97020703956>

(۴) - ماخذ بالا "خبرگزاری دولتی ایسنا، ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۷"

حقایق از وضعیت "کازرون غرق در خون" از زبان یکی از شهروندان:

گفتگوی گزارشگر رادیو ندا با شهروندان ایران

<http://www.radioneda.de/2018/05/18/Kazeron180517.mp3>

یکی از شهروندان در کازرون در گفتگو با رادیو ندا با اشاره به وضعیت شهر در پی سرکوب خونین اعتراضات مسالمت آمیز مردم، با تاکید بر "سرکوب فقط خشم مردم را بیشتر می کند"، گفت: "مردم کازرون ملتی همبسته اند و زیر بار حرف زور نمی روند."

*****

روزشمار بحران آب اردیبهشت ۱۳۹۷:

ایران بی آب چگونه خواهد بود؟

<https://www.isna.ir/news/97020100197>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا، اول اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: در آینده‌ای نزدیک، بسیاری از شهرهای ایران شاهد ایستگاه‌های فروش آب تصفیه شده چاه‌ها خواهند بود. احتمالاً اصفهان بزرگ‌ترین شهری است که در ابتدای صف این وضعیت قرار دارد.

به گزارش ایسنا، جعفر محمدی، صاحب امتیاز و سردبیر عصر ایران در یادداشتی نوشت: «اگر نیمی از عزم و همتی که در مسئولان برای فیلترینگ شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها وجود دارد، درباره «آب» موجود بود، اینک با مقوله‌ای به نام «بحران آب» مواجه نبودیم.

طبق اطلاعات منتشر شده در سال آبی جاری تنها ۲ استان ایران، شاهد نزولات آسمانی بالاتر از میانگین درازمدت داشته‌اند (آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی و اردبیل). بقیه استان‌ها درگیر دامنه‌ای از کم آبی و بی آبی هستند و حجم آب برخی سدها ۹۰ درصد کاهش داشته است.

اگر اوضاع آبی کشور به همین شکل کنونی ادامه یابد، چندین اتفاق زنجیره‌ای می‌افتد که می‌تواند وضعیت تاریخی و تمدنی ایران را تحت الشعاع قرار دهد:

در مرحله اول، بخش‌های مرکزی ایران از مرز کم آبی عبور می‌کند و به بی آبی می‌رسد و در فاز بعدی، این بحران به مناطق غیر کویری هم تسری می‌یابد.

با کاهش منابع آب، تنش‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی تشدید می‌شود. بدین معنا که در دوران کم آبی، درگیری بر سر سهم آب اوج می‌گیرد؛ کم‌این‌که از هم اکنون طلیعه آن را شاهد هستیم. در چند ماه اخیر، شاهد آن بودیم که برخی کشاورزان اصفهانی که زمین‌هایشان دچار کم آبی است، چندین بار خط انتقال آب از اصفهان به یزد را مورد حمله قرار داده و حتی با نیروهای امنیتی هم درگیر شده‌اند. از آن سو، مردمان چهارمحال و بختیاری و خوزستان نیز با انتقال آب از استان‌های خودشان به بخش‌های مرکزی کشور مخالفت می‌کنند.

این وضعیت، به طور ملموسی، اتحاد ملی را تحت الشعاع قرار می‌دهد و از مردمی که در روزهای سختی مانند دوران جنگ تحمیلی، در کنار هم ایستاده بودند، جماعتی می‌سازد که اینک رو در روی هم ایستاده و آب را از هم دریغ می‌کنند. این نگران‌کننده‌ترین نوع رابطه در میان بخش‌های مختلف یک ملت است.

کمبود آب، فقط در بخش کشاورزی متوقف نمی‌شود و بخش صنعت را نیز دربرمی‌گیرد. بسیاری از صنایع آب بر مانند فولاد که در مناطق بحران آبی واقع هستند، ناگزیر خواهند شد از ظرفیت تولیدشان بکاهند. بدین ترتیب شاهد افزایش بیکاری در بخش کشاورزی و صنعت خواهیم شد.

با تشدید کم آبی، دولت‌ها ناگزیر می‌شوند همه یا بخش اعظم منابع آبی را به آب شرب شهری اختصاص دهند ولی افزایش جمعیت از یک سو و کاهش منابع آبی، تأمین آب آشامیدنی را نیز با مشکلات و کمبودهای عدیده مواجه می‌کند.

در آینده‌ای نزدیک، بسیاری از شهرهای ایران، شاهد ایستگاه‌های فروش آب تصفیه شده چاه‌ها خواهند بود. احتمالاً اصفهان بزرگ‌ترین شهری است که در ابتدای صف این وضعیت قرار دارد؛ پیشتر در قم نیز شاهد ایستگاه‌های فروش آب بودیم ولی نه به خاطر کمبود آب که به دلیل طعم شور آب شهری.

با تشدید بحران و رسیدن از کم آبی به بی آبی، درگیری‌های انتقال آب، سالیانه به انتفاء موضوع می‌شود و بزرگ‌ترین مهاجرت‌های درون‌سرزمینی شکل می‌گیرد. بدین سان، مناطق مرکزی ایران رفته رفته از جمعیت خالی می‌شوند و ساکنان آن به حداقل ممکن می‌رسند. در مقابل، مناطقی مانند آذربایجان، لرستان، کردستان و شمال ایران با هجوم جمعیتی مواجه می‌شوند. تهران نیز به لحاظ پایتخت بودن، یکی از مقاصد اصلی مهاجرت خواهد بود و این در حالی است که نه تهران و نه سایر مناطق مهاجرپذیر، برای پذیرش این حجم انبوه از جمعیت، آمادگی‌های زیربنایی را ندارند و حتی در تأمین آب اهالی فعلی خودشان هم دچار مضیقه‌اند.

با افزایش بهمن‌وار مهاجران تشنه و بیکار شده، «تنش سکونتگاه» و «تشدید بحران بیکاری»، جای خود را به «درگیری بر سر منابع آبی» می‌دهد. همزمان بحران‌های زیست‌محیطی تشدید می‌شود و ریزگردها و توفان‌های نمک، پهنه وسیع تری از کشور را درمی‌نوردد؛ فرونشست زمین به امری فراگیر تبدیل می‌شود و با از بین رفتن سطح پوشش گیاهی در بسیاری از مناطق، بارندگی‌های گاه و بیگاه، تبدیل به سیل می‌شوند.

در همان حال، کاهش تولیدات کشاورزی، به کمبود منابع تغذیه‌ای دام‌ها می‌انجامد و بحران تغذیه در کشور فراگیر می‌شود.

در این گیر و دار کسانی که می‌توانند از ایران خارج می‌شوند و بدین ترتیب، جریان خروج سرمایه‌های مادی و معنوی از کشور تقویت می‌شود.

اتحاد ملی آسیب دیده، انبوه جمعیت کشاورز و کارگری که بیکار شده‌اند، کمبود سرزمین‌های مناسب برای سکونت مردمان مناطق بی‌آب، تقابل‌های فرهنگی ناشی از مهاجرت‌های سریع و گسترده، کاهش تولیدات کشاورزی و دامی، تشدید بحران‌های زیست‌محیطی، ناامیدی عمومی و بدبینی ناشی از بحران آب به حکومت و ناآرامی‌های ناشی از آن، کشور را در برابر خطرات فرامرزی نیز تضعیف می‌کند و این می‌تواند در نهایت استقلال ملی را نیز تحت الشعاع قرار دهد.

بی تردید مهم ترین، حیاتی ترین و راهبردی ترین مسأله ایران معاصر «آب» است ولی گویا نه مردم آن را جدی گرفته اند و نه مسئولان؛ این بی توجهی همگانی، نگرانی درباره آب و آینده ایران را صد چندان می کند.

ایران در حالی با سرعت دلهره آوری به سمت فروپاشی ناشی از بی آبی می رود که راه های علمی و تجربه شده بین المللی برای جلوگیری از رسیدن به وضعیت وحشتناک پیش گفته، وجود دارد و اگر مردم و مسئولان، کمی درایت و میهن دوستی به خرج دهند، می توانند از همین امروز روند کندسازی و توقف ماشین فاجعه - که صدای بوق آن می آید - را آغاز کنند؛ به سرزمین مادری رحم کنیم و به خودمان و به فرزندان مان.»

انتهای پیام

رئیس سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری اصفهان: خشکی زاینده رود در میزان افسردگی شهروندان موثر است

<https://www.isna.ir/news/97020100423>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا در تاریخ یکم اردیبهشت 97 آمده است: رئیس سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری اصفهان گفت: خشک بودن زاینده رود در کاهش خلاقیت شهروندان و افزایش میزان افسردگی بی تاثیر نیست.

به گزارش ایسنا، محمد عیدی امروز (شنبه) در جمع خبرنگاران در خصوص برنامه های هفته فرهنگی اصفهان اظهار کرد: اصفهان به سمت تحقق شهر فرهنگی پیش می رود و اگر بخواهیم شاهد تحقق شهری فرهنگی باشیم، باید اصفهان شهری زیست پذیر و انسان محور و محدودگرا با شاخص پایداری باشد.

وی با بیان اینکه اصفهان کلانشهر نیست بلکه جهان شهر است، افزود: هر کلانشهر شاخص های اصفهان را دارد. شهر جهانی شهری است که در مدار ارتباطات قرار دارد. برخی شهرها مانند دبی شهری جهانی هستند، اما جهان شهر نیستند. جهان شهر باید بتواند شاخص ها و ظرفیت های بومی خود را به شاخص های جهانی تبدیل کند.

رئیس سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری اصفهان، با اشاره به نام گذاری هفته فرهنگی اصفهان گفت: پیک گردشگری اصفهان به دلیل فضای زیبا و سرسبز در اردیبهشت ماه است و به همین علت از سوم تا نهم اردیبهشت هفته فرهنگی اصفهان نامگذاری شده است.

عیدی ادامه داد: برنامه های پیش فرض هفته فرهنگی اصفهان موجب افزایش نشاط اجتماعی میان شهروندان می شود و با افزایش نشاط اجتماعی، آسیب ها نیز کاهش پیدا می کند. همچنین بالا بودن میزان افسردگی ها موجب کاهش خلاقیت می شود و خشکی زنده رود در آن بی تاثیر نیست. وی افزود: پیش فرض دوم برای رسیدن به شهری فرهنگی، احترام به حقوق فرهنگی کلیه شهروندان است و همه شهروندان باید بتوانند در کمترین زمان به حقوق خود دست یابند. در این راستا از مشارکت اجتماعی شهروندان نیز بهره خواهیم برد. سعی شده است که همه گروه های سنی و جنسی مخاطبین در این برنامه ها شرکت داشته باشند و معلولان نیز از افراد مورد توجه در این برنامه ها هستند که باید در توسعه شهری نقشی بارز ایفا کنند.

عیدی با بیان اینکه باید بتوانیم سرمایه های اجتماعی را بالا ببریم تا برای حل مسائل شهری اقدام کنند، گفت: در حوزه مناطق و محلات اجرای برنامه ها، ابتدا شریان های اصلی و سپس ساختارهای مویرگی شهر مورد توجه قرار دارند. حتی مترو نیز از این فضا دور نمانده است و برای آن برنامه هایی خواهیم داشت. وی افزود: اهمیت عرصه محور بودن در دهه فجر و عید نوروز نمایان شده است و تلاش شده است تا عمده برنامه ها در این هفته عرصه محور باشند. محیط زیست یکی از رویکردهای این برنامه است و جشن هوای پاک، جشن زمین پاک و همچنین جشنواره دیوار اصفهان، محیط زیست و زاینده رود برگزار خواهد شد.

رئیس سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری اصفهان گفت: برنامه بزرگداشت افرادی چون دکتر مهدی کیان، استاد ارچنگ، امیر قلی امینی و برخی دیگر از افراد برجسته، معرفی دستگاه های موسیقی اصفهان، رونمایی از نمایش های محلی و خیابانی که برای اولین بار برگزار خواهد شد و همچنین ویژه برنامه ورزش های زورخانه ای بخشی از برنامه های این هفته خواهد بود.

عیدی ادامه داد: موزه عصارخانه شاهی از بی بدیل ترین موزه‌های جهان است که معبر تاریخی آن گم شده بود و شهرداری اصفهان آن را احیا کرد و در این هفته برنامه افتتاحیه این موزه را خواهیم داشت. همچنین خانه سلامت در قالب گردشگری مفرح برای بازدید کنندگان خواهد بود که از مدت‌ها پیش شکل گیری آن آغاز شده و آماده بهره برداری است. وی اظهار کرد: اصفهان پیشگام طنز است و دفتر تخصصی ادبیات و زبان برنامه ویژه‌ای را در این هفته برگزار خواهد کرد. همچنین اصفهان شهر ادب است و افرادی در این شهر بوده اند که چیزی از طلایه داران ادب فارسی کم ندارند اما به آن‌ها پرداخته نشده است. کمال الدین اسماعیل و استاد جلال همایی از جمله این افراد هستند و امید است روزی گردشگران برای بازدید از مقبره این استادان به اصفهان بیایند.

رئیس سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری اصفهان گفت: در حوزه نمایشگاهی، نمایشگاه فیزیک و سلامت و نمایشگاه‌های عرصه محور دیگری برگزار خواهند شد که امید است مورد توجه قرار گیرد. همچنین رونمایی از کتاب مستند نگاری پروژه تاریخی شفاهی بازار اصفهان، رونمایی از تاریخ شفاهی تئاتر اصفهان که می‌تواند برای روحیه از دست رفته اصفهان موثر باشد و همچنین رونمایی از کتاب "گران سنگ پا به پای زاینده رود" اثر حشمت الله انتخابی از برنامه‌های دیگر این هفته خواهد بود.

انتهای پیام

معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه ای خراسان جنوبی: سایه خشکسالی بر سدهای خراسان جنوبی/ دو سوم ظرفیت ذخیره آب خالی است <https://www.mehrnews.com/news/4276326>

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر/ بیرجند ، در اول اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: سعید سروری، معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه ای خراسان جنوبی گفت: در حال حاضر دو سوم ظرفیت سد های ذخیره سازی آب در استان خالی است.

سعید سروری در گفت و گو با **خبرنگار مهر** با اشاره به خشکسالی های چند ساله اخیر بیان کرد: این خشکسالی ها پیامدهای زیادی را در روستاها، قنات ها و دشت های خراسان جنوبی به دنبال داشته است. وی با اشاره به تاثیر خشکسالی بر سدهای خراسان جنوبی اظهار کرد: در حال حاضر هفت سد ذخیره سازی آب در استان وجود دارد.

سروری ظرفیت ذخیره سازی این سدها را ۵۹ میلیون متر مکعب دانست و افزود: با بارندگی های اخیر، ۱۴ میلیون متر مکعب آب در این سدها ذخیره سازی شد. بنا به گفته معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه ای خراسان جنوبی در حال حاضر دو سوم حجم ذخیره آب سد های استان خالی است. سروری با اشاره به اقدامات انجام شده برای روان آب ها بیان کرد: سد سازی یکی از اقدامات انجام شده برای این امر بوده که با اعتبارات ملی انجام می شود. وی بیان کرد: در حال حاضر سد «سیاهو» با اعتباری قریب به هشت میلیارد تومان در حال احداث بوده که امید است تا شش ماه آینده به ابگیری برسد. معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه ای خراسان جنوبی با بیان اینکه در حال حاضر ۱۳۰ میلیون متر مکعب کسری آب زیرزمینی داریم، گفت: رها شدن روان آب ها از سویی دیگر باعث تقویت سفره های آب زیر زمینی می شود.

معاون سازمان حفاظت محیط‌زیست به ایلنا خبر داد: ممنوعیت برداشت آب از ۲۳۰ دشت کشور/ ۱۸ تالاب به طور کامل خشک شد

مسعود تجریشی در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا در اول اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: درباره آخرین وضعیت پرداخت حقایق تالاب هامون از سوی افغانستان گفت: ادامه رشته کوه البرز به رشته‌کوه بابایغما در افغانستان متصل می‌شود و این کشور نیز مانند ایران سال آبی خوبی را پشت سر نگذاشته و بارندگی در آنجا نیز با کاهش روبرو بوده است، اما این دلیل نمی‌شود که ما حقایق هامون را نگیریم. البته از آنجا که بارش‌ها کم بوده است، آنها خود در حال برداشت هستند و اینگونه نبوده که آب باشد و به ما ندهند.

وی با بیان اینکه اگر حقایق را از افغانستان پیگیری نکنیم، متضرر خواهیم شد، تصریح کرد: اگر هامون‌ها آب نداشته باشد مردم افغانستان نیز دچار مشکل می‌شوند و این در حقیقت یک کار مشترک بین ما و افغانستان برای سلامت مردم است. متأسفانه به دلیل افزایش گرما و کاهش بارش در حال حاضر در هیرمند آبی نیست.

معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت از محیط زیست همچنین درباره وضعیت تالاب جازموریان نیز گفت: کارگروهی به دبیری آقای عدل برای احیای تالاب جازموریان ایجاد شده است. در این جلسات باید سعی کنیم آب صنعت و شرب مردم را مدیریت و برنامه‌ریزی کنیم تا حقایق محیط‌زیست نیز تأمین شود، اما با توجه به ذخیره آب در پشت سدها و بارندگی‌های ناچیز پیش‌رو بعید می‌دانم، بتوانیم حقایق‌ها را تأمین کنیم.

تجربیشی با بیان اینکه از ۲۴ تالاب کشور که در وضعیت بحرانی قرار دارند، ۱۸ تالاب به طور کامل خشک شده‌اند، تأکید کرد: با وضعیت موجود در این مناطق اگر به همین منوال پیش برویم در سال‌های آینده با مشکلات گرد و خاک روبرو می‌شویم. البته موضوع گرد و خاک یک مسئله نه تنها ملی بلکه فرامنطقه‌ای است.

وی با بیان اینکه کانون‌های گرد و خاک در منطقه شناسایی شده و تعاملات لازم با کشورهای همسایه شروع شده است، گفت: کارگروه بین‌المللی کانون‌های بین‌المللی در عراق، سوریه و عربستان را شناسایی کرده است، البته این به نوعی مدیریت بحران است، در حالی که باید مدیریت ریسک درباره این موضوع اعمال شده و برنامه‌هایی نظیر تغییر الگوی کشت از پرمصرف به کم‌مصرف و کاهش دست‌اندازی به طبیعت اجرا شود و از سوی دیگر برنامه‌های خود را با کمبود آب وفق دهیم.

تجربیشی با تأکید بر اینکه برداشت آب از ۲۲۰ دشت کشور ممنوع است، خاطرنشان کرد: در حال حاضر ۵ میلیارد مترمکعب اضافه برداشت از آب‌های زیرزمینی وجود دارد و شرایط مناسبی در کشور وجود ندارد.

معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت از محیط زیست همچنین در خصوص کانون‌های گرد و خاک در دریاچه ارومیه گفت: کانون‌های گرد و خاک در دریاچه ارومیه سال گذشته به نسبت ۴ سال قبل ۶۱ درصد به لحاظ وسعت و تواتر گردو خاک کاهش پیدا کرده است. اگر نتوانیم تراز دریاچه را به هزار و ۲۷۲ برسانیم این کانون‌ها همچنان باقی می‌ماند.

تجربیشی ادامه داد: در حقیقت اگر بتوانیم تا چهارسال دیگر یک متر و نیم دیگر به عمق دریاچه اضافه کنیم موفق شده‌ایم ۸۵ درصد کانون‌های گرد و خاک را به زیر آب ببریم. اراده فنی و راهکارهای فنی برای احیای دریاچه ارومیه نیز در حال حاضر وجود دارد، اما نیازمند این است که نماینده‌های مجلس با ما همکاری کنند.

وی ادامه داد: قرار بود نزدیک به ۳۷۰ میلیون مترمکعب آب به سمت دریاچه برود، اما همین که به ۲۲۰ میلیون مترمکعب رسید تمام نمایندگان منطقه در مجلس شورای اسلامی از آقای اردکانیان خواستند تا جلوی ورود آب به دریاچه را بگیرد. دستگاه‌های اجرایی و نمایندگان مجلس نیز باید در زمینه احیای دریاچه با ما همکاری لازم را داشته باشند.

معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت از محیط زیست با بیان اینکه مردم نیز در احیای دریاچه ارومیه نقش دارند، گفت: مردم باید مطالبه‌گر باشند و همچنین باید همکاری کرده و مصرف آب خود را متناسب با آوردها کاهش دهند.

نقش سرمایه اجتماعی در مدیریت منابع آب فاطمه پاسبان . کارشناس کشاورزی

<http://www.sharghdaily.ir/fa/Main/Detail/185797>

به نوشته روزنامه شرق در تاریخ اول اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: دستیابی به شاخص‌های اقتصاد سبز و توسعه پایدار نیازمند به‌عینیت رسیدن عوامل مختلفی است که در ادبیات توسعه به آن اشاره شده است. یکی از این عوامل مهم و تأثیرگذار، سرمایه اجتماعی است که شالوده و اساس کار گروهی، جمعی و داوطلبانه است. از نظر پیر بوردیو سرمایه یک منبع کلی است که اجتماع، افراد، گروه‌های اجتماعی و نهایتاً کل جامعه از آن استفاده می‌کنند که شامل: سرمایه اقتصادی (ثروت)، سرمایه فرهنگی (صلاحیت دانش)، سرمایه نمادین (افتخار و پرستیژ) و سرمایه اجتماعی (پیوند اجتماعی و اعتماد) است. سرمایه اجتماعی را می‌توان مجموعه ارزش‌ها، اعتقادات، طرز تلقی‌ها، رفتار و هنجارهای اجتماعی دانست.

بانک جهانی نیز سرمایه اجتماعی را پدیده‌ای می‌داند که حاصل تأثیر نهادهای اجتماعی، روابط انسانی و هنجارها بر کمیت و کیفیت تعاملات اجتماعی است و تجارب این سازمان نشان داده که این پدیده تأثیر قابل‌توجهی بر اقتصاد و توسعه پایدار کشورهای مختلف دارد (بانک جهانی، ۱۹۹۸).

تفاوت سرمایه اجتماعی با دیگر سرمایه‌ها مانند سرمایه مادی و سرمایه فیزیکی در این است که این شکل از سرمایه، حاصل روابط و تعاملات اجتماعی مبتنی بر اعتماد و مشارکت اعضای گروه‌های اجتماعی است و به شکل عینی و فیزیکی وجود ندارد.

تفاوت دیگر سرمایه اجتماعی با دیگر سرمایه‌ها در این است که هرچه بیشتر مصرف شود، افزایش خواهد یافت و در صورت مصرف‌نکردن رو به کاهش و نابودی خواهد گذاشت.

امروزه سرمایه اجتماعی یکی از عوامل اصلی در توسعه پایدار کشورهاست. مشکلات زیست‌محیطی و منابع پایه موجود، ناشی از مشکلات عمل جمعی همه مردم است و از این منظر، برای حفاظت از محیط زیست و

منابع پایه و منابع طبیعی نیاز به اقدام جمعی است. استیل (2008) معتقد است که سرمایه اجتماعی، چارچوبی را برای درک وضعیت رفتار زیست‌محیطی فراهم می‌کند و علاوه بر آن سرمایه اجتماعی، تعامل افراد و گروه‌های مختلف را در شناسایی منافع زیست‌محیطی فراهم می‌کند، هزینه‌های اقدامات جمعی را کاهش می‌دهد، همکاری متقابل سودمند و هماهنگ را تسهیل می‌کند و هنجارها را تجویز و فرد را وادار به چشم‌پوشی از منافع شخصی می‌کند و عمل وی را در جهت منافع جمعی قرار می‌دهد (صالحی و دیگران، 1391). با توجه به ادبیات موضوع، به نظر می‌رسد سرمایه اجتماعی بر پایه مفاهیم آن یعنی شبکه‌سازی، اعتمادسازی و هنجارسازی بتواند بر رفتار محیط‌زیستی و حفاظت و صیانت از منابع پایه و طبیعی جامعه تأثیرگذار باشد.

در مسئله آب که در حال حاضر چالش جهانی است، در روز جهانی آب سال 2018 پیش‌بینی شده تا سال 2050 اگر کاری برای مسئله آب نشود، حدود پنج میلیارد نفر در مناطق مختلف جهان دسترسی به آبشان اندک می‌شود و از این رو باید کاری کرد و «ما نیاز به راه‌حل‌های جدید در مدیریت منابع آب داریم تا بتوانیم چالش‌های ناشی از امنیت آب به دلیل رشد جمعیت و تغییرات اقلیمی را مدیریت کنیم» و به نظر می‌رسد توجه به سرمایه اجتماعی و کاربرد آن در مدیریت منابع آبی می‌تواند یکی از این راهکارها باشد. شواهد تجربی نشان می‌دهد که توجه به سرمایه اجتماعی و ارتقای آن در مسئله آب می‌تواند پیامدهای مطلوبی داشته باشد. به عنوان نمونه در تحقیقی گزارش شده است که در نپال سیستم آب‌رسانی تحت مدیریت مردم در نگهداری و حفاظت از آب و تضمین افزایش بهره‌روی آب در بخش کشاورزی دارای عملکرد بهتری از سیستم تحت مدیریت دولت داشته است. (Lam, 1998)

نمونه دیگر پروژه سوم آبیاری مکزیک است که در این پروژه کشاورزان عضو گروه‌های آبیاری محلی بوده و توانسته‌اند به طور میانگین سه برابر افزایش در درآمد مزرعه ایجاد کنند (Cernea, 1987).

در سریلانکا، یکی از کارآمدترین سیستم‌های مدیریت مردمی آب در خصوص برنج وجود دارد که توانسته است تولید برنج را در هر واحد آبیاری حدود 300 درصد افزایش دهد. جالب توجه است که حداقل حدود دوسوم این افزایش ناشی از ایجاد نقش‌های جدید و روابط اجتماعی و نیز فعال کردن هنجارها و نگرش‌های خاص در میان کشاورزان و ذی‌نفعان است. (Uphoff, 1998)

کار نصف جهان به سهمیه‌بندی آب می‌کشد؟

احتمال کاهش تخصیص آب شرب و بخش صنعت در اصفهان

<https://www.isna.ir/news/97020100192>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا در اول اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان گفت: در صورت ادامه روند کاهش بارش در هفته‌های پیش رو، احتمال کاهش تخصیص ۲۵ درصدی در بخش صنعت و ۱۵ درصدی در بخش شرب می‌رود چرا که آبی وجود ندارد که میان بهره‌برداران توزیع شود.

به گزارش ایسنا، هاشم امینی با اشاره به وضعیت منابع آب شرب در اصفهان گفت: در سال گذشته میزان بارش در حوضه آبریز زاینده رود حدود ۱۲۰۰ میلی‌متر بوده که این رقم در سال آبی جاری با احتساب بارندگی‌های اخیر به ۴۷۷ میلی‌متر رسیده است که این رقم بیانگر این مسئله است در سال آبی جاری میزان بارندگی در حوضه آبریز زاینده رود، یک سوم بارش‌ها در سال گذشته در این حوضه بوده است. همچنین در سال گذشته آورد سد زاینده‌رود حدود یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون مترمکعب بوده که این رقم هم اکنون به ۳۶۰ میلیون مترمکعب کاهش یافته است.

وی با اشاره نقش میزان آورد آب در سد زاینده رود در تأمین پایدار آب شرب مشترکین گفت: در حال حاضر آب شرب بیش از ۶ میلیون نفر از مردم استان اصفهان و استان‌های همجوار از سد زاینده رود تأمین می‌شود در حالی که میزان آورد سد زاینده رود در سال آبی جاری، یک چهارم میزان آورد آب در سال گذشته است؛ این در حالیست این حجم از آورد سد زاینده رود علاوه بر رفع نیاز آبی برای مصارف شرب به منظور تأمین مصارف کشاورزی و صنعت هم لحاظ می‌شود.

براساس گزارش وزارت نیرو، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان به تخصیص آب در حوضه آبریز زاینده رود پرداخت و اعلام کرد: از بهمن ماه سال گذشته به منظور توزیع عادلانه آب در حوضه آبریز زاینده رود ۲۰ درصد سهم تخصیص آب در صنعت و ۱۰ درصد سهم شرب کاهش یافت، اما گمانه‌زنی‌ها بر این است که اگر

بارندگی‌های قابل توجه‌ای در ماه‌های باقی مانده از فصل بارش صورت نگیرد احتمال کاهش تخصیص ۲۵ درصدی در بخش صنعت و ۱۵ درصدی در بخش شرب می‌رود؛ چرا که آبی وجود ندارد میان بهره‌برداران توزیع شود.

امینی با بیان اینکه مردم اگر می‌خواهند در نیمه اول سال جاری با چالش جدی در دسترسی پایدار به آب شرب مواجه نشوند، باید مصرفشان را مدیریت کنند، اظهار داشت: هم اکنون بیش از ۴ میلیون و ۷۰ هزار نفر در ۵۶ شهر و ۳۰۰ روستا تحت پوشش طرح آبرسانی اصفهان بزرگ قرار دارند. بنابراین اگر این تعداد روزانه مصرف خود را مدیریت کنند به‌گونه‌ای که آب کمتری نسبت گذشته مصرف کنند مسلماً با مشکل کم آبی در فصل تابستان مواجه نمی‌شوند؛ اما اگر بخواهند همان شیوه مصرف را که در سنوات گذشته داشتند دنبال کنند قطعاً با مشکل کم آبی در فصل تابستان روبرو می‌شوند.

وی ادامه داد: مردم به راهکارهای مصرف بهینه آب که از سوی شرکت آبفای استان اصفهان در قالب توزیع بروشور در میادین و اماکن پرتردد شهر و برنامه‌هایی که در قالب فیلم‌های مستند، انیمیشن، موشن گرافی، زیر نویس، تهیه گزارش‌ها از مرکز صدا و سیما به سمع و نظر مردم می‌رسد توجه کنند.

مدیرعامل شرکت آبفای استان اصفهان به کاهش دبی منابع محلی و از دسترس خارج شدن ۸۰ فقره چاه متفرقه و ده حلقه چاه فلمن که با دبی بیش از ۶ هزار لیتر در ثانیه نقش قابل توجهی در تأمین آب شرب مردم در فصل تابستان داشتند اشاره کرد و تصریح کرد: در چند سال اخیر به دلیل وقوع خشکسالی‌های متوالی حدود ۸۰ فقره چاه متفرقه و ده حلقه چاه‌های فلمن از دسترس خارج شدند در حالیکه همه ساله با افزایش روز افزون جمعیت شهر اصفهان نیاز آب شرب در اصفهان افزایش می‌یابد با این وجود با توجه به کاهش قابل توجه آورد سد زاینده‌رود و نیز خشک شدن چاه‌های فلمن و متفرقه، در حال حاضر حداکثر ۷۵۰ لیتر در ثانیه منابع جدید محلی در مدار بهره برداری قرار دارد.

وی ادامه داد: حفر ۷۰ فقره چاه در سطح استان در دستور کار بوده که انتظار می‌رود با در مدار قرارگرفتن چاه‌های جدید بتوان حداقل یک مترمکعب در ثانیه به منابع تأمین آب شرب در فصل تابستان افزود، البته سناریوهای لازم در خصوص تأمین آب اصفهان در صورت کاهش منابع آبی سد زاینده‌رود نیز تدوین شده تا در موقع ضروری اجرا شود.

امینی نصب شیرهای فشارشکن را در اصفهان یکی از راه‌های توزیع عادلانه آب برشمرد و خاطرنشان ساخت: شرکت آبفای استان به‌منظور توزیع عادلانه آب در اصفهان اقدام به نصب شیرهای فشار شکن در مناطق مختلف نمود تا آب شرب با فشار یکسان در میان مشترکین توزیع شود همچنین شرکت آبفای استان اصفهان با توجه به اینکه نصب شیرآلات کاهنده می‌تواند حداقل ۳۰ درصد مصرف آب را کاهش دهد در صدد توزیع انبوه شیرآلات کم مصرف میان مردم است.

انتهای پیام

معاون خدمات شهری شهرداری اهواز خیر داد: پمپاژ فاضلاب به فضای سبز اهواز در اثر خشکسالی

<https://www.isna.ir/news/97020200916>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا در دوم اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: معاون خدمات شهری شهرداری اهواز گفت: در حال حاضر ۱۶ ایستگاه پمپاژ آب فضای سبز و پارک‌های اهواز به گل نشسته‌اند و با توجه به خشکسالی و پایین آمدن تراز رودخانه بیم از دست رفتن فضای سبز شهر در فصل تابستان را داریم.

علیرضا عالیپور در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به تأمین آب مورد نیاز پارک‌ها و فضای سبز اهواز از طریق ۱۶ ایستگاه مستقر در رودخانه کارون اظهار کرد: متأسفانه به دلیل پایین آمدن سطح آب رودخانه، ۱۶ ایستگاه پمپاژ ما به گل نشسته‌اند و پنج ایستگاه واقعاً در مرحله بحرانی قرار دارند. وی ادامه داد: برای جایابی این پنج ایستگاه‌های پمپاژ، حداقل به پنج میلیارد تومان پول نیاز داریم. پمپاژ آب از این ایستگاه‌ها متأسفانه بسیار مشکل شده و حدس می‌زنیم در فصل تابستان برای آبیاری پارک‌ها و فضای سبز اهواز دچار مشکل و بحران شویم.

معاون خدمات شهری شهرداری اهواز تصریح کرد: متأسفانه کاهش شدید تراز آب رودخانه کارون در نقاطی که ایستگاه‌های پمپاژ قرار دارند، به جایی رسیده است که بعضاً طی دو ماه اخیر شاهد هدایت فاضلاب به سمت ایستگاه‌های پمپاژ و در نتیجه پمپاژ فاضلاب به فضای سبز شهر بودیم.

عالیپور ادامه داد: در نقاطی که فاضلاب در حال تخلیه به رودخانه کارون است و ایستگاه‌های پمپاژ ما قرار دارند، این فاضلاب‌ها وارد ایستگاه‌های پمپاژ می‌شوند. این وضعیت شرایط ما را بسیار بحرانی کرده و بیم از دست رفتن

فضای سبز اهواز در فصل تابستان را داریم. وی با بیان اینکه فضای سبز شهر اهواز از لحاظ تأمین آب مورد نیاز در فصل تابستان در خطر است، گفت: این وضعیت همکاران ما را بر آن داشته که راهکارهایی برای آبیاری فضای سبز و پارک‌های شهر اهواز طراحی کنند. طبیعتاً تبدیل سیستم آبیاری فضای سبز به شبکه‌های آبیاری تحت فشار، قطره‌ای یا به کارگیری دستگاه‌های پمپاژ از بدیهی‌ترین و اصلی‌ترین راهکارها است.

معاون خدمات شهری شهرداری اهواز افزود: در این وضعیت تغییر سیستم آبیاری فضای سبز و پارک‌های شهر اهواز مستلزم هزینه‌کرد مبلغی بیش از 300 تا 400 میلیارد تومان آن هم تنها در فاز اول است که رقمی بسیار سنگین است.

عالیپور بیان کرد: با توجه به جلسات ستاد خشکسالی و پیش‌بینی ما مبنی بر ایجاد مشکل برای تأمین آب مورد نیاز فضای شهر در فصل تابستان، تمهیدات و راهکارهایی را به کلیه مناطق ابلاغ کرده‌ایم. آبیاری شبانه فضای سبز یا در ساعات خنک روز به منظور به حداقل رساندن تبخیر و هدررفت آب و توسعه شبکه آبیاری تحت فشار در تمامی نقاطی که ایستگاه‌های پمپاژ می‌توانند فعال باشند، بخشی از این تمهیدات است. وی ادامه داد: همچنین ابلاغ کرده‌ایم قبل از پیش‌بینی تأمین آب مورد نیاز یک پارک، احداث هرگونه پارک جدید متوقف شود تا در وهله نخست آب خام یا تحت فشار مورد نیاز آن پیش‌بینی و از بابت آن اطمینان حاصل شود. همچنین برای پرسنل خاکی از این دستورالعمل‌ها ضوابط انضباطی در نظر گرفته شده است.

انتهای پیام

فرماندار زابل: مشکلات سیستم با اتخاذ مواضع احساسی و جاروجنجال حل نمی‌شود

<https://www.mehrnews.com/news/4277641>

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر / زابل ، در دوم اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: فرماندار زابل گفت: مشکلات منطقه سیستم از جمله معضل خشکسالی که نشأت گرفته از مسائل اقلیمی و غیر اقلیمی است، با اتخاذ مواضع احساسی حل نمی‌شود.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از روابط عمومی فرمانداری زابل، هوشنگ ناظری در حاشیه نشست هم‌اندیشی برای برگزاری همایش «دارالولایه سیستم» که در دانشگاه سیستم و بلوچستان برگزار شد، اظهار داشت: مشکلات منطقه سیستم از جمله معضلات ناشی از خشکسالی که به دلایل اقلیمی و غیراقلیمی پدید آمده و در پی آن بیکاری و کاهش درآمد مردم را به همراه داشته است، با نگاه احساسی و هیاهوهای بی‌مورد حل نمی‌شود.

فرماندار ویژه شهرستان زابل توسعه و برون رفت سیستم از مشکلات را در سایه استفاده از خرد جمعی همه افرادی که دل در گرو عمران و آبادانی آن دارند و همچنین بکارگیری اندیشه‌های توسعه محور، اقدامات کارشناسی و دانش بنیان و نیز بهره‌مندی از تمامی منابع ظرفیت‌های موجود مبتنی بر اعتدال، عدالت و عقلانیت بر شمرد. ناظری ضمن تقدیر از برگزار کنندگان همایش ملی «دارالولایه سیستم»، برگزاری چنین همایش‌هایی را مهم دانست و ابراز امیدواری کرد اهداف مورد نظر این همایش تحقق یابد.

مدیر کل حفاظت از محیط زیست اصفهان: بی‌خیالی، زاینده رود را خشکاند

<https://www.isna.ir/news/97020201187>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا ، در دوم اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: مدیر کل حفاظت محیط زیست اصفهان گفت: عدم توجه و بی‌خیالی در بهره‌برداری بی‌رویه از منابع آب، زاینده رود را خشکاند.

به گزارش خبرنگار ایسنا، سید رحمان دانیالی، صبح امروز (یکشنبه) در همایش روز زمین پاک، اظهار کرد: مهم‌ترین و اساسی‌ترین نکته برای حفاظت و صیانت از محیط زیست این است که شهروندان باید محافظت از محیط زیست را از خودشان شروع کنند.

وی با اشاره به اهمیت مسائل زیست محیطی در جوانب گوناگون، افزود: مسائل زیست محیطی و اهمیت

حفاظت از آن به طور جد در دین مبین اسلام اشاره شده است، علاوه بر این، توجه به فرهنگ و فرهنگ سازی می تواند نقش موثری در حفاظت از محیط زیست داشته باشد. رعایت استانداردهای محیطی زیستی، ارتقای مشارکت مردمی، پیگیری اقتصاد سبز و ... می تواند عواملی کلیدی در این امر باشد.

مدیر کل حفاظت از محیط زیست اصفهان، تاکید کرد: هیچ چیز به اندازه آموزش نمی تواند کارساز و کارگشا باشد. وظیفه مسئولان اطلاع رسانی و آموزش است. با تداوم همکاری سمن ها با دستگاه های اجرایی و افزایش مطالبه گری ها و حمایت از مشارکت ها، می توانیم گامی به سوی صیانت از زمین و محیط زیست برداریم.

وی با اشاره به سخنان استاندار اصفهان، گفت: واقعیت کلام را این واژه می رساند که عدم توجه و بی خیالی در بهره برداری بی رویه منابع آب، زاینده رود را خشکاند. عدم توجه استان بالا دستی و پایین دستی، گاو خونی را به قهقرا برد، تالاب گاوخونی که روزی حلال بسیاری از مشکلات زیست محیطی بود.

دانیالی ادامه داد: 95 درصد محل های دفن زباله، تلنباری است که موجب حضور و بروز رودخانه هایی از شیرابه می شود که به معنی واقعی، عمق فاجعه را می رساند، هم چنین تولید حدود پنج هزار تن پلاستیک که عمر مفیدشان سه دقیقه است، مشکلات زیست محیطی را تشدید می کند.

وی تصریح کرد: با شعار "نه به پلاستیک" و بهبود شرایط، تمام دستگاه های اجرایی باید با تعیین اهداف مشخص، تداوم همکاری و هماهنگی ها به یک سمت و سو در جهت تعیین شده در حرکت باشند.

انتهای پیام

خشک شد سال ، امیدم ابر بارانی کجاست: خشک ترین سال تاریخ آبی کشور/ بارندگی ها سایه بی آبی را سبک نکرد

<https://www.mehrnews.com/news/4276268>

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر گروه جامعه- مسعود بُرُبر ، در دوم اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: برف و باران این روزها سراسر کشور را درمی نوردد اما بر اساس آمارهای رسمی هنوز هم در خشک ترین سال تاریخ آب کشور از زمانی که آمار آن در دسترس بوده به سر می بریم.

گروه جامعه- مسعود بُرُبر می نویسد : درختان و باغ ها از بین رفتند، کشاورزان خسارت دیدند، بسیاری در جاده ماندند و حتی برق برخی شهرها برای چندین ساعت قطع شد اما بارندگی روزهای اخیر با همه مشکلاتی که در نقاط مختلف کشور ایجاد کرد، مایه دلگرمی همگان بود. گویی سایه سیاه خشکسالی کنار رفته اما وقتی پای اعداد به میان می رسد باز هم تصویر ترسناکی از سال ۱۳۹۷ پیش رویمان شکل می گیرد. بعد از همه بارندگی ها هنوز ۴۰ درصد نسبت به میانگین درازمدت خشکسالی داریم و در برخی نقاط کشور نشست زمین به ۱۴۰ برابر حد بحرانی رسیده است. با این همه در شهرها یک سوم آب و بیرون از شهرها تقریباً همه آب را هدر می دهیم، همچون درمانده ای که در شیبی سرد و تاریک آخرین تخته ها و الوارهای سرپناهِش را یکی یکی در آتش می اندازد تا زنده بماند؛ و البته در تاریکی شب نمی بیند که چه ابرهای شوم سیاهی هنوز در راهند.

با همه بارندگی های اخیر در خشک ترین سال به سر می بریم

رئیس مرکز ملی خشکسالی درباره وضعیت آبی کشور بعد از بارندگی های اخیر به **خبرنگار مهر** می گوید: خدا را شکر که بارندگی های اخیر وضع ما را خیلی بهتر کرد. در سال آبی کنونی نسبت به درازمدت ۴۸ درصد کاهش بارش داشتیم ولی حالا بعد از بارندگی اخیر به حدود ۴۰ درصد کاهش بارش نسبت به درازمدت رسیده ایم. ولی ۴۰ درصد مگر عدد کمی است؟

صادق ضیائی ان اعلام می کند: تا پایان فروردین امسال بارش کل کشور در سال آبی کنونی که از مهرماه آغاز شده ۱۱۲ میلی متر بوده است که نسبت به درازمدت حدود ۴۲ درصد کاهش و نسبت به سال گذشته حدود ۴۰ درصد کاهش داشته ایم. وی تصریح می کند: ما اکنون با خشک ترین سال تاریخ آبی کشور رقابت می کنیم و لب به لب با شرایط مشابه آن پیش می رویم، اما اگر افزایش دما را به این وضعیت بارش اضافه کنیم در واقع وضعیت ما

بدتر است و شاخص‌های خشکسالی هم وضعیت بدتری را نشان می‌دهد. در واقع با این میزان بارش اخیر تازه در حال نزدیک شدن به خشک‌ترین سال آبی کشور هستیم.

رئیس مرکز ملی خشکسالی توضیح می‌دهد: از وقتی که آمار داریم تا الان سال آبی ۸۷-۸۶ بدترین سال بوده که میزان بارش حدود ۱۳۸ میلی‌متر را در این سال داشتیم اما فکر می‌کنیم که امسال به احتمال زیاد یا مثل آن سال خواهیم شد یا شرایط خیلی بدتر از آن سال را خواهیم داشت. اما غیر از اینکه این بارش‌ها کم شده افزایش دما هم داشتیم که آن هم خیلی مخرب بوده است. بنابراین امسال برای این که بتوانیم از این شرایط در بیابیم، باید معجزه‌ای رخ بدهد.

ایرانگردی خشکسالی، از کویر تا کوه

خشکسالی موجود هیچ یک از نقاط کشور را بی‌نصیب نگذاشته است. معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار کرمان در گفتگو با [خبرنگار مهر](#) گفته است: با وجود بارندگی‌های اخیر حدود ۳۰ درصد حجم سدهای این استان خالی است.

مصطفی آیت‌اللهی موسوی تأکید کرده: میزان بارندگی‌ها در سال زراعی جاری در استان کرمان ۳۰,۷ میلی‌متر گزارش شده که در مقایسه با سال گذشته ۷۶,۲ درصد کاهش داشته است.

محمد مهدی جوادیان زاده، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای یزد نیز گفته: قبل از خشکسالی‌ها، میزان بارش در یزد سالانه ۹۰ میلی‌متر بوده که در سال‌های اخیر این میزان به ۸۰ میلی‌متر و در سال بارشی کنونی به ۴۰ میلی‌متر رسیده است.

استان اصفهان نیز در کم‌بارشی به رکورد تاریخی خود رسیده است. رئیس اداره هواشناسی گلپایگان به [خبرنگار مهر](#) گفته: در سال زراعی جاری میزان بارندگی در شهرستان گلپایگان به مقدار ۵۸,۲ رسیده است در حالی که مقدار مشابه در سال گذشته ۲۹۴,۷ میلی‌متر بوده است یعنی مقدار بارش طی سال زراعی جاری در شهرستان گلپایگان به میزان ۲۳۷,۹ میلی‌متر نسبت به سال ۹۶ کاهش داشته است که بر حسب درصد میزان بارش به مقدار ۱۹,۵ درصد بوده و کاهش حدود ۸۰ درصدی را نشان می‌دهد.

مهدی حسینی با توجه به کاهش بارش‌ها در پاییز سال گذشته، روستاهای استان اصفهان را نسبت به بلندمدت دوره مشابه خود در غرب، شمال غرب، جنوب و مرکز استان بین ۶۰ تا ۸۵ درصد اعلام کرده و هشدار داده: خروجی مدل‌های هواشناسی بیانگر شرایط وقوع بارش‌های کمتر از نرمال در سطح استان اصفهان طی بهار ۹۷ است. تا پایان سال زراعی جاری کاهش چشمگیر بارش نسبت به بلندمدت و شرایط خشکسالی حاکم را شاهد خواهیم بود. وی تصریح کرده است: از ۲۰ مهر تا ۲۰ اسفند سال گذشته بر اساس سال آبی زراعی، استان اصفهان با ۵۷ درصد کاهش روبرو بوده است. در کل کشور هم با بارش کم‌سابقه منفی ۲۶,۷ میلی‌متر مواجه هستیم که در بلندمدت این میزان در استان اصفهان با ۴۸,۷ میلی‌متر کاهش مواجه است.

اما کاهش بارش به مناطق خشک و کویری محدود نمی‌شود. میزان بارش در ایستگاه کوه‌رنگ که برای استان به عنوان ایستگاه شاخص در تأمین آب زاینده رود، مبنای محسوب می‌شود تا ۲۷ اسفند ۹۶ به میزان ۴۲۵ میلی‌متر است که ۶۰ درصد از میانگین بلندمدت کمتر بوده است. به این ترتیب حتی مناطق کوهستانی چهارمحال و بختیاری که زمانی یکی از پرآب‌ترین استان‌های کشور بوده اکنون خود با رکوردهای بی‌سابقه خشکسالی دست و پنجه نرم می‌کند. آمار رسمی می‌گوید در سه ماه اول سال آبی این استان دچار کاهش ۹۲ درصدی بارش بوده به نحوی که ۶۵ درصد این استان دچار خشکسالی شدید و ۲۰ درصد استان دچار خشکسالی متوسط است.

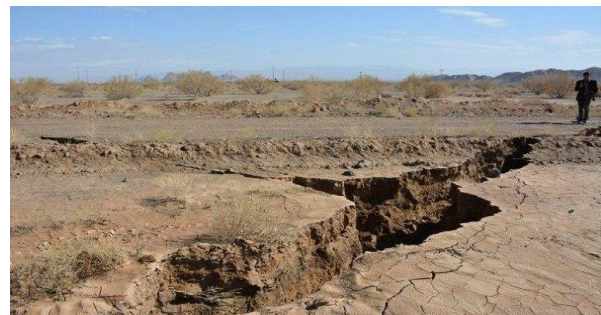
اینک آمد خشکسالی آشکار

رئیس سازمان هواشناسی نیز با اعلام اینکه یک سال بسیار خشک را پیش رو داریم گفته: طی سی سال گذشته در سال زراعی ۸۶-۸۷ یک خشکسالی شدید داشتیم با کمبارشی حدود ۴۱ درصد و امسال در حال حاضر ۴۴ درصد کم بارشی داریم که با توجه به پیش‌بینی‌ها ممکن است در پایان سال زراعی جاری رکورد سال ۸۶ شکسته شود. داوود پرهیزکار تأکید کرده است: در ۱۱ سال گذشته هیچ سال پربارشی در تاریخ هواشناسی کشور نداشتیم یعنی یا بارش‌ها در حد نرمال بوده و یا زیر نرمال و امسال دومین خشکسالی شدید را پیش رو داریم.

رکورد کره زمین را شکستیم

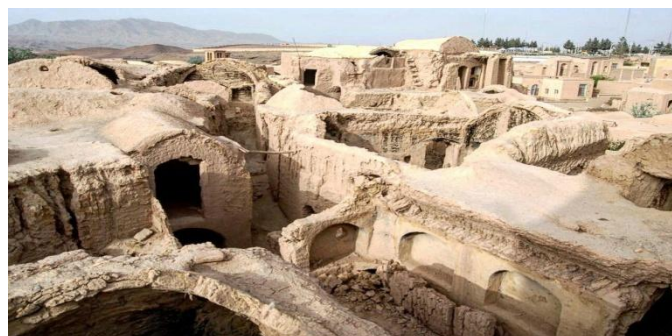
عضو هیئت علمی مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور نیز در گفتگو با [خبرنگار مهرمی‌گوید](#): بحران آب در کشور ما بحرانی خیلی جدی است که ابعاد جدی این ماجرا این طور که باید هنوز به درستی تدوین نشده و در رفتار مسئولین و مردم تغییر فاحشی را متناسب با وقوع بحران نمی‌بینیم.

محمد درویش تصریح می‌کند: بدترین رخداد در بحران آب، نشست زمین است. وقتی سرزمینی دچار نشست زمین شد یعنی به حد اعلاى بدهکاری اکولوژیکی رسیده است. در گزارش سال ۲۰۱۰ سازمان زمین‌شناسی ایران متوجه شدیم که در جنوب تهران در دشت شهریار میزان نشست به ۳۶ سانتی‌متر در سال رسیده و ۴ سانتی‌متر رکورد کره زمین را شکستیم.

وی تصریح می‌کند: اگر ۴ میلی‌متر در سال زمین نشست کند شرایط بحرانی باید اعلام شود. در گزارش سال ۲۰۱۵ سازمان زمین‌شناسی دریافتیم که رکورد خودمان در نشست زمین را هم شکسته‌ایم و در یک فاصله‌ای بین دشت فسا و جهرم میزان نشست زمین به ۵۴ سانتی‌متر در سال افزایش پیدا کرده است. در ایتالیا و اسپانیا وقتی ۳,۷ میلی‌متر در سال نشست زمین اتفاق افتاد کمیته‌ای به ریاست نخست وزیر شکل گرفت که جلوی این روند را از همین حالا بگیرند اما در ایران این رقم به ۵۴ سانتی‌متر یعنی ۱۴۰ برابر شرایط بحرانی رسیده است، اما آیا هیچ نماینده مجلسی آمده وزیر جهاد کشاورزی را به این دلیل یعنی به خاطر نشست زمین به استیضاح بکشد؟

درویش تأکید می‌کند: ۹۰ درصد آب کشور ما برای کشاورزی مصرف می‌شود اما ۳۰ درصد محصولی که با این هزینه‌های گزاف تولید می‌کنیم به دست مصرف‌کننده نمی‌رسد. آبی که برای تولید این ۳۰ درصد استفاده می‌کنیم ۲۶,۷ میلیارد متر مکعب است یعنی ۴۹,۷ میلیارد متر مکعب کل حجم مخازن سدهای ماست آن وقت ما ۲۶,۷ دهم میلیارد متر مکعبش را عملاً هدر می‌دهیم. در حوزه آب شرب در تهران که الگوی ما در کشور است یک سوم آب را در لوله‌کشی‌هایمان هدر می‌دهیم.

آن‌گونه که آمار معاونت توسعه روستایی ریاست جمهوری نشان می‌دهد ۳۴ هزار روستا از دهه ۱۳۳۰ تاکنون تخلیه شده‌اند. زمانی جمعیت شهرنشین کشور کمتر از ۳۰ درصد بود اما وابستگی معیشت روستاییان به

کشاورزی و خشک شدن منابع آبی، منجر به مهاجرت بزرگ روستاییان به شهر شد به گونه‌ای که اکنون نسبت جمعیتی معکوس شده و کمتر از ۳۰ درصد جمعیت کشور در روستا زندگی می‌کنند. با این همه هنوز در شهرها و حتی در تهران برای صدور پایان کار هر واحد آپارتمانی نصب کنتور برق مستقل الزامی است ولی الزامی نیست که هر واحد کنتور آب جداگانه داشته باشد. آیا هیچ کس، از آنچه با خشکسالی شدید پیش روی کشور است تصور درستی دارد؟ دست کم کنتورهای آب این چنین نمی‌گویند.

وعده ایجاد ۴۰ تصفیه‌خانه آب و فاضلاب جدید

<https://www.isna.ir/news/97020200687>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا در دوم اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: معاون برنامه‌ریزی و توسعه شرکت مهندسی آب و فاضلاب گفت: براساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته قرار شده تا به مناسبت چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ۴۰ تصفیه‌خانه آب و فاضلاب در کل کشور ایجاد شود.

علی‌اصغر قانع در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان این‌که اعتبار اجرای این طرح ۱۷۶۶ میلیارد تومان تخمین زده شده است، اظهار کرد: این ۴۰ تصفیه‌خانه ظرفیت یک میلیون و ۵۴۹ هزار مترمکعب تصفیه آب و فاضلاب در طول شبانه‌روز را دارد.

به گفته وی، قرار شده ۲۶ تصفیه‌خانه فاضلاب، ۱۲ تصفیه‌خانه آب و دو آب شیرین‌کن نمک‌زدایی احداث شود که بی‌شک این مساله می‌تواند در تامین آب بسیار کمک‌رسان باشد.

معاون برنامه‌ریزی و توسعه شرکت مهندسی آب و فاضلاب در خصوص ظرفیت تصفیه‌خانه‌های آب، اظهار کرد: این ۱۲ تصفیه‌خانه قابلیت تصفیه یک میلیون مترمکعب آب را در شبانه‌روز دارد.

وی ادامه داد: علاوه بر این در حوزه فاضلاب ظرفیت تصفیه ۴۸۰۳ هزار مترمکعب وجود دارد که این عدد می‌واند در پیشبرد برنامه‌ها بسیار تاثیرگذار باشد.

به گزارش ایسنا، جمعیت تحت پوشش شهرهای دارای شبکه‌های جمع‌آوری فاضلاب تا شهریورماه سال گذشته بالغ بر ۲۷ میلیون و ۵۷۷ هزار و ۴۳۴ نفر بوده که این تعداد ۴۷,۶ درصد جمعیت شهری کشور را در بر دارد و بر اساس آخرین خیرها ۱۱۲ تصفیه‌خانه فاضلاب در حال ساخت است. همچنین در حال حاضر در ۲۹۵ شهر کشور طی ۶ میلیون و ۶۴۱ هزار فقره انشعاب فاضلاب که توسط ۵۹ هزار و ۵۰۰ کیلومتر شبکه جمع‌آوری می‌شود در مدار بهره‌برداری قرار دارند.

فاضلاب جمع‌آوری شده در ۱۸۳ تصفیه‌خانه برای جمعیتی معادل ۱۸ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر بوده که سالیانه پسابی به میزان یک میلیارد و دویست میلیون مترمکعب تولید می‌کند البته این در شرایطی است که احداث تأسیسات زیربنایی فاضلاب در روستاهای کشور پیشرفت چندانی نداشته و در زمان کنونی تنها حدود ۰,۴ درصد از جمعیت روستایی کشور از پوشش تأسیسات فاضلاب برخوردار هستند که این تأسیسات در ۴۲ روستا با ۱۹ هزار فقره انشعاب اجرا و در مدار بهره‌برداری قرار گرفته است.

میزان تولید سالانه پساب در کشور حدود یک میلیارد و دویست میلیون مترمکعب است که این میزان در نتیجه فعالیت بالغ بر ۱۸۳ باب تصفیه‌خانه با فرآیندهای مختلف تصفیه تولید می‌شود، تعداد تصفیه‌خانه‌های با فرآیند لجن فعال که جزو فرآیندهای تصفیه کامل و حتی پیشرفته می‌باشد به بیش از ۹۰ تصفیه‌خانه می‌رسد و مابقی تصفیه‌خانه‌ها نیز دارای فرآیندهایی نظیر لاگون هوادهی و برکه تثبیت هستند که شرایط لازم برای تولید پساب جهت مصارف کشاورزی را دارا هستند

انتهای پیام

زنگ خطر کم آبی به صدا درآمد / کاهش سطح آب ۹۰ چشمه گناب دره سوادکوه

<https://www.mehrnews.com/news/4277397>

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر/ سوادکوه ، یکشنبه ۲ اردیبهشت ۱۳۹۷ زنگ خطر کم‌آبی در آستانه فصل گرم سال در سوادکوه نیز به صدا درآمد و سطح آب ۹۰ چشمه گلناب دره به ۴۰ درصد کاهش یافته است.

خبرگزاری مهر - گروه استان‌ها: مازندران در تفکر عامه مردم کشور با بارش فراوان باران، جلگه‌های سرسبز و شالیزارهای غرق در آب شناخته‌شده، امری که در تضاد با این واقعیت امروز قرار دارد که این استان یکی از هشت استان کشور است که در مواجهه با بحران آب قرار دارد.

زمین‌های ترک‌خورده، خوشه‌های نحیف و کم‌بار، شالی‌های پوک شده از کم‌آبی و غم چهره شالی‌کاران، منع کشاورزان از نشا مجدد و کم‌آبی و قطعی آب شرب روستاهای مازندران در ایام تعطیلات شاهدهی بر این مدعاست که مازندران به سمت تجربه بحران آب پیش رفته است.

اکنون حتی در سوادکوه، یکی از شهرستان‌های کوهستانی مازندران، که با نهرها و چشمه‌سارهای متعدد و فراوانی آب شناخته‌شده نیز این بحران لمس می‌شود؛ بحرانی که در هنگام افزایش جمعیت در ایام تعطیلات با قطع آب شرب روستاها و بازگشت به دوره آب‌رسانی با تانکر تجربه‌شده و شالی‌کاری در برخی مناطق آن نیازمند حفر چاه و کشاورزی با تنش کم‌آبی مواجه شده است.

هادی نیک‌اختر، رئیس امور منابع آب قائمشهر، سوادکوه، جویبار و سیمرغ در گفتگو با **خبرنگار مهر** بایان اینکه از سال ۹۴ زنگ خطر آب را به صدا درآوردیم اما بیشتر افراد بر این عقیده بودند که مازندران مملو از آب و سرسبز است، خاطرنشان کرد: اما امروز، مازندران جزء هشت استان درگیر در مسئله آب در کشور است.

وی از جمله دلایل ایجاد این بحران را کاهش ۲۰ درصدی میزان بارندگی به نسبت سال گذشته برشمرد و ادامه داد: به‌طور متوسط کل دنیا یک درجه گرم‌تر شده اما ایران افزایش دودرجه‌ای را داشته و به همین ترتیب، شاهد کاهش آبدهی رودخانه‌ها و چشمه‌ها و افت سفره‌های زیرزمینی هستیم و این به معنای بحران است.

نیک‌اختر دو شاخص وجود بحران آب در جهان را سرانه کمتر از یک هزار ۷۰۰ مترمربع آب و مصرف ۴۰ درصد آب تجدید پذیر برشمرد و افزود: متأسفانه ما هر دو این شاخص‌ها را داریم، بعلاوه اینکه همگام با کشور مالدیو از جمله پرمصرف‌ترین کشورها در حوزه آب هستیم.

وی در حیطه شهرستان سوادکوه مهم‌ترین دغدغه مصرف بهینه را مصرف آب شرب دانست و افزود: آب شرب اکثر روستاها از چشمه‌ها تأمین‌شده که با مصرف بی‌رویه و کاهش بارش و در نتیجه کاهش آب چشمه‌ها با مشکلاتی مواجه خواهیم شد.

نیک‌اختر بر شناسایی نقاط دارای چالش تأکید کرد و افزود: در این شهرستان، سطح حدود ۹۰ چشمه گلناب‌دره به ۴۰ درصد رسیده و این به معنای بحران است؛ آن‌هم در شهرستان سوادکوه که تصور فراوانی آب در آن وجود دارد و مشکلات آبی آن به نسبت سیمرغ و جویبار کمتر است.

وی با اشاره به مساحت ۷۰۰ هکتاری اراضی شالیزاری شهرستان سوادکوه، گفت: با توجه به این مساحت کم، امکان تأمین آب برای آن وجود دارد اما با از دست دادن سرچشمه آب منطقه خطیر کوه، شاهد ایجاد مشکلاتی برای اراضی شالیزاری، باغات سیاه ریشه، مرغداری‌ها و معادن در این منطقه هستیم.

این مسئول بایان اینکه مسئله کم‌آبی تنها منحصر به یک‌نهاد نیست، بر پای‌کار آمدن همه نهادها و همکاری آن‌ها تأکید کرد و افزود: دیگر روزگار سازگاری محیط با ما به سر آمده و اکنون این ما هستیم که باید با محیط‌زیست سازگار شویم، چراکه ما با محیط‌زیست بدرفتار کرده و با دست‌ان خویشتن بحران ایجاد کرده‌ایم.

ابراهیم قربان‌نژاد، رئیس اداره برنج جهاد کشاورزی استان مازندران، نیز گفت: با توجه به مشکلات کم‌آبی و ضرر و زیان ناشی از آن، برخی شالی‌کاران از کشت منع شدند، ارقام پر محصول به کشاورزان داده نشد و همچنین، برخی از آن‌ها از نشا مجدد منع شدند که اگر به تأمین آب از طریق رودخانه‌ها و آب‌بندان‌ها مطمئن باشند می‌توانند رتون زایی را انجام دهند.

وی از جمله راهکارها برای کاهش آب مصرفی در اراضی شالیزاری را نایلون‌کشی مرزها، آبیاری تناوبی، سالم نگه‌داشتن خزانه‌ها و مدیریت آن، استفاده از کود سیلیس، شیار زمستانه و جلو کشیدن زمان نشا برشمرده و افزودن در این راستا امسال نشا نمادین در استان یک هفته زودتر انجام شد.

وی بایان اینکه بخش اعظم آب مصرفی در هنگام تخت‌آب کردن است، کشت زود هنگام را استفاده مناسب از بارندگی و مصرف بهینه دانست.

قربان نژاد بایان اینکه نایلون‌کشی مرزها اکنون در بسیاری از نقاط استان انجام می‌شود، عدم انجام آن در سوادکوه را وجود خرده‌مالکی و سطح درآمدی پایین کشاورز دانست و بر فرهنگ‌سازی در این زمینه تأکید کرد.

وی با تأکید بر آگاه‌سازی کشاورزان (شالی‌کاران) به وجود مشکل آب، به کشت جایگزین اشاره کرد و افزود: هرچند کشت جایگزین میزان سوددهی کمتری دارد اما به نسبت هزینه کرد و عدم محصول دهی شالی به خاطر کم‌آبی، ضرر و زیان کمتری دارد.

محمد اسماعیلی، رئیس جهاد کشاورزی شهرستان سوادکوه در گفتگو با **خبرنگار مهر** بایان اینکه، عدم کشت برنج در مازندران پاک کردن صورت مسئله است، بر ایجاد راهکار تأکید کرد و افزود: کشت زود هنگام (زمستانه) و بتون کردن کانال‌ها از جمله این راهکارها است که موجب کاهش مصرف آب خواهد شد.

وی با اشاره به پله‌ای بودن شالیزارها در شهرستان سوادکوه، بر میزان پرت زیاد آب در این نوع شالیزارها اشاره کرد و افزود: پوشاندن مرزها با پلاستیک می‌تواند راهکاری برای جلوگیری از پرت آب باشد که امسال به صورت پایلوت در یک شالیزار در حال انجام است تا کشاورزان با دیدن اثرات مثبت آن سال‌های آینده مبادرت به انجام آن کنند.

رئیس جهاد کشاورزی شهرستان سوادکوه بایان اینکه در محدوده کسلیان هیچ رودخانه دائمی وجود ندارد، خاطرنشان کرد: اگر با همین وضع پیش برویم در آینده نزدیک با مشکلات کم‌آبی مواجه خواهیم شد و از این رو نیازمند حفر چند حلقه چاه در این منطقه هستیم.

وی به آموزش کشاورزان در مواجهه با خشک‌سالی اشاره کرد و افزود: در روستاها کلاس‌هایی برای آگاهی در این زمینه برگزار شده است.

شاید تنها یک دهه پیش بود که بسیاری از افراد از اثرات تغییر اقلیم بر زندگی‌شان باخبر نبودند اما امروز تغییر آب‌وهوا به همراه افزایش جمعیت جهان یکی از بحران‌های بزرگ جهان را در حوزه آب ایجاد کرده است. کاهش بارندگی‌ها، گرم شدن هوا و تبخیر بیشتر آب‌های سطحی و در نتیجه افزایش برداشت آب از سفره‌های زیرزمینی، همه و همه جهان را به سمت بحران آب برده است؛ بحرانی که کشور ایران را به دلیل اقلیم خشک آن بیشتر تهدید می‌کند اما تصور کم‌آبی و مسئله آب در مناطق پرباران کشور، همچون مازندران تا اکنون هم برای بسیاری تصورناپذیر است.

تصورناپذیری وجود مسئله آب در مازندران، موجب شنیده نشدن زنگ خطر آب‌شده است، به این معنا که هنوز در استان با شیوه‌های سنتی و بسیار آب‌بر کشت انجام‌شده و تلاش برای جایگزینی شیوه‌های مدرن کم است، آب شرب برای آبیاری باغچه‌ها و برخی باغات مصرف می‌شود و برخی معادن بالادست آب رودخانه‌ها را آلوده می‌کنند و در این میان برنامه‌ریزی اثربخش و تمهیدات لازم برای فرهنگ‌سازی مصرف بهینه نیز به چشم نمی‌خورد.

ایلنا گزارش می‌دهد؛

از کویتِ ایران، برهوتِ باقی‌مانده/دیو خشک‌سالی زیر سایه غول‌های رانت و سوءمدیریت گزارش: علی رفاهی

به نوشته علی رفاهی خبرنگار دولتی ایلنا در سوم اردیبهشت اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: زاینده‌رود، بزرگ‌ترین رودخانه فلات مرکزی ایران است. از دوران کهن، مردمان دیار اصفهان و شهرها و روستاهای همجوار آن همچون

خوراسگان، مبارکه، لنجان، نجف‌آباد و... که حرفه اصلی‌شان کشاورزی بود، معاش خود و خانواده‌هایشان را با استفاده از آب زاینده‌رود تامین می‌کردند.

نام زاینده‌رود که به معنی رود زندگی‌بخش است، انعکاسی‌ست از کارکرد تعیین‌کننده این رودخانه برای مجاوران آن طی چند هزاره گذشته. اصفهان که بزرگ‌ترین مرکز تجمع انسانی در مسیر زاینده‌رود بوده، یکی از مهم‌ترین مراکز تاریخ و تمدن ایران در طول چند هزار سال گذشته هم بوده است. زاینده‌رود، بی‌اغراق یکی از بنیادی‌ترین دلائل حیات شهر اصفهان در اعصار مختلف است. این امر درباره بسیاری دیگر شهرها و آبادی‌ها در اصفهان و چهارمحال و بختیاری هم صدق می‌کند. کشاورزی هم به‌عنوان مهم‌ترین منبع تولید و مبادلات اقتصادی تمدن کهن ایرانیان، زایش و دوام خود را مدیون رودخانه‌هایی همچون زاینده‌رود و نظام پیچیده تقسیم آبی است که با تکیه بر مجادلات و توافقات مردم مجاور آن‌ها در طول زمان شکل گرفته و تثبیت شده‌است. این قراردادهای اجتماعی تاریخی و مردم‌نهاد، در پاره‌ای موارد قابلیت این را دارند که به‌اندازه چندین قرن و یا حتی هزاره دوام بیاورند. البته به این شرط که مرتباً بازبینی و بازنویسی شوند. بعضی از آن‌ها چنان دقیق بوده‌اند که تا امروز نیز توانسته‌اند دوام بیاورند. طومار حقایق موسوم به طومار شیخ بهایی از این دست قراردادهای اجتماعی است. طوماری که گرچه در افواه عمومی آن را همچون بسیاری دیگر چیزهای شگفت و اعجاب‌انگیز که به شیخ بهایی، فقیه و دانشمند بزرگ عصر شاه عباس نسبت می‌دهند؛ براساس اعتقاد بسیاری از صاحب‌نظران، این طومار عصاره تجربیات و توافقات قرن‌ها تقسیم آب در دیار اصفهان است و شیخ بهایی تنها یکی از کسانی بوده که به تدقیق آن در زمانه خودش یاری رسانده‌است. حقایق‌های این طومار از پی قرن‌ها دوام آورده و به دوران کنونی رسیده و در دوران معاصر نیز همچنان کارکرد خود را حفظ کرده‌است. با این حال، پروژه‌های بزرگ و غیرکارشناسانه صنعتی، سدسازی در مسیر زاینده‌رود و انتقال آب، نظام تاکنون پابرجای توزیع حقایق‌های کشاورزان پایین‌دست زاینده‌رود (لنجان، مبارکه، اصفهان و...) را مختل کرده‌است.

دیو خشکسالی زیر سایه غول‌های رانت و سوء‌مدیریت

در باورهای پیشینیان، این دیو اساطیری خشکسالی بود که مقصر اصلی نابودی و فلاکت تمدن‌های مبتنی بر کشاورزی در فلات ایران معرفی می‌شد. اما اکنون این دیو، در سایه غول‌هایی همچون رانت و بی‌تدبیری مدیران رشد و نمو کرده و زندگی کشاورزان را لگدمال می‌کند. درواقع، دیو خشکسالی که برآمده از طبیعت است، به سهمناکی دیوهای دست‌ساخته بشر امروز نیست. آنان که زاده‌شدنشان برکت و توسعه را نوید می‌دادند، اما در عمل چنین نشدند و نهایتاً چرخه کهن نسبتاً کارآمد تقسیم آب بین ساکنان دو دیار اصفهان و چهارمحال و بختیاری را شکستند.

در چند هفته اخیر صدای اعتراضات کشاورزان شهر ورزنه، از توابع شرقی شهرستان اصفهان که در انتهای مسیر زاینده‌رود و پیش از تالاب تقریباً خشکانده‌شده گاوخونی قرار دارد، به لطف فضای مجازی در همه‌جا پیچید. بعد از آن‌ها، این کشاورزان خوراسگان از دیگر توابع شهرستان اصفهان که چسبیده به بافت اصلی اصفهان است، اعتراضات خود به وضع کنونی توزیع آب را شروع کردند. در تجمعات اخیر، کشاورزان بسیاری از دیگر مناطق اصفهان هم حضور دارند. اقتصاد هر دو شهر یاد شده به‌شدت مبتنی بر کشاورزی بوده و مردم آن‌ها در پی کم‌آبی و فقدان مدیریت کارآمد منابع آب، به‌شدت متضرر شده و تقریباً هست و نیست خود را از دست داده‌اند.

ورزنه؛ کویتی بوده و برهوتی برجا مانده

رضا بنویدی ورزنه، که خود کشاورز و از اهالی ورزنه است، می‌گوید: ما نسل‌اندنسل کشاورز بوده‌ایم. در سال ۱۲۵۷، پدر بزرگ و پدر پدر بزرگ من که در آبادی‌ای نزدیک تالاب گاوخونی زندگی و کشاورزی می‌کردند، برای توسعه کشاورزی و دسترسی بهتر به منابع آبی، به ورزنه مهاجرت کردند. وک در ادامه با یادی از گذشته زیبای ورزنه که اکنون به سرابی می‌ماند، گفت: ورزنه در ۳۰ سال گذشته از چنان رونقی در کشاورزی برخوردار بود که بین افغان‌های مهاجر در استان اصفهان، معروف بود به کویت. کار در آن چنان زیاد بود و آنقدر تولیدات کشاورزی وجود داشت که کامیون‌داران ورزنه‌ای مرتباً در حال بار زدن محصولات کشاورزی مردم و انتقال آن‌ها به شهرها و استان‌های مجاور بودند. از سال ۷۱ که من از سربازی بازگشتم و سال بعد از آن ازدواج کردم، به‌همراه پدرم روی یک زمین سه‌هکتاری که داشتیم، شروع به کار کردیم. این زمین در مقیاس ورزنه، زمین بسیار کوچکی بود، اما آن‌چنان درآمدزایی‌ای داشت که امورات من و همسر و خانواده پدری‌ام که سرجمع نه نفر می‌شدیم را، به‌خوبی رتق و فتق می‌کرد. ما حتی کارگر هم می‌گرفتیم.

مشکلات آغاز می‌شوند

وی گفت: این وضع تا سال ۷۶-۷۵ که آب زاینده‌رود به یزد انتقال، و کشاورزی غیراصولی در بالادست زاینده‌رود توسعه داده شد، ادامه داشت. از این زمان است که دیگر مشکلات کشاورزان شروع شده‌بود و من با توجه به اینکه کشاورزی را منبع درآمد مناسبی همچون گذشته برای امورات زندگی‌ام نمی‌دیدم به مغازه‌داری و تعمیر موتورسیکلت روی آوردم. این وضع تا سال ۸۰ ادامه‌داشت. از این موقع به بعد، ما وارد یک دوره پنج‌ساله ترسالی و وفور آب شدیم، غافل از اینکه بسیاری تصمیم‌های مدیریتی و انتقال آبی که اکنون دچارش هستیم، در همین سال‌ها گرفته شد. من خود هرآنچه در طی سال‌های کارم در مغازه پس‌انداز کرده‌بودم، به‌خاطر علاقه بسیار زیادی که به کشاورزی داشتم، صرف خرید زمین و کار در این حوزه کردم. از سال ۸۵، مجدداً مشکلات کشاورزان شروع شد، این‌بار اما جدی‌تر. آنقدر جدی که کسانی که در اینجا ۵۰ الی ۱۰۰ هکتار زمین داشتند و در بین عامه مردم به انجام فعالیت‌های نیکوکارانه شهره بودند، به‌خاک سیاه نشستند و اکنون به‌سختی امورات روزمره خود را می‌گذرانند، دور میدان‌های ورزنه در پی کار می‌چرخند، کارتن خالی جمع می‌کنند و کارگری می‌کنند.

بسیاری نیز به اصفهان مهاجرت کرده، و به کارگری و نگهداری در ساختمان‌سازی‌ها و کارخانه‌های حاشیه شهر می‌پردازند. بعضی هم هستند که برای همین کارهایی که ذکر کردم، تمام وقت بین اصفهان و ورزنه در رفت و آمد هستند. من خود هرآنچه داشتم، از دست دادم. تنها چیزی که برایم باقی ماند، همان مغازه‌ام بود که اکنون با اتکای به آن در این شهر بی‌رونق ابزارفروشی ادوات و آلات کشاورزی می‌کنم. همین کار هم بسیار وابسته به وضعیت آب است. اگر کشاورزان بی‌آب شوند و کار کشاورزیشان متوقف شود، از پس هزینه ابزار کارشان برنمی‌آیند. در این چند سال هم اگر این شهر و این منطقه خالی از سکنه نشده، به‌خاطر آبی است که گاه و بیگاه و آن هم به‌خاطر تجمعات و اعتراضات پیگیر کشاورزان به شهر رسیده است.

از قانون بنویس

در جایی از گفتگو، وقتی صحبت از خشکسالی شد، بنوبدی واکنش نشان داد و گفت: از بیست‌سال گذشته که ما مشکل آب داشته‌ایم، خشکسالی‌ای نداشته‌ایم. امسال، برای سال زراعی ۹۶ و ۹۷، بارش کم بوده و ما خشکسالی داریم. ولی ما در این سال‌ها، نه از خشکسالی، بلکه از سوءمدیریت، بی‌مهری، بی‌عدالتی و عدم پایبندی به قانون مسئولان ضربه خورده‌ایم. بزرگ‌ترین مشکل ما از برداشت‌های بی‌رویه غیرقانونی در بالادست زاینده‌رود از سوی کسانی است که با استفاده از رانت‌های حکومتی چنین می‌کنند. این دست اقدامات و این افراد خاص هستند که زاینده‌رود را به این روز انداخته‌اند، تالاب گاوخونی را به خشکی کشاندند و من کشاورز را بیچاره کردند.

قانون کهن توزیع حق‌آبه‌ها؛ متضمن همبستگی ساکنان حاشیه زاینده‌رود

وی افزود: در طول تاریخ، مردمی که در حاشیه زاینده‌رود زندگی می‌کرده‌اند، تسلیم قانون توزیع حق‌آبه‌ها بوده‌اند. ما با مردم چهارمحال و بختیاری رفیق بوده‌ایم اما متأسفانه کسانی که دارند از این بی‌عدالتی‌ها بهره می‌برند، تلاش دارند بین ما و مردم شریف چهارمحال تفرقه بیندازند.

وی به انتقاد از طرح توسعه باغات در اراضی شیب‌دار پرداخت و گفت: بهترین زمین‌های کشاورزی حاشیه زاینده‌رود، در شرق اصفهان قرار دارد. اما در بالادست زاینده‌رود که محل مناسبی برای دامپروری و زنبورداری است، آمده‌اند به توسعه باغداری و کشاورزی پرداخته‌اند. جایی که نه خاک آن حاوی انرژی کافی است و نه تابش آفتاب مناسب کشاورزی را دارد.

بنوبدی، دولت را به‌خاطر عدم پیش‌بردن تونل سوم کوه‌رنگ به باد انتقاد گرفت و گفت: سال‌هاست که از اتمام پروژه انتقال آب به یزد می‌گذرد، اما هنوز ساخت تونل سوم کوه‌رنگ که می‌توانست باعث جریان داشتن کشاورزی در اینجا بشود، محقق نشده است.

مطالبه ما؛ فقط قانون است

وی در پایان می‌گوید: قانون در انتهای همه چیز است. افراد و نهادهای خاص همیشه در جلوی قانون ایستاده‌اند. ما تنها مطالبه‌ای که داریم، اجرای قانون است.

ظلم بیست‌ساله به کشاورزان

در همین زمینه، محمد صادقی (دبیر خانه کشاورز استان اصفهان) پیرامون اعتراضات چند هفته اخیر کشاورزان شرق استان اصفهان گفت: در ایران متأسفانه کشاورزان را متهم می‌کنند که بین ۸۰ الی ۹۰ درصد آب را استفاده می‌کنند. کدام عقل سلیمی در چنین وضعیتی که کشاورزان نالان از بی‌آبی و خشکی زمین‌هایشان هستند، می‌تواند بپذیرد این حجم از آب در اختیار کشاورزان است؟ قریب به بیست سال است که به کشاورزان خوراسگان ظلم می‌شود و این مصائب و مشکلات آن‌ها، ناشی از ضعف مدیریت در طی سال‌های اخیر است. اکنون حجم عظیم بی‌تدبیری‌ها و کارهای باقی‌مانده از قدیم، همه بر دوش استاندار جدید، دکتر مهرعلیزاده است. به‌رغم تلاش‌های وی، دیگر نهادهای درگیر در امور ورود مناسبی به این ماجراها نکرده و همکاری‌های لازم را انجام نداده‌اند. وی محکوم به جبران ضعف‌های مدیریتی مسئولان گذشته است. صداوسیما هم در مقام رسانه ملی، که باید مشکلات مردم را پوشش دهد، در این زمینه به خوبی عمل نکرده است. در حق کشاورزان اصفهانی اجحاف صورت گرفته و به آن‌ها ظلم شده است. اگر چنین مشکلی برای واحد بزرگ صنعتی‌ای مثل ایران‌خودرو پیش بیاید، تمام رسانه‌ها و نهادهای مهم و مرتبط دولتی بسیج می‌شوند تا جلوی بروز هر گونه بحران را برای آنجا بگیرند. دولت مکلف به ورود به چنین ماجرای است.

صنایع تبدیلی؛ جایگزین مناسب برای صنایع آب‌بر

وی تصریح کرد: به‌جای این همه صنایعی که به آب نیاز دارند، باید صنایع تبدیلی مرتبط به کشاورزی ایجاد شود. از وزارت نیرو هم انتظار می‌رود مدیریت قوی در بحران آب داشته باشد.

خشکسالی یک امر دوره‌ای است؛ مهم نحوه مدیریت آن است

اسفندیار امینی (دبیر اجرایی نظام صنفی کشاورزی استان اصفهان و مدیر کانون خیرگان کشاورزی استان اصفهان) که سال‌هاست پیرامون موضوع احیای زاینده‌رود در فضای مجازی اطلاع‌رسانی می‌کند نیز معتقد است: خشکسالی یک امر دوره‌ای است که دست‌مایه طبیعت است و پیش می‌آید؛ مهم نحوه مدیریت آن است که باید کارشناسانه و کارآمد باشد.

وزارت نیرو تمام حق‌آبه کشاورزان اصفهان را فروخته است

وی گفت: کشاورزان اصفهان به خشکسالی یا سوءمدیریت کاری ندارند. آن‌ها مالشان غصب شده و خواستار حق‌آبه‌شان، که بدون اجازه آن‌ها به صاحبان صنایع و یا دیگر استان‌ها فروخته شده، هستند. وزارت نیرو، طی سه

دهه گذشته، تمام حقایق آنها را فروخته است. بنابراین، این یک بحث حقوقی است. تاکنون نیز نمایندگان مجلس، مسئولان وزارت نیرو، دادگاه‌ها، دولت و... گره‌ای از مشکلات آنها نگشوده‌اند. حقایق ارتباطی به میزان بارش ندارد. یک بحث سهمی و زمانی است. این سهم براساس میزان بارش تعیین می‌شود. شبیه سهامی می‌ماند که شما از یک شرکت دارید. براساس سود حاصله و میزان سهم افراد، سود توزیع خواهد شد. تجمعاتی که شاهدش بودیم، ماحصل ناامیدی مردم از مذاکره با جناحین سیاسی و دولت‌ها است. کشاورزان به این نتیجه رسیده‌اند دولت‌ها اراده‌ای برای اصلاح امور براساس قانون ندارند.

حقایق‌ها به چه کسانی و چرا فروخته شدند

به‌گفته وی، حقایق‌ها برای توسعه کشاورزی در استان‌های اصفهان و چهارمحال و بختیاری و توسعه صنعت در استان‌های اصفهان، چهارمحال و بختیاری و یزد و توسعه آب شرب در استان‌های اصفهان، چهارمحال و بختیاری و یزد فروخته شدند.

وی افزود: در ماده ۳۱ قانون برنامه ششم توسعه، پیش‌بینی توسعه باغات در ۵۰۰ هزار هکتار از اراضی شیب‌دار در سرتاسر کشور شده است که به‌نظر می‌رسد قرار است حدود ۲۶ یا ۲۷ هزار هکتار آن در استان چهارمحال و بختیاری اجرایی شود. اگر این طرح اجرا شود، حقایق‌های کشاورزان زاینده‌رود به‌طور کل از بین خواهد رفت.

وضع موجود ناشی از چه عواملی هست

امینی، دلایل عدیده‌ای را برای وضع موجود نام برد. به‌اعتقاد وی، بخش عمده مشکل ریشه در فساد در دولت‌ها دارد که در بخش عمده طرح‌های توسعه‌ای دخیل هستند. فقدان متخصص و کارشناس در نهادهای متولی اجرا مثل وزارت نیرو و وزارت کشاورزی عامل دیگر است. همچنین فشارهای سیاسی مثل وعده‌هایی که نامزدهای احزاب جایگاه نمایندگی در هنگام انتخابات مجلس به مردم حوزه انتخابیه خود می‌دهند، یک عامل مشکل‌زای دیگر است. بسیاری از این دست مباحث جزء وظایف سازمان بازرسی کل کشور است. دادستان‌ها هم به‌عنوان مدعی‌العموم در موافقی باید ورود کنند، اما تاکنون چنین نکرده‌اند. ناآگاهی مردم دلیل دیگر است. اگر مردم بیست-سی سال پیش از مسائلی که امروز برایشان پیش آمده است، آگاه می‌بودند اکنون دچار چنین وضعیتی نمی‌شدند.

وی بر قصور مدیران و نمایندگان استان در ادوار گذشته تاکید کرد و گفت: آنها صرفاً به امور جاری و روزمره می‌پرداختند و برخوردار از آینده‌نگری نبودند.

بند «د» ماده ۲۵ قانون برنامه ششم توسعه

برهمن اساس، ناهید تاج‌الدین (نماینده مردم اصفهان و دبیر دوم کمیسیون اجتماعی مجلس)

بیان اینکه بیش از ۷۵ درصد جلسات ما در مجمع نمایندگان استان اصفهان مربوط به بحران آب است و موضوع حقایق کشاورزان را بارها و بارها پیگیری کرده‌ایم، به ایلنا گفت: در تذکری که در اسفندماه به وزیر نیرو دادم؛ گفتم که متأسفانه طرح ۹ ماده‌ای احیای حوضه آبریز زاینده‌رود که در سال ۹۳ با هدف هماهنگی و اعمال مدیریت واحد بر این حوضه آبریز در موضوعات منابع، مصارف و حقایق‌ها به تصویب شورای عالی آب کشور رسیده است، هنوز به‌طور دقیق اجرا نمی‌شود و بسیاری از بندهای این طرح بخصوص بند سوم آن در مورد تعیین و تامین میزان حقایق‌ها، سهم آب‌ها و صاحبان حق اشتراک و حقایق زیست محیطی رودخانه زاینده‌رود و تالاب گاوخونی توسط وزارت نیرو مسکوت مانده است، ضمن آنکه در بند «د» ماده ۲۵ قانون برنامه ششم توسعه نیز تامین حقایق کشاورزان تصریح شده است. مجدداً در همان اسفندماه در تذکره به وزیر نیرو دلیل عدم اجرای مصوبات کمیته آب کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی درخصوص حوضه آبریز زاینده‌رود را جویا شدم.

حرکت به سمت اصلاح الگوی کشت

نماینده مردم اصفهان با تاکید بر اینکه امروز بیش از هر زمان دیگری در این سال‌ها بحران آب در اصفهان جدی شده و حیات اصفهان در خطر قرار گرفته است، تصریح کرد: زاینده‌رود که آب شرب ۵ میلیون نفر و آب مورد نیاز ۲۰۰ هزار هکتار زمین کشاورزی و نیز ۱۰ هزار واحد صنفی را تامین می‌کند، امروز در تامین مهم‌ترین نیاز مردم اصفهان یعنی آب آشامیدنی هم دچار مشکل است و ما در جلسه مشترک مجمع نمایندگان استان و تعدادی از نمایندگان کشاورزان با دکتر مهرعلیزاده استاندار اصفهان، معاونین استاندار، و فرمانداران حوضه آبریز زاینده‌رود اخیراً همین موضوع را بررسی کردیم و تصمیماتی در این‌راستا اتخاذ کردیم. در نهایت به‌زعم من، ما باید به سمت اصلاح الگوی کشت حرکت کنیم و اتفاقاً در تذکری در اسفندماه همین مورد را من از وزیر کشاورزی پیگیری کردم. در ماه‌های اخیر، اقدامات مثبتی از جانب آن وزارتخانه برای مصوبه تشکیل کمیته ویژه تغییر الگوی کشت در حوضه زاینده‌رود و ارائه نتیجه حداکثر ظرف مدت سه ماه توسط وزارت جهاد کشاورزی انجام شده است که اثرات آن را خواهیم دید.

از هم گسیختن نظم موجود؛ لطمه جدی برای کشاورزان

دبیر دوم کمیسیون اجتماعی مجلس در پایان، اظهار داشت: در بازدیدی که در نوروز از ورزته داشتم با همین افراد به‌صورت میدانی برخورد داشتم و پیگیری‌هایی را در سطح بالا در این مورد انجام دادیم، عزم جدی دست‌اندرکاران این است که در این مورد با نهایت تساهل برخورد کنند اما به‌نظر من بحران آب در اصفهان به وضعیتی رسیده که همکاری و اعتماد دولت و ملت را می‌طلبد، وضعیت کشاورزان واقعا وخیم است و رفتارهای آنها کاملاً قابل درک است اما بی‌ثباتی و ازهم‌گسیختن نظم موجود به همان کشاورزان و البته همه اقشار جامعه لطمه وارد می‌کند.

کمکاری وزارت نیرو

حیدرعلی عابدی (نماینده مردم اصفهان) پیش‌تر در گفتگویی که با اصفهان شرق داشته‌است، وزارت نیرو را متهم به کم‌کاری کرده‌است و گفت: با وجود همه پیگیری‌ها به دلیل نبود ذخیره آبی، کشاورزان از کشت پاییزه محروم شدند ولی مسئولان باید خسارت قابل قبولی را به کشاورزان اختصاص دهند و حداقل آب را به باغات اختصاص دهند تا از خشک‌شدن آن جلوگیری شود و به آب شرب لطمه‌ای وارد نشود. وی در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفته است: متأسفانه حرف‌های خیلی خوب توسط مسئولان زده می‌شود و موضع وزارت نیرو در حرف، پیگیری و رسیدگی به امور آب شرب و کشاورزی اصفهان است ولی ما در عمل از این وزارت‌خانه چیزی ندیدیم.

"زاینده‌رود حق مسلم مردم است"، "دستور می‌دهم زاینده‌رود پرآب شود"

جمله اول شبیه شعارهایی است که این‌روزها کشاورزان از ته حلق خشکیده خود در صورت مسئولان فریادش می‌زنند، جمله دوم، اما نشان‌دهنده قدرت و اراده بالا برای تاثیرگذاری در راستای خواست مردم است. فی‌الواقع، هر دو جمله متعلق به حسن روحانی، رئیس دولت یازدهم و دولت فعلی دوازدهم است که در سفری، در بهمن ۹۳ به استان اصفهان، در دیدار با مردم وعده «جریان دائمی رودخانه زاینده‌رود» را داد. وی این وعده را بار دیگر در سفر تبلیغاتی خود دور دوازدهم انتخابات ریاست‌جمهوری در اواخر اردیبهشت سال گذشته تکرار کرد، اما بعد از فراز و نشیب‌های بسیار این وعده محقق نشد که هیچ، با کشاورزان متضرر شده‌ای که به این وضع اعتراض داشتند نیز، برخوردهای بسیار تندی صورت گرفت. البته دولت تلاش کرده گام‌هایی برای بهبود وضعیت منابع آبی زاینده‌رود بردارد. مهم‌ترین آن بند ۲ مصوبه ۹ ماده‌ای دهمین جلسه شورای عالی آب است که هرگونه بارگذاری جدید بر منابع آبی زاینده‌رود را ممنوع کرده‌است. با این وجود، این مصوبه از زمینه‌های لازم برای اجرایی شدن برخوردار نشده‌است. نامه اعتراضی تشکل‌های زیست‌محیطی استان اصفهان به رئیس دولت یازدهم در ابتدای مرداد ۱۳۹۵ مبنی بر عدم اجرای مصوبه یادشده و بارگذاری‌های جدید بر زاینده‌رود، شاهدهی است بر این مدعا.

اخیرا نیز رئیس‌جمهور در پایان نشست قوای سه‌گانه اعلام کرد برای کم‌آبی کارگروهی تشکیل شده‌است و به‌طور مرتب، اقدامات در این حوزه، اطلاع‌رسانی خواهند شد. رضا اردکانیان، وزیر نیرو در همین رابطه گفت: موضوع آب برای همه بخش‌ها موضوعی واحد است و نباید آن را تقسیم کرد و برای جلوگیری از بخشی‌نگری در موضوع آب، کارگروهی در دولت تشکیل شده است.

وی با بیان اینکه ۵۰ سال است به سمت گرم‌تر و خشک شدن پیش می‌رویم، گفت: در این شرایط باید در مصرف آب تغییر ایجاد و بدون تعارف پرونده مصرف آب در بخش کشاورزی را باز کنیم؛ اینکه مصرف آب را چگونه مدیریت و در کجاها با کشت‌های ممنوع مقابله کنیم، موضوعی است که باید بررسی شود.

به‌گفته وی، در کمیته استانی کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی استان اصفهان که روز یکشنبه اول اردیبهشت تشکیل شد، قرار بود تصمیمات کمیته تخصصی در مورد چگونگی مدیریت آب اصفهان بررسی و نهادینه شود. با این وجود، مواردی همچون بند پ ماده ۳۱ قانون برنامه ششم توسعه «افزایش تولید محصولات راهبردی و تبدیل پانصد هزار هکتار از اراضی شیبدار به باغات» تناقضی آشکار در برنامه‌های دولت برای بهبود وضعیت توزیع آب زاینده‌رود است. در واقع، تصویب طرح توسعه باغات در اراضی شیبدار خود همچون تیر خلاصی بود بر تقسیم آب اندک باقی‌مانده زاینده‌رود. به‌گفته اسفندیار امینی و رضا بنویدی ورزنه، این طرح وضع را از آنچه که بود، بدتر کرد.

درنهایت؛ باتوجه به اینکه، در دوسال اخیر تأکیدات بسیار از سوی بالاترین مراجع رسمی کشور بر حمایت از تولید، کالا و کار و کارگر ایرانی شده‌است، باید از مسئولان امر پرسید دقیقا کدام بخش از تولیدات کشور در این چارچوب می‌گنجد؟ و آیا محصولات کاشت و برداشت‌شده کشاورزان ایرانی، در این چارچوب نیست؟

تامین آب شرب ساکنان سایت مسکن مهر ۱۷۲۸ واحدی دگایران سنندج

به نوشته خبرگزاری دولتی ایلنا در سوم اردیبهشت اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: کار تأمین آب اضطراری مسکن مهر دگایران شامل ایستگاه پمپاژ و مخزن ۱۰۰ مترمکعبی در سال گذشته به دلیل اسکان اهالی انجام شده بود، اما با هدف تأمین آب و آبرسانی بلندمدت و قابل اطمینان بیشتر، پروژه آبرسانی به سایت مسکن مهر مذکور شامل لوله گذاری، ایستگاه پمپاژ و مخزن ۲۰۰۰ مترمکعبی تعریف شد و هم اکنون خط انتقال آن در مدار بهره برداری قرار دارد. این پروژه شامل مخزن ۲ هزار مترمکعبی و خط انتقال و ابنیه و تأسیسات می باشد.

با توجه به این موضوع، ساکنان سایت مسکن مهر دگایران (پزند) نگران تأمین آب آشامیدنی خود در ماه های گرم و پرمصرف سال نباشند.

ورشکستگی آب در کشور

<https://www.isna.ir/news/97020301646>

به نوشته خبرگزاری دولتی ایسنا در سوم اردیبهشت اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: فرماندار کاشان گفت: بنابر آمار و گزارش ها، وضعیت بحرانی منابع آب در 70 سال گذشته بی سابقه بوده که مدیریت و پشت سر گذاشتن سال جاری با کمترین میزان خسارت نیازمند آگاهی و عزم همگانی است.

به گزارش ایسنا، حمیدرضا مومنیان در شورای حفاظت از منابع آب شهرستان، اظهار کرد: با توجه به وضعیت بحرانی و به عبارتی ورشکستگی آب در کشور، مدیریت آب در بخش کشاورزی به عنوان مصرف کننده کلان منابع زیرزمینی یک ضرورت است.

وی تصریح کرد: متناسفانه برخی افراد برای حفظ مالکیت خود بر اراضی کشاورزی به ویژه در اطراف شهرها بدون هیچ گونه برداشت مفید و مثمری اقدام به آبیاری زمین می کنند، بنابراین شناخت راهکارهای حقوقی حفظ مالکیت اراضی و جلوگیری از هدر رفت آب در این بخش یکی از اولویت های اساسی شورای حفاظت از منابع آب شهرستان است.

فرماندار کاشان با تاکید بر تسریع در عملیات نصب کنتورهای هوشمند برای همه چاه های کشاورزی، این اقدام را یکی از ابزارهای کارآمد در کنترل برداشت آب های زیرزمینی و در نتیجه مدیریت منابع آب برشمرد.

وی هم چنین با توجه به توافق های اولیه بین شهرداری و شرکت آب و فاضلاب کاشان در خصوص تهاتر سهمیه آب زیرزمینی شهرداری کاشان با پساب تصفیه خانه فاضلاب شرکت آبفا، تعیین تکلیف قطعی و نهایی این تفاهم نامه را خواستار شد.

مومنیان با اشاره به احتمال بروز شرایط اضطراری در تابستان، گفت: در شرایط اضطرار منابع آبی شهرستان اعم از چاه های در اختیار دانشگاه ها، شهرداری ها، پادگان ها و.. در اختیار ستاد بحران شهرستان قرار گرفته و در این خصوص تمام دستگاه مکلف به همکاری هستند.

وی گفت: تغییر الگوی کشت و اجرای طرح های آبیاری نوین و تحت فشار، ثمره سیاست های اصولی دولت در مدیریت منابع آب کشور است که در سطح 5500 هکتار از اراضی کشاورزی شهرستان اجرا شده که بیش از 3100 هکتار آن در دولت تدبیر و امید محقق شده است.

رئیس شورای حفاظت از منابع آب شهرستان کاشان افزود: اجرای کشاورزی مدرن در 4700 هکتار از سایر اراضی توسط دولت در دست مطالعه است و امیدواریم با اصلاح و تغییر الگوی مصرف و همکاری عموم مردم، شاهد کمترین اعمال محدودیت ها در بهره برداری از منابع باشیم.

انتهای پیام

عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی اصفهان: اجرای طرح انتقال آب از خلیج فارس به اصفهان اشتباه است

<https://www.isna.ir/news/97020301602>

به نوشته خبرگزاری دولتی ایسنا در سوم اردیبهشت اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی اصفهان با تاکید بر اینکه به جرات طرح انتقال آب از خلیج فارس به اصفهان اشتباه است، گفت: اگر قرار است برای شرب، از دریا آب را انتقال دهیم، بهتر است آب را به استان های نزدیک تر از اصفهان به دریا هم چون کرمان و یا کنار دریا و با ارتفاع بسیار کم از سطح دریا مانند خوزستان منتقل کنیم.

مهدی بصیری در گفت و گو با خبرنگار ایسنا، در خصوص طرح انتقال آب از خلیج فارس به اصفهان در راستای حل مشکل آبی استان، اظهار کرد: به جرات طرح انتقال آب از خلیج فارس به اصفهان اشتباه است، چرا که آب خلیج فارس بسیار شور است و فاصله و ارتفاع اصفهان از دریا بسیار زیاد است.

وی با بیان اینکه انتقال آب از دریا به اصفهان به طور قطع هزینه های بسیار سنگینی را به مردم منتقل می کند، اظهار کرد: ارتفاع اصفهان از سطح دریا ۱۵۰۰ متر است در این شرایط باید ۱۵۰۰ متر آب را از خلیج فارس به سمت اصفهان پمپ کنیم که این مصرف انرژی را بالای این را ایجاد می کند و به تبع هزینه این انتقال با توجه به مصرف انرژی و طول مسیر انتقال بسیار گران خواهد بود.

این فعال محیط زیست با بیان اینکه کشورهای عربی هم چون امارات مجبور به استفاده از آب شیرین کن در تامین آب مور نیاز خود هستند، گفت: این کشورها بعد از شیرین کردن آب مورد نیازشان، همه نمک حاصل از آب شیرین کن ها را به دریا می ریزند که این موجب تخریب اکوسیستم دریا شده و به طور مرتب، شوری آب دریا را افزایش می دهد، بنابراین انتقال آب از خلیج فارس به اصفهان از نظر زیست محیطی، اشتباه است.

وی با تاکید بر اینکه انتقال آب از دریا تنها در صورت اجبار برای تامین آب شرب انجام می شود نه برای طرح های توسعه صنعت یا کشاورزی، تصریح کرد: اگر قرار است برای شرب، از دریا آب را انتقال دهیم، بهتر است آب را به استان های نزدیک تر از اصفهان به دریا همچون کرمان و یا کنار دریا و با ارتفاع بسیار کم از سطح دریا هم چون خوزستان منتقل کنیم.

بصیری با تاکید بر اینکه باید توسعه آب محور و آب بر را در کشور کنار بگذاریم، تصریح کرد: برای حل این مشکل باید به سمت توسعه صنایع «های تک» حرکت کنیم.

وی با بیان اینکه اطلاع رسانی و آموزش در حوزه آب در سطح کشور بسیار مهم است، گفت: متأسفانه حتی در استان های خشک کشور برخی از مسئولان و نمایندگان مجلس در دوره فعالیت خود، وعده احداث فولاد را در راستای اشتغالزایی می دهد و به دنبال آن در صدد انتقال آب و استفاده از آب های زیرزمینی عمیق هستند.

عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی اصفهان با اشاره به اینکه موضوع آموزش نیز به تنهایی می تواند موجب اشتغال شود، تصریح کرد: در پرتو آموزش مباحث زیست محیطی می توان صنایعی که به نفع محیط زیست و یا کم ضرر برای آن هستند، توسعه یابند و در رابطه با محیط زیست و مصرف انرژی و آب در کشور می توان اشتغال فراوانی ایجاد کرد که نه تنها به آینده کشور کمک می کند بلکه ضامن پایداری کشور خواهد شد.

انتهای پیام

مدیر اداره جهاد کشاورزی شهرستان: گرما زود به سراغ خرمشهر آمده است

<https://www.isna.ir/news/97020301604>

به نوشته خبرگزاری دولتی ایلنا در سوم اردیبهشت اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: مدیر اداره جهاد کشاورزی خرمشهر با اشاره به آغاز برداشت گندم و کلزا در شهرستان گفت: پیش بینی می‌کنیم که حدود 20 هزار تن گندم و حدود 400 تن محصول کلزا از مزارع خرمشهر برداشت کنیم.

محمد مطرودی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به آغاز برداشت محصولات کشاورزی در این شهرستان، اظهار کرد: از 20 فروردین ماه کار برداشت محصولات پاییزه شهرستان آغاز شد و اگر شرایط مطلوب باشد، عملیات برداشت تا پایان اردیبهشت ماه در شهرستان ادامه خواهد داشت.

وی افزود: امسال از 7 هزار هکتار گندم کشت شده در شهرستان، پیش‌بینی می‌کنیم که حدود 20 هزار تن گندم برداشت شود. همچنین از سطوح 400 هکتاری کلزا در شهرستان نیز پیش‌بینی می‌کنیم که حدود 400 تن محصول از مزارع برداشت کنیم.

مدیر اداره جهاد کشاورزی خرمشهر تصریح کرد: سال زراعی 96 از نظر شرایط آب و هوایی سال سختی برای کشاورزان خرمشهر بود. امسال علاوه بر اینکه شاهد بارندگی بسیار کمی در شهرستان بودیم، گرما نیز خیلی زود به سراغ خرمشهر آمد و این مسایل باعث شد تا کار اندکی برای کشاورزان دشوار شود.

مطرودی بیان کرد: با مدیریتی که کشاورزان در مزارع خود انجام دادند و توصیه‌های کارشناسان کشاورزی، عملکرد اراضی به شکلی بود که کشاورزان بتوانند محصول کشت شده خود را برداشت کنند.

وی اظهار کرد: طوفان و بارش باران در هفته‌های گذشته نیز به همراه مشکلاتی که پیش از آن در بحث خشکسالی وجود داشت، حدود 1500 هکتار از اراضی زیر کشت گندم در شهرستان را با خسارت مواجه کرد. همچنین حدود 300 هکتار از اراضی کشت شده کلزا نیز خسارت دیدند.

انتهای پیام

رئیس مرکز ملی خشکسالی سازمان هواشناسی: بارش‌های اخیر ایران را از خشکسالی نجات نمی‌دهد

<https://www.isna.ir/news/97020201247>

به نوشته خبرگزاری دولتی ایسنا در سوم اردیبهشت اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: رئیس مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی با اشاره به بارش‌های کشور در روزهای گذشته تأکید کرد: این بارش‌ها به هیچ وجه نمی‌تواند نجات‌بخش کشور از خشکسالی شدید باشد چون افزایش دما باعث ذوب شدن ذخایر برفی در ارتفاعات شده است.

صادق ضیایان درگفت‌وگو با ایسنا افزود: در حال حاضر شاهد هستیم که کلیه ذخایر برفی در کوه‌های زاگرس و البرز از دست رفته است بنابراین با آگاهی نسبت به این وضعیت بارش‌ها، باید در مورد شرایط آبی کشور در طول فصل تابستان هوشیارتر عمل کنیم.

رئیس مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی در بخش دیگری از صحبت‌های خود اظهار کرد: از ابتدای مهر ۹۶ (شروع سال زراعی) تا آخر فروردین ۹۷، کل کشور ۱۱۳,۲ میلی‌متر بارش دریافت کرده است و با توجه به اینکه بارش کشور در مقیاس بلندمدت ۱۹۴,۵ میلی‌متر است، در بازه هفت ماهه گذشته نسبت به بلندمدت حدود ۴۱,۸ درصد کاهش بارش داریم.

امسال نسبت به سال قبل ۳۲ درصد کاهش بارش داریم

وی ضمن مقایسه بارش امسال با سال گذشته گفت: در مدت مشابه سال گذشته در کل کشور ۱۸۶,۳ میلی‌متر بارش داشتیم بنابراین در سال جاری نسبت به سال قبل ۳۲,۲ درصد کاهش بارش ثبت شده است.

سیستان و بلوچستان و کرمان در صدر کم‌بارشی

رئیس مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی در ادامه استان‌های کم بارش کشور را طی ماه‌های گذشته اعلام و اظهار کرد: از ابتدای سال زراعی تا آخر فروردین استان سیستان و بلوچستان ۷۵ درصد کمبود بارش داشت. استان‌های کرمان، هرمزگان و کهگیلویه و بویراحمد به ترتیب ۶۸، ۶۳ و ۶۲ درصد کاهش بارش نسبت به بلندمدت داشتند.

به گفته ضیاییان، طی هفت ماه گذشته تعداد محدودی از استان‌ها شرایط ترسالی را تجربه کردند که استان‌های آذربایجان شرقی ۱۲،۴ درصد و آذربایجان غربی ۱۱،۹ درصد افزایش بارش داشتند اما متأسفانه ذخایر برفی در همین استان‌ها به دلیل افزایش دما زودتر از موعد ذوب شده است و احتمال دارد برای فصل تابستان شرایط سختی را برای این استان‌ها به وجود آید.

افزایش ۱،۸ درجه‌ای دما در کشور نسبت به بلندمدت

این کارشناس سازمان هواشناسی در ادامه شرایط دمایی کشور را نیز در هفت ماهه گذشته ارزیابی کرد و گفت: از ابتدای سال آبی (اول مهر ۹۶) تا انتهای فروردین ۹۷ کل کشور ۱،۸ درجه سلسیوس افزایش دما داشت که با توجه به افزایش میزان تبخیر، وضعیت خشکسالی را در اغلب مناطق کشور به شرایط حساسی رسانده است.

افزایش دو درجه‌ای دما در اولین ماه سال ۹۷

رئیس مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی با اشاره به وضعیت دمای کشور در اولین ماه سال ۹۷ اظهار کرد: در فروردین ماه کل کشور ۲،۱ درجه سانتیگراد افزایش دما را تجربه کرد که استان‌های آذربایجان غربی و کردستان نسبت به بلندمدت به ترتیب با ۳ و ۲،۸ درجه سانتیگراد افزایش دما داشتند.

ضیاییان در پایان با اشاره به کم آبی شدید در سال آبی ۸۶-۸۷ گفت: در آن سال کل بارش کشور تنها ۱۳۸ میلی‌متر بود و این نگرانی وجود داشت که سال آبی جاری از سال ۸۶ نیز خشک‌تر باشد، اما خوشبختانه بارش‌های اخیر امیدی را در ما ایجاد کرد و احتمال دارد که امسال نتواند رکورد کم‌بارشی سال ۸۶ را بزند که امیدواریم همین طور باشد.

انتهای پیام

آب مشترکان پرمصرف قطع می‌شود؟

<https://www.isna.ir/news/97020301710>

به نوشته خبرگزاری دولتی ایسنا در سوم اردیبهشت اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: قائم مقام شرکت آب و فاضلاب استان تهران گفت: با قوه قضاییه به منظور برخورد با مشترکان پرمصرف و انشعابات غیر مجاز مذاکراتی را داشته ایم که پس بررسی میزان بارش‌ها و میزان مصرف پس از اخذ مجوزهای لازم نسبت به مقابله اقدام خواهیم کرد.

علیرضا نوذری‌پور در گفت‌وگو با خبرنگار ایسنا با اشاره به کاهش ۵۰ درصدی بارندگی‌ها در کشور گفت: سعی ما این است که با اجرای تمهیدات لازم تابستان سال جاری را بدون مشکل پشت سر بگذاریم اما نگرانی اصلی ما برای سال آینده است.

وی با بیان اینکه استفاده از منابع سطحی موجب شده تا ما از هم‌اکنون برای تامین نیاز آبی سال ۹۸ نگرانی داشته باشیم، اظهار کرد: این موضوع موجب شد تا شورای مدیریت بحران و کمیته توزیع و مصرف را در شرکت آب و فاضلاب استان تهران راه‌اندازی کنیم.

قائم مقام شرکت آب و فاضلاب استان تهران با اشاره به اقداماتی که در این زمینه انجام می‌شود، عنوان کرد: تسریع در اجرای پروژه‌ها و اجرای برنامه‌های مقابله با مشترکان پرمصرف می‌تواند راهی برای گذر از چالش‌های فعلی حوزه آب باشد.

به گفته نوذری‌پور، برای این مهم با استانداری صحبت شده و قرار است که در حوزه مقابله با مشترکان پرمصرف شاهد همکاری استانداری در استان تهران باشیم. علاوه بر این نیز طبق صحبت‌های وزیر با استاندار تصمیم بر آن شد تا کارگروه سازگاری با کم‌آبی در تمام استان‌ها ایجاد شود.

وی با بیان اینکه در حال حاضر سدهای شرق تهران وضعیت خوبی ندارند گفت: امید می‌رود با مدیریت مصرف و همکاری مشترکان بتوانیم تابستان را بدون هیچ مشکلی پشت سر بگذاریم.

چندی پیش نیز وزیر نیرو اعلام کرد با توجه به وضعیت بارش‌ها در تابستان امسال پیش بینی می‌شود ۳۳۴ شهر با جمعیت حدود ۲۵ میلیون نفر در معرض تنش آبی قرار بگیرند. به‌گونه‌ای که ۱۶۵ شهر با جمعیت ۱۰،۵ میلیون نفر در وضعیت زرد، ۶۲ شهر با جمعیت ۶،۸ میلیون نفر در وضعیت نارنجی و ۱۰۷ شهر با جمعیت ۱۷،۲ میلیون نفر در وضعیت قرمز و مجموعاً این ۳۳۴ شهر در معرض تنش آبی قرار خواهند داشت.

همین موضوع موجب شد تا مدام [وزیر نیرو به مشترکان و مدیران خود نسبت به تامین منابع آبی و اجرای تمهیدات لازم هشدار دهد.](#)

انتهای پیام

معاون استاندار تاکید کرد: خشکسالی‌های متوالی؛ عامل جابجایی روستاها در سیستان و بلوچستان

<https://www.isna.ir/news/97020301421>

به نوشته خبرگزاری دولتی ایسنا در سوم اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری سیستان و بلوچستان گفت: سیستان و بلوچستان تنها استانی در کشور است که در آن روستا هم زاده و هم نابود می‌شود.

به گزارش ایسنا- باقر کرد در چهاردهمین اجلاس رسمی شورای اسلامی سیستان و بلوچستان افزود: به دلیل خشکسالی‌های متوالی در این استان برخی از روستاییان مجبور به کوچ می‌شوند که نتیجه آن پیدایش روستای جدید و زوال روستای قبلی است.

معاون استاندار در ادامه گفت: جابجایی روستا سبب می‌شود تا شاخص‌های بهداشتی و آموزشی در این مناطق پایین باشد. وی بیان کرد: تا زمانی که دهیاری‌ها شکل نگیرند، توسعه روستایی غیر ممکن می‌شود. بنابراین دهیاری‌ها نقش اساسی در این زمینه دارند.

کرد افزود: مجوز هزار و ۷۷ دهیاری جدید اخذ شده که بزودی این دهیاری‌ها در استان تاسیس می‌شوند. وی خاطرنشان کرد: این دهیاری‌ها امسال در ۲ الی سه مرحله در این استان تاسیس می‌شوند.

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری سیستان و بلوچستان گفت: همچنین شهر بمپور از توابع ابرانشهر بزودی به شهرستان ارتقا می‌یابد که این امر توسعه و پیشرفت این منطقه را بدنال دارد. انتهای پیام

استاندار کرمانشاه مطرح کرد: ضرورت برنامه‌ریزی برای مدیریت بهتر آب/ پلمب ۵۰۰ حلقه چاه طی امسال

<https://www.mehrnews.com/news/4278395>

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر / کرمانشاه، دوشنبه ۳ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: استاندار کرمانشاه با اشاره به کمبود منابع آبی در اثر تغییرات اقلیمی بر ضرورت برنامه‌ریزی برای مدیریت بهتر آب در این شرایط تاکید کرد.

به گزارش خبرنگار مهر، هوشنگ بازوند امروز دوشنبه در اولین جلسه کارگروه سازگاری باکم آبی استان کرمانشاه با اشاره به اجرای طرح سامانه سردسیری در استان کرمانشاه گفت: اجرای طرح سردسیری و انتقال آب رودخانه سیروان به دشت‌های روانسر، سنجایی، کوزران، ماهیدشت و کرمانشاه می‌تواند در توسعه استان بسیار اثرگذار باشد.

وی افزود: مدیریت ارشد استان با جدیت تمام در راستای اجرایی شدن طرح سردسیری تلاش می‌کند و تاکنون پیگیری‌های مداوم و منظمی را در این زمینه انجام داده است. این موضوع در سفر آخر هفته وزیر نیرو به استان نیز پیگیری خواهد شد.

استاندار کرمانشاه با بیان اینکه تغییرات اقلیمی موجب کاهش بارندگی‌ها شده است، گفت: در این شرایط ضرورت برنامه‌ریزی برای افزایش بهره‌وری و مدیریت بهتر آب کاملاً احساس می‌شود.

وی تاکید کرد: مدیران حوزه آب و فاضلاب روستایی و شهری و آب منطقه‌ای باید برنامه‌های مدون خود را پیرامون مدیریت کم آبی و سازگاری با این شرایط در استان ارائه دهند.

بازوند ادامه داد: تا ساعت ۸ صبح روز گذشته ۴۰۰ میلیمتر بارندگی در سال بارشی جاری در استان داشته ایم که این میزان ۸ درصد کاهش نسبت به سال گذشته و میانگین بلندمدت را نشان می‌دهد.

وی خاطرنشان کرد: از ابتدای دولت تدبیر و امید تاکنون حدود ۲ هزار حلقه چاه غیرمجاز و فاقد پروانه پلمب شده است. پلمب ۵۰۰ چاه دیگر نیز در سال ۹۷ در دستور کار قرار دارد.

استاندار کرمانشاه تاکید کرد: اصلاح الگوی کشت در کاهش مصرف آب بسیار اثرگذار است و نوع کشت پیشنهادی باید برای کشاورز از صرفه اقتصادی برخوردار باشد تا از آن استقبال شود.

وی در پایان تاکید و خاطرنشان کرد: سازگاری با کم آبی نیازمند فرهنگ سازی است و در این زمینه باید از تمامی ظرفیت ها بهره گرفت.

بیکاری نزدیک به پانزده هزار نفر به دلیل بحران آب در صنعت آبی پرور :

اردوی کار: بحران آب به گفته رییس اتحادیه آبیان به تعطیلی صنعت آبی پروری استان خوزستان منجر شده است. حدود 15 هزار نفر مستقیم در این صنعت شاغلند که حالا با ممنوعیت کامل پرورش آبیان به خیل بیکاران استان پیوسته اند.

جهانگیری در جلسه شورای عالی آب:

تأمین آب شرب اصلی ترین اولویت کاری دولت در سال ۹۷ است

<https://www.isna.ir/news/97020301776>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا، دوشنبه ۳ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: جلسه شورای عالی آب ظهر امروز به ریاست معاون اول رییس جمهور و با حضور وزیر نیرو، جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت و رییس سازمان حفاظت محیط زیست برگزار شد.

به گزارش ایسنا، اسحاق جهانگیری در این جلسه با اشاره به گزارش های ارائه شده از وضعیت منابع آب کشور گفت: در شرایطی قرار گرفته ایم که خشکسالی تقریباً تمام استان های کشور را در بر گرفته و حل مشکل محدودیت منابع آب شرب باید بعنوان یکی از مهم ترین اولویت ها در دستور کار باشد. معاون اول رییس جمهور افزود: امروز کمبود آب مسئله نخست کشور است به همین دلیل با توجه به اینکه به فصل گرما نزدیک می شویم باید تامین آب شرب برای مردم را بعنوان یک اولویت جدی دنبال کنیم. وی از وزیر نیرو خواست گزارشی تفصیلی از وضعیت منابع آب شرب به تفکیک استان ها و شهرهای مختلف کشور بویژه مناطقی که در وضعیت بحرانی هستند تدوین کنند و این گزارش را در اولین جلسه هیات دولت ارائه دهند تا همه اعضای هیات وزیران در جریان جزئیات مسائل قرار گیرند و دولت بتواند برای حل این مسئله و عبور از فصل گرما چاره اندیشی کند.

جهانگیری ادامه داد: کشور از نظر منابع آب در شرایط سختی قرار دارد و میزان بارش ها در کل کشور نسبت به سال گذشته تا ۴۰ درصد کاهش داشته که این کاهش در برخی استان ها به ۷۰ درصد می رسد و لازم است تا این شرایط را به مردم توضیح دهیم تا در جریان وضعیت منابع آب کشور در سال جاری قرار گیرند. معاون اول رییس جمهور مدیریت چالش منابع آب و عبور از شرایط کم آبی بخصوص در فصل گرما را نیازمند عزم ملی و همراهی مردم با دولت دانست و اظهار داشت: کارگروه ملی سازگاری با کم آبی اقدامات و برنامه ریزی های خوبی انجام داده و لازم است گزارش این اقدامات با برنامه منسجم دولت برای هر استان ادغام و گزارشی نهایی از برنامه ها و اقدامات در دست دولت برای هر استان و بخصوص برای شهرهای پرجمعیت که نگرانی در این شهرها بیشتر است، ارائه شود.

وی رسانه ملی را به همراهی با دولت برای اطلاع رسانی صحیح به مردم فراخواند و گفت: نیاز است مردم به خوبی در جریان مشکل کمبود آب شرب قرار گیرند تا بتوانیم با همراهی و مشارکت مردم، سال ۹۷ را بدون دغدغه پشت سر بگذاریم.

معاون اول رییس جمهور با تاکید بر اهمیت مدیریت مصرف منابع آب به ویژه در مناطق دارای بحران تصریح کرد: در شرایطی که کشور با خشکسالی مواجه است اهمیت مدیریت مصرف بهینه منابع آب در تمامی بخش های شرب، صنعت و کشاورزی اهمیت دو چندان دارد و از مردم انتظار داریم با مدیریت مصرف بهینه آب و صرفه جویی دولت را در تامین آب و مقابله با چالش کم آبی یاری کنند.

جهانگیری از سازمان برنامه و بودجه نیز خواست راهکارهای تامین منابع مالی برای وزارت نیرو جهت اجرای

برنامه‌ها و طرح‌های آبرسانی را تدوین کند و راهکارهای مناسب برای اصلاح تبصره ۱۴ قانون بودجه و دسترسی وزارت نیرو به منابع مورد نیاز خود تدوین نماید. البته در صورتی که منابع این شرکت‌ها کافی نباشد دولت نیز آنچه در توان دارد از محل بودجه کمک خواهد کرد.

در ابتدای این جلسه رییس سازمان هواشناسی گزارشی از تحلیل بارش‌ها و دمای هوای کشور و پیش بینی آن برای سه ماه آینده ارائه کرد و به تشریح آخرین وضعیت خشکسالی و کم بارشی در کشور پرداخت.

در این نشست همچنین مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور هم گزارشی از وضعیت منابع آب شرب در استان‌ها و شهرهای دارای بحران ارائه کرد و به تشریح برنامه‌ها و اقدامات در دست اجرای وزارت نیرو برای حل مشکلات تأمین آب شرب در این شهرها پرداخت.

نماینده وزارت نیرو هم در این نشست ضمن ارائه گزارشی از وضعیت کلی منابع آب کشور، به توضیح درباره وضعیت سدهای مهم در حوضه‌های آبریز خزر و ارومیه، خلیج فارس و دریای عمان و فلات مرکزی قره قوم و مرزی شرق و شهرهای پایین دست این سدها پرداخت.

در پایان این جلسه مقرر شد وزارت نیرو گزارشی تفصیلی از وضعیت آب شرب به تفکیک استان‌های کشور و

بویژه شهرهای پر جمعیت و دارای مشکل کم آبی شدید تدوین کند و در اولین جلسه هیات وزیران به همراه

برنامه این وزارتخانه جهت تأمین آب شرب این مناطق در فصل گرما و عبور از بحران خشکسالی سال جاری ارائه دهد.

مشکل آب منطقه اصفهان و بخشنامه اداره آب به چند شهرستان :

بخشنامه اداره آب با رونوشت به شهرستان‌های لنجان، فلاورجان، مبارکه، فریدن، فریدونشهر و خمینی‌شهر: هیچ برداشت آبی از زاینده‌رود نداشته باشید، ممکن است تا تیرماه به مردم اصفهان آب نرسد

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب کشور: گام نخست طرح "کاهش آب بدون درآمد" در خوزستان اجرا می‌شود

<https://www.isna.ir/news/97020402252>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا در چهارم اردیبهشت 97 آمده است: معاون وزیر نیرو و مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب کشور با بیان این‌که در متوسط کشوری آب بدون درآمد 25.5 درصد است که از این میزان 13.4 درصد از آن به صورت هدررفت واقعی است، گفت: یک طرح را آماده کرده‌ایم تا از امکانات بخش خصوصی جهت کاهش آب بدون درآمد استفاده شود و در این زمینه قرار است تا گام اول این طرح در دو شهر آبادان و خرمشهر اجرایی شود.

حمیدرضا جانباغ در گفت‌وگو با ایسنا، در خصوص بهسازی شبکه‌های توزیع فرسوده آب در شهرها، اظهار کرد: در همه دنیا بعد از احداث زیرساخت‌ها از محل درآمدهای آن سازمان، اقدام به تعمیر و نگهداری زیرساخت‌ها می‌کنند اما به دلیل آنکه تعرفه‌های شرکت آب و فاضلاب تعرفه‌های مخفف است این اتفاق نمی‌تواند بیفتد.

وی افزود: شرکت آب و فاضلاب کشور برای بازسازی تاسیسات متکی به اعتبارات دولتی است و این مساله به دلیل تعرفه‌هایی است که برای شرکت وضع شده است.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب کشور تصریح کرد: ستاد شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور یک طرح را آماده کرده است تا از امکانات بخش خصوصی جهت کاهش آب بدون درآمد استفاده شود. با توافقی که انجام گرفته قرار است تا گام اول این طرح در دو شهر آبادان و خرمشهر اجرایی شود.

جانباغ با اشاره به هدررفت آب در شبکه‌های توزیع در شهرها گفت: در این زمینه بخش خصوصی، خود نسبت به کاهش پرتی آب اقدام و آبی را که جمع‌آوری و ذخیره می‌کند، شرکت آب و فاضلاب به قیمت تمام شده از بخش خصوصی خریداری می‌کند که این طرح در جهت کاهش پرتی آب و کاهش آب بدون درآمد انجام می‌شود.

وی ادامه داد: در حال حاضر کار پایش شبکه انجام شده است و می‌دانیم کدام بخش‌های شبکه توزیع آب در شهرهای آبادان و خرمشهر دارای پرتی بیشتری است و بر این اساس کار انجام خواهد گرفت.

معاون وزیر نیرو با بیان این‌که نیاز به بازسازی شبکه‌های توزیع آب در برخی از شهرها با توجه به پرتی بالای آب وجود دارد، خاطرنشان کرد: در متوسط کشوری آب بدون درآمد 25.5 درصد است که از این میزان 13.4 درصد از آن به صورت هدررفت واقعی است.

انتهای پیام

تجمع در مقابل حضور روحانی :

تجمع منتقدان عملکرد ستاد احیاء دریاچه ارومیه در مسیر حرکت روحانی

مدیر اداره آب و فاضلاب شهرستان اردستان: برای تامین آب اردستان به دنبال حفر چاه هستیم

<https://www.isna.ir/news/97020402485>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا در چهارم اردیبهشت 97 آمده است: مدیر اداره آب و فاضلاب شهرستان اردستان گفت: آبفای شهرستان به دنبال تامین آب شرب مردم در مواقع بحران و قطع آب اصفهان است و هیچ گاه در پی تجاوز به حریم قنوات نبوده است.

به گزارش خبرنگار ایسنا، سیدعباس شریعت مدار در جمع خبرنگاران، اظهار کرد: آبفای منطقه بیش از چهار سال است به دنبال حفرچاه در اردستان بوده که در مواقع بحران مدیریت داشته باشد، اما به دلیل جلوگیری از خسارت به حریم قنوات و ناراضی‌های مالکان حتی خارج از حریم هم نتوانسته است اقدام به حفر چاه کند.

وی با اشاره به اینکه حفر چاه اخیر با هدف مقابله با قطع آب شهر اردستان در هنگام قطعی آب اصفهان بوده است، افزود: این حفاری با مجوز مدیریت بحران استان و اداره منابع آب در حال حفاری بود که به دلیل فنی و برخورد به سازه‌های سخت و هم چنین ناراضی‌های مردم به محل دیگری جابه‌جا خواهد شد.

شریعت مدار تصریح کرد: حفر چاه در اردستان باید سریعاً انجام شود تا با مشکل قطع و افت شدید فشار آب در تابستان مواجه نشویم. این موضوع دلیل نمی‌شود که برای رسیدن به منابع آب شرب به حریم قنوات که سرمایه آبی شهرستان و کشور است آسیبی وارد کنیم.

وی در پاسخ به سوال خبرنگار ایسنا مبنی بر اینکه یکی از درخواست‌های مردم منطقه جانمایی آب شیرین کن بوده و امکان این مهم وجود دارد؟ افزود: آبفای منطقه در حال پیگیری ساخت دو آب شیرین کن برای شهرهای اردستان و زواره است، حفرچاه در اردستان نیز در دستور کار قرار دارد که هزینه قابل توجهی باید انجام شود.

مدیر اداره آب و فاضلاب شهرستان اردستان از مردم خواست موضوع مدیریت و صرفه‌جویی را جدی بگیرند، چرا که یکی از مهمترین راه‌های برون رفت از بحران کم‌آبی در هنگام قطع آب است.

انتهای پیام

استاندار تهران: مصرف آب در همه دستگاه‌های دولتی باید ۲۰ درصد کاهش یابد

<https://www.isna.ir/news/97020402710>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا در چهارم اردیبهشت 97 آمده است: استاندار تهران با بیان اینکه اداره آبفای استان موظف است از ابتدای اردیبهشت ماه مصرف آب همه دستگاه‌ها را گزارش دهد گفت: مدیران موظفند جهت کاهش ۲۰ درصدی مصرف آب در دستگاه‌های استان اقدام کنند و با مدیرانی که تدابیری اتخاذ نکنند برخورد می‌شود.

به گزارش ایسنا، محمدحسین مقیمی با تاکید بر لزوم کاهش مصرف آب به ویژه در دستگاه‌های دولتی گفت: امسال نزولات آسمانی حدود ۴۱ درصد نسبت به سال گذشته کاهش یافته است و هر سال شاهد کاهش نزولات آسمانی نسبت به سال‌های گذشته هستیم.

وی افزود: ممکن است احتمال افزایش بارندگی وجود داشته باشد اما تصمیم گیری ها براساس شرایط فعلی منابع آب است و باید با اتخاذ تصمیماتی در مصرف آب کشاورزی، مصارف خانگی و صنعت و معدن صرفه جویی شود.

استاندار تهران با بیان اینکه تعهدی در برخورد با چاه های غیر مجاز نداریم تصریح کرد: در حال حاضر حدود ۲۰۷ میلیون مترمکعب بهره برداری آب از چاه های غیرمجاز است که ۱۰ درصد منابع آب استان است.

مقیمی با تأکید بر اینکه لازم است همه چاه های استان تعیین تکلیف شوند گفت: برای صرفه جویی در آب کشاورزی از آبیاری قطره ای و کشت های با نیاز کمتر به آب استفاده شود.

وی ادامه داد: در بخش آب شرب نیز باید فرهنگ سازی شود تا شهروندان از آب شرب برای مصارف غیر شرب مثل شست و شوی اتومبیل و سایر موارد استفاده نکنند.

بر اساس گزارش پایگاه اطلاع رسانی استانداری تهران، مقیمی با بیان اینکه ۳۵ درصد مصرف آب استان تهران در بخش شرب است ادامه داد: هدف در صرفه جویی لطمه زدن به رعایت مسائل بهداشتی و آشامیدن نیست بلکه هدف جلوگیری از مصارف بیهوده آب است.

انتهای پیام

تأکید نماینده مجلس بر جداسازی آب شرب از بهداشت

<https://www.isna.ir/news/97020402352>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا در چهارم اردیبهشت 97 آمده است: نماینده مردم اردل، فارس، کوهنگ و کپار در مجلس بر لزوم جداسازی آب شرب از آب بهداشت و فضای سبز تأکید کرد و گفت: متأسفانه مردم ایران مصرف آب بالایی دارند و سازگاری با کم آبی و تغییر الگوی مصرف از موارد بسیار مهمی است که باید مورد توجه ویژه قرار گیرد.

«علی کاظمی» در گفت و گو با خبرنگار ایسنا، عوامل زمین شناسی، تولید گازهای گلخانه ای و وجود عوامل آلوده کننده محیط زیست را برخی عوامل تغییر اقلیم و ایجاد خشکسالی در استان برشمرد و افزود: طی چند سال گذشته افزایش دما و کاهش نزولات آسمانی موجب افزایش تبخیر آب های سطحی و ذوب شدن برف و یخچال های موجود در استان شده است.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه و دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی با بیان این که برداشت بی رویه از منابع آب های زیرزمینی با وجود کاهش بارندگی موجب کاهش این منابع آبی شد، تصریح کرد: لازم است از کشاورزی سنتی به سمت کشاورزی مدرن حرکت کرد.

کاظمی اجرای طرح نکاشت با ارائه خسارت به کشاورزان برای تقویت سفره های آب زیرزمینی و استفاده از روش های نوین کشاورزی را از راهکارهایی عنوان کرد که در خشکسالی موجود باید به آن توجه شود.

وی با اشاره به این که برگشت مجدد آب از طریق تصفیه خانه ها امری است که در برنامه ششم توسعه کشور و بودجه های سنواتی به آن اشاره شده و اعتباراتی برای آن لحاظ شده است، خاطرنشان کرد: تصفیه آب از طریق تصفیه خانه ها از اقداماتی است که دولت و بخش خصوصی می توانند در آن ورود کرده تا آب با این روش برای مصارف بهداشتی و کشاورزی فراهم شود.

این نماینده مجلس بر ضرورت جداسازی آب شرب از آب بهداشت و فضای سبز تأکید کرد و گفت: متأسفانه مردم ایران مصرف آب بالایی دارند و سازگاری با کم آبی و تغییر الگوی مصرف از موارد بسیار مهمی است که باید مورد توجه ویژه قرار گیرد.

کاظمی خاطرنشان کرد: اجرای آبخیزداری و آبخوانداری و طراحی بر روی سدها برای کاهش سطح تبخیر آب برای سدها و بندهای ذخیره آب، نیز از برنامه هایی است که می تواند در استان اجرا شود.

وی شیرین کردن آب دریا با استفاده از دستگاه های مرتبط در این زمینه را از دیگر اقداماتی دانست که در مناطقی از کشور، قابل انجام است تا آب برخی از استان ها تأمین شود.

انتهای پیام

در پاسخ به ایسنا مطرح شد ؛ اعتبار ۱۰۰۰ میلیارد تومانی برای گذر از بحران آب / ۵۰ درصد جمعیت شهری در وضعیت قرمز

<https://www.isna.ir/news/97020402744>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا در چهارم اردیبهشت 97 آمده است: معاون راهبری و نظارت بر بهره برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب گفت: براساس برآوردهای صورت گرفته ۱۰۰۰ میلیارد تومان نیاز است تا بتوانیم بحران آب را در سال ۱۳۹۷ پشت سر بگذاریم.

به گزارش ایسنا، شاهین پاکروح امروز در نشست خبری در پاسخ به سوال ایسنا مبنی بر این که با توجه به رویکرد دولت برای تامین نیاز مالی برای گذر از بحران آبی پیشنهاد شما چه مبلغی بوده است؟ اظهار کرد: در جلسه شورای عالی آب که دیروز برگزار شد مساله تامین آب شرب مورد توجه ویژه قرار گرفت.

وی ادامه داد: براساس تصمیمات گرفته شده قرار شد تا برای حل این بحران ۲۸۰ حلقه چاه حفر کنیم. علاوه بر این تجهیزات کاهنده مصرف نیز در کشور فراگیر شود که برای انجام این کار ۱۰۰۰ میلیارد تومان اعتبار در نظر گرفته شده است.

معاون راهبری و نظارت بر بهره‌برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب با بیان این‌که سال گذشته با دستور معاون اول رییس جمهور ۲۰۰ میلیارد تومان اعتبار ماده ۱۰ و ۱۲ دریافت کردیم، گفت: قطعاً این میزان نمی‌تواند نیاز ما را برطرف کند و لازم است که کل ۱۰۰۰ میلیارد تومان تخصیص یابد.

پاکروح با بیان این‌که برای تابستان پیش‌رو لازم است تا حداقل ۵۰ درصد این اعتبار اختصاص یابد، ادامه داد: در مجموع این ۱۰۰۰ میلیارد تومان اعتبار تامین آب برای سال پیش‌رو است.

107 شهر در وضعیت قرمز

وی در خصوص شهرهای دارای تنش آبی، گفت: در تابستان سال ۱۳۹۷ تعداد ۳۳۴ شهر در معرض تنش آبی قرار خواهند داشت که از این میزان ۱۰۷ شهر در وضعیت قرمز قرار دارند.

معاون راهبری و نظارت بر بهره‌برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب با بیان این‌که براساس آمار صورت گرفته ۵۰ درصد از جمعیت شهری در وضعیت قرمز، ۱۹ درصد در وضعیت نارنجی و ۳۰ درصد در وضعیت زرد تنش آبی در تابستان سال ۱۳۹۷ قرار دارند، اظهار کرد: تمرکز جمعیت افرادی که بیشترین تنش آبی را تجربه می‌کنند در فلات مرکزی با جمعیتی معادل ۱۶,۶ میلیون نفر است.

پاکروح با بیان این‌که میزان بارندگی‌ها در فلات مرکزی نسبت به سال گذشته ۵۰ درصد کاهش داشته است، گفت: در حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان نیز با جمعیت هفت میلیون نفر ۱۱۸ شهر در معرض تنش آبی قرار دارند.

وی با اشاره به شش حوضه اصلی آبریز کشور، ادامه داد: آمارها نشان می‌دهد که بدترین وضعیت در حوضه فلات مرکزی است و بعد از آن حوضه خلیج فارس و دریای عمان با چالش‌های جدی دست و پنجه نرم می‌کند.

معاون راهبری و نظارت بر بهره‌برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب با تأکید بر این‌مساله که کاهش بارندگی‌ها موجب شده تا شاهد ۱۵۱ میلیارد مترمکعب کاهش روان‌آب در کشور باشیم، افزود: طی ۵۰ سال گذشته این ارقام بی‌سابقه بوده است و براساس مطالعات پایه‌ای شرکت آب و فاضلاب کشور باید گفت که در سال جاری بدترین سال را در حوزه منابع آبی تجربه می‌کنیم.

به گفته پاکروح، بدترین سال آبی در ۵۰ سال اخیر سال آبی ۱۳۸۶ - ۱۳۸۷ بود که میزان بارندگی‌ها ۱۴۶ میلی‌متر ثبت شده، این در شرایطی است که امسال میزان بارندگی‌ها تنها ۱۲۰ میلی‌متر هستند.

سهم هر فصل از بارندگی‌ها در کشور

وی با اشاره به آمار پایه وزارت نیرو در خصوص میزان بارندگی‌ها، گفت: سهم زمستان ۴۶ و سهم پاییز ۲۶ درصد است یعنی ۷۱ درصد از بارندگی‌های یک سال باید در پاییز و زمستان اتفاق بیفتد که متأسفانه از مهرماه ۱۳۹۶ تا پایان اسفندماه تنها شاهد ۱۰۰ میلی‌متر بارندگی در کشور بودیم که این میزان نسبت به سال قبل ۵۰ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

معاون راهبری و نظارت بر بهره‌برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب با بیان این‌که علاوه بر این ۲۴ درصد بارندگی‌ها در بهار و پنج درصد در تابستان اتفاق می‌افتد، گفت: براساس پیش‌بینی‌های فصلی در ماه‌های فروردین، اردیبهشت و خرداد نیز نسبت به ماه‌های نرمال میزان بارش‌ها کمتر خواهد بود.

وضعیت آب در سدهای کشور

پاکروح با اشاره به وضعیت سدهای کشور، اظهار کرد: در سد درودزن در استان فارس ۳۷ درصد، سد دوستی ۲۱ درصد و سد زاینده‌رود تنها ۱۳ درصد حجم مخازن پر است و این در شرایطی است که به طور مثال در سد زاینده‌رود حجم مخزن نسبت به سال قبل کاهش جدی داشته به گونه‌ای که سال گذشته ۳۵۵ میلیون مترمکعب آب در سد وجود داشت، اما امسال این عدد ۱۶۳ میلیون مترمکعب است.

وی با بیان این‌که ۶۵ درصد از حجم مصرف آب خانگی در کشور توسط ۴۴ درصد از مشترکان پرمصرف صورت می‌گیرد، ادامه داد: اگر تنها ۲۰ درصد از مصرف شرب خانگی تعدیل یابد می‌توان ۵۰ درصد از تنش آبی را کاهش داد، اما به دلیل این‌که سهم هزینه آب شرب در سبد هزینه خانوار کمتر از نیم درصد است مشترکان تمایلی به کاهش مصرف ندارند.

معاون راهبری و نظارت بر بهره‌برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب در خصوص استان‌هایی که در تابستان سال جاری با تنش آبی بیشتری مواجه خواهند بود، گفت: پیش‌بینی می‌شود که در استان‌های اصفهان، کرمان، فارس، خراسان رضوی و سیستان و بلوچستان بیشترین تنش آبی را داشته باشیم.

مدیریت فشار، راهکار مقابله با کم‌آبی

پاکروح تصریح کرد: علی‌رغم چالش‌ها و تنش‌هایی که برای تامین منابع آبی مشترکان وجود دارد تاکنون هیچ برنامه‌ای برای جیره‌بندی آب در نظر نگرفته‌ایم، اما موضوع مدیریت تقاضا و فشار یکی از محورهای اصلی ما خواهد بود.

وی در خصوص وضعیت تهران نیز گفت: خوشبختانه در شهر تهران به دلیل اجرای پروژه‌های تامین آب با تنش آبی چندانی مواجه نیستیم.

گفتنی است روز گذشته جهانگیری - معاون اول رییس جمهوری - از سازمان برنامه و بودجه خواست تا راهکارهای تامین منابع مالی برای وزارت نیرو جهت اجرای برنامه‌ها و طرح‌های آبرسانی را تدوین و راهکارهای مناسب برای اصلاح تبصره ۱۴ قانون بودجه و دسترسی وزارت نیرو به منابع مورد نیاز خود را تدوین کند. البته براساس گفته‌های او در صورتی که منابع این شرکت‌ها کافی نباشد دولت نیز آنچه در توان دارد از محل بودجه کمک خواهد کرد.

انتهای پیام

دهمرد در نطق میان دستور: حاصل دیپلماسی وزارت خارجه برای سیستان یک لیوان آب هم نشده است

<https://www.mehrnews.com/news/4280016>

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر در چهارم اردیبهشت ۹۷ آمده است: نماینده زابل با اشاره به بحران آب و موضوع حق آبه سیستان و بلوچستان از هامون گفت: آقای ظریف، به تمام مقدسات قسم حاصل دیپلماسی شما برای مردم سیستان حتی یک لیوان آب هم نشده است.

به گزارش خبرنگار مهر، حبیب‌الله دهمرد در نشست علنی امروز (سه‌شنبه ۴ اردیبهشت ماه) مجلس شورای اسلامی در نطق میان دستور خود بر رسیدگی هر چه سریع‌تر به فاجعه خشکسالی استان سیستان و بلوچستان تاکید کرد.

وی ادامه داد: فعالیت‌های اقتصادی و معیشتی مردم سیستان به غلط بر مبنای کشاورزی است که وابستگی صد درصد به رودخانه هیرمند را دنبال دارد. در سال زراعی ۹۶-۹۷ در مرحله اول کشت آبی رها شد، اما متأسفانه برای مراحل بعدی آبیاری محصولات آبی وجود نداشت و در نتیجه مردم مظلوم پس از یک سال زراعی، زحمت و تلاش طاقت فرسا نه تنها محصولی برداشت نکردند، بلکه سرمایه و دار و ندار خود را از دست دادند و این مردم در حیرانی منتظر عنایت نظام مقدس هستند.

هیاتی از طرف رئیس‌جمهور برای تسکین آلام مردم سیستان اعزام شوند

این نماینده مجلس اضافه کرد: باید در سه مقطع کوتاه، میان و بلندمدت یکبار برای همیشه وضعیت این مردم مشخص شود و هیاتی در کوتاه مدت برای تسکین آلام مردم به منطقه اعزام شوند، همچنین با توجه به اینکه بیش از ۱۰۰ هزار هکتار از اراضی منطقه به دلیل عدم تامین آب فاقد کشت هستند، وزارت جهاد کشاورزی باید ضمن برآورد خسارت و تامین کمک‌های بلاعوض نقدی به دامداران و کشاورزان خسارت دیده اقدام موثری کند.

دهمرد با بیان اینکه سازمان برنامه و بودجه و وزارت کشاورزی باید با توجه به عدم کشت، وجود جمعیت هزاران واحد دائمی و بحران تامین علوفه در کوتاه و میان مدیریت به تامین علوفه اقدام کنند، افزود: آقای دکتر روحانی تقسیم استان، منطقه آزاد سیستان، مرز سیستان و انتقال آب از دریا یک فرصت است که دستور شجاعانه شما را می‌طلبد.

وی همچنین درباره حقایق رودخانه هیرمند و دریاچه هامون خطاب به وزیر امورخارجه گفت: آقای ظریف درخصوص این حقایق تاکنون چه اقدامی انجام داده‌اید؟ بارها و بارها گفته‌ام؛ آقای ظریف به تمام مقدسات قسم حاصل دیپلماسی شما برای مردم سیستان حتی یک لیوان آب نشده است لذا از شما می‌خواهم به وظیفه ذاتی خود عمل کنید.

سیستان رکوردار بیکاری میان استان‌های کشور است

دهمرد خطاب به وزیر کار، صنعت و اقتصاد، گفت: سیستان رکوردار بیکاری میان استان‌های کشور است، کارخانه و صنعت قابل توجهی وجود ندارد و با وجود آنکه کلنگ کارخانه لاستیک سازی زابل به زمین زده شده اما پیشرفت قابل توجهی نداشته است به همین دلیل برای جلوگیری از کوچ باید کارخانه‌های ریز و درشت ساخت، بخشودگی سود و دیرکرد وام‌ها طبق قانون اعمال و به معضل ایجاد شده توسط موسسات بانکی همچون کاسپین رسیدگی شود.

عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی خطاب به رئیس‌جمهور و رئیس مجلس و وزرای مختلف، گفت: خوب است که به وظایف خود عمل کنند و تا قبل از آنکه خشکسالی سیستان به فاجعه تبدیل شود برای آن کاری کنند چراکه جبران آن غیرممکن خواهد بود.

معاون شرکت آب و فاضلاب کشور در پاسخ به ایسنا؛ تکمیل طرح‌های آبرسانی به ۷۰۰۰ میلیارد تومان سرمایه نیاز دارد

<https://www.isna.ir/news/97020402595>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا در چهارم اردیبهشت ۹۷ آمده است: معاون برنامه‌ریزی و توسعه شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور گفت: به دلیل زیاد بودن قیمت تمام شده آب و آنچه از مشترکان اخذ می‌شود، همه ۶۶ شرکت آب و فاضلاب شهری و روستایی زیان‌ده هستند.

به گزارش ایسنا، علی‌اصغر قانع امروز در نشست خبری با بیان این‌که در حال حاضر در بخش شهری ۳۵ شرکت آب و فاضلاب و در بخش روستایی ۳۱ شرکت آب و فاضلاب مشغول به فعالیت هستند، اظهار کرد: در حال حاضر قیمت تمام شده آب در بخش روستایی ۱۲۰۰ تومان و در بخش شهری ۱۰۰۰ تومان است و این در شرایطی است که در طرح‌ها ۳۷۰ تا ۲۸۰ تومان در حوزه شهری و ۱۰۰ تا ۱۲۰ تومان روستایی از مشترکان آب و فاضلاب اخذ می‌شود.

معاون برنامه‌ریزی و توسعه شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور با بیان این‌که هفت میلیارد مترمکعب آب در کشور تولید می‌شود، اظهار کرد: از این میزان ۴,۵ میلیارد مترمکعب سهم جامعه شهری و یک میلیارد مترمکعب سهم جامعه روستایی است.

به گفته قانع، کل درآمد شرکت آب و فاضلاب در بخش شهری و روستایی ۲۰۰۰ میلیارد تومان تخمین زده شده که متأسفانه هر سال به دلیل مسائلی قیمت تمام آب افزایش می‌یابد، اما قیمت اخذ شده از مردم ثابت است.

تکمیل طرح‌های آبرسانی به ۷۰۰۰ میلیارد تومان سرمایه نیاز دارد

وی در پاسخ به سوال ایسنا که آبرسانی به تمام روستاهای کشور چه زمانی به پایان می‌رسد؟ ادامه داد: برای تکمیل طرح‌های آبرسانی به ۷۰۰۰ میلیارد تومان سرمایه نیاز است که اگر این میزان به صورت سالانه تخصیص پیدا کند مشکل ما حل خواهد شد.

معاون برنامه‌ریزی و توسعه شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور با بیان این‌که سال گذشته ۳۰۰ میلیارد تومان از محل صندوق توسعه ملی و در سال ۱۳۹۷ معادل ۲۰۰ میلیارد تومان برای اجرای این طرح در نظر گرفته شده است، گفت: در حال حاضر نمی‌توان زمان دقیقی را برای اتمام طرح‌های آبرسانی اعلام کرد.

قانع اظهار کرد: اگر هر سال ۵۰۰ میلیون دلار برای این مساله تخصیص پیدا می‌کرد می‌توانستیم طی مدت سه سال طرح آبرسانی به روستاها را به طور کامل اجرایی کنیم، اما در حال حاضر به دلیل این‌که مشخص نیست چه میزان تخصیص صورت می‌گیرد نمی‌توان از تمام شدن این طرح سخن گفت.

وی چندی پیش در گفت‌گو با ایسنا از **ایجاد ۴۰ تصفیه‌خانه آب و فاضلاب جدید** در کشور خبر داده بود و همچنین در مورد **آبرسانی به ۱۵۰۰ روستای** دیگر نیز توضیحاتی را ارائه داد که در این نشست نیز به این دو موضوع پرداخت.

انتهای پیام

در شورای حفاظت از منابع آب مطرح شد؛ لزوم توجه به کشت‌های سازگار با اقلیم قم / توسعه پسته متوقف شد

<https://www.mehrnews.com/news/4280224>

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر/ قم در چهارم اردیبهشت ۹۷ آمده است: توجه به کشت‌های سازگار با اقلیم، جداسازی آبیاری فضای سبز از آب شرب شهری و کاهش کشت یونجه از مطالبی مهمی بود که در شورای حفاظت آب قم مورد نقد و بررسی قرار گرفت.

به گزارش خبرنگار مهر، اولین جلسه کارگروه حفاظت از آب قم ظهر سه‌شنبه در تالار امام جواد(ع) استانداری قم در حالی برگزار شد که به نظر می‌رسد با توجه به آمار اعلام شده مبنی بر کاهش ۵۰ درصدی بارش‌ها در سال جاری این استان با تنش آبی مواجه باشد.

استاندار قم در این جلسه که ریاست آن را بر عهده داشت بر مسئله توجه همگانی مسئولان دستگاه‌ها به بحران آب و همخوانی برنامه‌های اجرایی با تصمیم‌های ملی تأکید کرد.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان قم در این جلسه طی سخنانی با تأکید بر اینکه بارندگی‌ها تا روز گذشته در قم ۹۰ میلی متر بوده است بر این موضوع تأکید کرد که این مقدار نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۴۰ درصد کاهش داشته است.

احمد حاج حسینی مسگر بر موضوع جداسازی آبیاری فضای سبز از آب شرب شهری تأکید کرد و گفت: باید با مصرف بهینه و بهره‌گیری از کاشت گونه‌های سازگار با اقلیم قم مصرف آب در بخش فضای سبز کاهش داشته باشد.

اصلاح الگوی کشت متناسب با اقلیم منطقه، تأمین اعتبارات و سیاست‌گذاری در زمینه سازگاری با کم آبی از جمله طرح‌های موجود در زمینه کارگروه ملی سازگاری با کم آبی بوده است. وی همچنین بر این موضوع تأکید کرد که آبیاری فضای سبز باید با استفاده از تصفیه فاضلاب و پس آب شهری باشد.

مدیرعامل سازمان آب منطقه‌ای قم به کاشت پونجه در استان قم اشاره کرد و گفت: کاشت این محصول در قم از لحاظ اقتصادی توجیه ندارد. وی بر این موضوع تأکید کرد که ترغیب کشاورزان به استفاده از کشت جایگزین و سازگار با اقلیم و همچنین پرداخت اعتبارات لازم برای کشاورزان جهت بهره‌گیری از کشت جایگزین باید استفاده کرد.

در ادامه محمدرضا طلایی رئیس سازمان جهاد کشاورزی قم هم طی سخنانی با اشاره به اینکه واردات یونجه به دلیل حجیم بودن توجیه ناپذیر است بر این موضوع تأکید کرد حتی واردات آن به استان از سایر استان‌ها هم به دلیل حجیم بودن به صرفه نیست و موجب افزایش قیمت می‌شود.

قم در زمینه دام‌های پرواری رتبه اول را در کشور دارد

وی با اشاره به اینکه قم در زمینه دام‌های پرواری رتبه اول را در کشور دارد به این موضوع هم اشاره کرد که باید علوفه این دام‌ها تأمین شود.

طلایی در عین حال استفاده از روش‌های نوین آبیاری و استفاده از کشت‌های جایگزین و تولید یونجه در محل‌های مستعد را از جمله برنامه‌های در نظر گرفته شده برای کاهش مصرف آب در تولید یونجه دانست. وی در عین حال بر این موضوع تأکید کرد که سطح زیر کشت یونجه در حاضر در استان قم ۷ هزار و ۸۲۶ هکتار است که نسبت به سال گذشته ۴۰۰ هکتار کاهش داشته است و تلاش‌های صورت گرفته هم در راستای عدم توسعه کشت یونجه است.

توجه به گیاهان دارویی و کاشت گل محمدی

طلایی کشت گل محمدی را با توجه به سازگاری با اقلیم و چشم اندازی اقتصادی آن به صرفه دانست و بیان کرد: کشت پسته هم که طی چند سال اخیر مورد توجه قرار گرفته بود در حال حاضر روند توسعه آن متوقف شده و گیاهان دارویی و کاشت گل محمدی مورد توجه است. وی افزود: دشت ساوه و شریف آباد هم به عنوان پایلوت کشوری جهت اصلاح الگوی کشت و آبیاری نوین در دستور کار قرار دارد که باید در مدت ۵ سال کشت یونجه در این اراضی به ۳۰ درصد کاهش یابد.

مدیرعامل شرکت برق قم هم در این جلسه طی سخنانی اجرای برنامه‌های کاهش مصرف آب را با کاهش تولید برق همراه دانست و بر این موضوع تأکید کرد کم آبی کم برقی را هم به دنبال دارد.

مهدی آهنین پنجه با اشاره به اینکه ۲۰ درصد تولید برق آبی کاهش داشته است، تأکید کرد سال گذشته مصرف برق در پیک مصرف ۷۵۰ مگاوات بود که این رقم برای امسال به ۸۰۳ مگاوات پیش بینی شده است.

خاموشی برق در تابستان در صورت عدم صرفه‌جویی

وی در عین حال با بیان اینکه تکلیف تعیین شده برای شرکت برق در پیک مصرف ۷۳۰ مگاوات تعیین شده است به این مسئله اشاره کرد که چنانچه صرفه‌جویی‌های لازم در مصرف برق صورت نگیرد ممکن است ماه‌های تیر و مرداد که اوج مصرف برق است با خاموشی همراه باشد.

در ادامه پیام جوادیان مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم با اشاره به اینکه بخش قابل توجهی از فضای سبز شهر قم را پارک‌های جنگلی تشکیل می‌دهند، گفت: برداشت شهرداری از چاه‌هایی که در اختیار دارد ۵۸۶ لیتر در ثانیه است و در حال حاضر هم ۴۰ درصد کمبود آب در فضای سبز شهر وجود دارد. وی در ادامه

به این موضوع اشاره کرد که بیش از ۲ سال است که شهرداری قم در هیچ نقطه‌ای اقدام به کاشت فضای سبز نداشته و حتی ۲ هزار هکتار از فضای چمن را هم کاهش داده است.

جوادیان تأکید کرد که باید برای آبیاری همین فضای باقی مانده و عدم استفاده از آب شرب شهری در آبیاری چاه‌هایی که مورد توافق قبلی صورت گرفته در اختیار شهرداری قرار گیرد.

تأکید بر استفاده از پساب شهری در آبیاری فضای سبز

رئیس سازمان برنامه و بودجه استان قم هم استفاده از پساب شهری در آبیاری فضای سبز را مورد تأکید قرار داد و بر این نکته هم اشاره کرد که شهرداری باید در بهره‌گیری از این آب توجه بیشتری داشته باشد.

سید حسن رضوی ادامه داد: هدف عدم توسعه فضای سبز نیست بلکه آنچه که باید مورد توجه باشد بازنگری در نوع کشت‌ها و استفاده از گونه‌های سازگار با محیط قم است. وی در ادامه استفاده از منابع موجود و سازگاری با آنچه که باقی مانده را مورد اشاره قرار داد و گفت متأسفانه به دلیل اشتباهات گذشته نتایج امروز به دست آمده اما باید همین شرایط به وجود آمده را هم به خوبی مدیریت کرد.

حفر ۲۸۲ حلقه چاه برای مدیریت چالش آب/۱۰۷ شهر در وضعیت قرمز:

<https://www.mehrnews.com/news/4280143>

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر سه‌شنبه ۴ اردیبهشت ۱۳۹۷، شاهین پاکروح، معاون راهبردی و نظارت به بهره‌برداری آبفای کشور گفت: ۲۸۲ حلقه چاه جدید برای مدیریت تنش آبی حفر و تجهیز شده و پیش بینی می‌شود تا قبل از فصول گرم سال به بهره‌برداری خواهند رسید. وی گفت: در وزارت نیرو تلاش براینستکه با مدیریت تقاضا با تنش آبی مقابله کنیم. آنچه که مدنظر است با مدیریت فشار و تقاضا مصرف را کنترل کنیم. وی ادامه داد: ۱۶۵ شهر با جمعیت ۱۰٫۵ میلیون نفر در وضعیت زرد هستند به این معنا که نیاز روزانه آنها به آب ۱۰ درصد کمتر از تولید آب است. این در حالی است که از ۳۳۴ شهری که در معرض تنش آبی هستند ۶۲ شهر با جمعیت ۶٫۸ میلیون نفر در وضعیت نارنجی هستند که در این وضعیت نیاز آب مصرفی این شهرها از ۱۰ درصد تا ۲۰ درصد بیشتر از تولید آب است.... پاکروح با اشاره به اینکه ۳۳۴ شهر در کشور در معرض تنش آبی قرار دارند که ۱۰۷ شهر در وضعیت قرمز هستند، ادامه داد: در میان این ۱۰۷ شهر در وضعیت قرمز قرار دارند، نام ۶ شهر بزرگ اصفهان، شیراز، بندرعباس، بوشهر، کرمان و مشهد نیز به چشم می‌خورد که نیاز مصرف آنها ۲۰ درصد از تولید آب بیشتر است....

بر اثر خشکسالی؛ بیش از ۹۰ قنات در محدوده شهرستان نیکشهر کاملاً خشک شده است

<https://www.mehrnews.com/news/4279605>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ چابهار در تاریخ چهارم اردیبهشت ۹۷ آمده است: فرماندار نیکشهر گفت: خشکسالی بی‌سابقه در سیستان و بلوچستان عمده زمین‌های کشاورزی این شهرستان به‌عنوان یکی از قطب‌های کشاورزی استان را از مدار خارج کرده است. صاحب گل صالحی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر با اشاره به بحران خشکسالی و بی‌آبی در شهرستان نیکشهر اظهار داشت: از مجموع ۳۹۵ روستای شهرستان نیکشهر تنها ۸۰ روستا به شبکه آبرسانی دسترسی دارند و بقیه یا به‌صورت سقایی با سهمیه ۱۵ لیتر در روز آبرسانی می‌شوند و یا در انتظار آبرسانی سیار هستند. وی افزود: هم‌اکنون از میان ۳۱۵ روستای شهرستان نیکشهر که به شبکه آب دسترسی ندارند تنها ۸۰ روستا به‌صورت سقایی آبرسانی می‌شوند و بقیه در انتظار تخصیص اعتبار برای آبرسانی سیار هستند.

به گفته فرماندار نیکشهر، روستاهای این شهرستان یکی از مستعدترین مناطق بلوچستان برای کشاورزی بود که بر اثر خشکسالی بی‌سابقه سیستان و بلوچستان عمده زمین‌های کشاورزی در نیکشهر از مدار خارج شده است.

صالحی با بیان این‌که ۸۵ درصد آب کشاورزی شهرستان نیکشهر از قنات تأمین می‌شود، گفت: از مجموع ۳۴۸ قنات شهرستان نیکشهر، هم‌اکنون بیش از ۹۰ قنات بر اثر خشکسالی‌های ۲۰ ساله سیستان و بلوچستان به‌طور کامل خشک شده و این در حالی است که بقیه نیز با افت شدید آبدهی مواجه هستند.

فرماندار نیکشهر خاطرنشان کرد: خسارات ناشی از خشکسالی امسال به اوج خود رسیده و خسارت میلیاردی زیادی به کشاورزان نیکشهری به‌عنوان یکی از قطب‌های کشاورزی سیستان و بلوچستان وارد شده که میزان دقیق خسارات در حال بررسی است.

سالانه ۱۲ هزار میلیارد تومان به بخش کشاورزی خسارت وارد می شود:

<https://www.mehrnews.com/news/4280041>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ قزوین، سه شنبه ۴ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: نیازعلی ابراهیمی پاک، عضو هیئت مدیره صندوق بیمه کشاورزی کشور گفت: حوادث غیرمترقبه سالانه ۱۲ تا ۱۵ هزار میلیارد تومان خسارت به کشاورزان و باغداران وارد می کند. روز سه شنبه در جلسه بررسی خسارت سرمازدگی در قزوین که در استانداری برگزار شد اظهارداشت: سالانه ۱۲ تا ۱۵ هزار میلیارد تومان خسارت حوادث غیرمترقبه به کشاورزی کشور وارد می شود و باید با فرهنگ سازی مردم را برای این حوادث آماده نگه داریم. وی اضافه کرد: باید کشاورزان با اهمیت بیمه آشنا شوند و بیمه کردن محصولات خود را جدی بگیرند تا در مواقع سرمازدگی، خشکسالی، آفات و سایر مشکلات بتوانند بخش عمده ای از خسارات خود را با کمک دولت از طریق بیمه جبران کنند. ابراهیمی پاک تصریح کرد: بیمه کشاورزی در واقع یک نحوه حمایت از سوی دولت است که تا ۸۰ درصد را تامین می کند و مابقی حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد باید کشاورزان پرداخت کنند....

رئیس خانه کشاورز چهارمحال و بختیاری بر تغییر الگوی مصرف آب تأکید کرد.

<https://www.isna.ir/news/97020503093>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا، در پنجم اردیبهشت ۹۷ آمده است: «سیدطاهر نوربخش» چهارم اردیبهشت ماه در هم‌اندیشی سازگاری با کم‌آبی و مدیریت مصرف آب با حضور اصحاب رسانه چهار محال و بختیاری و مدیران دستگاه‌های اجرایی متولی، اظهار کرد: آب قابل برنامه‌ریزی آبی است که براساس آن برنامه و تقویم کشت به کشاورز داده می‌شود و تقویم کشاورزی تعریف می‌شود تا براساس این آب کشاورزی انجام شود. وی با اشاره به این‌که بیشترین مصرف آب در بخش کشاورزی است، افزود: تغییر روش مصرف آب از سنتی به مدرن، افزایش راندمان آبیاری در تمام بخش‌ها، جداکردن آب شرب از بهداشت و سایر مصارف از راهکارهایی است که می‌تواند در استان اجرا شود.

نوربخش خاطرنشان کرد: پساب یک منبع آب کدر است که می‌تواند با بازچرخانی در صنعت استفاده شود. وی با بیان این‌که از ۱۲۰ هزار هکتار اراضی آبی استان، به‌علت خشکسالی ۱۰ هزار هکتار از مدار خارج شد، ادامه داد: اجرای سامانه‌های نوین آبیاری به ویژه آبیاری قطره‌ای، نوین و زیر سطحی، افزایش بهره‌وری، کاهش محصولات پرآب‌بر و جایگزین کردن کشت حفاظتی، نشاء و آوردن محصولات کم‌آب‌بر از راهکارهای کاهش مصرف آب هستند.

نوربخش گفت: تغییر الگوی مصرف با انجام آبیاری در شب به جای روز که شرکت برق نیز نرخ مصرف برق را در این ساعات با نرخ عادی محاسبه کند، از دیگر موارد کاهش مصرف آب خواهد شد. وی یادآور شد: ارائه برنامه جامع مصرف آب در بخش کشاورزی، ترویج آبیاری زیرسطحی، نصب کنتورهای هوشمند برای چاه‌ها، محدود کردن کشت‌های بهاره، توقف کشت با نیاز آبی بالا نیز راهکارهایی هستند که قابل اجرا هستند.

نوربخش اظهار کرد: کشاورزانی که آبیاری میکرو، تیپ و قطره‌ای انجام دهند به ازای هر هکتار کشت، مبلغ ۱۰ میلیون تومان را بلاعوض دریافت خواهند کرد.

«محمدعلی محمدی»، معاون آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی استان نیز گفت: روان آب‌ها باید مدیریت شود که اگر این امر صورت گیرد حتی یک بوته نیز موجب نفوذ آب به زمین خواهد شد و به حفظ روان آب کمک خواهد کرد. وی افزود: تقویت پوشش گیاهی یک اصل است به‌نحوی که اگر انجام شود تک تک درخت‌ها نقش آنگیر خواهند داشت و موجب می‌شوند بارندگی جذب زمین شود.

محمدی تصریح کرد: اکنون 3.7 برابر ظرفیت مراتع استان در چهارمحال و بختیاری، دام وجود دارد. وی با بیان این که مردم وابستگی شدیدی به منابع طبیعی دارند، ادامه داد: در استان 8.5 برابر توان سرزمین بهره‌برداری وابسته به عرصه‌های طبیعی است.

محمدی ادامه داد: در آبخیزداری و آبخوان‌داری باید طوری عمل شود تا فرسایش خاک به حداقل برسد و این امر نیازمند هزینه است. وی گفت: برخی بیماری‌ها همانند زوال بلوط در سال‌های خشکسالی طغیان می‌کند و این بیماری اکنون نزدیک به 50 هزار هکتار از نگل‌های استان را درگیر کرده که وقتی هوا سرد باشد این بیماری قارچی فعال نیست و اگر قارچ در ریشه درخت نفوذ کرد باید درخت قطع شود.

«هومان خاکپور» فعال محیط زیست نیز گفت: بیشترین مصرف آب در بخش کشاورزی است و ایران در میان 20 کشور صادرکننده دنیا رتبه نخست را دارد.

«وحید خلیلی»، رئیس جهاد دانشگاهی استان اظهار کرد: جهاد دانشگاهی یک نهاد تسهیل‌گر است که حول محور اطلاع‌رسانی برای سازگاری با خشکسالی در شرایط اقلیمی جدید نشست‌هایی را انجام خواهد داد و مهم‌ترین وظیفه ما در این مأموریت، فرهنگ‌سازی برای سازگاری با خشکسالی است. وی با بیان این که برای نهادینه کردن و فرهنگ‌سازی در یک زمینه باید از ظرفیت رسانه‌های مجازی، مکتوب، سینما، هنر و همه ظرفیت‌های جذاب و مردم‌پسند استفاده کرد، افزود: در این زمینه تقسیم‌بندی مخاطبان نیز اهمیت دارد که جهاد دانشگاهی در برنامه‌های پیش روی خود، به دانش‌آموزان، دانشگاهیان، روحانیون و... اطلاع‌رسانی خواهد کرد تا از این ظرفیت نیز به‌درستی استفاده شود.

خلیلی با بیان این که زمین یک موجود زنده است و همگان به طبیعت بدهکار هستیم، افزود: زمین و طبیعت برای همه ما قابل احترام است، و گاهی ممکن است در گردش خود دچار کسالت شود که در این مواقع، زمان مراقبت انسان فرا می‌رسد. وی با اشاره به این که تغییر اقلیم امری طبیعی است، گفت: اکنون که با کاهش نزولات آسمانی مواجه هستیم و عمری از زمین و بهره‌های طبیعت استفاده کردیم هنگام پاسخگویی به مواهب زمین و مدیریت مصرف آب است.

خلیلی خاطر نشان کرد: عمری است همه ما از طبیعت ارتزاق می‌کنیم و اصل مشاغل استان کشاورزی، باغداری و دامپروری است که همه در طبیعت صورت می‌گیرد پس لازم است در حفظ طبیعت کوشا باشیم و در این زمینه الگوساز شویم.

انتهای پیام

الگوی مجاز مصرف آب ۲۰ درصد کم شد؛ قطع آب مشترکان پرمصرف جدی می‌شود

<https://www.isna.ir/news/97020503127>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا، در پنجم اردیبهشت 97 آمده است: مدیر دفتر مدیریت مصرف و نظارت بر کاهش هدررفت آب شرکت آب و فاضلاب کشور گفت: امسال براساس شرایط فعلی الگوهای مصرف را تغییر داده‌ایم و برای برخورد با مشترکان پرمصرف تصمیمات جدی اخذ شده است که پس از تصویب کارگروه سازگاری با کم‌آبی این تصمیمات اجرایی خواهد شد.

علی سیدزاده در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان این که در گذشته الگوهای مصرف حداقل ۱۸ مترمکعب تا ۲۸ مترمکعب در ماه برای پنج خانوار بود، اظهار کرد: این اعداد مورد بازنگری دقیق قرار گرفت و با توجه به این که منطبق با شرایط فعلی نبود، تغییر کرد.

به گفته وی، در حال حاضر با توجه به شرایط فعلی و کم‌آبی حداقل الگوی مصرف برای هر خانوار در ماه ۱۴ مترمکعب و حداکثر ۲۰ مترمکعب بسته به شهر و موقعیت آب و هوایی تعیین شده است.

مدیر دفتر مدیریت مصرف و نظارت بر کاهش هدررفت آب شرکت آب و فاضلاب کشور ادامه داد: علاوه بر این پیشنهاد کرده‌ایم که اعمال جرایم سنگین از ۱,۵ برابر تا دو برابر و ۲,۵ برابر به بالا برای مشترکان پرمصرف اعمال شود.

سیدزاده در خصوص میزان جریمه اعلام کرد: هنوز عدد دقیق جریمه تعیین نشده، اما قطعا عددی خواهد بود که این احساس برای مشترکان به وجود آید که باید رعایت مصرف داشته باشند.

وی با تاکید بر این مساله که در تمام استان‌های دارای تنش آبی مشترکان پرمصرف شناسایی شده‌اند، گفت: به تمام این مشترکان اخطارهای لازم داده شده است که اگر رعایت نکنند قطعا مشکلاتی برای آنها به وجود خواهد آمد.

مدیر دفتر مدیریت مصرف و نظارت بر کاهش هدررفت آب شرکت آب و فاضلاب کشور با اشاره به شهر اصفهان گفت: یکی از تصمیمات اخذ شده در این راستا این است که در شهر اصفهان به هیچ عنوان در روزهایی که با پیک مصرف روبه‌رو هستند استخری آبگیری نشود. اگر استخری نیز در یک مقطع آبگیری شد باید به صورت استفاده مجدد و بازچرانی مورد استفاده قرار بگیرد.

سیدزاده تصریح کرد: این مساله برای منازل مسکونی نیز صدق می‌کند، چرا که از طریق کنتورها می‌توان تشخیص داد که در منازل از استخر استفاده می‌شود و اقدامات لازم را برای مقابله با آنها انجام داد.

وی با بیان این مساله که اگر مردم مانند گذشته روند مصرف را ادامه دهند قطعا جریمه خواهند شد، اظهار کرد: با توجه به این که کارگروه سازگاری با کم‌آبی اختیارات زیادی دارد و وزیر نیرو اختیارات ماده ۱۳۸ قانون اساسی را دریافت کرده، اگر این موضوع در کارگروه تصویب شود می‌توان آن را به طور کامل اجرایی کرد و دیگر نیازی به اخذ مجوز از مجلس نیست.

انتهای پیام

مدیرعامل آب منطقه‌ای گیلان عنوان کرد: کاهش 50 درصدی آورد رودخانه‌های داخل جلگه گیلان

نسبت به دوره بلندمدت

به گزارش خبرگزاری دولتی ایلنا، در پنجم اردیبهشت 97 آمده است: "کاظم لطفی" در جلسه شورای برنامه‌ریزی تخصیص آب شهرستان تالش افزود: با توجه به اینکه شهرستان تالش آب تنظیم شده ای ندارد با بستر سازی مناسب برای ایجاد سدهای کوتاه مشکل کم آبی این شهرستان حل خواهد شد.

وی ادامه داد: در فصل آبی جاری با توجه کاهش بارش و آورد رودخانه ها نیازمند ضروری به حفر چاه عمیق و استفاده از آب‌های زیرزمینی است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای گیلان اظهار داشت: اجرای طرح‌های زود بازده راه حل مناسب برای گذران وضعیت کم آبی در شهرستان تالش است و اعلام کرد سد لاستیکی کرگانرود این شهرستان تا پایان سال جاری به بهره‌برداری خواهد رسید.

وی در پایان بیان کرد: با همدلی مسئولین شهرستان و استان و همکاری کشاورزان عزیز تمام تلاشمان را می‌کنیم تا فصل آبی و کشاورزی موفقی را به پایان برسانیم.

5 استان در وضعیت قرمز آبی

<http://www.sharghdaily.ir/fa/Main/Detail/186163>

به نوشته روزنامه شرق چهارشنبه ۵ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: معاون راهبردی و نظارت بر بهره‌برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور با اشاره به اینکه شهرهای دارای وضعیت قرمز آبی در استان‌های اصفهان، کرمان، فارس، خراسان رضوی و سیستان و بلوچستان قرار دارند، شرایط آبی دو حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان و فلات مرکزی را با توجه به کاهش شدید بارش‌ها در کشور، از سایر نقاط ایران وخیم‌تر اعلام کرد. شاهین پاکرو، معاون راهبردی و نظارت بر بهره‌برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، در نشست خبری که دیروز برگزار شد، از وجود تنش آبی برای 334 شهر کشور خبر داد.

به گفته او تنش آبی به شرایطی اطلاق می‌شود که در ساعاتی از روز که عمدتاً ساعات گرم است، میزان مصرف آب از تولید پیشی بگیرد. تنش آبی به دسته‌های مختلف تقسیم می‌شود. اگر میزان کمبود آب کمتر از 10 درصد مصرف باشد، وضعیت منابع آبی زرد است. در حال حاضر 10.5 میلیون نفر از جمعیت شهری با وضعیت زرد مواجه هستند.

پاکروح افزود: کمتر از هفت میلیون نفر از جمعیت کشور در شرایط نارنجی بوده و میزان کمبود تولید آب آنها بین 10 تا 20 درصد کمتر از مصرف است. 17 میلیون نفر از جمعیت شهری نیز که 50 درصد جمعیت کشور را شامل می‌شود، شهرهایی هستند که تنش آبی بیش از 20 درصد دارند.

او عنوان کرد: 129 شهر از 334 شهر دارای تنش آبی در حوزه فلات مرکزی قرار دارند. در این منطقه میزان بارش‌ها نسبت به سال گذشته 50 درصد کاهش یافته است.

پاکروح همچنین از کاهش 78 درصدی آب معادل ذوب برف خبر داد و افزود: میزان پوشش برفی کشور در سال گذشته صد هزار مترمربع بود و امسال به 27 هزار و 70 کیلومتر مربع رسیده است. یعنی پوشش برفی کشور به یک‌چهارم سال گذشته تقلیل یافته است و این به مفهوم آن است که در فصل تابستان هیچ برفی ذوب نمی‌شود تا رودخانه‌های کشور را تغذیه کند.

به اعتقاد او از آنجا که 15 سال است که درگیر خشک‌سالی هستیم، باید تدبیری برای سازگاری با شرایط خشک‌سالی داشته باشیم.

معاون راهبردی شرکت آبفای کشور کل نیازهای شرب کشور را معادل هفت درصد از حجم منابع آبی کشور اعلام کرد و گفت: با مجموع پروژه‌هایی که اجرا کرده‌ایم، می‌توانیم نیازهای شرب را تأمین کنیم. او اضافه کرد: در شهرهای یزد، بندرعباس، کرمان، اصفهان، شیراز و بوشهر به عنوان هفت مرکز استان دارای تنش آبی، در زمینه حفر و تجهیز چاه‌ها فعال شده‌ایم. در سراسر کشور هم با حفر 283 حلقه چاه و تجهیز آن تلاش می‌کنیم تأمین آب در سال آبی جاری مدیریت شود.

به اعتقاد پاکروح، 65 درصد مصارف آب بخش خانگی از سوی 44 درصد از مشترکان پرمصرف استفاده می‌شود. بنابراین در شرایط بارندگی کم و بی‌سابقه در کشور، با یک‌سری کارها از جنس مصرف درست، می‌توانیم حداقل 20 درصد مصرف شرب و خانگی را تعدیل کنیم. با این کاهش 20 درصدی، 50 درصد شهرهای دارای تنش کشور از وضعیت نارنجی و زرد خارج شده و به وضعیت سبز می‌رسند.

راهکارهای صرفه‌جویی آب هم از نگاه او بسیار ساده است. معاون راهبردی شرکت آبفای کشور کولرهای آبی را یکی از مصرف‌کنندگان عمده آب معرفی کرد که در 48 ساعت، نزدیک به 700 لیتر یعنی معادل دو برابر مصرف آب یک روز یک خانواده با بُعد دو و نیم نفر آب مصرف می‌کنند و در برخی شهرها به محض افزایش دما، میزان مصرف آب هم به دلیل راه‌اندازی کولرها حدود 50 درصد افزایش می‌یابد.

او ادامه می‌دهد: با قراردادن سایبان روی کولرهای آبی می‌توان میزان مصرف آب آن را کاهش داد. پاکروح گفت: از این به بعد، برای فضای سبز پساب تصفیه‌شده فاضلاب استفاده خواهد شد و دیگر از آب شرب برای این حوزه استفاده نمی‌کنیم. او تأکید کرد: مردم با مصرف درست منابع آبی می‌توانند به ما کمک کنند تا تنش آبی را به حداقل برسانیم. امیدواریم با تعامل مناسبی که مشترکان در قالب مدیریت تقاضا با مجموعه وزارت نیرو خواهند داشت، بتوانیم این تنش را مدیریت کنیم. به گفته پاکروح با وجود چالش‌ها و تنش‌هایی که برای تأمین منابع آبی مشترکان وجود دارد، تاکنون هیچ برنامه‌ای برای جیره‌بندی آب در نظر نگرفته‌ایم، اما موضوع مدیریت تقاضا و فشار یکی از محورهای اصلی ما خواهد بود. او درباره وضعیت تهران نیز گفت: خوشبختانه در شهر تهران به دلیل اجرای پروژه‌های تأمین آب با تنش آبی چندانی مواجه نیستیم.

روزگار تلخ کارگران سیستان و بلوچستان؛ زندگی با چاشنی خشکسالی، گرمای سوزان و گرد و غبار

به گزارش خبرگزاری دولتی ایلنا در ۵ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: سیستان و بلوچستان به دلیل داشتن اقلیمی گرم و خشک همواره شرایط سخت‌تری نسبت به سایر استان‌ها دارد. حالا هم که چند سال است خشکسالی مزید علت شده و با خشک شدن تالاب هامون، وزش بادهای ۱۲۰ روزه، افزایش گرد و غبار و گرمای بالای ۵۰ درجه در تابستان، زندگی بیش از پیش برای کارگران دشوار شده. البته اگر کاری باشد. با شروع خشکسالی، رفته رفته بسیاری از کشاورزان و صیادان کار خود را از دست داده و مهاجرت پیشه می‌کنند. تعداد اندکی که باقی می‌مانند با حمایت تأمین اجتماعی و دیگر نهادها از جمله کمیته امداد زندگی بخور و نمیری برای خود و فرزندانشان دست و پا می‌کنند. هر روز نیز تعداد زنان و مردانی که روزگارشان به سختی می‌گذرد در حال افزایش است، پدران و مادرانی که شرمنده کودکانشان هستند. مشکلات سیستان یکی دوتا نیست. هدف از این گزارش نگاهی به زندگی کارگران سیستان و بلوچستان است حتی اگر کوتاه و گذرا به نظر برسد.

کارگرانی بی‌بهره از خدمات درمانی

آنچه تیشه به ریشه کارگران استان می‌زند تنها خشکسالی نیست. وزش بادهای ۱۲۰ روزه و آلودگی منطقه اغلب نفس کشیدن را برای کارگرانی که مجبورند ساعات زیادی از روز را زیر آفتاب سوزان منطقه کار کنند، دشوار کرده است. نفس کشیدن در چنین هوایی آنها را در معرض بیماری‌های تنفسی و سل قرار داده. به گواه دبیر اجرایی خانه کارگر سیستان و بلوچستان، بسیاری از کارگرانی که در منطقه سیستان با مشکلات تنفسی و با سل دست و پنجه نرم می‌کنند، از حمایت‌های درمانی برخوردار نبوده و مانند دیگر مردم به وضعیت درمانی آنان رسیدگی می‌شود.

حسین علی اکبری می‌گوید: در شمال استان هر ساله ۵ ماه گرمای شدید به همراه گرد و غبار داریم و این شرایط اقلیمی قطعاً در هیچ‌یک از استان‌های دیگر با این شدت و حدت وجود ندارد. لذا انتظار می‌رود مسئولان استانی و کشوری شرایط سخت کاری را در حقوق و مزایای کارگران استان لحاظ کنند و نگاه ویژه‌ای به این قشر از جامعه داشته باشند اما کارگران این خطه از خدمات رفاهی و درمانی مناسبی برخوردار نیستند و این امر شرایط زندگی را برای آنها دشوار کرده است.

حق بیمه بده تا بیمه‌ات کنم

یکی از کارگران زاهدانی که در یک مرکز فروش مواد غذایی مشغول کار است، می‌گوید: «ساعت‌های زیادی را در این واحد مشغول به کارم اما حقوق کم است و کفاف زندگی‌مان را نمی‌دهد. هیچکدام از کارفرمایانم نیز تاکنون حاضر به بیمه کردنم نشده‌اند. وقتی هم اعتراض می‌کنیم، می‌گویند اگر خودت حق بیمه را پرداخت کنی، بیمه‌ات می‌کنم. اما من چگونه می‌توانم با حقوق بسیار پایین خودم را بیمه کنم. اگر حق بیمه از حقوق کم شود، مبلغ ناچیزی از حقوقم می‌ماند که کفاف خودم را نمی‌دهد چه رسد به آنکه خرج زن و بچه‌ام را بدهم.»

بیمه، تنها یکی از مشکلات کارگران سیستان و بلوچستان است. بسیاری از کارفرمایان به علت تعهداتی که پس از بیمه کردن کارگرانشان باید به آن تن بدهند از بیمه کردن آنها سرباز می‌زنند. احسان قنبردادی، یکی از کارفرمایان در منطقه سیستان می‌گوید: «یکی از عمده‌ترین مشکلات موجود بر سر راه کارگران و کارفرمایان بیمه است. از آنجا که وضعیت اشتغال در منطقه سیستان مناسب نبوده و هزینه‌های درآمدی کارگران به سختی تأمین می‌شود، پرداخت ماهیانه مبلغی حدود ۴۰۰ هزار تومان به ازای بیمه هر کارگر برای کارفرمایان دشوار است.»

قنبردادی معتقد است؛ اگر مسئولان شرایط کاری حساس و طاقت‌فرسای کاری در سیستان و بلوچستان را در نظر گرفته و تعرفه‌های بیمه را کاهش دهند، مشکل کارگران و کارفرمایان در این حوزه مرتفع می‌شود.

۱۲ هزار کارگر عضو مستقیم خانه کارگر

دبیر اجرایی خانه کارگر سیستان و بلوچستان می‌گوید: اگرچه ۱۲ هزار کارگر به‌صورت مستقیم عضو خانه کارگر استان هستند و از حمایت‌های این مجموعه برخوردارند اما تعدادی از کارگران استان به علت بُعد مسافت و فاصله، عضو خانه کارگر نیستند لذا در تلاشیم با ایجاد دفاتر خانه کارگر در شهرستان‌های سراسر استان، مشکلات کارگران استان را به‌صورت مستقیم پیگیری کنیم.

حمایت همه‌جانبه در دستور کار دولت

مهرداد جهان‌دیده (مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی سیستان و بلوچستان) نیز با اشاره به تعامل و همکاری خوب شرکای اجتماعی دولت در تعیین مزد سال ۹۷ کارگران با مجموعه‌های وابسته به اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی و... می‌گوید: «جمعیت کارگری تحت نظر اداره تعاون ۲۴۰ هزار نفر است که در بخش‌های مختلف خدمات، صنعت، کشاورزی و پروژه‌های عمرانی و سایر سطوح مشغول فعالیت در استان هستند و از این تعداد ۱۹۲ هزار نفر بیمه شده و اعضای اصلی سازمان تامین اجتماعی را تشکیل می‌دهند. ۶۰ هزار واحد کارگری نیز در بخش‌های صنعتی و صنوف در استان در حال فعالیت هستند.»

جلوگیری از ۸۰۰ فرصت شغلی در سال ۹۶

جهان‌دیده با اشاره به تعداد بالای کارگران ساختمانی در استان می‌گوید: «کارگران ساختمانی باید آموزش‌های فنی و حرفه‌ای را فراگیرند و پس از آن با مراجعه به اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی و عضویت در خانه کارگر از مزایای این مجموعه بهره‌مند شوند.»

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی سیستان و بلوچستان درخصوص غیرفعال شدن برخی از واحدهای کارگری استان نیز می‌گوید: «در برخی موارد در اثر نوسانات حوزه اقتصاد برخی از واحدها و کارگاه‌ها با مسائل و مشکلات اقتصادی مواجه می‌شوند از این رو جلسات متعددی با کارگروه تخصصی اشتغال استان در سال ۹۶ برگزار شده و از ریزش ۸۰۰ فرصت شغلی جلوگیری شده است. یکی از مهم‌ترین برنامه‌های پیش رو برای کارگران استان در سال ۹۷ ایجاد استراحتگاه زمستانی در چابهار است که استان آمادگی تامین زمین این استراحتگاه را دارد. در تلاشیم تا جامعه کارگری استان را تحت حمایت سبد امنیت غذایی قرار دهیم و پوشش بیمه کارگری را توسعه دهیم تا کارگران به راحتی از خدمات درمانی بهره‌مند شوند.»

او تعداد واحدهای تولیدی و صنعتی فعال را هزار و ۲۷۸ مورد اعلام کرده و البته تاکید دارد که: ۴۰ هزار کارگر در واحدهای صنفی مشغول به کار هستند و از شرایط قانون کار و بیمه بهره‌مند هستند.

امنیت شغلی نداریم

اینجا استانی بسیار محروم با شرایط بسیار سخت کاری‌ست، از همین رو وقتی سراغ گفتگو با کارگران می‌رویم، اغلب یک جمله می‌شنویم: «نه، حرفی ندارم.»

بسیاری از کارفرمایان استان به کارگران‌شان اجازه صحبت نمی‌دهند و به محض نزدیک شدن به آنها، از کارگران می‌خواهند سر کارشان برگردند. یک-دو نفری هم که حاضرند گفتگو کنند، چاره‌ای ندارند جز آنکه قرار صحبت را در خارج از محیط کارخانه تنظیم کنند. کاملاً مشخص است که آنقدر نگران شغل‌شان هستند که ترجیح می‌دهند چیز زیادی نگویند. جاسم یکی از آنهاست که می‌گوید: «۵ سر عائله دارم. ۲۰ سال است کار می‌کنم اما فقط ۴ سال سابقه بیمه دارم. زن و بچه‌ام اصلاً بیمه نیستند. تو را به خدا بنویسید امنیت شغلی نداریم. تا اعتراض می‌کنیم فوراً ما را تهدید به اخراج می‌کنند. دست ما هم که به جایی بند نیست. مجبوریم هرچه می‌گویند را قبول کنیم.»

محمد ناصر؛ ۳۷ساله و یک کارگر ساختمانی ساده در زاهدان است. او از دستمزد بسیار کم و اجبار برای حمل بار سنگین بدون داشتن دستکش و کلاه ایمنی و مبتلا شدن به دیسک کمر و گردن و شکستگی دست و پا حین کار می‌نالند: «باورناتان نمی‌شود در ۷ ماهی از سال که بیکار هستم، زندگی‌ام چطور می‌گذرد! فقط خدا می‌داند. کاش مشکل فقط بیمه بود.»

اگرچه به گفته مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی سیستان و بلوچستان، کارگرانی که ناخواسته شغل خود را از دست بدهند متناسب با ایام بیمه تحت حمایت بیمه بیکاری قرار گرفته و تا پیدا شدن شغل جدید برای آنان بیمه بیکاری در نظر گرفته می‌شود و از طریق آموزش‌های فنی و حرفه‌ای نیز توانمندسازی برای آن‌ها صورت می‌گیرد اما بسیاری از کارگران تمام این وعده و وعیدها را در حد بخشنامه‌های اداری دانسته و معتقدند: «در عمل چنین چیزی اتفاق نمی‌افتد».

در گفتگو با مهر تشریح شد؛ آخرین وضعیت چالش کم‌آبی در کشور / دنبال مقصر نیستیم؛ مردم کمک کنند / عرفانه تاحیکی

<https://www.mehrnews.com/news/4276274>

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر، چهارشنبه ۵ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: مدیرعامل مدیریت منابع آب گفت: امسال در حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان میزان بارندگی ۵۴ درصد و در حوضه فلات مرکزی ۵۲ درصد کاهش نسبت به میانگین بارش را تجربه کردیم.

به گزارش خبرنگار مهر، پیش بینی کارشناسان نشان می‌دهد با نزدیک شدن به روزهای گرم سال قطعاً چالش آب بیش از هر زمان دیگری حس می‌شود. چالشی که سنگینی سایه آن را علاوه بر تامین آب شرب، بر حوزه تولید برق از نیروگاه‌های برق‌آبی می‌توان حس کرد. بنابراین در سال آبی ۹۶-۹۷ که به گفته مسوولین سخت‌ترین و کم‌آب‌ترین سال آبی کشور طی سالهای گذشته است، علاوه بر چالش در بخش تامین آب شاهد فشار مضاعف بر نیروگاه‌های حرارتی هستیم. بنابراین مسئله آب اهمیت دوچندان می‌یابد. در همین راستا روزهای پایانی سال ۹۶ کارگروهی تحت عنوان، سازگاری با کم‌آبی با حضور وزیر نیرو، صنعت، جهاد کشاورزی و کشور تشکیل شد. هدف این کارگروه ارائه راهکارهای منطقه‌ای (استانی) مناسب هر اقلیم آب و هوایی است تا با استفاده از این راهکارها میزان سازگاری با این چالش به حداکثر برسد. البته مسوولین حوزه تامین و مصرف عمده آب که وزارت جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت را در بر می‌گیرد در حالی سال آبی ۹۶-۹۷ را سخت‌ترین سال آبی می‌دانند و اقلیم خشک ایران را مسئله‌ای قدیمی عنوان می‌کنند که انتظار می‌رود با مدیریت مصرف و البته راهکارهای جدید، برای عبور از چالش امسال کم‌آبی برنامه‌ریزی‌های لازم را در بخش خود انجام دهند. در همین ارتباط و برای اطلاع از آخرین وضعیت چالش کم‌آبی گفتگویی داشتیم با محمدحاج رسولی‌ها، مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران که در ادامه می‌خوانید:

در ابتدا شرحی از وضعیت منابع آبی کشور مطرح کنید تا با ترسیم دقیق‌تر به بررسی چالش آبی کشور بپردازیم.

نخست باید در نظر داشت که محدودیت تامین منابع آبی کشور وجود دارد، اما نباید همواره ذهن خود را معطوف به تامین و خلق منابع جدید کنیم و در عین حال باید مدیریت مصرف را نیز مد نظر داشت. کشور ما در دوران خشکسالی به سر می‌برد، شرایطی که تصور می‌کردیم بین ۷ تا ۸ سال به طول پی انجامد، اما امسال یازدهمین سال متوالی خشکسالی را پشت سر می‌گذاریم.

خشک و کم‌آب بودن اقلیم ایران مقوله تازه‌ای نیست، اما نخستین بار چه زمانی چالش کم‌آبی کلید خورد؟

خشکسالی نخستین بار در سال ۸۶ رخ نمود و در آن سال نخستین کاهش بارندگی کل کشور به میزان کمتر از میانگین را تجربه کردیم. این در حالی است که پی‌درپی بودن این سال‌ها بدون وجود ترسالی بین آن وضعیت را سخت‌تر می‌کند. به نحوی که کم‌آبی در سال آبی ۹۶-۹۷ طی ۵۰ سال گذشته بی‌سابقه بوده است. به این ترتیب که میزان بارندگی کل کشور تا پایان روز ۲۹ فروردین سال جاری رقم ۱۲۰ میلی‌متر را به خود اختصاص می‌دهد در حالی که این میزان برای مدت مشابه سال قبل ۲۱۰ میلی‌متر بوده است که نشان از کاهش ۴۹ درصدی دارد. متوسط دراز مدت بارندگی نیز ۲۰۸ میلی‌متر بوده است که ۴۳ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش را تجربه کرد.

هفته گذشته شاهد بارش‌های پراکنده‌ای در سطح کشور بودیم، میزان تامین‌کنندگی این بارندگی‌ها چه میزان بود؟ میزان بارندگی هر حوضه را می‌فرمایید؟

بارش‌های هفته گذشته تقریباً در کل کشور فراگیر بود و میزان ۱۳ میلی‌متر به بارندگی کشور اضافه کرد و رقم کل بارندگی کشور را به ۱۲۰ میلی‌متر رساند. در حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان میزان بارندگی ۵۴ درصد و در حوضه فلات مرکزی ۵۲ درصد کاهش نسبت به میانگین بارش را تجربه کردیم. این در حالی است که عمده جمعیت کشور در این دو منطقه ساکن هستند.

وضعیت ورودی آب به سدها چطور بوده است؟

به طور طبیعی زمانی که بارندگی در کشور کاهش می‌یابد میزان ورودی آب به سدهای کشور نیز کاهش می‌یابد. به این ترتیب کل ورودی آب به سدهای کشور ۱۴ میلیارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب بود، در حالی که سال گذشته این ورودی رقم ۲۵ و نیم میلیارد مترمکعب را به خود اختصاص داده بود. یعنی شاهد ۴۳ درصد کاهش ورودی به مخازن کشور بودیم در حالی که حجم آب مخازن ۲۳ میلیارد و ۹۳۰ میلیون است که سال گذشته ۲۱ میلیارد و ۷۱۰ میلیون مترمکعب بوده است. به این ترتیب می‌توان گفت حجم مخازن ما نسبت به سال گذشته ۲۵ درصد کمتر است.

گسترده‌گی این شرایط بارندگی به چه نحوی است؟ به نظر می‌رسد همه استان‌های کشور را تحت تاثیر قرار داده باشد.

این کاهش بارندگی و ورودی آب به مخازن سدها در استان‌های مختلف تأثیرات متفاوتی دارد. به لحاظ مقایسه با سال گذشته سه استان آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، کردستان و تا حدی گلستان وضعیت مناسبی داشته‌اند. اما سایر استان‌ها شرایط بحرانی را تجربه در بخش بارندگی تجربه کردند. به نحوی که میزان بارندگی در استان سیستان و بلوچستان نسبت به سال گذشته ۷۶ درصد، کرمان ۷۶ درصد، فارس ۷۱ درصد، هرمزگان ۸۰ درصد، اصفهان ۵۵ درصد، بوشهر ۶۴ درصد، خراسان رضوی ۴۶٫۹ درصد، چهارمحال و بختیاری ۵۵ درصد و مرکزی ۵۰ درصد کاهش یافته است. این در حالی است که در بعضی سدها شرایط سختی است مثل سد میناب و شمو در استان هرمزگان که امسال نسبت به گذشته اصلاً ورودی آب نداشتند. سد‌های استان فارس کاهش ۷۳ درصدی ورودی داشته است و سد زاینده رود که ۵ میلیون نفر را تحت پوشش آبرسانی خود دارد ۶۶ درصد کاهش ورودی را تجربه کرده است. در همین حال ورودی آب به سد گلیگان و سایر سدهایی که تامین آب قم و استان مرکزی را بر عهده دارند ۶۵ درصد کاهش داشته است. از سویی دیگر در چاه نیمه‌های سیستان و بلوچستان در سال قبل ۲۲۹ میلیون مترمکعب ورودی داشتیم که امسال به ۲ میلیون مترمکعب آب کاهش یافته است.

برای مدیریت این شرایط باید چه کرد؟

این اطلاعات نشان می‌دهد که مردم باید مراقب باشند و کمک کنند. اما باید برنامه داشت. در وهله نخست باید بحث جدی مسئله آب را به صورت یکپارچه بررسی و حل کنیم. نقطه ضعف این سال‌ها عدم ورود یکپارچه به موضوع آب بوده است. سال قبل کارگروهی با حضور وزرای نیرو، صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی و وزیر کشور برای سازگاری با کم‌آبی تشکیل شد که در آن اقدامات کوتاه مدت میان مدت و بلند مدت را بررسی کرده و اعمال می‌کنیم. تلاش کردیم در این کارگروه اختلاف نظرات در زمینه توزیع آب را کنار بگذاریم. علت حضور وزیر کشور در این کارگروه استفاده از پتانسیل استانداری‌ها کشور است تا اطلاعات و راهکارهای هر استان به طور مجزا و متناسب با شرایط آن استان مطرح و بررسی شود. به این ترتیب از شکل‌گیری یک نهاد جدید مجزا جلوگیری شد.

برای مقابله با چالش آب چه اقداماتی انجام شده است؟

به هر حال حقیقت این است که نتوانستیم پس از گذشت ۴۰ سال از انقلاب اسلامی طرح آمایش سرزمینی را تدوین کنیم. بنابراین تصمیم گرفتیم تا هر استان متناسب با شرایط خود این طرح آمایش آب محور را تنظیم کند. البته در این بین به دنبال مقصر نیستیم و هدف این کارگروه تحت تاثیر قرارداد وظایف ذاتی وزارتخانه‌های مرتبط نیست. اما آنچه در این کارگروه به صورت الزام معین شده است کاهش ۳۰ درصدی آب مصرفی فضاها سبز است. اصلاح الگوی مصرف نیز از جمله مواردی است که در دستور کار این کارگروه قرار دارد. البته تاکنون تنها دو جلسه آن تشکیل شده است.

درباره میزان مصرف آب صنعت و بخش کشاورزی بین وزارت نیرو و وزارت جهاد کشاورزی اختلاف نظر وجود دارد؛ وزارت نیرو میزان مصرف ۹۰ درصد و جهاد کشاورزی میزان مصرف ۶۵ درصد را قبول دارند، کدام رقم صحیح است؟ مقیاس مصرف چیست؟

این اختلاف نظر را کنار گذاشته ایم. مهم‌ترین نکته این است که بیشترین مصرف آب برای کشاورزی است. البته هر نوع مصرفی را با محدودیت‌ها و ویژگی‌های خود باید بسنجیم. اگر گفته می‌شود میزان مصرف آب شرب رقم بالایی نیست به معنای بی‌اهمیت بودن آن نیست. چرا که هزینه تولید هر نوع آب متفاوت است. به طور مثال اگر یک واحد میزان مصرف آب شرب افزایش یابد هزینه تولید آن با تولید آب کشاورزی یکسان نیست. در حوزه کشاورزی ریسک پذیری نیز پایین‌تر است به این معنا که در صورت کاهش آب کشاورزی می‌توان از طرق دیگر این کمبود را هر چند با سختی جایگزین کرد اما در ارتباط با آب آشامیدنی چنین روندی صادق نیستند. می‌توان به یک واحد عمرانی یکسال آب تخصیص نداد. اما به هر حال باید در همه زمینه‌ها کار کرد. در کشاورزی باید بهره‌وری آب را افزایش دهیم. در این میان باید دقت داشت که میزان تحویل آب ما به کشاورزی تا مصرف متفاوت است که ممکن است رقمی که جهاد کشاورزی اعلام می‌کند مربوط به بخش تحویل نهایی و مصرف خود زمین کشاورزی است.

طبق گفته معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی ۲۵۰ هزار حلقه چاه غیر مجاز در کشور وجود دارد که مسوولیت برخورد با آن‌ها مستقیماً متوجه شرکت شماس، چرا اقدامی انجام نمی‌شود؟

طبق آخرین آمار ما میزان چاه‌های غیر مجاز کشور حدود ۳۲۰ هزارتا است که البته با رقم ۲۵۰ هزار تفاوت چندانی ندارد. اما باید در نظر داشت که در کشور عمده فشار حوزه اشتغال بر دوش آب است. برای اشتغالزایی فعالیتی‌هایی باید انجام می‌گرفته که نشده است. چرا باید سهم حوزه صنعت در ایجاد اشتغال رقم قابل توجهی نباشد؟ در بخش گردشگری قدرتمند عمل نکردیم. بیشترین اشتغالزایی در حوزه خدمات بوده است. که بیشترین خدمات نیز در بخش کشاورزی وجود دارد بنابراین ملاحظات معیشتی و شغلی در برخی موارد محدودیت‌هایی را برای ساماندهی چاه‌های غیرمجاز ایجاد کرده است. البته در این زمینه پیگیری‌های لازم را انجام داده و می‌دهیم. اگر منابع سرمایه‌گذاری را برای تحول در حوزه کشاورزی در اختیار داشتیم می‌توانستیم شاهد تحولات عظیمی در زمینه مصرف آب باشیم. البته اجرایی شدن این امر از بخش جذب سرمایه تا عمل کردن به آن و فروش و صادرات آن یک زنجیره را به خود اختصاص می‌دهد. حل چالش آب ۶ ماهه ممکن نیست و باید استان به استان بررسی و حل شود تا شرایط کشور را به حالت پایدار برسانیم.

کارشناسان معتقدند وزارت نیرو تخصیص آب به صنعت را نسبت به کشاورزی به دلیل بالا بودن تعرفه صنعتی ترجیح می دهد، این گفته را تایید می کنید؟ در حال حاضر نرخ تعرفه صنعتی و کشاورزی چگونه است؟

تعرفه آب برای واحدهای صنعتی ۷۰۰ و برای بخش کشاورزی ۲۰ تا ۳۰ تومان است، اما به هیچ عنوان این موضوع که اولویت وزارت نیرو فروش آب به حوزه صنعت به دلیل تعرفه بالاتر است صحیح نیست. اما اینکه صنعت را به کشاورزی ترجیح می دهیم یک استراتژی محسوب می شود. چرا که طبق گفته محمدرضا نعمت زاده، وزیر سابق صنعت می توان با هر یک لیتر آب در ثانیه ۴۵ شغل ایجاد کرد. گفتنی است در اصفهان که اخیرا شاهد تنش های آبی در آن بودیم حجم آبی که به صنعت اختصاص می یابد رقم خیلی محدودی است. اما هر حوزه ای جایگاه خود را دارد. در دوره ای از کشور تصمیماتی در باره آب گرفته شد که در تر سالی و وفور نعمت قرار داشتیم و جمعیت به این میزان نبود. این قصور در تصمیم گیری را در آن برهه زمانی نمی توان نادیده گرفت.

مقوله انتقال بین حوضه ای آب نیز از جمله مواردی است که منتقدان زیادی دارد، چقدر با این راهکار برای حل چالش آبی موافق هستید؟

انتقال آب بین حوضه ای از اصل نباید زیر سوال برود. اما به طور کلی در شرایطی که منطقه ای دچار چالش آبی می شود همواره بجای اینکه سراغ بخش دشوار این چالش یعنی مدیریت مصرف رفته و به طور مستقیم با مصرف کنندگان درگیر شویم اقدام به تامین و تعریف منابع آبی جدید کرده ایم.

با شیرین سازی آب دریا چگونه موافق هستید؟ چرا تاکنون به این حوزه تامین منابع آب ورود نکردیم؟

شیرین سازی آب دریا امر خوبی است و کسی مخالف آن نیست اما تامین هزینه تولید آن دشوار است. اگر تاکنون برای تامین آب مورد نیاز منطقه دریای عمان و خلیج فارس از آب دریا استفاده نکرده ایم قصور و کوتاهی بوده است. البته هزینه های بالا و انحصاری بودن فناوری مورد نیاز آن نیز بی تاثیر نبوده است. قیمت آب تحویلی از طریق آب شیرین کن نیز رقم بالایی است. اگر تعرفه آب واقعی شود می توان درباره تنوع در تامین منابع آب نیز تصمیم گیری کرد. اما نمی توان آب ارزان را از هر طریقی تولید و تامین کرد. تا چند ماه آینده یک واحد آب شیرین کن برای بندرعباس احداث می شود. اما نباید انتقال آب را اولویت قرار دهیم. از سویی دیگر نباید حق النظاره آب زیر زمینی را صفر قرار دهیم.

در پایان چه راهکاری را برای کمک به عبور از چالش آبی امسال پیشنهاد می دهید؟

اولین اولویت تامین آب شرب است. استان اصفهان و سیستان و بلوچستان برنامه پیشنهادی خود در این زمینه را تقدیم کارگروه سازگاری با چالش آب کرده اند. از طرفی باید مناطقی را برای حفر چاه در نظر گرفته و اجاره چاه های کشاورزی از کشاورزان را مد نظر قرار دهیم. از حداقل جریان های سطحی حفاظت ویژه کرده و اگر می دانیم که بخش های بعدی کشت محصولی از نظر تامین آب دچار مشکل می شود از ادامه کاشت آن صرف نظر کنیم. کشت برنج در بخش های کم آب کشور نباید شکل بگیرد و در نهایت باید به منظور مدیریت مصرف اطلاع رسانی گسترده ای به مردم شود. نکته مهمی که در این میان باید به آن توجه داشت آن است که طی ۵ ساله اخیر هیچ پروژه ساخت سد جدیدی مطرح نشده و تنها طرح های باقی مانده از گذشته تکمیل و افتتاح شدند.

۵ استان در وضعیت قرمز آبی

<http://www.sharghdaily.ir/fa/Main/Detail/186163>

به نوشته روزنامه شرق چهارشنبه ۵ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است : شاهین پاکروح، معاون راهبردی و نظارت بر بهره برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور با اشاره به اینکه شهرهای دارای وضعیت قرمز آبی در استان های اصفهان، کرمان، فارس، خراسان رضوی و سیستان و بلوچستان قرار دارند، شرایط آبی دو حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان و فلات مرکزی را با توجه به کاهش شدید بارش ها در کشور، از سایر نقاط ایران وخیم تر اعلام کرد. وی از وجود تنش آبی برای 334 شهر کشور خبر داد... پاکروح افزود: کمتر از هفت میلیون نفر از جمعیت کشور در شرایط نارنجی بوده و میزان کمبود تولید آب آنها بین 10 تا 20 درصد کمتر از مصرف است. 17 میلیون نفر از جمعیت شهری نیز که 50 درصد جمعیت کشور را شامل می شود، شهرهایی هستند که تنش آبی بیش از 20 درصد دارند. او عنوان کرد: 129 شهر از 334 شهر دارای تنش آبی در حوزه فلات مرکزی قرار دارند. در این منطقه میزان بارش ها نسبت به سال گذشته 50 درصد کاهش یافته است... به اعتقاد او از آنجا که 15 سال است که درگیر خشک سالی هستیم، باید تدبیری برای سازگاری با شرایط خشک سالی داشته باشیم.

ورودی آب قم از سرشاخه های دز به یک پنجم کاهش یافته است

<https://www.mehrnews.com/news/4277798>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ قم در تاریخ 5 اردیبهشت 97 آمده است : احمد حاج حسینی مسگر، مدیرعامل شرکت آب منطقه ای استان قم گفت: به دلیل خشکسالی به وجود آمده و کاهش نزولات جوی ورودی آب از سرشاخه های دز به قم به یک پنجم کاهش یافته است. وی در گفتگو با مهر، با اشاره به خشکسالی به وجود آمده به تشریح شرایط آبی قم پرداخت و گفت: در فروردین ماه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته ورودی آب از سرشاخه های دز به قم به یک پنجم

کاهش پیدا کرده است. وی در ادامه یکی از دلایل به وجود آمده را کاهش نزولات جوی و خشکسالی عنوان کرد و ابراز داشت: شرایط کنونی خشکی بیشتری را به همراه داشته است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان قم همچنین به کاهش ۶۰ درصدی نزولات جوی در این استان اشاره کرد و گفت: با کاهش این مقدار روان آبها هم کاهش دوچندانی داشته است. وی تأکید کرد: در فروردین‌ماه سال گذشته میزان ورودی آب از سرشاخه‌ها ۱۸ مترمکعب در ثانیه بود که این رقم تا ۲۵ فروردین‌ماه در سال جاری به چهار مترمکعب در ثانیه رسیده است.

حاج حسینی مسگر تأکید کرد چنانچه صرفه جویی جدی گرفته نشود استان قم در ماه‌های پایانی سال با مشکل کم آبی و تنش آبی مواجه می‌شود که بسیار جدی است.

وی تأکید کرد: صرفه جویی در مصارف خانگی و بهداشتی و همچنین مصارف فضای سبز از جمله مواردی است که در شرایط کنونی باید به شدت مورد توجه قرار گیرد.

استاندار ایلام: بحران کم آبی بسیار جدی است
<https://www.mehrnews.com/news/4280883>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ ایلام در تاریخ ۵ اردیبهشت ۹۷ آمده است: استاندار ایلام گفت: اکنون که کشور با یک بحران بسیار جدی به نام کم آبی مواجه است باید در بخش کشاورزی به این موضوع توجه ویژه داشته باشیم.

به گزارش خبرگزاری مهر، قاسم سلیمانی دشتکی در دیدار با معاون آموزش و تحقیقات وزارت جهاد کشاورزی افزود: اراضی آبی استان ایلام در گذشته ۷۰ هزار هکتار بود که در دولت تدبیر و امید این میزان به ۱۰۸ هزار هکتار ارتقاء و در آینده نزدیک به ۲۰۰ هزار هکتار افزایش خواهد یافت. وی، اجرای طرح‌های آبخیزداری، آبخوانداری، بیابان زدایی و مهار آب‌های مرزی را از برنامه‌های در دست اجرای دولت در استان عنوان کرد و ادامه داد: با بهره‌برداری از طرح‌های در دست اجرای کنونی، سطح اراضی زیر کشت آبی و باغات استان افزایش خواهد یافت و این مهم استان را از نظر رونق اقتصادی و اشتغال‌زایی بهتر می‌کند.

استاندار ایلام با اشاره به بحران کم آبی در کشور خاطرنشان کرد: آموزش کشاورزان، با تغییر الگوی کشت، واردات آب‌های مجازی، ممنوع کردن کشت‌های غرق آبی، استفاده از داده‌های مرکز تحقیقات و بالابردن سطح تکنولوژی کشاورزی می‌تواند در مصرف بهینه آب و بهره‌گیری لازم از آن موثر باشد. معاون آموزش و تحقیقات وزارت جهاد کشاورزی نیز در این دیدار گفت: دولت تدبیر و امید توجه بسیار خوبی به بخش کشاورزی استان ایلام داشته است.

اسکندر زندی خاطرنشان کرد: با توجه به تغییراتی که در آب و هوا اتفاق افتاده، برای مقابله با بحران کم آبی باید به سمت تغییر الگوی کشت حرکت کنیم.

در نامه ای به روحانی؛ ۱۹۴ نماینده مجلس خواستار حل مشکلات کشاورزان توسط دولت شدند

<https://www.mehrnews.com/news/4280790>

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر چهارشنبه ۵ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: در پایان جلسه علنی امروز چهارشنبه مجلس شورای اسلامی نامه ای با امضای ۱۹۴ نماینده خطاب به رئیس جمهور قرائت شد. در این نامه بر لزوم رسیدگی به وضعیت استان های آذربایجان های غربی، شرقی به خصوص شهر خدابنده، زنجان، اردبیل، قزوین، همدان، فارس، اصفهان، خراسان های شمالی، جنوبی و رضوی، گیلان، مازندران، گلستان، کرمانشاه و شهرستان های شاهرود، رزن، قم، در خصوص مشکلات کشاورزان تاکید شده است. در این نامه بر لزوم حل مشکل حقابه کشاورزان نیز تاکید شده است.

دستگاه های دولتی موظف به صرفه جویی ۲۰ درصدی آب شدند

<http://www.sharghdaily.ir/fa/Main/Detail/186175>

به نوشته روزنامه شرق در ۵ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است استاندار تهران گفت: دستگاه های دولتی و عمومی موظف به صرفه جویی ۲۰ درصدی آب هستند. مقیمی، استاندار تهران، با بیان اینکه ۴۱ درصد نزولات آسمانی در مقایسه با سال قبل کمتر است، گفت: البته احتمال دارد باران بیاید و وضعیت بهتر شود؛ اما براساس احتمال نمی شود تصمیم گرفت. او با اشاره به اینکه در کشاورزی و صنعت و مصرف خانگی (آب شرب) باید دنبال راهکار بگردیم، گفت: ما تعهدی درباره چاه های غیرمجاز نداریم و بهترین زمان برای برخورد همین الان است. ۲۰۷ میلیون مترمکعب مربوط به چاه های غیرمجاز است. آنهایی را که می توان باید مجوز دهیم و تکلیفشان را روشن کنیم و آنهایی را که می توان از فعالیت آن جلوگیری کنیم، باید متوقف کنیم. دستور قضائی آن وجود دارد و مشکلی در اجرا نداریم. استاندار تهران با اعلام اینکه دستگاه های دولتی و عمومی، پادگان ها و دستگاه های قضائی و انتظامی و شهرداری و... باید در سال جاری ۲۰ درصد مصرف آب را تقلیل دهند، خاطرنشان کرد: اداره آب و فاضلاب متعهد شده است که از اول اردیبهشت مصرف آب دستگاه ها را گزارش دهند. با مدیرانی که نتوانند این صرفه جویی را رعایت کنند، حتما برخورد می کنیم. مقیمی با اشاره به اینکه شرایط آب عادی نیست و باید از قطره قطره آن حفاظت کنیم، افزود: کار فرهنگی سر جایی خود، اما باید اقداماتی را برای حفظ آب در دستور کار قرار دهیم. مردم باید آب را مدیریت کنند و از هدررفت آن جلوگیری کنند.

مدیرعامل آب منطقه ای اصفهان: قطعی آب شرب اصفهان ناشی از برداشت های غیرمجاز است

<https://www.isna.ir/news/97040502572>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا چهارشنبه ۵ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: مدیرعامل آب منطقه ای اصفهان گفت: افزایش خروجی سد زاینده رود به دلیل برداشت های بی رویه و غیرمجاز در مسیر رودخانه و تامین آب شرب مردم اصفهان و یزد بوده است.

به گزارش ایسنا و به نقل از پایگاه اطلاع رسانی وزارت نیرو، مسعود میرمحمدصادقی با اشاره به انتشار خبری در فضای رسانه ای و شبکه های اجتماعی که افزایش خروجی سد زاینده رود را به مافیای آب و مباحث مرتبط انتقال آب بین حوضه ای پیوند داده است، اظهار کرد: درباره این خبر متأسفانه موضع گیری های مختلفی شده و حتی اتهاماتی به مجموعه تصمیم گیری های دولت و وزارت نیرو وارد شد، فارغ از اینکه این افراد تا چه حد دسترسی به اطلاعات و شایستگی اظهار نظر در این موضوع تخصصی را داشته باشند.

وی در تشریح وضعیت کنونی خروجی سد زاینده رود، گفت: در حال حاضر برنامه منابع و مصارف سد زاینده رود بر اساس مصوبه شورای هماهنگی حوضه آبریز زاینده رود اجرا می شود که سهم هر یک از مصارف در استان های ذی نفع (اصفهان، چهارمحال و بختیاری و یزد) در این برنامه مشخص شده است و براساس مصوبات جلسه شورای مذکور، وظایف استان ها به منظور تامین آب مطمئن شرب تعیین شده است.

میرمحمدصادقی با بیان اینکه هم اکنون روند برداشت مصارف کشاورزی در بالادست رودخانه زاینده رود، حد فاصل سد تنظیمی زاینده رود و سد چم آسمان که نقطه برداشت آب شرب استان های اصفهان و یزد است، به گونه نگران کننده ای رو به افزایش است، تصریح کرد: در برنامه ابلاغی شورای هماهنگی میزان کاهش ناشی از برداشت های غیرمجاز یا خارج از برنامه هم در محدوده اصفهان و هم چهارمحال و بختیاری در این بازه مدنظر قرار نگرفته و برنامه بر مبنای مشارکت تمامی ذی نفعان برای اطمینان از تامین آب شرب تدوین شده است.

وی تصریح کرد: طبق جدول منابع و مصارف تصویب شده، تا روز دوشنبه ۴ تیرماه باید ۱۴.۶ مترمکعب در ثانیه رهاسازی از سد زاینده رود انجام شود، در حالی که مجبور شده ایم به دلیل برداشت های غیرمجاز در بین سد زاینده رود و چم آسمان میزان رهاسازی را به ۲۴ مترمکعب افزایش دهیم.

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای اصفهان ادامه داد: از میزان ۲۴ مترمکعب در ثانیه رهاسازی از سد، آنچه در سد چم آسمان برای آب شرب در دسترس قرار می گیرد، حدود ۱۳ مترمکعب است و ۱۱ مترمکعب یعنی معادل مصرف آب شرب شهر اصفهان از دسترس خارج می شود که بخش عمده آن به دلیل برداشت های غیرمجاز کشاورزی است.

وی ادامه داد: هم اکنون قطعی آب شرب در بیش از نیمی از مناطق تحت پوشش آب رسانی اصفهان بزرگ و نیز قطع مداوم آب صنعت، نشان دهنده کاهش قابل ملاحظه میزان آب در حد فاصل ورودی و خروجی این بازه است.

میرمحمدصادقی با بیان اینکه در حال حاضر، کل آب تحویلی صنایع بزرگ اصفهان، کمتر از برنامه مصوب است، ادامه داد: خشکی رودخانه زاینده رود در زیردست سد چم آسمان شرایط بسیار دشواری برای صنایع استان ایجاد کرده است. به عنوان نمونه این صنایع در چند ماهه اخیر ناچار به تعطیلی نیروگاه‌های داخلی خود شده اند و انرژی خود را از شبکه سراسری تامین می کنند که خود فشار مضاعفی بر شبکه برق کشور است.

وی یادآور شد: با توجه به برداشت‌های غیرمتعارف در کل حوضه با وجود تمام تلاش‌های صورت گرفته برای کنترل برداشت آب در بالا دست سد چم آسمان و بالادست مخزن سد زاینده‌رود، برای تامین حداقلی آب شرب اصفهان بزرگ و استان یزد شرکت آب منطقه ای به ناچار خروجی از سد زاینده رود بیشتر از برنامه پیش بینی شده در برنامه منابع و مصارف سد زاینده رود افزایش یافته است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای اصفهان تصریح کرد: طرح موضوعات واهی و ارجاع به مافیای آب بدون مستندات لازم برای اثبات یک ادعای واهی، صرفاً فرار از مسئولیت در کنترل برداشت‌ها و به مخاطره انداختن آب شرب و زندگی مردم در بخش وسیعی از سه استان اصفهان، چهارمحال و بختیاری و یزد است.

وی اظهار کرد: در شرایطی که بیش از پیش نیازمند همکاری و مشارکت در مدیریت بهتر منابع موجود آب هستیم انتظار می رود کسانی که ایده یا پیشنهادی دارند با نیت رفع دغدغه‌های موجود بیان کنند، در غیر این صورت ایجاد مسابقه در مصرف آب و برداشت‌های غیرمجاز، نابودی تمام زیرساخت‌ها و اقتصاد هر سه استان را در پی خواهد داشت.

انتهای پیام

حقوق مردم اصفهان در ارتباط با آب شرب در حال پیگیری است

<http://www.sharqhdaily.ir/fa/Main/Detail/186249>

به نوشته روزنامه شرق پنجشنبه ۶ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است : دادستان عمومی و انقلاب اصفهان گفت: دستگاه قضائی استان با نگاه ملی و کلان، وظیفه‌ای را که در ارتباط با حقوق عامه مردم اصفهان درباره آب دارد، پیگیری می‌کند. به گزارش مهر، حسن رحیمی پیش‌ازظهر سه‌شنبه در نشست خبری با اصحاب رسانه و مطبوعات استان اصفهان، اظهار کرد: دوستان رسانه باید توجه داشته باشند تا مقطعی از زمان برخی پرونده‌ها سري است و بر این اساس ارتباط با رسانه معذوریاتی دارد؛ وگرنه اعتقاد من این است که رسانه می‌تواند در امر نظارت همگانی بسیار مؤثر باشد. او در بخش دیگری از صحبت‌های خود، با بیان اینکه به‌واقع زندان‌ها گنجایش این تعداد زندانی با جرائم سبک تا سنگین را ندارد، ابراز کرد: اردوگاه اسدآباد در اصفهان از سال‌های گذشته تشکیل شده است که پذیرای افرادی است که به دلیل مواد مخدر تحت تعقیب قرار می‌گیرند. دادستان عمومی و انقلاب اصفهان ابراز کرد: بهتر است برای زندانیان نیازمند از فضای زندان به صورت سازوکار اصلاحی استفاده شود و این امر ممکن نیست مگر با طبقه‌بندی زندان که اداره زندان‌ها و دادگستری دنبال آن است. رحیمی به موضوع کمبود آب و خشکی زاینده‌رود اشاره کرد و گفت: خشکی این رودخانه، استان‌های اصفهان و چهارمحال و بختیاری را درگیر کرده است، بر این اساس دستگاه قضائی استان با نگاه ملی و از طریق سازوکار قانونی موضوع آب را دنبال می‌کند. او با بیان اینکه در بسیاری مواقع به لحاظ محرمانه بودن مسائل، حتی برخی پیگیری‌ها را نمی‌توان بیان کرد، گفت: دستگاه قضائی استان با نگاه ملی و کلان وظیفه‌ای را که در ارتباط با حقوق عامه مردم درباره آب دارد، پیگیری می‌کند. دادستان عمومی و انقلاب اصفهان تأکید کرد: در ارتباط با موضوع آب، پرونده کیفری علیه وزیر نیروی وقت مطرح شده است و تهران پیگیر این موضوع است. او ادامه داد: البته این پرونده احتمالاً از نظر گذشت زمان، مشمول مرور زمان شده است و از نظر کیفری تشکیل پرونده محل بحث دارد. رحیمی تصریح کرد: بر این اساس حقوق عامه مردم اصفهان در ارتباط با تأمین آب شرب و حقایق کشاورزان در حدود قانونی مورد پیگیری قرار گرفته و بررسی می‌شود. او با بیان اینکه رعایت نظم عمومی نیز بخشی از حقوق عامه مردم محسوب می‌شود و تجمع، اخلاص و رویکرد تخریبی ممنوع است، گفت: در حقایق کشاورزان اصفهان و قانونی بودن آن تردیدی وجود ندارد؛ اما به دلیل کاهش نزولات آسمانی، امکان ایفای آن نیز در شرایط فعلی وجود ندارد و باید زمینه احقاق این حق با بارش باران و تأمین آب لازم فراهم شود. دادستان عمومی و انقلاب اصفهان در پاسخ به پرسشی درباره پرداخت خسارت به کشاورزان اصفهانی نیز گفت: تنها در شرایطی که نزولات آسمانی وجود دارد و حقایق پرداخت نشده، دریافت خسارت امری طبیعی است. او افزود: گرچه در شرایط کنونی که بارندگی کافی نیست نیز مقداری خسارت به کشاورزان پرداخت شده است؛ اما کشاورزان باید در سود و زیان امر هر دو شریک باشند. رحیمی تأکید کرد: البته تا حد امکان این خسارت به کشاورزان پرداخت می‌شود؛ اما نباید فراموش کنیم که در شرایطی که شرب مردم نیز در خطر است، ما امکان اختصاص آن را به بخش کشاورزی نداریم. درعین حال از حقوق کشاورزان نیز دفاع می‌کنیم .

وزیر نیرو امسال خشک ترین سال ایران در نیم قرن اخیر است

<https://www.isna.ir/news/97020603831>

به نوشته خبرگزاری دولتی ایسنا پنجشنبه ۶ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است : وزیر نیرو با اشاره به کاهش بارندگی های کشور، گفت: امسال خشک ترین سال در نیم قرن اخیر را تجربه کردیم و لازم است در همه بخش ها و خصوصا صنعت و کشاورزی به شیوه مصرف توجه ویژه ای شود.

به گزارش خبرنگار ایسنا، رضا اردکانیان وزیر نیرو در مراسم آغاز عملیات اجرایی سد هواسان، با بیان اینکه صنعت آب و برق از مهمترین زیرساختهای توسعه است، اظهار کرد: با توجه به نامگذاری امسال به نام سال حمایت از کالای ایرانی باید این زیرساخت مهم را برای کمک به تولیدات ایرانی فراهم کنیم. وی گفت: باید در کنار اجرای طرح های تامین و توزیع آب هم به ارتقاء بهره وری و شیوه مصرف توجه کنیم و هم جمع آوری و تصفیه پساب ها برای استفاده در بخش صنعت را فراهم کنیم. اردکانیان به اجرای طرح های مهار آبهای مرزی با حمایت مقام معظم رهبری و با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی اشاره کرد و گفت: قول داده ایم از محل بهره وری این طرح ها یک سوم هزینه انجام شده برای اجرای آنها را برگردانیم، لذا باید در شیوه مصرف دقت لازم را داشته باشیم. وی با اشاره به آغاز عملیات اجرایی سد هواسان، گفت: امیدواریم با تامین منابع لازم به زودی شاهد بره برداری از این سد باشیم.

اردکانیان گفت: سد هواسان 4816 هکتار از اراضی منطقه را آبی می کند که تا هفت هزار هکتار قابل توسعه است.

سد مخزنی هواسان، سیستم انحرافی و شبکه های پایین دست آن با اعتباری بالغ بر ۱۰ هزار میلیارد ریال اجرا خواهد شد. بر اساس قرارداد اولیه پیش بینی شده عملیات اجرایی این سد در سال ۹۹ به اتمام برسد. بدنه سد هواسان خاکی با هسته رسی است و حجم مخزن آن نیز ۱۸۸ میلیون مترمکعب می باشد. سد هواسان با هدف تامین ۱۷۰ میلیون مترمکعب در سال برای بخش کشاورزی، یازده میلیون مترمکعب برای مصارف محیط زیست و پنج میلیون مترمکعب برای بخش صنعت احداث می شود. این سد بین سرپل ذهاب و ثلاث باباجانی واقع شده است.

همچنین امروز شبکه آبرسانی ۹۰۹ هکتار از اراضی دشت ازگله با حضور وزیر نیرو افتتاح شد. حدود یک مترمکعب آب در ثانیه از سد مخزنی شهدای ازگله و از طریق سه ایستگاه پمپاژ به ۹۰۹ هکتار از اراضی دشت ازگله سرارزیر می شود.

طول شبکه آبیاری این مسیر ۱۴ کیلومتر است و منجر به افزایش ۱۰ هزار تنی تولیدات کشاورزی منطقه و همچنین ایجاد اشتغال برای مرزنشینان و جلوگیری از مهاجرت آنها خواهد شد.

وزیر نیرو بازدید هم از سد شهدای ازگله داشت. این سد با حجم مخزن ۲۰ میلیون مترمکعب اولین سازه از مجموعه عظیم سامانه گرمسیری است. انتهای پیام

**عوارض خروج از کشور برای مسافر یا آب
امید بزرگ حداد . استاد دانشگاه تهران**

<http://www.sharghdaily.ir/fa/Main/Detail/186217>

به نوشته روزنامه شرق پنجشنبه ۶ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است : عوارض خروج از کشور هزینه ای است که هنگام خارج شدن هر فرد از کشور توسط دولت از او اخذ و به خزانه واریز می شود. این عوارض در ایران پس از شروع جنگ ایران و عراق و برای جبران برخی از هزینه ها به قوانین کشور اضافه شد. در یک ماه گذشته و به دنبال افزایش رقم این هزینه، اعتراض های بسیار زیادی در رسانه ها شکل گرفت. موافقان و مخالفان این طرح به بررسی ابعاد قانونی ماجرا و بایدها و نبایدهای اجرائی شدن آن می پردازند، بحثی داغ و پرتطرفدار حتی برای کسانی که قصد سفر خارجی و طبعاً پرداخت عوارض خروج ندارند! اما چرا این حساسیت به عوارض خروج تا این اندازه شدید است، اما در مورد عوارض ناشی از خروج آب از کشور کسی نگران نیست؟ بروز پاره ای اختلاف نظرها با کشور افغانستان در خصوص حبابه هامون به یکی از بزرگترین چالش های زیست محیطی در جنوب شرق کشور انجامیده است. آب در هامون نه فقط برای محیط زیست و اقلیم

منطقه ضروری است، بلکه بخشی از زیست اجتماعی و اقتصادی جوامع محلی که در حاشیه آن زندگی می‌کنند را هم دستخوش تحول قرار می‌دهد و در سال‌های گذشته باعث مهاجرت به شهرها شده است. از سوی دیگر عباس عراقچی معاون وزیر امور خارجه اسفندماه سال گذشته در مراسم افتتاحیه «همایش ملی دیپلماسی آب و فرصت‌های هیدروپلیتیک غرب آسیا» گفت: سیاست کلان کشور در این است که جلوی خروج آب از کشور را بگیریم؛ البته به معنای این نیست که باعث تشنگی همسایگانمان شویم، ولی این موضوع احتیاج به یک مدیریت دارد.

آیا این سیاست جدی گرفته و به صورت دستورالعملی صریح و لازم‌الاجرا پیگیری می‌شود؟ در واقع وقتی از بحران آب سخن می‌گوییم و از شهروندان می‌خواهیم حتی مراقب یک قطره آب هم باشند، آیا به میلیاردها مترمکعب آبی که در نتیجه عدم مدیریت به طور مستقیم از طریق رودخانه‌ها یا غیرمستقیم از طریق آب مجازی محصولات مختلف از کشور خارج می‌شود و البته همراه خود «خاک» را هم می‌برد، فکر می‌کنیم؟ هیچ آماری در دست نیست که بتوان با آن میزان خسارت مالی ناشی از هدررفت آب با خروج از کشور را اندازه گرفت. هزینه و سرمایه‌ای که در ابعاد کلان‌تر هرگز قابل بازگرداندن به خزانه ملی نیست. کسانی که از کشور خارج می‌شوند، دست به یک «انتخاب» می‌زنند و امکان ممانعت از آن مقدور نیست، در حالی که آب نه با انتخاب خود، بلکه با کوتاهی ما در مدیریت از کشور خارج می‌شود و امکان بازگشت آن نیست. مشکلات و بحران‌های محیط زیست این‌چنین به هم گره خورده‌اند و نمی‌توان برای هر کدام راه‌حل و نسخه‌ای جداگانه پیچید. مدیریت رواناب‌ها و ممانعت از خروج میلیون‌ها مترمکعب آب از کشور کمتر از چندصد هزار تومانی که تحت عنوان عوارض خروج از کشور از مسافران اخذ می‌شود، اهمیت ندارد. اما چرا همه چشم بر این حقیقت‌ها بسته‌ایم و مدام بدون ارائه راهکار و با تعجب از چرایی بروز بحران آب حرف می‌زنیم؟

استاندار خراسان جنوبی:

مهاجرت بالا از خراسان جنوبی نگران‌کننده است / کمبود آب و بیکاری دو معضل اصلی منطقه

به گزارش خبرنگار اقتصادی ایلنا در ۷ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: محمدمهدی مروج الشریعه استاندار خراسان جنوبی در جمع خبرنگاران با اشاره به مهاجرت بالا از استان خراسان جنوبی گفت: با توجه به توزیع و امکانات در منطقه در صورت عدم اقدام فوری از سوی مسئولین جمعیت این منطقه که ثروت‌های عمیقی در آن نهفته است، با زوال روبرو خواهد شد، بنابراین لزوم توجه مسئولین را می‌طلبد.

وی با اشاره به پتانسیل منطقه گفت: محور شرق که با کشورهای افغانستان، پاکستان و بلوک آسیای میانه خط ۲ هزار کیلومتری با جمعیت ۱۰ میلیون و ۵۰۰ هزار نفری ۶۸۰ واحد صنعتی دارد و با توجه به این پتانسیل و برای بقای جمعیت و پیشگیری از مهاجرت‌های برهم‌زننده محیط زیست و اکولوژیک باید به این خط ۲ هزار کیلومتری توجه ویژه شود که البته مهمترین مساله نیز در این مسیر مشکل کمبود آب است.

استاندار خراسان جنوبی با اشاره به ضرورت اصلاح الگوی مصرف آب گفت: با توجه به کمبود آب و خشکسالی مساله اصلاح الگوی مصرف آب از اهمیت بالایی برخوردار است و باید در همه شرایط خشکسالی یا ترسالی مورد توجه قرار گیرد و مانند موضوع نفت نباشد که تنها در زمان کاهش قیمت بحث درآمدهای غیرنفتی را مطرح کنیم.

وی ادامه داد: اهمیت اصلاح الگوی مصرف آب به ویژه در بخش کشاورزی از اهمیت بالایی برخوردار است و نیازمند برنامه بلندمدت با شیب ملایم هستیم که البته در دولت تدبیر و امید با تشکیل شوراهای استانی محافظت از آب به این موضوع توجه ویژه‌ای شده است.

وی بیان کرد: بخش صنعت و معدن با داشتن ارزش افزوده فراوان و افزایش اشتغال سهم کمتری در مصرف آب دارد بنابراین اگر به دنبال اصلاح الگوی مصرف آب هستیم باید بهای بالایی برای بهره‌برداری از صنایع و معادن پرداخت شود.

استاندار خراسان جنوبی ادامه داد: توجه ویژه به این منطقه در راستای منافع ملی و امنیت کشور است به ویژه پس از سفر رهبری در سال ۱۳۷۷، طرح توسعه منطقه به ویژه نهبندان با سرمایه‌گذاری ۵۰ میلیارد تومانی آغاز شد که عمدتاً در بخش زیرساخت‌ها برای تثبیت جمعیت منطقه بود. این سرمایه‌گذاری برای تثبیت آن کافی نبود به طوری که از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶ هفت هزار نفر به دلیل فقدان فرصت‌های شغلی مجبور به کوچ دائمی شدند و این بزرگترین تهدید نوار شرقی کشور است.

مروج الشریعه با انتقاد از بعضی از مباحث دانشگاهی گفت: عده‌ای باور دارند اگر آب این منطقه را تامین کنیم تقاضا بیشتر شده و دوباره اتلاف آب صورت می‌گیرد که این مساله از ریشه اشتباه است و باید علیه الگوی مصرف آب با توده مردمی که باورهای تاریخی دارند فرهنگ‌سازی شود که در کوتاه مدت میسر نیست به طوری که در شرایط کنونی ۴۸۰ روستای استان از کمبود آب آشامیدنی در رنج هستند و ما در چهارمین دهه پیروزی انقلاب اسلامی باید پاسخ روشنی به این روستائین‌ها داشته باشیم.

وی تصریح کرد: از مقامات کشوری می‌خواهیم برای حل بحران آب موضوع انتقال آب از حوزه‌های دیگر را بررسی کنند که بهترین راه تامین آب انتقال آب دریای عمان به این منطقه است. همانطور که کشورهای خلیج فارس این اقدام را کرده‌اند.

وی ادامه داد: هدف ما از انتقال آب جهت مصارف کشاورزی نیست تنها برای تامین آب شرب و استفاده در بخش صنعت و معدن است که با توجه به عدم تغذیه سفره‌های زیرزمینی و دسترسی به آب‌های آزاد اقدام عاجل را می‌طلبد.

وی متذکر شد: اگر خشکسالی در پهنه 30 ساله ادامه یابد و تامین منابع مالی برای حل این مساله اختصاص نیابد با مشکلات جدی روبرو خواهیم شد، در این راستا ما از صندوق توسعه ملی درخواست دو میلیارد دلار برای اجرای این طرح کرده ایم.

مروج الشریعه در مورد انتقال آب گفت: بهترین و مطمئن‌ترین راه استقرار تصفیه‌خانه در ساحل چابهار برای تامین 750 میلیارد مترمکعب نیاز آبی استان است که این کار با سرمایه‌گذاری داخلی صورت می‌گیرد.

وی ادامه داد: سه میلیارد دلار توسط سرمایه‌گذاران داخلی مانند آستان قدس یا هلدینگ‌های بزرگ صورت می‌گیرد که البته زمان‌بر است و در خوشبینانه‌ترین حالت حداقل سه سال زمان لازم است. اگر این مسائل به فوریت اجرا شود از لحاظ رشد جمعیت، کارآفرینی، رشد اقتصادی و اشتغال شاهد شکوفایی خواهیم بود.

وی با اشاره به اهمیت کریدور ترانزیتی گفت: با توجه به قرار گرفتن چند کشور در یک بلوک از مسیر چابهار تا سرخس اهمیت کریدور ترانزیتی فوق‌العاده بالا است که بندر چابهار در دولت کنونی از اهمیت بالایی برخوردار است و زیرساخت‌های زیادی تجهیز شده و دو اسکله مهم شهید بهشتی و شهید کلانتری می‌تواند منطقه شرق کشور را به کشورهای بسیاری متصل کند.

استاندار خراسان جنوبی متذکر شد: در حال حاضر 80 میلیون تن کالا در این بندر مبادله می‌شود که در مقایسه با مبادله 500 میلیون تنی کالا در بندر گوادر پاکستان رقم قابل توجهی است بنابراین باید توسعه بندر چابهار در دستور کار قرار گیرد.

وی با اشاره به راه آهن چابهار به سرخس گفت: برای فعال کردن کریدور ترانزیتی احداث راه آهن چابهار به سرخس باید سریع اقدام شود و مشکلات مربوط به تامین فاینانس و تصویب در شورای اقتصاد برطرف شود که تنها راه تامین مالی از منابع خارجی است.

مروج الشریعه با اشاره به ویژگی‌های استان خراسان جنوبی گفت: مهمترین ویژگی استان بخش معدن است که در سه طیف معادن بزرگ و سنگهای گرانبها مانند طلا و مس، معادن تزئینی و ساختمانی با پتانسیل بالا و معادن سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی که زمینه ساز اشتغال هم هست تشکیل شده است. همچنین وجود صنایع بزرگی مانند کویرتایر و ذغال سنگ در غرب استان نشان دهنده پتانسیل بالای خراسان جنوبی است.

وی با اشاره به پتانسیل گردشگری استان گفت: یکی از پتانسیل‌های استان خراسان جنوبی بحث گردشگری است که با داشتن میراث تاریخی، میراث فرهنگی و بومی گردی و در راس آنها کویرنوردی است که فرصت مغتنم برای توسعه گردشگری استان است که البته منابع و تسهیلات لازم برای توسعه آن تصویب شده است تا از این رهگذر اشتغال جوانان را نیز فراهم کنیم.

وی افزود: در حوزه کشاورزی نیز این استان با تنوع محصولات روبروست و سه محصول زرشک، عناب سفید و زعفران ثبت جهانی شده‌اند.

یک فعال محیط زیست: به دیدن کاریکاتور زاینده رود عادت نکنیم

<https://www.isna.ir/news/97020703956>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا در ۷ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: یک فعال محیط زیست گفت: خشکی زاینده رود به تمام نقاط کشور ارتباط دارد و موضوعی ملی است که برای مقابله با پیامدهای آن باید از منابع کشور خرج کرد و همه باید برای آن تلاش کنند.

به گزارش ایسنا - منطقه اصفهان، محمد کوشافر شامگاه (پنج شنبه) در همایش اصفهان و زاینده رود و مراسم رونمایی از کتاب پا به پای زاینده رود، اظهار کرد: زندگی، تمدن و حیات مرکز ایران مدیون زاینده رود و تالاب گاوخونی است. اصفهان و زاینده رود در هم درآمخته‌اند، خاک اصفهان ارتباط بسیار نزدیکی با زاینده رود دارد و گیاهان، کشاورزی و حتی فرهنگ مردم وابسته به زاینده رود بوده است. روایاتی نیز اصفهان را شفاخانه گیاهی نامیده‌اند.

این فعال محیط زیست گفت: رشد فناوری با بی برنامه بودن، واردات کارخانه‌ها از خارج از کشور، اقتصاد مجوری و تبدیل آب به پول و رشد دانش با اینکه مناسب است، اما مهندسی صرف بوده است. این موضوع از اتفاقاتی بود که آفات آن دامن زاینده رود را گرفت و در این راه هیچ توجهی به توان زمین و وضعیت زیست نشد.

کوشافر ادامه داد: فضای مجازی حاصل دانش و فناوری مناسب است، اما در مقطعی از زمان اطلاعات نادرستی از زاینده رود در شبکه های مجازی پخش شد که حاصل آن ناحقی به اصفهان بوده است. باید با تفکر بیش تر به زاینده رود اندیشید.

وی افزود: در دومین گزارش وضعیت محیط زیست ایران از سوی سازمان حفاظت محیط زیست در سال 84 زاینده رود با بیش از 70 درصد آلودگی در رده آلوده قرار گرفت. برنامه ریزان در دوره ای از زمان، توسعه زاینده رود را به کانال برداشت آب و تخلیه فاضلاب رساندند.

این فعال محیط زیست گفت: ندیده‌ایم که زاینده رود، زاینده اصفهان و مادر فلات مرکزی ایران است بلکه تنها آن را به عنوان کانال برداشت آب مشاهده کرده‌ایم که بروز پیامدهای آن در حال وقوع است. وضعیت تالاب گاوخونی، خشکی رودخانه، وضعیت کشاورزان تاریخی شرق از این پیامدها است. کشاورزی که بسیار به اصفهان کمک کرده اند و اگر زمین هایشان از بین برود اکوسیستم اصفهان درگیر می‌شود و فرسایش خاک را به همراه خواهد داشت.

کوشافر اظهار کرد: خشکی زاینده رود به تمام نقاط کشور ارتباط دارد و موضوعی ملی است که برای مقابله با پیامدهای آن باید از منابع کشور خرج کرد و همه باید برای آن تلاش کنند. آینده کشور به همه مردم بستگی دارد که نگارنده آن مدیران و مسئولان ملی هستند. هنوز هم فرصت داریم که برای آن خوب بنویسیم و خوب تصمیم بگیریم. نباید به دیدن کاریکاتور زاینده رود عادت کنیم، بلکه از سراب تا پایاب زاینده رود باید دوباره زنده شود.

میلاد اصفهان آذرماه است

هم چنین مهدی مقدری - عضو و سخنگوی شورای شهر اصفهان در این مراسم اظهار کرد: اگر کارشناسان شهر را موجودی زنده و پویا می‌دانند، موجود زنده و پویا آسیب‌هایی دارد. آسیبی که از نظر روحی و معنوی می‌تواند بر شهر وارد باشد، این است که در دوره ای به اشتباه هفته نکوداشت اصفهان به اردیبهشت منتقل می‌شود و در این دوره با کمک و مشورت های بسیار سعی شد تا به خواسته شهر جامع عمل ببوشانیم و این هفته در اردیبهشت را هفته فرهنگی اصفهان بنامیم، زیرا روز میلاد اصفهان آذرماه است، نه اردیبهشت.

چرا در شرایط کنونی آب، حقیقت را به مردم نمی‌گویند؟

نویسنده کتاب پا به پای زانده رود گفت: نمی‌دانم چرا با وجود اینکه وضعیت کنونی آب بسیار بد است، اما هنوز حقیقت را به مردم نگفته‌اند. ظاهراً وضعیت آب را جدی نگرفته‌اند. البته استان‌هایی در کشور هستند که شرایطی بدتر از اصفهان دارند.

به گزارش ایسنا، حشمت الله انتخابی شامگاه پنج شنبه در همایش اصفهان و زاینده رود و مراسم رونمایی از کتاب پا به پای زاینده رود، اظهار کرد: هفت درصد حوضه زاینده رود در چهارمجال و بختیاری و 93 درصد آن در استان اصفهان قرار دارد.

وی افزود: کسری آب در بالادست سد بسیار است و حتی می‌توان گفت اصفهان از چهارمجال نیز بیشتر برداشت دارد. ایجاد بند در مسیر رودخانه، حفر چاه در حریم و بستر رودخانه، کمپ، کشت در حریم و بستر رودخانه از تخلفاتی است که باعث کاهش سطح آب دریاچه در سال‌های اخیر شده است. ایجاد ویلا در میان باغات و فروش آن با تضمین آب زاینده رود نیز بسیار گسترش داشته است و هنوز هم واگذاری این باغات ادامه دارد.

نویسنده کتاب پا به پای زانده رود گفت: بخشی از مشکلات آب پس از احداث سد به وجود آمد، زیرا توهم زیاد

بودن آب را ایجاد کرد. سد می توانست عملکرد درستی داشته باشد و برنامه ریزی درستی را می طلبید. دریاچه سد زاینده رود در سال 72، 25 کیلومتر طول داشته که اکنون بسیار کاهش یافته است.

27 استان در کشور درگیر خشکسالی هستند

انتخابی ادامه داد: نمی دانم چرا با وجود اینکه وضعیت کنونی آب بسیار بد است اما هنوز حقیقت را به مردم نگفته اند. ظاهراً وضعیت آب را جدی نگرفته اند. در شرایط کنونی احتمال دارد آب بهداشتی خود را از چاه و آب شرب را از منابع برداریم. این سرزمین، بحران های فراوانی را پشت سر گذاشته و امید است بتوانیم با همکاری همه مردم این تهدید را به یک فرصت تبدیل کنیم.

وی افزود: 27 استان کشور درگیر خشکسالی هستند و از 20 تا 80 درصد با کمبود بارش مواجه شده اند. بخش هایی از 7 استان کشور نیز شرایطی بدتر از اصفهان دارند.

به گزارش ایسنا، در این همایش از کتاب پا به پای زاینده رود به نویسندگی حشمت الله انتخابی رونمایی شد و محمدعلی موسوی فریدنی - اصفهان شناس و مترجم در این برنامه در خصوص این کتاب اظهار کرد: حشمت الله انتخابی زاینده رود را نوشته است، بلکه او را زیسته است و گزارشی از سیر درونی آن پیش چشم نهاده است.

حفر چاه های آب ۱۵۰ تا ۳۰۰ متری در دشت ها!

<https://www.isna.ir/news/97020704054>

به گزارش خبرنگار اقتصادی ایسنا در ۷ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: مشاور وزیر نیرو با اشاره به نازل بودن قیمت انرژی گفت: در برخی از دشت ها، آب از عمق ۱۵۰ تا ۳۰۰ متری به دست می آید. اگر قیمت انرژی واقعی بود هرگز این کار را نمی کردیم. اگر قیمت انرژی واقعی بود آب را در فواصل طولانی منتقل نمی کردیم، چون پمپاژ آب هزینه بر است.

به گزارش ایسنا، محمد فاضلی با اشاره به اوضاع نابه سامان آب های زیرزمینی بیان کرد: منابع آب به هر دلیلی فراتر از توان اکولوژیک خود تحت فشار هستند. اوضاع آب های زیرزمینی و سطحی بسیار نامناسب است ولی نباید تصور کرد که اوضاع همه ی دشت ها به یک شکل است.

مشاور وزیر نیرو در همایش "الزامات پایدارسازی منابع آب؛ رویکردی جدید" که در آمفی تئاتر دانشکده علوم پایه دانشگاه فردوسی برگزار شد، بیان کرد: گفته می شود حدود ۹۰ درصد مصرف آب در بخش کشاورزی است، حدود چهار درصد در صنعت و مابقی جزو مصارف خانگی محسوب می شود؛ پس صرفه جویی در مصارف خانگی معقول نیست و باید به اصلاح سیستم کشاورزی پرداخت.

این عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی تصریح کرد: اما واقعیت این است که میزان مصرف آب در هر نقطه کشور متفاوت است. به طور مثال در استان تهران عمده ترین مصرف آب مربوط به قسمت خانگی و شرب است. حتی در این استان مصارف کشاورزی نیز به قسمت شرب و خانگی تخصیص یافته است. اگر وضعیت همه دشت ها و استان ها را یکسان در نظر بگیریم، عواقب خطرناکی خواهد داشت .

وی آب را یک واقعیت چندبعدی دانست و گفت: به طور مثال کسانی که خواهان توجه بیشتر به روی آب مورد مصرف کشاورزی هستند تصور می کنند آب مورد مصرف خانگی با آب مورد مصرف کشاورزی یکسان است، در صورتی که چنین نیست .

فاضلی مطرح کرد: مسئله آب در ایران تحلیل نشده است. اگر ارتباط آن با اقتصاد سیاسی آب و انرژی را بررسی کنیم، شما نمی توانید از اقتصاد آب بگذرید.

وی ادامه داد: قیمت گذاری دو مقوله آب و انرژی ملاحظات سیاسی دارد. همه سیاست مداران در نظر می گیرند که قیمت آب و انرژی چه میزان تأثیری در محبوبیت و میزان رای آنان خواهد داشت. گاهی بیان کرده ام که کاش مقامات به صورت تک دوره ای تصدی پست ها را داشته باشند؛ چون مقامات به صورت دو دوره ای دیگر تن به هیچ کاری که حضور در دوره دوم آنان را به مخاطره بیندازد نخواهند داد.

مشاور وزیر نیرو در خصوص ساختار ناصحیح سازمان‌ها مطرح کرد؛ ما صنایعی ایجاد کرده‌ایم که مبنای آن‌ها بر آب تقریباً مجانی نهاده شده است. کشاورزی ایجاد کرده‌ایم که بر مبنای آب و برق تقریباً مجانی نهاده شده است. این یعنی چسبندگی صنایع و تولیدات به قیمت‌های غیرواقعی و تقریباً مجانی و نوعی وابستگی به مسیر ایجاد کرده است. سازمانی داریم که تنها با این رویه‌ها، سیستم‌ها و قیمت‌ها قادر به کار کردن است.

وی خاطرنشان کرد: وقتی به ما گفته می‌شود صرفه‌جویی کنید، یعنی در الگوی استاندارد مشغول به مصرف هستید و حالا از شما خواسته می‌شود در الگوی استاندارد کمتر مصرف کنید. یعنی الگوی مصرف در کشور زمانی به طور مثال به ازای هر خانوار ۲۰ متر مکعب در روز است، صرفه‌جویی یعنی این ۲۰ متر مکعب به ۱۸ متر مکعب برسد. اما زمانی که روزانه ۲۸ متر مکعب مصرف روزانه است، یعنی کشور در حالت بدمصرف قرار دارد. اگر ۲۸ متر مکعب به ۲۰ متر مکعب تبدیل شد، تازه به حالت استاندارد رسیده‌ایم. کشور ما در این رابطه به شدت بد مصرف است.

مشاور وزیر نیرو با اشاره به ارقام‌های صورت گرفته در زمینه تغییرات اقلیمی بیان کرد: ما تغییر اقلیم و کاهش بارندگی را سیر تمام ناکارآمدی خود کرده‌ایم و بدتر از آن عده‌ای جهت جا انداختن موضوعاتی در جامعه استفاده می‌کنند. اما واقعیت آن است که به استثناء سال ۱۳۹۷، نسبت به ۵۰ سال گذشته و ۱۰ سال اخیر تنها ۱۴ درصد کاهش بارندگی داشته‌ایم. آیا کشوری با ۱۴ درصد کاهش بارندگی باید وضعیت چینی داشته باشد؟

فاضلی خاطرنشان کرد: نکته هشدارآمیز آن است که این تغییر اقلیمی رو به تداوم است. به همین خاطر است که برخی در وزارت نیرو از واژه بحران آب استفاده نمی‌کنند چون بحران ویژگی یک لحظات کوتاه است. وضعیت آب به خودی خود دچار وضعیت بحرانی نیست اما نتایج آن بحرانی است. کم‌آبی ویژگی این اقلیم است.

این عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی بیان کرد: بدخیمی آب در ایران به دلیل نقصان سنجش داده‌های پایه‌ای منابع آب به شدت بد شده است. اگر استرالیا زمانی ۴۰۰ میلیون دلار خرج کردند و سنجش داده‌های پایه‌ای خود را حل کردند، برای ما انجام این امر پرهزینه خواهد بود.

مشاور وزیر نیرو گفت: باید توجه کرد که آب هویتی محلی و توامان ملی دارد. محلی به این معنا که در تهران مصرف خانگی دارد و در خراسان بیشتر مصارف کشاورزی دارد. اوضاع آب مازندران با فارس متفاوت است. در رویکرد جدید نباید یک راهکار برای تمام کشور داشت. از این جهت فعالان محیط زیست بسیار با اهمیت هستند زیرا مسئله آب را محلی می‌سازند اما بایستی توجه کرد که مسئله آب در ایران تمرکززدایی نیست. تصمیمات آب در پایتخت گرفته می‌شود و اقتصاد سیاسی آب به شدت تحت تاثیر سیستم تمرکزگرا تهران است. بعد غیر فنی آب را در این رویکرد به شدت بایستی جدی گرفت.

فاضلی با اشاره به اهمیت دو مقوله آب و برق اظهار کرد: امور اجتماعی آب و برق را باید جدی گرفت. ابتدا بایستی توجه کرد که آب و برق با یکدیگر در ارتباط اند و باید با یکدیگر تحلیل شوند. باید دانش‌های انسانی مانند اقتصاد و جامعه‌شناسی در این رویکرد پروبال بگیرند و این به آن معنا نیست که دوران مهندسان تمام شده است.

فاضلی با تاکید بر اینکه باید درباره آب محتاطانه سخن بگوییم و از به کار بردن سخنانی مانند جنگ آب خودداری کنیم، افزود: جنگ آب چیزی را حل نمی‌کند. مردم یا می‌ترسند، یا مسئله امنیتی شده که یک سری مجبور به سکوت خواهند شد و یا عده‌ای با آن دیده خواهند شد.

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی مطرح کرد: اما بیان پیاپی جنگ آب مورد دیگری را نیز در پی خواهد داشت و آنکه این واقعیت دچار عادی‌سازی خواهد شد. هرگاه عده‌ای به جنگ آب متمایل شوند، شما ذهن‌ها را برای آن آماده ساختید. آنوقت عده‌ای تصور می‌کنند که از جایی باید بر روی یکدیگر اسلحه بکشیم.

مشاور وزیر نیرو ادامه داد: باید به شدت از قرار دادن مسئله آب بر مسائل سیاسی، مذهبی و قومیتی خودداری کنیم. یک عده آگاهانه از این کار جهت رسیدن به مطلوبیت‌های خویش استفاده می‌کنند.

انتهای پیام

/یادداشت/ بحران آب یا بحران مدیریت؟

به گزارش خبرنگار اقتصادی ایلنا در ۷ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: علی مریدی (مدیرکل دفتر آب و خاک سازمان حفاظت از محیط زیست) در یادداشتی نوشت: عدم توازن مناسب بین منابع و مصارف آب باعث شده تا در بسیاری از حوضه‌های آبریز کشور دچار ورشکستگی آب شویم. در حالت ورشکستگی آبی وقوع خشکسالی و کاهش بارش‌ها باعث وقوع بحران خواهد شد. وضعیت مدیریت منابع آب امروز کشور ما مثل کسی است که معادل تمام درآمدش قسط می‌دهد. پس هرگونه کاهش درآمد این شخص باعث می‌شود که دچار بحران شود.

آب زیرزمینی به عنوان یک ذخیره و موهبت الهی باعث شده تا تبعات ورشکستگی عمدتاً در حوزه محیط زیست و منابع طبیعی (خشک شدن رودخانه‌ها و تالاب‌ها و ایجاد ریزگرد) نمود داشته و کمتر تاثیر بر میزان تولید محصولات اثر داشته باشد. این موضوع بایستی مدنظر باشد که آب زیرزمینی ذخیره استراتژیک کشور و برای مدیریت منابع آب در روز سخت است و نباید با آن محصولات کاشت که ارزش افزوده پایین دارند. در صورتی که ذخایر آب زیرزمینی را از دست بدهیم آن وقت در مواقع خشکسالی جان سالم به در نمی‌بریم.

طی ۴۰ سال اخیر با ورود فناوری حفر چاه‌های عمیق، بهره‌برداری از سفره‌های آب زیرزمینی افزایش داشته است. طبیعتاً این نوع برداشت به دلیل اینکه کمتر تحت تأثیر نوسانات اقلیمی و بارش قرار می‌گیرد، در سال‌های خشک افزایش خواهد یافت. در سال آبی ۱۳۸۶-۸۷ بیشترین برداشت از آبخوان انجام شده و وضعیت منابع آب زیرزمینی در بحرانی‌ترین حالت قرار گرفته بود به طوری که در این سال سطح ایستابی در حوضه خلیج فارس و دریای عمان تا ۸۴/۱ متر افت داشته است.

برای مقابله با ورشکستگی آبی بایستی به سه اصل توجه به ارزش اقتصادی آب، مشارکت و اخلاقیات توجه داشت. قیمت‌گذاری مناسب آب با توجه به ارزش و کارکرد آن در محیط زیست باعث می‌شود تا از یکسو بهره‌وری آن بالا رود و از سوی دیگر منابع مالی لازم در اختیار حاکمیت قرار گیرد تا در راستای مدیریت صحیح منابع آب مورد استفاده قرار گیرد. ناچیز بودن قیمت آب باعث شده تا هم مصرف‌کنندگان از ارزش آن غافل شوند و بی‌رویه مصرف کنند و هم حاکمیت منابع لازم برای اجرای سیاست‌ها را نداشته باشد. از این روست که اگر باران بیاید بایستی خسارت سیلاب بدهیم و اگر نیاید خسارت خشکسالی!

برداشت غیرمجاز از منابع آب سطحی و زیرزمینی از مصادیق حق‌الناس و استفاده بی‌رویه آب از مصادیق اصراف است که بایستی در قالب نهی از منکر توسط همه مردم به یکدیگر گوشزد شود. مدیریت آب یک موضوع مشارکتی بوده که بایستی مراقبت را از خودمان شروع کنیم و بعد در جامعه نشر دهیم. در این زمینه وظیفه حاکمیت آموزش و اطلاع‌رسانی است. در صورتی که مردم روستا بدانند که حفرکننده چاه غیرمجاز مانند کسی است که در کشتی زیر پای خود را سوراخ می‌کند، قطعاً از عمل آن جلوگیری می‌کنند.

برخی از منابع آب در شرایطی در دسترس جامعه قرار می‌گیرند که حقوق بهره‌برداران را نمی‌توان از تعرض دیگران به راحتی مصون داشت و تعرض موجب کاهش منابع در دسترس و آثار و پیامدهای منفی بر صاحبان حقوق و جامعه می‌شود. معمولاً ممکن است مقامات مسئول صدور مجوز بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی، برای صدور مجوزهای جدید در مناطقی که تعادل تغذیه و برداشت آب آنها برقرار نیست، تحت فشار باشند و یا برداشت غیرقانونی از این سفره‌ها انجام پذیرد. این اضافه برداشت‌ها موجبات اضرار به حقوق بهره‌برداران موجود را فراهم می‌سازد. در مناطقی که جریان‌های سطحی از منابع آب زیرزمینی تغذیه می‌شوند، کاهش در جریان پایه آب سطحی در نتیجه کاهش ذخایر آب زیرزمینی، تامین حقایق‌های موجود آب سطحی را نیز با مشکلات زیادی روبرو می‌کند. خشکسالی نیز می‌تواند تأثیرات ماندگاری بر شرایط آبخوان باقی بگذارد. یک عکس‌العمل معمول در دوره‌های خشکسالی حفر چاه‌های بیشتر است که تداوم بهره‌برداری از این چاه‌ها از جمله تغییرات دائمی در شرایط سفره است که موجبات افزایش منافشات در حقوق بهره‌برداری از منابع آب باقیمانده را فراهم می‌کند.

در دو دهه اخیر، اسناد بالادستی مناسبی در زمینه سیاست‌گذاری کلان برای مدیریت آب کشور تدوین و ابلاغ شده‌اند. از آن جمله می‌توان به سیاست‌های کلی نظام در مورد منابع آب (۱۳۷۹)، راهبردهای توسعه بلندمدت منابع آب (۱۳۸۲)، سند چشم‌انداز ایران در افق ۱۴۰۴ (۱۳۸۲)، سیاست‌های کلی نظام در زمینه اصلاح الگوی مصرف (۱۳۸۹) اشاره کرد. بدین ترتیب خلاء سیاست‌گذاری از این بابت در کشور وجود نداشته و بستر مناسبی برای مدیریت جامع منابع آب فراهم شده است. هرچند این اسناد بالادستی در قالب مفاد مربوط به آب در برنامه‌های چهارم و پنجم توسعه کشور انعکاس یافته‌اند، لیکن برخی از آنها در عمل یا نادیده انگاشته شده‌اند و یا به صورت ناقص اجرا گردیده‌اند.

در حوزه برنامه‌ریزی در کشور بهترین و بروزترین قوانین را در برنامه‌های توسعه چهارم، پنجم و ششم آورده‌ایم، ولی در اجرا موفق نبودیم. توجه به موارد فوق در کنار جامع‌نگری و جلب مشارکت در سطوح مختلف تصمیم‌گیری و اجرا می‌تواند راه‌حلی مناسب برای رفع بحران مدیریت باشد. ابعاد جامع‌نگری در مدیریت آب تا آنجا گسترده است که مقوله رژیم غذایی و اصلاح الگوی مصرف مواد غذایی را در بر می‌گیرد. بحران مدیریت ناشی از جامع‌نگری وقتی جالب می‌شود که چنین گزاره‌های خبری را به شرح ذیل با هم تحلیل کنید:

• سرانه مصرف شکر مردم ایران بالاست و سلامتی آنها دچار مخاطره شده است.

• شکر از چغندر قند و نیشکر که از گیاهان آبر هستند تولید می‌شود. در ارومیه و خوزستان این محصول یک پای ایجاد بحرانیات زیست محیطی (خشک شدن دریاچه ارومیه و ریزگرد) هستند.

• تعداد زیادی از مردم ایران کالری بیشتر از میزان نیاز دریافت می‌کنند و چاق هستند.

• برنج با مصرف بسیار بالا یکی از منابع تامین این کالری زیاد است.

بنابراین اگر دامنه یکپارچه‌نگری در برنامه‌ریزی در حوزه آب را تا سفره مردم گسترش دهیم آن وقت است که می‌توانیم محیط زیست سالم، مردم سالم و امنیت غذایی را بصورت همزمان مدیریت کنیم.

بی‌آبی در اصفهان و مشکل شرب آب :

از ده روز به عید در اصفهان روزانه 6 تا 12 ساعت قطعی آب شرب و در بقیه ساعات شاهد افت شدید فشار هستیم، جواب کشاورزان را با سرکوب و ساچمه دادند، استاندار حقایق کشاورزان را انکار و فروش آب به صنایع و دیگر استانها را ناچیز می داند، پس آب اصفهان کجا می رود؟

خشکسالی در کمین ایران زمین (1) / دچار خشکسالی مدیریتی هستیم/ بزرگترین نیروگاه خورشیدی جهان را بسازیم

<https://www.mehrnews.com/news/4283364>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر / گروه جامعه در تاریخ نهم اردیبهشت 97 آمده است: عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع میگوید برای رفع مشکل اشتغال به پروژههای بزرگ نیاز داریم ولی چرا این پروژههای بزرگ باید در همان راستایی باشد که سرزمین ما را خشک تر می کند؟ چندین سال است که از زبان مسئولان و کارشناسان مختلف مساله آب با کلمه بحران گره خورده است. برخی خشکسالی و تغییر اقلیم را مقصر می دانند و عده ای معتقدند مشکلات کنونی حوزه آب به مدیریت نادرست منابع آبی کشور برمی گردد. برخی هم اساساً مساله آب را «بحران» نمی دانند و می گویند بازنگری در ادبیات این حوزه ضروری است. راه حل ها از این هم متنوع تر است و از آب شیرین کن و انتقال آب تا آبخیزداری و قنات به عنوان روش درست رویایی با مساله آب در کشور عنوان شده است. درباره این موضوعات با محمد درویش، عضو هیئت علمی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع به گفتگو نشستیم.

* درباره «بحران آب» در ایران نظریات مختلفی مطرح شده است. آیا شما به وجود چنین بحرانی اعتقاد دارید یا همچون برخی افراد آن را فضا سازی می دانید؟ ابعاد مساله آب در ایران را چگونه ارزیابی می کنید؟

بحران آب در کشور ما بحران خیلی جدی است و من حتی فکر می کنم که ابعاد جدی این ماجرا آن طور که باید هنوز به درستی تدوین نشده است. به خاطر این که ما در رفتار مسئولین و مردم تغییر فاحشی را متناسب با وقوع بحران نمی بینیم، می گویند بدترین رخداد در بحران آب نشست زمین است وقتی سرزمینی دچار نشست زمین شد یعنی به حد اعلا بدهکاری اکولوژیکی رسیده است. یعنی اینقدر میزان تناسب برداشتش از تغذیه اش به هم خورده که روند افت سفره های آب زیرزمینی اش منجر به نشست زمین شده است، اگر یک سال، دو سال، سه سال، چهار سال، ۵ سال، ۱۰ سال سطح آب زیرزمینی افت کند منجر به نشست زمین نمی شود. اما اگر این روند تداوم داشته باشد نشست زمین رخ می دهد.

همیشه دنیا از کابوسی به نام نیومکزیکو می ترسید که سرش بیاید. در نیومکزیکو زمین ۳۲ سانتی متر در سال نشست می کند و همیشه در همه سندهای سازمان های بین المللی از آن به عنوان بالاترین نرخ افت سطح آب زیرزمینی یاد می شود. اما در گزارش سال ۲۰۱۰ سازمان زمین شناسی ایران متوجه شدیم که در جنوب تهران در دشت شهریار این رقم به ۳۶ سانتی متر در سال رسیده یعنی ۴ سانتی متر رکورد کره زمین را شکستیم آن هم در جایی که یکی از مناطق برخوردار ما از نظر سفره های آب و ریزش های آسمانی است. یعنی دامنه جنوبی البرز جایی که تهران و کرج مستقر است و از میانگین کشوری بارندگی بیشتر است، رودخانه های خیلی خوبی هم دارد ولی این اتفاق افتاده است.

از این نگران کننده تر اینکه در گزارش سال ۲۰۱۵ سازمان زمین شناسی یعنی ۵ سال بعد دریافتیم که خودمان رکورد خودمان در نشست زمین را هم شکسته ایم. در یک فاصله ای بین دشت فسا و جهرم میزان نشست زمین به ۵۴ سانتی متر در سال افزایش پیدا کرده است. اگر ۴ میلی متر در سال زمین نشست کند شرایط بحرانی باید اعلام شود؛ چون که نشست زمین فرایند غیرقابل برگشت و غیرقابل جبران است. به خاطر برداشت از سفره های آب زیرزمینی وقتی لایه های آبدار به هم بچسبند حتی اگر شما بتوانید دوباره میزان تغذیه و برداشت را به تعادل برسانید دیگر آن حجمی که قرار بوده آب را در خودش نگه داری کم شده و مازاد آب در هیئت سیل های ویرانگر در سطح خاک جاری می شود، درست مثل این می ماند که یک کتاب خطی بسوزد. وقتی بسوزد شما با همه تمهیدات تکنولوژیکی هم نمی توانید آن کتاب را برگردانید وقتی که ببر هیرکانی نابود شد دیگر نابود شده نمی توانید ببر هیرکانی را برگردانید.

پدیده نشست زمین مثل انقراض یک گونه می ماند وقتی اتفاق بیفتد دیگر اتفاق افتاده باید تلاش کنیم تا در مناطق دیگری این اتفاق نیفتد. برای همین چهار میلی متر نشست زمین کمیته بحران شکل می گیرد. در ایتالیا و اسپانیا ۲,۷ میلی متر در سال در جنوب نشست زمین اتفاق می افتد و کمیته ای به ریاست نخست وزیر شکل گرفته که جلوی این روند را از همین حالا بگیرند. اما در ایران این رقم به ۵۴ سانت یعنی ۱۴۰ برابر شرایط بحرانی رسیده است، آیا ما تکانی خوردیم و اتفاق خاصی افتاده است؟ هیچ نماینده مجلسی آمده وزیر جهاد کشاورزی را به خاطر نشست زمین به استیضاح بکشد یا از رئیس سازمان محیط زیست پاسخ بخواهد؟ یا وزیر نیرو؟ نماینده های مجلس البته استیضاح می کنند اما برای اینکه چرا سد نزدی و چرا کارخانه نزدی! چرا قیمت گوجه

فرنگی اینقدر شد؟ چرا قیمت برنج اینقدر شد؟ همه درگیر روزمرگی‌ها هستند و یک نهاد خردمندی که آن بالا باشد و قاعدتا باید سازمان محیط زیست باشد که این هشدارها را بدهند وجود ندارد و همچنان در بر همان پاشنه می‌چرخد.

دلیلش به نظر من به این برمی‌گردد که ما درگیر روزمرگی‌ها شده ایم به رفتارهایی که در کوتاه مدت بتواند به ما جواب بدهد عادت کرده ایم، تلاش نکردیم تا گزینه‌های دیگری برای معیشت مردم معرفی کنیم.

کشوری که روی کمربند خشک جهان فرار گرفته یعنی عرض ۲۵ تا ۴۰ درجه نیم کره شمالی نباید به سمت آن نوع از توسعه ای برود که بیشترین وابستگی را به منابع آب و خاک داشته باشد. ما باید به سمت آن توسعه ای برویم که کمترین وابستگی را به آب و خاک داشته باشد. ما باید به سمت بالفعل کردن مزیت‌های واقعی این کشور برویم، آن وقت با کمترین نیاز آبی می‌توانیم نیازهای خودمان را تامین کنیم.

عربستان سعودی ۳۰ میلیون نفر جمعیت دارد برای تامین نیاز آب شربش به ۳ میلیارد متر مکعب آب نیاز دارد، کل آب قابل استحصال یک سال عربستان سعودی یک میلیارد متر مکعب است. یعنی فقط برای تامین آب شرب مردمش ۳۰۰ درصد باید بیشتر از آب قابل استحصالش آب تولید کند. در نتیجه به سمت آب شیرین‌کن و روش‌هایی مثل این رفته است. اما ما حدود ۱۰۰ میلیارد متر مکعب آب داریم و برای تامین نیاز آب شرب ۸۰ میلیون ایرانی به ۸ میلیارد متر مکعب آب نیاز داریم یعنی چه؟ یعنی ما فقط ۸ درصد آب قابل استحصالمان می‌تواند نیازهای آبی شربی مردم مان را تامین کند در صورتی که عربستان ۳۰۰ درصد آب قابل استحصالش است. آیا در ایران هم می‌توانیم بگوییم که بحران آب هست و در عربستان هم بحران آب هست؟

به نظر من در ایران بیشتر دچار یک نوع خشکسالی هستیم که من به آن خشکسالی مدیریتی می‌گویم نه خشکسالی طبیعی. ما متأسفانه خودمان به دست خودمان بحران ایجاد می‌کنیم اگر که نگاه مان به توسعه متناسب با واقعیت تغییر کند آن وقت آن چیزهایی که برایمان بحران است اتفاقاً می‌تواند فرصت شود مثلاً می‌گویند که ما در کشوری زندگی می‌کنیم که کویری و بیابانی است و این کویر و بیابان را دشنام پست آفرینش می‌خوانیم چون محدودیت کشاورزی داریم. اما اگر در همین کویر و بیابان توربین‌های بادی مستقر کنید و به اکولوژها و اکوکمپ‌ها و اقامت‌گاه‌های بوم‌گردی و اکوسافاری‌ها تبدیلش کنید می‌شود از آن پول در آورد.

امسال انگلیس‌ها در کرمان یک سرمایه‌گذاری را می‌خواهند شروع کنند. ۸۰۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری می‌کنند تا ششمین نیروگاه خورشیدی جهان را با قدرت ۶۰۰ مگاوات بسازند. چرا این‌ها یک چنین سرمایه‌گذاری در ایران می‌کنند؟ می‌گویند ما اگر قرار بود ۸۰۰ میلیون یورو در انگلستان سرمایه‌گذاری کنیم به جای ۶۰۰ مگاوات ۸۰ مگاوات می‌توانستیم برق تولید کنیم. اگر ۳۰۰ مگاوات را به ایرانی‌ها بدهیم باز برده ایم. این مزیت را چرا خودمان استفاده نمی‌کنیم؟ چرا خودمان به بزرگترین تولید کننده انرژی تبدیل نمی‌شویم؟ یک جاهایی در ربع الخالی عربستان و در استرالیا مثل ما دریافت انرژی خورشیدی دارند. اما هیچ جایی در کره زمین نیست که بیشتر از ما دریافت انرژی خورشیدی داشته باشند. مزیت اول ما باید استحصال انرژی خورشیدی باشد چرا سراغ نیروگاه‌های حرارتی می‌رویم؟ چرا سراغ نیروگاه‌های برق آبی می‌رویم که این طور سرمایه‌هایمان را حیف و میل و نابود کنیم؟ یک خانواده ای که برای پخت غذا شمش طلا می‌سوزاند حق ندارد بگوید چرا فقیر می‌شوم. این کاری است که ما هم در ایران می‌کنیم. ما می‌توانیم ثروتمندترین کشور منطقه باشیم اگر به درستی از منابع خودمان استفاده کنیم.

*خیلی‌ها بخش کشاورزی را مورد انتقاد قرار داده اند، چرا که می‌گویند تاکید بیش از حد بر کشاورزی و استقلال کشاورزی به شدت به منابع آبی‌مان ضربه زده است. این موضوع را چه طور ارزیابی می‌کنید؟

من مقصر را کشاورزی نمی‌دانم. مقصر آن نگاهی است که فکر می‌کند کشاورزی می‌تواند مشکل این کشور را حل کند. شما نمی‌توانید از یک کودک انتظار داشته باشید که مشکلات بانک مرکزی ایران را حل کند بعد وقتی حل نکرد او را مواخذه کنید. در واقع اگر قرار است کسی را مواخذه کنید باید آن کسی را مواخذه کنید که یک کودک را رئیس بانک مرکزی می‌گذارد. الان ماجرا این است در کشوری که ریزش‌های آسمانی‌اش یک سوم میانگین جهانی است و تبخیرش از ۵۰ درصد بیشتر است چرا همه راه‌ها باید به کشاورزی ختم شود؟ چرا باید اینقدر بیش از حد کشاورزی ایجاد کنیم؟ این آن نکته ای است که در نظر نگرفته ایم و بعد می‌گوییم ما این همه سد ساخته ایم و ۹۰ درصد آب مان را در اختیار بخش کشاورزی قرار داده ایم. چرا کشاورزی مشکلات ما را حل نمی‌کند که هیچ، بلکه سفره‌های آب زیرزمینی ما را نابود می‌کند، چشمه‌های تولید گرد و خاک ایجاد می‌کند، این همه کود و سم شیمیایی مصرف می‌کند، و کیفیت منابع آب ما را هم نابود می‌کند.

در طول سال‌ها پدران ما نشان دادند که کشاورزی ما در حد ۲۰ میلیارد متر مکعب می‌تواند بهترین کیفیت را داشته باشد. ما ۷۰ هزار پارچه قنات در کشور داشتیم در این کشور و این‌ها ۲۰ میلیارد متر مکعب از آب

زیرزمینی را می‌آوردند روی سطح -آب مازاد بدون اینکه منجر به افت سطح آب زیرزمینی شود بدون اینکه مجبور شویم برای استحصالش انرژی مصرف کنیم- و این آب کشاورزی این کشور را تداوم می‌بخشید.

ما در ۱۰ محصول کشاورزی بین ۱۰ تولید کننده اول جهان بودیم و هنوز هم در بسیاری هستیم. اما ما آزمندی پیشه کردیم. نابخردی پیشه کردیم. گفتیم چرا ۲۰ میلیارد حالا که ۲۰ میلیارد اینقدر محصول می‌تواند بیاورد ۸۰ میلیارد کنیم. چاه بزیم، آب بیشتری بکشیم، سد بزیم و رودخانه‌ها را بیاوریم در خدمت کشاورزی. فارغ از اینکه رودخانه‌های وظایف دیگری داشتند؛ تالابها را باید سیراب می‌کردند؛ آبیان کشور را باید تامین می‌کردند.

این چاه‌ها باعث شدند ۷۰ هزار حلقه قنات ما هم خشک شود و بعد ما مجبور شدیم برای حفظ حاصلخیزی خاک، کود شیمیایی بیشتری استفاده کنیم. آفت‌های جدیدی رونمایی شد و مجبور شدیم سموم بیشتری استفاده کنیم. کشور با سونامی سرطان روبه رو شد، چون غذا سالم نبود، مثل قبل نبود. مواد کانی‌های فلزی سنگین و خطرناک در گوجه فرنگی، پیاز، خیار خودش را نشان می‌دهد و این‌ها همه عوارض فشار بیش از حد بر سرزمینی است که اصلاً قرار نبوده یک چنین مسئولیتی بر دوشش بگذاریم. ما می‌توانیم در ایران پول تولید کنیم و با پولی که تولید می‌کنیم بهترین غذا را خریداری کنیم. یعنی آب مجازی وارد کشور کنیم و به حفظ اندوخته‌های آبی مان کمک کنیم، نه اینکه در جایی که چنین استعدادی ندارد چنین فشاری را تحمیل کنیم.

پس اصلاً ما به عنوان فعالان و متخصصان محیط زیست دنبال تعطیلی کشاورزی نیستیم. اما کشاورزی باید ارتقای نرم افزاری پیدا کند؛ کشاورز نمونه ما کسی است که مثلاً ۱۲ تن گندم بتواند تولید کند. اگر ۱۲ تن گندم تولید کرد به چه قیمتی؟ چه قدر کود؟ چه قدر سم؟ یک پراید هم بهش جایزه می‌دهیم!

متوسط تولید گندم در فرانسه ۲۵ تن است، در صورتی که اینجا سه تن است. آن کشاورزی می‌تواند به اقتصاد ملی کمک کند که برخوردار از چنین ویژگی‌هایی باشد.

اگر قیمت نهاده‌ها را واقعی کنیم یعنی قیمت آب برق و سوخت را واقعی کنیم یک کیلو خیار را باید به قیمت ده بیست هزار تومان خریداری کنیم. این کشاورزی واقعی نیست، در نتیجه انگیزه ایجاد نمی‌شود که ارتقا پیدا کند. هدررفت آب مان فوق العاده زیاد است، ۳۰ درصد ضایعات بخش کشاورزی داریم، ۶ برابر استاندارد جهانی، چرا اینقدر ضایعات داریم؟ چون دیویمان غلط است، گندم را دیو می‌کنیم یا مثلاً سیب را وسط خیابان یا بیابان می‌ریزیم و اگر یک بارندگی و یک طوفانی هم شد یا یک آفتابی خورد همه‌اش نابود می‌شود. سردخانه به اندازه کافی نداریم. روش‌های بسته بندی مان غلط است، روش‌های حمل و نقل مان غلط است، در نتیجه سی درصد محصولی که با این هزینه‌های گزاف تولید می‌کنیم عملاً به دست مصرف کننده مصرف نمی‌رسد. آبی که برای تولید این ۳۰ درصد استفاده می‌کنیم ۲۶,۷ دهم میلیارد متر مکعب است، یعنی بیش از سه برابر نیاز ۸۰ میلیون ایرانی در یک سال به آب ما هدر می‌دهیم با تولید مواد غذایی که عملاً به دست مصرف کننده نمی‌رسد، یعنی بیش از ظرفیت هزار سطحی که در کشور ساخته ایم. ۴۹,۷ دهم میلیارد متر مکعب کل حجم مخازن سدهای ماست و ما ۲۶,۷ دهم میلیارد متر مکعبش را عملاً داریم به هدر می‌دهیم. اگر این آب هدر نمی‌رفت یعنی کشاورزی ما ارتقای نرم افزاری پیدا کرده بود نه لازم بود سد بیشتری بسازیم که آن همه هزینه بدهیم و نه لازم بود در واقع کل محصول کشاورزی از خارج وارد کنیم و این همه کشاورز ما در واقع فقیر بشوند کشور ما در واقع دچار این محدودیت‌های جدی شود.

به همین دلیل است که می‌گویم دچار خشکسالی مدیریتی هستیم نه دچار خشکسالی طبیعی، واقعا حق نداریم بگوییم ما دچار بحران آب هستیم وقتی عربستان با یک میلیارد متر مکعب برای سی میلیون آدمش آب تولید می‌کند.

* بحث دیگری که در همین حوزه مطرح است، موضوع تاثیر خشکسالی در مهاجرت و نقشه مهاجرت کشور است. آقای عیسی کلانتری گفته در دهه‌های آینده ممکن است نیمی از مردم ایران مهاجرت کنند. ارزیابی شما چیست؟

این اتفاق همین الان هم می‌افتد. آمار معاونت توسعه روستایی ریاست جمهوری می‌گوید ۳۴ هزار روستا از دهه ۱۳۳۰ تا حالا تخلیه شده‌اند. یعنی بعد از ماجرای صحرا - ساحل در آفریقا که بزرگترین مهاجرت زیست محیطی در طول تاریخ جهان رخ داد، ایران یکی از بزرگترین موج‌های مهاجرت را تجربه می‌کند. منتهی فعلاً چون درون کشوری است صدایش در نمی‌آید. در ۱۳۳۰ ما کمتر از ۳۰ درصد جمعیت مان شهرنشین بودند، الان دقیقاً برعکس شده و کمتر از ۳۰ درصد جمعیت مان روستانشین هستند. آنهایی هم که بضاعت دارند کشور را ترک می‌کنند! یعنی آرام آرام و اول از روستا به شهرهای بزرگ و بعد به تهران می‌روند و بعد هم از کشور می‌روند. یک و نیم میلیون نفر در نوبت گرفتن ویزا هستند که از کشور خارج شوند.

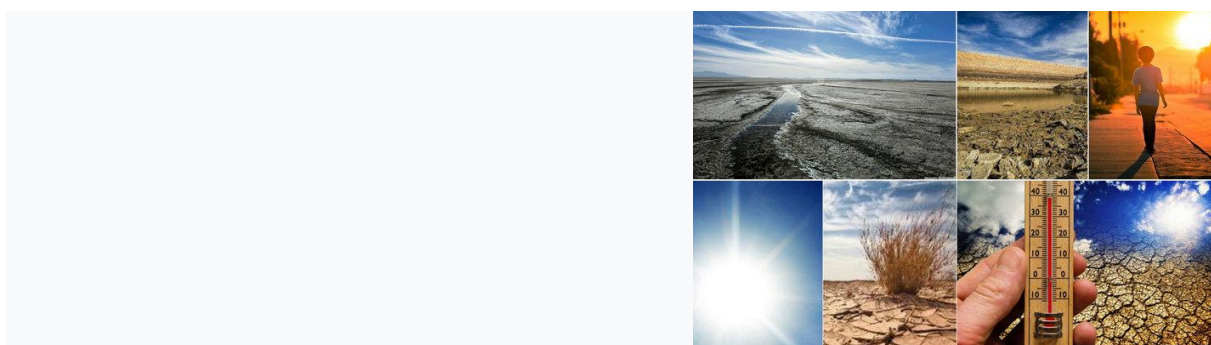
* آیا این ارتباط مستقیمی با خشکسالی دارد؟

یکی از دلایلش حتما این است. یکی از دلایل اصلی هم مشکلات معیشتی است. البته آزادی‌های اجتماعی و.. هم هست ولی واقعا خیلی درصد کمی دارد. این بحث‌ها بیشتر در میان نخبگان رخ می‌دهد.

تا زمانی که ما به صرافت تغییر نیافتیم همچنان این اتفاق می‌افتد. الان تفکر حاکم این است که کارخانه‌های بزرگ زده شود، پروژه‌های بزرگ انتقال آب اجرا شوند و بتوانیم چند ده هزار نفر استخدام داشته باشیم. ما نیاز به پروژه‌های بزرگ داریم برای اینکه مشکل اشتغال را حل کنیم. الان تفکر حاکم این است، درست، ولی چرا این پروژه‌های بزرگ باید در همان راستایی باشد که سرزمین ما را خشک تر می‌کند؟ چرا ما نیایم و بزرگترین نیروگاه‌های خورشیدی جهان را نسازیم؟ بزرگترین نیروگاه‌های بادی جهان را نسازیم؟ بزرگترین مجموعه‌های گردشگری را ایجاد نکنیم؟ چرا در تولید ثانویه مواد معدنی خودمان نیایم به جای خام فروشی؟ چرا از مزیت ۴۷۰۰ کیلومتر مرز آبی مان استفاده نکنیم؟ چرا دوباره جاده ابریشم را زنده نکنیم؟ ما تنها معبر دسترسی جمهوری‌های آسیای میانه به آب‌های آزاد هستیم چرا از این ویژگی استفاده نکنیم؟

گزارش مهر؛ بی آبی خواب از سر کرمانی ها ربود/ افت شدید آب های سطحی

<https://www.mehrnews.com/news/4283262>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ کرمان در تاریخ نهم اردیبهشت 97 آمده است: طبق آمار بارندگی در سال جاری در کرمان ۸۰ درصد کاهش یافته است و بخش قابل توجهی از قنات‌ها و چشمه‌های این استان با کمبود شدید آبدهی مواجه شده‌اند.

خبرگزاری مهر - گروه استان‌ها: استان کرمان در کنار سایر استان‌های دیگر کشور با افت شدید بارندگی مواجه شده است در این استان طبق آخرین آمار موجود بارندگی نسبت به سال گذشته ۸۰ درصد کاهش یافته است و ادامه این روند می‌تواند کرمان را در زمینه محیط زیست و تامین آب در بخش شرب و کشاورزی و صنعت با چالش جدی مواجه کند.

این در حالی است که علیرغم تمام اقدامات صورت گرفته در سال‌های اخیر هنوز هم ۹۰ درصد از آبهای استحصالی در استان به بخش کشاورزی اختصاص می‌یابد که از این میزان نیز حداقل ۷۰ درصد تبخیر و یا جذب زمین می‌شود و استفاده بهینه از این آبها صورت نمی‌گیرد.

آبی برای ورود به سدها وجود ندارد

هر چند این روزها خبر از بارش‌های سیل‌آسا در استانهای غربی و شمالی کشور به گوش می‌رسد اما سدهای استان کرمان که تعدادشان به اندازه انگشتان یک دست هم نمی‌شود وضعیت خوبی ندارند.

سدهای جیرفت، تنگنویه سیرجان و سد بافت و سد نساء در کرمان در حال بهره‌برداری هستند که افت شدید بارش‌ها در بالا دست این سدها موجب شده است اکثر رودخانه‌های منتهی به این سدها خشک شوند و بارش‌های اندک سال گذشته و سال جاری نیز نتوانسته‌اند به آبیگری این سدها کمک کنند.

مشکل بی آبی در کرمان جدی است و گذر از این مشکل تنها با مدیریت مصرف آب و صرفه‌جویی جدی امکان پذیر است.

در کنار خشکسالی و کاهش بارندگی ساخت آب بندها در بالا دست سدها نیز یکی از مهمترین عوامل نرسیدن رودخانه‌ها به سدهای موجود در استان کرمان است.

طبق اعلام منابع رسمی سطح آب در دشتهای کرمان ۶۳ افت ارتفاع داشته است و فشار بیش از حد برای تامین آب بخش کشاورزی موجب شده است اکثر منابع آب زیر زمینی نیز از دسترس خارج شوند

کمبود بودجه و یا معارضات مختلف نیز اجرای طرح های انتقال آب به استان کرمان را با کندی و یا مشکل جدی مواجه کرده است.

این در حالی است که سال گذشته پس از ۲۰ سال ۵۸۵ میلیون مترمکعب ظرفیت سدهای کرمان آبیگری شده بود که این میزان آب نیز در تابستان سال ۹۶ مصرف شده است و حالا ظرفیت برخی از سدهای کرمان به نیمه نیز نرسیده است.

منابع اصلی آب سطحی در کرمان در تنش بی سابقه

در حالیکه سال گذشته در این تاریخ باتلاق جازموریان آبیگری شده بود اما در سال جاری هیچ آبی وارد این تالاب نشده و با گرم تر شدن هوا و افزایش دمای این مناطق به بالای ۵۰ درجه، درصد رطوبت هوا در جنوب استان کرمان به شدت کاهش خواهد یافت.

طبق بررسی های صورت گرفته اکثر قنات ها، چشمه ها و رودخانه های کرمان نیز با کاهش شدید دبی آب مواجه شده اند. در چنین شرایطی باید به وجود ۲۵ هزار چاه در استان کرمان اشاره کرد که ۱۱ هزار حلقه از این چاه ها غیر مجاز هستند و برداشت آب از این چاه ها ادامه دارد.

خرداد بی آبی در کرمان اوج می گیرد

مدیرعامل آب و فاضلاب روستایی استان کرمان در گفتگو با مهر با اشاره به کمبود شدید آب در کرمان گفت: امسال با کمبود شدید آب در بخش آب های سطحی مواجه هستیم همچنین در سال های گذشته نیز با کاهش تدریجی آب های زیرزمینی روبرو بودیم که این امر در سال جاری تشدید شده است.

علی رشیدی افزود: از مردم می خواهیم در مصرف آب به شدت صرفه جویی کنند و تا حد امکان مصرف بهینه آب های موجود را در دستور کار قرار دهند. وی بیان کرد: در اردیبهشت ماه سال جاری نسبت به سال گذشته ۲۰ درصد آب های سطحی از بین رفته است به نظر می رسد در فصل خرداد این مشکل به صورت جدی تری نمایان خواهد شد.

رشیدی افزود: در کنار نیاز میرمی که به همکاری مردم وجود دارد مسئولان نیز باید اعتبار فوری را در راستای کف شکنی، جابجایی و لایروبی منابع آب از جمله قنات ها اختصاص دهند.

مدیرعامل آب و فاضلاب روستایی استان کرمان بیان کرد: ۲۳۵ قنات و چاه در استان کرمان با چالش کمبود آب مواجه شده اند.

رشیدی افزود: بارش های روزهای اخیر به دلیل ناگهانی بودن بر روی منابع آبی استان کرمان بی تاثیر بوده اند و در آبیگری سدهای استان کرمان اثری نداشته اند.

لزوم اختصاص اعتبار برای مقابله با خشکسالی

مدیرکل محیط زیست کرمان نیز در گفتگو با مهر با اشاره به خشکسالی و کمبود باران و برف در ارتفاعات به خبرنگار مهر گفت: اکثر منابع آبی در حیات وحش خشک شده اند و در صورت عدم اختصاص اعتبار مناسب برای آبرسانی و تامین علوفه و تغذیه دستی با مشکل جدی برای حفظ حیات وحش مواجه خواهیم شد.

رضا جزینی زاده افزود: استان کرمان به دلیل وسعت بسیار زیاد میزبان صدها گونه منحصر به فرد جانوری و گیاهی است که در صورت عدم برنامه ریزی برای تامین آب با تنش جمعیتی مواجه خواهند شد. وی تصریح کرد: بحران کم آبی در صورتیکه مدیریت نشود حیوانات در معرض انقراض در استان کرمان در معرض نابودی قرار می گیرند. وی خواستار تامین اعتبار مورد نیاز برای تامین آب سیار و ایجاد آبشخور در طبیعت و به خصوص تامین علوفه و تغذیه حیوانات شد.

طرح های آبیاری مکانیزه گسترش می یابد

رئیس جهاد کشاورزی استان کرمان نیز در گفتگو با مهر عنوان کرد: بخش کشاورزی در سال های اخیر با وجود خشکسالی و کمبود آب با کاهش تولید مواجه نشده است و دلیل عمده این مساله تغییر رویکرد در نحوه تولید محصولات کشاورزی است.

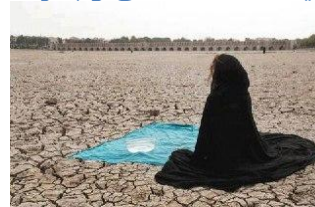
عباس سعیدی بیان کرد: استفاده از روش های نوین کشت، داشت و برداشت و به ویژه آبیاری راهکار اصلی ما در دو سال اخیر برای ادامه روند کشاورزی در استان کرمان بوده است. وی تصریح کرد: خشکسالی در کرمان به چالشی عمده برای کشاورزی تبدیل شده است و در سال جاری کمبود آب تشدید شده که سعی داریم با استفاده از آبیاری مکانیزه این مشکل را رفع کنیم بطوریکه هم اکنون شاهد پوشش ۸۰ هزار هکتار از اراضی استان کرمان برای آبیاری مکانیزه هستیم که در سال جاری بر وسعت این اراضی افزوده می شود.

سعیدی جایگزینی کشت های مقرون به صرفه و کم آب بر، به جای کشت هایی که آب فراوان برای تولید نیاز دارند را از دیگر اقدامات صورت گرفته دانست.

سعیدی بیان کرد: ما محدودیتی در راستای اجرای طرح های آبیاری مکانیزه نداریم و در کنار تسهیلات کم بهره تسهیلات بلاعوض نیز پرداخت می شود ضمن اینکه اجرای طرح های نوین همچون تیپ نوار که موجب کاهش ۷۰ درصدی مصرف آب هم می شود در دستور کار قرار دارد.

کرمان بدون تردید در سال جاری با مانع بزرگ کم آبی مواجه است که مدیریت صحیح مصرف از سوی مردم و مسئولان برای گذر از این مشکل از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است.

بیداد خشکسالی و بحران آب :

به گزارش کانال تلگرامی اردوی کار آمده است : تنها امروز برخی عناوین خبرهای امروز 8 اردیبهشت شهرستان های کشور ابعاد بحران آب و بیداد خشکسالی را به تصویر می کشد؛ بحرانی که پیش از همه شرایط هستی و معیشت میلیونها کارگر و کشاورز و محرومان جامعه را به وخامت بیشتر کشیده است؛ سداکباتان فقط 15 میلیون مترمکعب آب دارد؛

خشکسالی در حال خشکاندن ریشه عشایر خراسان شمالی هزینه آب رسانی به برخی روستاهای لرستان 10 برابر میانگین کشوری کاهش 45 درصدی تجمع بارندگی تا پایان سال جاری در استان مرکزی وزیر نیرو؛ حدود ۳۰۰ شهر کشور با جمعیت حدود ۱۷ میلیون نفر در تنش آبی هستند مدیر جهاد کشاورزی پلدختر گفت: 450 هکتار از باغات قطب تولید انجیر سیاه کمبود آب دارند یازده شهر هرمزگان در شرایط بحرانی ذخایر آب قرار دارند و پانزده شهر دیگر در آستانه بحرانی شدن هستند معاون توسعه و پیش بینی هواشناسی چهارمحال و بختیاری از کاهش 51 درصدی بارش در استان نسبت سال گذشته خبر داد

استاندار تاکید کرد: بهره مندی از مشارکت مردمی و فناوری های نوین برای سازگاری با کم آبی

<https://www.mehrnews.com/news/4284503>

به نوشته خبرگزاری دولتی / بجنورد در تاریخ نهم اردیبهشت 97 آمده است : استاندار خراسان شمالی تاکید کرد: تحقق سیاست های برنامه سازگاری با کم آبی نیازمند بهره مندی از مشارکت مردمی و فناوری های نوین در بخش های مختلف کشاورزی و صنعتی است.

به گزارش خبرگزاری مهر، محمدرضا صالحی در دومین نشست شورای حفاظت از منابع آب خراسان شمالی اظهار کرد: فرهنگ استفاده درست و بهینه از منابع آب استان در بخش های مختلف کشاورزی، صنعت و شرب باید نهادینه شود چرا که با تکیه بر دستورعمل ها و مصوبات نمی توانیم به تنهایی این موضوع را مدیریت کنیم.

صالحی افزود: از فضاهای فرهنگی موجود برای ترویج فرهنگ کاهش مصرف آب و همراهی مردم برای برخورد با تخلفات این حوزه بهره مند شویم چرا که منابع آبی گذشته تجدید نخواهند شد و باید با وضعیت منابع آبی موجود برای آینده برنامه ریزی کنیم. وی ادامه داد: برای پیگیری سیاست های استان همانند ایجاد تونل سبز در مبادی ورودی شهرها و گسترش فضاهای سبز باید گیاهانی کشت شود که نیاز آن ها به آب کم باشد و شهرداران به این موضوع توجه داشته باشند و تاکید می کنم اقدامات ما در چارچوب سیاست گذاری های نظام جمهوری

اسلامی و بر اساس قوانین، دستور عمل ها و بخشنامه های دولت است. وی با تاکید دوباره بر بهره مندی از دانش روز دنیا، تصریح کرد: اعتبارات استان باید به گونه ای هدایت شود تا ماشین آلات و فناوری های به کار رفته در بخش کشاورزی و صنعت به روزرسانی و از هدررفت منابع آبی در این بخش ها جلوگیری شود، همچنین سازمان های جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت استان گزارشی مبنی بر این که چه نوع صنایع و کشت هایی باید در استان حمایت شود، ارائه دهند.

صالحی مطرح کرد: پیگیری برنامه کشت جایگزین باید به گونه ای باشد که با اطلاع رسانی و آگاهی بخشی، همراهی مردم را به دنبال داشته باشد و راهکارهای جبران خسارات این کشت جایگزین برای کشاورزان نیز احصاء شود چرا که ممنوعیت صرف، مشکلی را حل نمی کند و ما باید در کنار ممنوعیت، مشارکت مردم را هم داشته باشیم و با فرهنگ سازی، سیاست مصونیت از منابع آبی تعقیب شود.

رئیس شورای حفاظت از منابع آب استان تاکید کرد: تمامی دستگاه های اجرایی مربوط به مصرف و تولید آب باید دستورعمل ها و بخشنامه های کارگروه ملی سازگاری با کم آبی را دنبال کنند و ضمن آشنایی با وظایف قانونی خود، برنامه های عملیاتی در استان ارائه دهند تا به دنبال آن مصرف آب، کاهش و بهره وری آن و درآمد مردم افزایش یابد.

در این نشست گزارشی از سوی شرکت آب منطقه ای استان درباره وضعیت چاه های مجاز و غیر مجاز آب، میزان آب ذخیره شده در پشت سدها و دشت های استان ارائه شد که استاندار اظهار کرد: در جلسه آینده گزارش آماری دقیق از تعداد حلقه های چاه غیر مجاز استان همراه با اعتبار مورد نیاز برای انسداد این چاه ها ارائه شود تا برنامه ریزی درستی برای حل این مشکل با در نظر گرفتن مباحث اجتماعی پیش بینی شود.

صالحی خطاب به اعضای حاضر در جلسه، بهره مندی از اعتبارات ملی را مهم ترین وظیفه مدیران دانست و تاکید کرد: باید دستورعمل های اجرایی برنامه سازگاری با کم آبی برای بهره مندی بیشتر از اعتبارات ملی احصاء شود و تاکید می کنم برای پیگیری درخواست های حوزه کاری خود تنها به نوشتن و مکاتبه اکتفا نکنید و در این راستا در جلسه آینده گزارشی از نحوه پیگیری و اجرایی شدن دستورات صادر شده در حوزه آب طی نشست هایی که با وزارت نیرو داشتیم، ارائه شود.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خراسان شمالی نیز گفت: با توجه به اهمیت موضوع آب، برنامه سازگاری با کم آبی با جدیت در سطح ملی پیگیری می شود چرا که کم آبی فراتر از بحران بوده و مقابله با آن نیازمند برنامه ریزی مستمر و مداوم است.

محمدحسین علی نیا افزود: با توجه به نگاه ویژه استاندار به موضوع آب، برنامه سازگاری با کم آبی قبل از دستورعمل کشوری در خراسان شمالی اعلام و پیگیری شد و بنا داریم تا دستورعمل و بخشنامه های کارگروه ملی متناسب با ظرفیت ها و وضعیت کنونی استان بومی سازی شود. وی افزود: برای گسترش فرهنگ مصرف بهینه از منابع آبی، حضور رسانه ها به ویژه صدا و سیما باید پررنگ باشد و همچنین از روحانیون و ائمه جماعت می خواهیم برای ترویج این فرهنگ و هشدار و یادآوری موضوع کم آبی به مردم، به این قضیه ورود داشته باشند.

گفتنی است در این نشست همچنین برنامه ها و پروژه های شرکت های آب منطقه ای، آب و فاضلاب روستایی و شهری برای سازگاری با کم آبی، ارائه و وضعیت موجود استان در هر یک از بخش ها اعلام شد.

محرومیت کشاورز از کشت تابستانه برای تامین آب نیشکراشتهای بزرگ است

<https://www.mehrnews.com/news/4283865>

به نوشته خبرگزاری دولتی / اهواز در تاریخ نهم اردیبهشت 97 آمده است: سخنگوی شورای هماهنگی تشکلهای کشاورزی خوزستان گفت: محروم کردن کشاورزان از کشت تابستانه برای تامین آب شرکت های نیشکر یک اشتباه بزرگ است. سید فاضل شرفی در گفتگو با خبرنگار مهر با اشاره به مطرح شدن موضوع محروم کردن کشاورزان استان خوزستان از کشت تابستانه گفت: شورای هماهنگی تشکلهای کشاورزی خوزستان به هیچ عنوان این ممنوعیت را نمی پذیرد. وی گفت: کشت نیشکر سه میلیارد و ۷۲۸ میلیون مترمکعب نیاز آبی دارد که در حقیقت بیش از ۲,۵ میلیارد مترمکعب برداشت می کند این در حالی است که کل نیاز آبی کشاورزان استان خوزستان دو میلیارد و ۷۵۸ میلیون مترمکعب است.

شرفی افزود: به نظر می رسد برنامه ای وجود دارد که با دائمی تلقی کردن گیاه نیشکر، آب مورد نیاز شرکت های نیشکری تامین و ده ها هزار کشاورز از کشت تابستانه محروم شوند. انتظار داریم اگر مسئولان چنین دیدگاهی دارند در سیاست ها و برنامه های خود تجدید نظر کنند و بیش از این به کشاورزان استان خسارت وارد نکنند.

سخنگوی شورای هماهنگی تشکلهای کشاورزی خوزستان با اشاره به اینکه مسئولان نیشکر اعلام می کنند که با کاهش سطح زیر کشت نیشکر معیشت ۱۵ هزار نفر با مشکل مواجه می شود، گفت: سؤال ما این است آیا بیکاری ۱۵ هزار نیروی نیشکر که از نعمت بیمه تامین اجتماعی و بیمه بیکاری هم برخوردارند بهتر است یا بیکاری ۲۰۰ هزار بهره بردار بخش کشاورزی خوزستان که کاری به جز کشاورزی ندارند و ماحصل بیکاری کشاورزان، مهاجرت به شهر و بروز مسائل و مشکلات امنیتی است.

سید فاضل شرفی با بیان اینکه بخش زیادی از آب کارون صرف کشت و صنعت های نیشکری می شود، گفت: ما به عنوان صدای کشاورزان نمی پذیریم بخش زیادی از آب کارون در اختیار نیشکر قرار گیرد ولی کشاورزان مستضعف خوزستان از کشت تابستانه محروم شوند. وی با اشاره به اینکه کشت نیشکر، جلگه حاصلخیز خوزستان را از کشت و کار ناتوان کرده است، گفت: نیشکر نه تنها آب زیادی مصرف می کند بلکه پساب های حاصل از آن هم باعث آلودگی آب و نابودی نخلستان ها شده است در حالی که توسعه نخلستان در استان صرفه های اقتصادی بیشتری نسبت به نیشکر برای استان بویژه در بخش صادرات دارد. شرفی گفت: به نظر می رسد برخی مسئولان تحت فشار نیشکر قصد دارند نیشکر را همانند نخیلات و باغات میوه، کشت دائمی تلقی کرده و آب آنها را تامین کنند که این یک فریب است.

عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس: مسئله آب تهدیدی جدی برای کشور است / انتقاد از کاشت چمن

<https://www.mehrnews.com/news/4284338>

به نوشته خبرگزاری دولتی / قم در تاریخ نهم اردیبهشت 97 آمده است: عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس، مسئله آب را تهدیدی جدی برای کشور دانست و بر لزوم هوشیاری، آینده نگری و برنامه ریزی دقیق مسئولان برای عبور از این بحران تأکید کرد. به گزارش خبرنگار مهر به نقل از شرکت آب و فاضلاب استان قم، حجت الاسلام مجتبی ذوالنور در دیدار اعضای شورای هماهنگی مدیران وزارت نیرو در استان قم با اشاره به اقلیم خشک و نیمه خشک این استان گفت: با وجود مشکلات ناشی از استمرار خشکسالی و کاهش شدید نزولات آسمانی، با حسن خلق و تلاش مدیران مجموعه های وزارت نیرو در استان، کمترین شکوه و شکایت را داریم که جای تقدیر و تشکر دارد. وی با ابراز خرسندی از انتخاب دکتر اردکانیان به عنوان وزیر نیرو اظهار داشت: ایشان تخصص لازم را دارند و دغدغه مند هستند ضمن اینکه بر مباحث مرتبط با وزارت نیرو به ویژه بحث آب اشراف کامل دارد و کارها نیز با مدیریت ایشان به خوبی به پیش می رود.

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی در ادامه با بیان اینکه وضعیت آب در کشور متأثر از شرایط آب و هوایی است، ابراز داشت: طی ۴۷ سال گذشته متوسط دمای هوا دو درجه افزایش داشته است که این موضوع منجر به کاهش نزولات آسمانی، افزایش تبخیر و رشد مصرف آب و برق شده است. وی مسئله آب را تهدیدی جدی برای کشور دانست و با بیان اینکه برخی از مسئولان هنوز صدای این زنگ خطر را نشنیده اند، اذعان داشت: نگاه ما به آب امنیتی است و معتقدیم در آینده نزدیک مقوله آب به یکی از چالش های امنیتی جدی تبدیل خواهد شد.

حجت الاسلام ذوالنور با اشاره به مشکلات کمبود آب در بسیاری از استان های کشور خاطرنشان کرد: امروز کمتر نقطه ای در کشور سراغ داریم که با مشکل کم آبی مواجه نباشد و این مهم هوشیاری، آینده نگری و برنامه ریزی دقیق مسئولان را برای عبور از این بحران می طلبد. وی در ادامه بر ضرورت جلوگیری از کشت محصولات پر آب بر و استفاده از پوشش های گیاهی متناسب با کم آبی در کشور تأکید و با انتقاد از کاشت چمن تصریح کرد: چمن پوشش گیاهی پر آب بر، بی خاصیت و پرهزینه است که ضرورتی برای سرمایه گذاری در کاشت آب وجود ندارد.

نماینده قم در مجلس شورای اسلامی با اشاره به تشکیل کمیته آب در کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی یادآور شد: با توجه به بحران جدی آب که با آن مواجه هستیم این کمیته فعالترین کمیته کمیسیون امنیت ملی است و با جدیت مسائل پیرامون آب را پیگیری می‌کند. وی با اشاره به طرح‌ها و برنامه‌هایی که در زمینه مقابله با مشکلات ناشی از خشکسالی وجود دارد، یادآور شد: کمیسیون‌های امنیت ملی، کشاورزی و انرژی مجلس باید با مشارکت وزارت نیرو جلسات مشترکی را تشکیل دهند و هر چه سریع‌تر در خصوص این طرح‌ها تصمیم‌گیری کنند.

لزوم همراهی مردم در مدیریت مصرف آب

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان قم نیز در این دیدار با اشاره به رشد چشمگیر مصرف آب در ابتدای سال جاری گفت: مصرف آب در هفته‌های نخستین امسال، نسبت به مدت مشابه سال حدود ۱۰ درصد افزایش یافت که خوشبختانه با کاهش دمای هوا و بارندگی‌های اخیر این میزان به کمتر از دو درصد رسیده است. وی با اشاره به مشکلات و چالش‌های کمبود آب در کشور اظهار داشت: البته با توجه به تمهیدات و اقدامات اساسی که وزارت نیرو در سال‌های گذشته برای تأمین آب استان قم انجام داده است تا پایان امسال تهدیدی جدی در این خصوص نداریم مگر اینکه روند خشکسالی و کاهش نزولات آسمانی به همین منوال ادامه پیدا کند.

دکتر علی جان صادق پور خواستار همراهی مردم در مدیریت مصرف آب شد و خاطرنشان کرد: در صورتی که مردم با استفاده صحیح از آب و صرفه‌جویی در مصرف، ما را مدیریت تأمین یاری کنند بسیاری از مشکلات ناشی از کمبود آب برطرف خواهد شد. وی به بخشی از اقدامات فرهنگی، ترویجی و اطلاع‌رسانی شرکت آب و فاضلاب اشاره کرد و ابراز داشت: اطلاع‌رسانی به شهروندان با اجرای طرح پویش سازگاری با کم‌آبی و مشارکت هزار و ۵۰۰ مشترک پرمصرف در این طرح و همچنین اجرای برنامه‌های آموزشی و نمایشی برای بیش از ۴ هزار و ۴۰۰ دانش‌آموز قمی از جمله فعالیت‌هایی است که در این زمینه به انجام رسیده است.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان قم همچنین از انعقاد قرارداد سه‌جانبه‌ای با حضور شرکت آب منطقه‌ای، شرکت آب و فاضلاب و شهرداری در آینده‌ای نزدیک خبر داد و یادآور شد: طی این قرارداد ۴ و نیم میلیون مترمکعب پساب فاضلاب در سال برای آبیاری فضای سبز شهر به شهرداری تخصیص می‌یابد که این مهم به کاهش برداشت از شبکه آب می‌انجامد.

نماینده مردم اصفهان در مجلس خبر داد: ممنوعیت برداشت آب در بالادست زاینده رود با قطع ۳ هفته ای برق

<https://www.mehrnews.com/news/4283916>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ اصفهان در تاریخ نهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: نماینده مردم اصفهان در مجلس گفت: به منظور ممنوع کردن برداشت‌های غیر مجاز در بالا دست زاینده رود، مقرر شد در هر ماه ۳ هفته برق قطع و یک هفته برق وصل شود و برداشت صورت گیرد. به گزارش **خبرنگار مهر**، ناهید تاج الدین صبح یکشنبه با حضور در سی و یکمین جلسه شورای اسلامی اصفهان اظهار داشت: تنها از سه ماه پیش رئیس جمهور و دیگر مسئولان کشوری، مشکل بی آبی اصفهان که سال‌های سال است مردم با آن دست به گریبان هستند، را جدی گرفتند. وی که جدی گرفتن مشکل کم آبی اصفهان توسط رئیس جمهور را خوشایند دانست، گفت: اینکه پس از سال‌ها به خاطر اینکه مردم اصفهان را مردم زرنگ خطاب می‌کردند هیچ‌گاه مشکلات اصفهان را جدی نمی‌گرفتند اما امروز حتی این مسئله دغدغه ذهنی رئیس جمهور شده، اقدام بزرگی است. نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی اصفهان تصریح کرد: ۴۰۰ هزار نفر در حاشیه شهر اصفهان زندگی می‌کنند که این افراد در شرق شهرستان اصفهان ساکنند و این یک تهدید جدی است که معضلات جدی همچون اعتیاد، طلاق و مفاسد اخلاقی را به همراه دارد. وی اعلام کرد: یکی دیگر از چالش‌های شهر اصفهان، بافت‌های فرسوده است به طوری که ۱۱ درصد شهر بافت فرسوده است و ۲۰ درصد جمعیت در این بافت زندگی می‌کنند که معضلات بزرگی را به بار می‌آورد.

تاج الدین تصریح کرد: سال‌های سال است که شاهد اصفهان ستیزی هستیم و وخامت زاینده رود در این سال‌ها جدی گرفته نشده بود. وی اعلام کرد: بسیار تلاش کردیم که به مسئولان کشوری بفهمانیم خشکی زاینده رود به ضرر تهران و استان‌های همجوار است و اینگونه نیست که فقط مردم اصفهان آسیب ببینند بلکه تمام کشور از خشکی زاینده رود آسیب خواهند دید.

نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی اصفهان گفت: امروز باید پارلمان شهری و پارلمان ملی همدل شوند و با یکدست شدن بتوانند در کنار یکدیگر مشکلات مردم اصفهان را پیگیری کنند به طوری که در بیشتر دیدارها خواسته‌هایی که از سوی مردم مطرح می‌شوند مربوط به اعضای شورای شهر است. وی ادامه داد:

بدنبال رسیدگی به امور کشاورزان هستیم و راه اندازی مجدد پروژه هایی از جمله سد تونل سوم و تونل سوم هستیم که کاری در این راستا برای آنها انجام نشده است.

تاج الدین اضافه کرد: لازم است که جلوی برداشت های غیر مجاز آب در بالا دست گرفته شود زیرا این برداشت ها عامل خشکی زاینده رود است و در پی این خشکی شاهد بالا رفتن بیماری ام اس و سرطان خواهیم بود

کشاورزی آذربایجان شرقی ۱۴ هزار و ۸۶۰ میلیارد ریال خسارت دید

<https://www.mehrnews.com/news/4284293>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ تبریز در تاریخ دهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: رییس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی گفت: مخاطرات طبیعی در سال زراعی جاری ۱۴ هزار و ۸۶۰ میلیارد ریال به زیر بخش های زراعی، باغی، دامی و تاسیسات استان خسارت زد. به گزارش **خبرگزاری مهر**، اکبر فتحی در کارگروه خشکسالی، سرمازدگی و مخاطرات بخش کشاورزی استان اظهار کرد: بیشترین خسارت به بخش باغی به میزان ۱۳ هزار و ۷۴۰ میلیارد ریال وارد شده است. وی اعلام کرد: حوزه زراعی ۶۷۹ میلیارد ریال، بخش دامی ۳۹۳ میلیارد ریال و تاسیسات بخش کشاورزی استان ۵۴ میلیارد ریال خسارت دیده است. فتحی با اشاره به اینکه سرمازدگی بیشترین خسارت را به بخش کشاورزی استان به میزان ۱۳ هزار و ۷۶۰ میلیارد ریال وارد کرده است، خاطر نشان کرد: ۹۲ درصد خسارت به بخش باغی، ۵ درصد به بخش زراعی و ۳ درصد به بخش دامی وارد شده است. وی اعلام کرد: بیشترین خسارت مخاطرات طبیعی در سال جاری به بخش کشاورزی و دامپروری شهرستان ملکان به میزان یک هزار و ۹۳۰ میلیارد ریال و کمترین خسارت به شهرستان هریس به میزان ۱۸۰ میلیارد ریال وارد شده است.

فتحی با اشاره به اینکه سرما بیشترین خسارت را به محصولات باغی همچون انگور، سیب، گردو، زردآلو، بادام، گوجه، هلو و آلو زده است، گفت: از نظر سطح کشت سیب و از نظر میزان، انگور بیشترین خسارت را دیده است. وی با مقایسه میزان خسارت عوامل طبیعی به بخش کشاورزی استان در دهه اخیر، گفت: در سال ۱۳۹۳ بیشترین خسارت به میزان ۱۶ هزار و ۸۰ میلیارد ریال و در سال ۱۳۸۹ کمترین خسارت به میزان یک هزار و ۸۵۰ میلیارد ریال وارد شده است.

در پی بارش های اخیر؛ سدهای تنگ حمام، آزادی، سلیمان شاه و زاگرس سرریز کردند

<https://www.mehrnews.com/news/4285382>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ کرمانشاه در تاریخ یازدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: سدهای تنگ حمام، آزادی، سلیمان شاه و زاگرس در پی بارش های اخیر در استان کرمانشاه سرریز کردند. به گزارش **خبرگزاری مهر**، روابط عمومی شرکت آب منطقه ای استان کرمانشاه اعلام کرد: بارندگی های خوب چند روز اخیر سبب سرریز شدن چهار سد شامل سدهای تنگ حمام، آزادی، سلیمان شاه و زاگرس در استان کرمانشاه شد.

بر این اساس آمار بارندگی تا امروز به ۴۵۶ میلیمتر رسیده است و تاکنون بارندگی ها در استان ۲ درصد از میانگین بلندمدت بیشتر بوده است.

با توجه به اینکه سفره های آب زیرزمینی افت چشمگیری در سالهای اخیر داشته اند، این بارندگی ها در یکسال نیز نمی تواند جبران کمبود آب منابع زیرزمینی را داشته باشد.

معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه ای مرکزی: منابع آبی دشت خمین با کسری ۱۰ میلیون مترمکعبی مواجه است

<https://www.mehrnews.com/news/4286075>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ خمین در تاریخ یازدهم اردیبهشت 97 آمده است: معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه ای مرکزی گفت: وضعیت منابع آبی دشت خمین مطلوب نبوده و حجم کسری آب زیرزمینی این منطقه به بیش از ۱۰ میلیون مترمکعب می رسد. به گزارش خبرنگار مهر، محمود قد بیگی روز سه شنبه در اولین جلسه شورای حفاظت منابع آب خمین در سال جاری، اظهار کرد: دشت خمین طی ده سال اخیر با افت ۸۲ سانتی متری سطح منابع آب زیرزمینی با حجم کسری آب ۱۰ و نیم میلیون مترمکعبی روبرو شده، این درحالی است که در دراز مدت و طی ۲۰ سال اخیر کسری مخزن آب خمین ۷,۵ میلیون متر مکعب با افت ۵۱ سانتی متر بوده است، بنابراین بحران آب در این منطقه جدی است.

معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه ای مرکزی با بیان اینکه عمدتاً میزان آبدهی چاه های غیرمجاز در خمین کم است، افزود: در سال های اخیر در شهرستان خمین، ۲,۵ میلیون متر مکعب از ۲۲ حلقه چاه غیر مجاز اضافه برداشت صورت گرفته و با مسدود شدن چاه های غیر مجاز، یک میلیون مترمکعب صرفه جویی شده است.

قدبیگی ادامه داد: باید از اضافه برداشت ها جلوگیری گردد، چراکه باعث تشدید بحران منابع آبی در شهرستان خمین خواهد شد. وی با اشاره به اینکه از دلایل مهم افت آب های زیر زمینی در خمین، کشت محصولات پر آب بر است، بیان کرد: اصلاح الگوی کشت و استفاده از کشت های جایگزین محصولات پر آب بر، باید مدنظر کشاورزان قرار بگیرد و در این زمینه نیازمند اطلاع رسانی و فرهنگ سازی هستیم.

معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه مرکزی تصریح کرد: در سطح استان مرکزی ۶۰ هزار هکتار آبیاری تحت فشار انجام شده و ۲۶۰ میلیون مترمکعب صرفه جویی صورت گرفته اما این میزان صرفه جویی قابل مشاهده نیست.

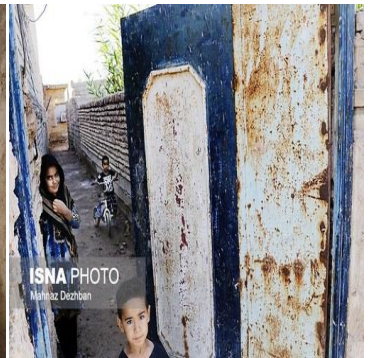
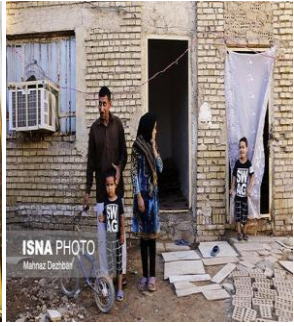
قدبیگی خاطر نشان کرد: میزان آب صرفه جویی شده با اجرای طرح آبیاری نوین به دلیل توسعه اراضی کشاورزی و افزایش سطح زیر کشت محصولات، قابل اعتنا نیست، اگرچه در این طرح راندمان آب افزایش یافته اما اجرای این طرح باید با هدف کاهش مصرف آب و ذخیره سازی آب در سفره های زیر زمینی انجام شود. وی ادامه داد: در سنوات اخیر حفر چاه های غیرمجاز انجام نشده که جلوگیری از آن باید تداوم یابد، همچنین بایستی وضعیت چاه های مجازی که اضافه برداشت دارند تعیین تکلیف شود.

معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه ای مرکزی بیان کرد: با انتقال آب از سد کوچری مشکلات آب شرب شهرستان خمین رفع شده، اما در روستاها مشکل آب شرب وجود دارد که با صدور مجوز شرب ظرف یک هفته رفع مشکلات آب شرب روستاییان در دستور کار است.

"حی التک"، حلبی آباد اهواز /عکس

به نوشته خبرگزاری دولتی ایلنا در تاریخ یازدهم اردیبهشت 97 آمده است: از سال ۱۳۶۵ خانه هایی از حلب در این منطقه سر هم شد و آرام آرام محله شکل گرفت. شرایط زندگی در این نقطه از شهر بسیار نامناسب است؛ جاده ورودی خاکی است، آسفالت ندارد، کانال فاضلاب رو باز و مملو از زباله است و آب، آب و آب شرب ندارد!

در گفت‌وگو با ایلنا مطرح شد؛ هشدار درباره شیوع بیماری بین حیات وحش به دلیل خشکسالی

به گزارش خبرنگار اقتصادی ایلنا در ۱۲ اردیبهشت ۱۳۹۷ آمده است: حسین اکبری، معاون نظارت و پایش اداره کل محیط زیست استان اصفهان در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا با بیان اینکه استان اصفهان شش الی هفت سال است که با خشکسالی روبروست، گفت: امسال نیز شدیدترین خشکسالی را در ۵۰ ساله سپری می‌کند که تاکنون بی‌سابقه بوده است. متأسفانه عرصه‌های زیست محیطی نیز متأثر از این خشکسالی هستند و همچنین تولیدات گیاهی که میزان آن به صفر می‌رسد.

وی با بیان اینکه چشمه‌ها خشک شده و از نظر تامین علوفه با مشکل روبرو هستیم، خاطرنشان کرد: تامین منابع آب از دغدغه‌های مهم ما است. همچنین به دلیل خشکسالی احتمال شیوع برخی بیماری‌ها در بین حیات وحش وجود دارد. وقتی خشکسالی شدید در یک منطقه اتفاق می‌افتد و پوشش گیاهی منطقه با مشکل مواجه می‌شود طبیعی است که حیات‌وحش دچار سوءتغذیه شده و حیات‌وحش را با بیماری‌های ناشی از سوءتغذیه مواجه می‌کند.

معاون نظارت و پایش اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان با اشاره به مهاجرت‌های غیرایمن گفت: وقتی منطقه‌ای دچار خشکسالی می‌شود وحش به ناچار مجبور به کوچ از آن منطقه می‌شوند تا به آب و غذا دسترسی پیدا کنند از همین‌رو از مناطق حفاظت شده خارج و در برخی مواقع نیز به مزارع نزدیک می‌شوند. گونه‌هایی مانند قوچ، میش، آهو، جیبر در شرایط خشکسالی ممکن است جابجا شوند و در این جابجایی از مناطق حفاظت شده خارج و احتمال شکار غیرمجاز آنها توسط شکارچیان بسیار زیاد است. از همین‌رو پایش‌های ما در طول فصل گرما بیشتر می‌شود.

اکبری ادامه داد: همچنین بر اثر خشک شدن برخی از چشمه‌ها احتمال شیوع بیماری در منابع آبی باقی‌مانده بیشتر می‌شود. به طور مثال احتمال شیوع بیماری‌های مصری در شرایط خشکسالی پایدار وجود دارد.

وی به اقدامات سازمان حفاظت محیط‌زیست برای مقابله با خشکسالی اشاره کرد و گفت: ما در این سال‌ها که استان اصفهان با خشکسالی مواجه بوده تلاش کرده تا گذر موفقی از این خشکسالی داشته باشیم بدون تردید مهمترین و اساسی‌ترین وظیفه ما تامین آب وحش است تا هیچ زیست‌مندی بدون آب نماند. اگرچه مدیریت خشکسالی کار بسیار سختی است اما در طی این سال‌ها تلاش شده تا با برنامه‌ریزی به موقع با مشکلات کمتری مواجه شویم.

وی با اینکه تامین منابع آبی به طرق مختلف تصریح کرد: مهمترین اولویت و راهبرد محیط‌زیست پایداری بخشی به چشمه‌ساران طبیعی است و اگرچه بسیاری از این چشمه‌ساران در معرض خشکیدگی است اما با مرمت، به‌سازی، حفاری و لوله‌گذاری و حوضچه‌سازی می‌توان از این آب استفاده بهینه کرد. همچنین از دیگر اقدامات مهم در پایداری بخشی به چشمه‌ساران لایه‌روبی چشمه‌ساران است. در زمانی که آب چشمه‌ساران کم شده باید روزانه لایه‌روبی شود تا حیات‌وحش به آب دسترسی بهتری داشته باشند و همچنین به انواع بیماری‌ها دچار نشوند.

معاون نظارت و پایش اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان ادامه داد: در مناطق بسیاری چاه‌هایی حفر شده و سعی می‌کنیم آب این چاه‌ها را در سطح قراردادها و به اصطلاح سطحی کنیم. در برخی مناطق نیز آبرسانی سیار صورت می‌گیرد در سال‌های گذشته نیز آبنبارهایی احداث و مخازنی در آنها نصب شده است تا از طریق آبرسانی سیار به این آبنبارها و مخازن توزیع مناسبی از آب را در حیات وحش داشته باشیم.

اکبری با اشاره به سدبندهای طبیعی برای مهار آب‌های سطحی خاطرنشان کرد: با ایجاد بندهای بتونی، خاکی و سنگ‌چین می‌توانیم آب‌های سطحی را در مناطق کوهستانی جمع‌آوری کنیم در حال حاضر نیز به آبنبارها آبرسانی شده و مشکلی در این زمینه وجود ندارد. البته سعی ما این است که تا جایی که می‌توانیم حیات‌وحش را براساس طبیعت مدیریت کنیم اما در برخی مناطق آنقدر میزان خشکسالی شدید است که مجبور هستیم به حیات‌وحش علوفه‌رسانی کنیم.

وی همچنین تصریح کرد: ارتباط ما با جوامع محلی در حال گسترش است و در چنین شرایط خشکسالی پوشش نذر طبیعت می‌تواند به بهبود وضعیت بسیار کمک کند. همچنین استفاده از ظرفیت‌های بینابخشی برای عبور از این شرایط خشکسالی می‌تواند کمک‌کننده باشد.

جنگ آب در استان گلستان شروع شده است :

نبی هزارجریبی نماینده مجلس: گرچه دولت با جنگ آب بین استان‌ها مواجه است اما زنگ خطر جنگ آب بین شهرهای استان گلستان به صدا در آمده است. هم‌اکنون **جنگ آب** بین شهرستان گرگان و علی‌آباد آغاز شده است.

وزیر نیرو: مردم به جای مقابله با خشکسالی با آن کنار بیایند!

لینک تصویری این فرمایشات مشعشعانه وزیر نیرو در خبرگزاری مهر در تاریخ یازدهم اردیبهشت ....

<https://www.mehrnews.com/news/4285776/%D9%88%D8%B2%DB%8C%D8%B1-%D9%86%DB%8C%D8%B1%D9%88-%D9%85%D8%B1%D8%AF%D9%85-%D8%A8%D9%87-%D8%AC%D8%A7%DB%8C-%D9%85%D9%82%D8%A7%D8%A8%D9%84%D9%87-%D8%A8%D8%A7-%D8%AE%D8%B4%DA%A9%D8%B3%D8%A7%D9%84%DB%8C-%D8%A8%D8%A7-%D8%A2%D9%86-%DA%A9%D9%86%D8%A7%D8%B1-%D8%A8%DB%8C%D8%A7%DB%8C%D9%86%D8%AF>

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر در تاریخ یازدهم اردیبهشت آمده است: در این ویدیو صحبت‌های رضا اردکانیان وزیر نیرو را در برنامه گفتگوی ویژه خبری می‌بینیم.

یادداشت :

خشکسالی همچنان زندگی مردم را تعقیب می‌کند : بیکاری بیش از ۲۰ هزار نفر در اثر خشکسالی در چابهار

مدیر جهاد کشاورزی شهرستان چابهار گفت: شهرستان چابهار در طول خشکسالی سال‌های گذشته با خسارت‌های گوناگونی نظیر خشک شدن محصولات باغی و زراعی، سرمازدگی، سیل‌های مقطعی و گرم‌زدگی مواجه بوده و همین مشکلات باعث شده بیش از ۲۰ تا ۳۰ هزار نفر شغل خود را از دست بدهند.

خشکسالی از منظر تصویر

این دو تصویر متعلق به یک مکان است و در بازه زمانی کمتر از دوازده ماه؛ ببینید عمق فاجعه خشکسالی را که چنین شتابان می بلعد هستی را می بلعد و نیستی را زایش می نماید، فقر و فلاکت را، درد و رنج و تباهی را بر زندگانی مردم مستولی می سازد!

آب های مازندران بلعیده می شود؛ نگین ایران در مسیر خشکسالی / شیره جان چاه های مازندران کشیده شد

<https://www.mehrnews.com/news/4287680>

به نوشته خیرگزاری دولتی / ساری در تاریخ پانزدهم اردیبهست 97 آمده است : افزایش و توسعه سطح کشت کشاورزی و محصولات پرآب از یک سو و بهره برداری غیرمجاز از آب های سطحی و زیرزمینی، بهشت ایران زمین را به خشکسالی کشانده است.

خیرگزاری مهر - گروه استانها: جهان با پیشرفت صنعتی و بدون در نظر داشتن پیامد زیستی صنایع آلاینده، اکنون شاهد تغییر آب و هوا شده، امری که در نهایت پیشرفت جوامع را با چالش جدی مواجه کرده چراکه در بسیاری مناطق از جمله کشور ما موجب کاهش بارش ها گشته و این روند کاهش بارش در کنار رشد جمعیت موجب ایجاد مشکل شده است.

محمدرضا رضوی، مدیرکل هواشناسی مازندران بایان اینکه اکثر کشورهای پیشرفته دنیا وزیر تغییر اقلیم دارند و در انجام هر پروژه به جهت اقلیم کشور توجه می شود، خاطرنشان کرد: اما ما برای فردای خود برنامه ای نداریم و به فردای پروژه ها فکر نمی کنیم. وی بایان اینکه در هزاره های قبل تغییر اقلیم موجب سرما شده بود و رفتار مردم این سرزمین با توجه به آن، کوچ بوده است، افزود: در دوره اسب و عدم وجود کشورها امکان مهاجرت سرزمین وجود داشته اما امروز برای مهاجرت به کشورهای شمال برای فرار از گرما باید حقارت کشید. مدیرکل هواشناسی مازندران گفت: کشور ما در سال ۲۰۱۲ نهمین کشور آلوده کننده جو جهان بود و در سال ۲۰۱۵ هشتمین شدیم.

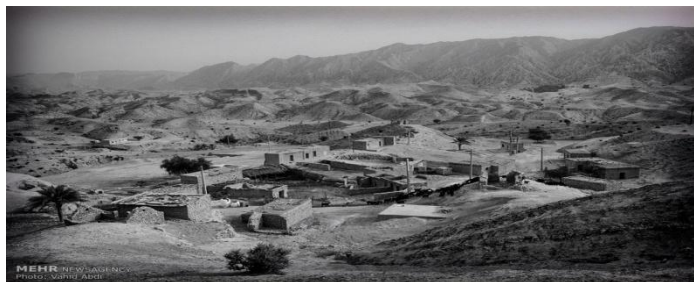
با اشاره به رفتار گذشتگان ما در مواجهه با تغییر اقلیم، گفت: ما ایرانیان هنوز زندگی عشایری را دوست داریم؛ مرتعی را نابود کردیم و به سوی مرتع دیگر می‌رویم و الی‌آخر و هوای تهران را آلوده کرده‌ایم و آخر هفته با سه میلیون خودرو به شمال می‌آییم. وی از جمله سیاست‌های غلط با توجه به کمبود آب در کشور را افزایش سطح زیر کشت به جای افزایش بهره‌وری برای افزایش محصول دانست و بر مدیریت دانایی، فرهنگ مردم و خرد جمعی تأکید کرد.

رضوی بخش عمده تغییر اقلیم را دام، قطع درختان و کشاورزی بی‌رویه و شهرسازی دانست و افزود: کوچک‌ترین تغییر در سامانه اقلیم از یک طرف سیل و از سوی دیگر یخبندان شدید است. رضوی بایان اینکه ایران در استرس شدید آبی قرار دارد، افزود: در مقایسه با استاندارد جهانی هرکس ۴۰ درصد آب تجدید ناپذیر را برداشت کند در حال آسیب است و ما اکنون به بیش از ۶۰ درصد رسیده‌ایم و مصرف منابع آب ما در بخش خانگی و کشاورزی چندین برابر میانگین جهانی است.

این مسئول با نقد نگاه تک‌بعدی به آب، افزود: نگاه تمام رسانه‌های ما به مصرف خانگی و صرفه‌جویی آن‌هاست اما باید به هدر رفت آب و مصرف بی‌رویه در کشاورزی نیز توجه شود. وی با اشاره به افزایش روند افزایشی جمعیت از سال ۱۳۰۰ تا کنون و رسیدن جمعیت از ۱۰ میلیون نفر به ۸۰ میلیون نفر به کاهش سرانه آب اشاره کرد و افزود: با روند کاهش باران و افزایش تبخیر آب، از سال ۱۳۷۸ روند کاهش آب داریم و در دوره‌های هفت‌ساله، هر سال وضع بدتر می‌شود اما مصرف خود را بالا برده‌ایم. مدیرکل آب منطقه‌ای مازندران با تأکید بر اینکه فواین وضعیت آبی و محیط‌زیست باید متناسب با زمان تغییر کند و بهینه‌سازی شود و ارتقا یابد، افزود: فواین کشور ما در این حوزه برای ۳۰ سال پیش است.

ابراهیم یخکشی در گفتگو با **خبرنگار مهر** با بیان اینکه در شبکه توزیع آب شهری حدود ۳۰ درصد اتلاف آب داریم، به مسئله تأمین مالی فاضلاب‌ها اشاره کرد و گفت: مسئله اصلی در حوزه آب، روان آب‌ها و فاضلاب‌هاست. وی از جمله عواملی که باید در مسئله آب به آن توجه کرد را مشارکت مردم و برنامه‌ریزی در توسعه منابع آبی برشمرد و بر تمرکز چگونگی حل مسئله تأکید کرد. یخکشی بایان اینکه آب زیرزمینی یک مسئله اساسی در کشور است و خیلی جاها کوچ بخشی را موجب شده است، گفت: کم‌آبی در بخش کشاورزی منجر به عوامل اجتماعی و تنش‌های منطقه‌ای برای طرح‌های انتقال آب است و این تعارض‌ها در کمپین‌ها ایجاد می‌شود که ناشی از کمبودهاست. وی با اشاره به تغییرات اقلیمی و کاهش روند بارش به اثر کاهش منابع آب بر اقتصاد اشاره کرد و افزود: اگر در مازندران یک میلی‌متر بارندگی کم شود حدود ۱۰ میلیون مترمکعب منابع آب کم می‌شود و از نظر اقتصادی با الگوی کشت برنج حدود ۲۰ میلیارد تومان منفعت از دست خواهیم داد و این بیانگر اهمیت مسئله است.

یخکشی با اشاره به افزایش ۴ برابری جمعیت در ۵ دهه اخیر، آن را به معنای رشد تقاضا برای غذا و آب دانست و افزود: اگر استفاده درست و شغل‌های متناسب نداشته باشیم تمام تمرکز روی آب و کشاورزی می‌رود چراکه دست‌یافتنی‌تر است و استفاده مفرط از طبیعت موجب آسیب به محیط و منابع آبی خواهد شد.

وی بهره‌وری پایین آب در کشاورزی را عامل دیگری در مسئله آب دانست و گفت: این واقعیتی است که ما باید آن را بپذیریم و بهره‌وری می‌تواند پاسخ افزایش جمعیت باشد. وی افزود: در مازندران تا دیروز حدود ۲۰ درصد کاهش بارندگی مشابه سال گذشته داشته‌ایم و با این روش‌هایی که ما داریم هیچ راهکاری وجود ندارد، کدام برنامه ۵ ساله تاکنون جواب داده است؟

عبدالله مهاجر، رئیس اتاق بازرگانی مازندران نیز با نقد محکوم کردن طرف مقابل در ایجاد بحران بر ایجاد همدلی و کار مشترک تأکید کرد و افزود: باید کنار هم مشکلات را به‌درستی شناسایی و ایده‌های درست ارائه دهیم و در کار و ایده منطق وجود داشته باشد.

رئیس اتاق بازرگانی مازندران ادامه داد: من اگر مسئول بودم، آن‌هایی که چنین بلایی سر مردم آوردند را محاکمه می‌کردم چراکه آن‌ها جهت داده‌اند. وی بایان اینکه استان مازندران با ۳,۵ میلیون نفر جمعیت، ۳۰ میلیون جمعیت سالانه را در خود جای می‌دهد، گفت: مازندران یک استان خدماتی برای کشور است اما برای حل مسائل تنها از

ظرفیت درآمد خود استان استفاده می‌کنیم. مهاجر بایان اینکه هنوز دیر نشده اگر درست فکر کنیم، خاطرنشان کرد: هرکدام نباید موضوع را به گردن دیگری بیندازد و همه مقصریم و تنها به گردن بخش خصوص نیندازیم که بد استفاده کرد چراکه شما راهی را به او یاد نداده‌اید.

بایان اینکه ۶۰ درصد از آب شیرین استان به دریا می‌ریزد، افزود: ما مشکل آب داریم و ظرفیت بالقوه برای آب نیز در استان وجود دارد اما آب از دست ما خارج می‌شود و همه باید کمک کنیم و مصرف، منطقی باشد.

نماینده بخش خصوصی استان مازندران مسئله آب را مسئله بسیار حیاتی برشمرد و افزود: فقط مصرف‌کننده مسئول این امر نیست و به مسئولیت همه دستگاه‌های ذی‌ربط نیز توجه کنیم.

پیداست که تغییر اقلیم و رشد جمعیت دو عامل اثرگذار بر ایجاد بحران آب بوده است، اما مسئله این است که بسیاری از کشورها با هم‌افزایی، برنامه‌ریزی صحیح و عملیاتی آن توانستند اثرات منفی این عوامل را تا حدود بسیاری کنترل کنند، اما در کشور ما جزیره‌ای عمل کردن نهادها و مقصر سازی دیگری مانع یک اقدام هماهنگ در برابر این مسائل و مواجهه با مشکل شده است.

شاید افزایش محصولات کشاورزی به واسطه افزایش سطح زیر کشت و حفر چاه‌های عمیق و رتبه اول آوردن در محصولات آب‌بر شاید بیانگر رشد کشاورزی باشد اما مسئله آب نادیده گرفته شده است.

ایجاد صنایع و پروژه‌های عمرانی شاید به‌تنهایی اقداماتی بزرگ محسوب شود که موجب بهبود زندگی مردم شده اما بدون در نظر گرفتن اثرات زیستی، اجتماعی و فرهنگی آن موجب نابودی جنگل‌ها و در نهایت بحران‌هایی مانند بحران آب شده است.

کشاورزان محدودیت را به اندازه محدودیت کشت نیشکر می‌پذیرند

<https://www.mehrnews.com/news/4287762>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ اهواز در تاریخ پانزدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: سخنگوی شورای هماهنگی تشکلهای کشاورزی خوزستان گفت: کشاورزان، محدودیت کشت از سوی ستاد خشکسالی استان را تنها به میزان محدودیت کشت در نظر گرفته شده برای شرکت‌های نیشکر می‌پذیرند. سید فاضل شرفی در گفتگو با خبرنگار مهر اظهار کرد: متأسفانه اخبار موثق به ما رسیده است مبنی بر اینکه استاندار خوزستان قصد دارد با مصوبه‌ای در ستاد خشکسالی به منظور تامین آب شرکت‌های نیشکر، کشت تابستانه را برای کشاورزان حوزه کارون و دز محدود کند که این موضوع به بیکاری هزاران کشاورز محروم این مناطق منجر خواهد شد. وی گفت: البته ظاهراً مسئولان استانداری می‌خواهند تحت عنوان تامین آب شرب مردم، کشت کشاورزان را ممنوع اعلام کنند در حالی که هدف اصلی، تامین آب کشاورزی شرکت‌های نیشکر در حداکثر میزان است و این اقدام استاندار خوزستان بر خلاف سیاست حمایت از کشاورزان است، لذا شورای هماهنگی تشکلهای کشاورزی خوزستان تنها زمانی این محدودیت یا ممنوعیت کشت را می‌پذیرد که دقیقاً به همان میزان، محدودیت برای شرکت‌های نیشکر اعلام شود. سخنگوی شورای هماهنگی تشکلهای کشاورزی خوزستان گفت: همچنین در حوزه مارون، زهره، جراحی و سایر حوزه‌هایی که احتمال اعلام ممنوعیت کشت تابستانه وجود دارد نیز قبل از هرگونه اعلام محدودیت باید معوض کشت به حساب کشاورزان واریز شود وگرنه کشاورزان چگونه می‌توانند معیشت زندگی و خانواده خود را تامین کنند؟

شرفی از متولیان خواست برای رونق کشاورزی و حمایت از جامعه سختکوش کشاورزان که وظیفه مهم امنیت غذایی را بر عهده دارند از هیچ تلاشی دریغ نکنند.

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ شهرکرد در تاریخ پانزدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: کاهش بارش ها در زمستان سال گذشته موجب کم آبی و خشک شدن بسیاری از چشمه های تامین کننده آب عشایر بختیاری در استان چهارمحال و بختیاری شده است. استان چهارمحال و بختیاری محل ییلاق یکی از بزرگترین جمعیت های عشایری کشور است. عشایر بختیاری یکی از بزرگترین جمعیت های عشایری کشور به شمار می روند که در فصل بهار و تابستان به چهارمحال و بختیاری کوچ می کنند. بیشترین عشایر پس از کوچ به استان چهارمحال و بختیاری در شهرستان های لردگان، کوهرنگ و اردل ساکن می شوند. عشایر بختیاری به علت نحوه زندگی خود با مشکلات و سختی های بسیار زیادی مواجه هستند. کم آبی و خشک شدن منابع آب از مهمترین مشکلات عشایر در این استان به شمار می رود. کاهش بارش ها در استان چهارمحال و بختیاری طی زمستان سال گذشته موجب خشک شدن بسیاری از چشمه ها و قنات ها شده است.

بسیاری از چشمه های خشک شده در این استان تامین کننده آب عشایر بوده است. هم اکنون بسیاری از عشایر در این استان با کمبود آب برای مصارف خود و دام ها مواجه شده اند. یکی از عشایر بختیاری در منطقه صمصامی کوهرنگ در گفت و گو با خبرنگار مهر اظهار داشت: کاهش بارش ها در استان چهارمحال و بختیاری مشکلات بسیاری برای عشایر ایجاد کرده است.

حسینی بیان کرد: مراتع این استان یکی از مهمترین منابع تامین علوفه دام های عشایر هستند که در حال حاضر به علت کاهش بارش ها، رویش گیاهان در مراتع بسیار کمتر شده است و علوفه برای تامین غذای دام ها بسیار کم شده است. وی بیان کرد: بسیاری از چشمه های تامین آب شرب عشایر در سال جاری خشک شده و برخی عشایر باید برای تامین آب مسافت های بسیاری طولانی طی کنند.

حسینی گفت: کاهش علوفه مراتع و کمبود منابع آب هزینه های تولید و پرورش دام را افزایش داده است و باید حمایت لازم از عشایر در این زمینه صورت گیرد. وی تأکید کرد: بارش های بهاری نیز جوابگوی مشکلات کم آبی در مناطق عشایر نشین نشده است.

خشک شدن ۷۰ درصد چشمه های تامین کننده آب مورد نیاز عشایر

مدیرکل امور عشایر چهارمحال و بختیاری در گفت و گو با خبرنگار مهر با اشاره به خشک شدن چشمه های تامین آب عشایر، گفت: کاهش بارش ها و تغییر الگوی بارش از برف به باران موجب خشک شدن بسیاری از چشمه های تامین آب عشایر شده است. یحیی حسینی پور اظهار داشت: ۷۰ درصد چشمه های تامین آب عشایر در مناطق عشایری چهارمحال و بختیاری خشک و یا کم آب شده است.

مدیرکل امور عشایر چهارمحال و بختیاری با اشاره به اینکه آبرسانی سیار به عشایر چهارمحال و بختیاری انجام می شود، تاکید کرد: ۱۵ تانکر برای آبرسانی به عشایر در استان چهارمحال و بختیاری پیش بینی شده است. وی ادامه داد: برای تامین آب شرب عشایر حدود سه میلیارد تومان اعتبار پیش بینی شده است.

مدیرکل امور عشایر چهارمحال و بختیاری با بیان اینکه عشایر پیش از موعد وارد استان چهارمحال و بختیاری شده اند، اظهار داشت: کمبود منابع آب در منطقه قشلاق عشایر از مهمترین دلایل کوچ پیش از موعد عشایر به این استان بوده است. وی عنوان کرد: کاهش بارش ها موجب کاهش پوشش گیاهی مراتع شده و کمبود پوشش گیاهی مراتع، عشایر را با مشکل تامین علوفه مواجه کرده است.

مدیرکل امور عشایر چهارمحال و بختیاری تاکید کرد: برای تامین علوفه عشایر ۳۰ هزار تن علوفه نیاز است تا مشکلات مرتفع شود. وی بیان کرد: اختصاص اعتبارات برای حمایت های لازم در بخش تامین علوفه و آب شرب در دستور کار قرار گرفته است. مدیرکل امور عشایر چهارمحال و بختیاری ادامه داد: مرمت ایل راه های عشایر از مهمترین برنامه های سالجاری امور عشایر چهارمحال و بختیاری است.

در حال حاضر جمعیت عشایر در چهارمحال و بختیاری ۱۲۶ هزار نفر است و عشایر چهارمحال و بختیاری دارای یک میلیون و ۵۰۰ هزار راس دام هستند.

خشکسالی پای مهمان ناخوانده را باز کرد؛ بهار کاج های بیرجند خزان شد / آفت متهم ردیف اول

<https://www.mehrnews.com/news/4287015>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ بیرجند در تاریخ پانزدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: فضای سبز در حالی یکی از مولفه های مهم منظر شهری است که امسال آفت و کمبود آب، درختان کاج بیرجند را خشک کرده و چهره ناخوشایندی به شهر داده است.

خبرگزاری مهر، گروه استانها: دیدن منظره های زیبای درختان و طبیعت به عنوان موهبتی الهی، نه تنها دل و جان انسان را صیقل می دهد و آرامش را بر قلب او حاکم می کند، بلکه فایده های بیشماری را برای بشر و دیگر موجودهای زنده به همراه دارد که این امر ضرورت حفظ و نگهداری از این نعمت های خداوندی را دوچندان می کند. در شهرهایی مانند بیرجند که شرایط خشک آب و هوایی را دارد، پارک ها و فضای سبز نقش شایانی را در تزریق روحیه نشاط به مردم ایفا می کند.

اما آنچه که هم اکنون در برخی از پارک های بیرجند روی می دهد، تأسف بار است. حیات درختان در استانی که یک درخت هم از ارزش بالایی برخوردار است به خطر افتاده و شاید مهم ترین دلیل این معضل نیز خشکسالی بوده که به طبع آن آفات رو به گسترش است. طبیعتاً در این چنین موقعیتی که مسئولان برای تهیه آب شرب مردم نیز دغدغه جدی دارند، کمتر به حفاظت از این درخت ها توجه می شود و اما بنا به گفته برخی از شهروندان، کاج های تنومند پارک آزادی بیرجند این بار نه در برابر خشکسالی، بلکه در برابر کسانی قرار گرفته اند که با بی توجهی به آبیاری و رسیدگی های نامنظم، نفس درختان به شمارش افتاده است. خشک شدن تدریجی درختان این پارک، چهره نازیبایی را در مقابل دیدگان به قاب تصویر کشیده و نیازمند بررسی است.

اکنون درختانی که قدمت آن ها به چندین سال گذشته بر می گردد و به عنوان سرمایه ای از گذشتگان برایمان باقی مانده است، دستخوش عملکردهایی هستند که روزبه روز روح سبز و بهاری شان را خزان می کند و باید قبل از آن که دیر شود، اقدامی موثر انجام داد.

آفت بلای جان درختان کاج پارک آزادی

یک کارشناس کشاورزی در گفت و گو با [خبرنگار مهر](#) بیان کرد: درختان کاج پارک آزادی بیرجند بیش از ۵۰ سال عمر داشته و برخی از آنها در حال خشک شدن هستند.

رضا ایمانی با بیان اینکه آفت بلای جان این درختها است، گفت: کم آبی نقش مستقیمی در شادابی درخت دارد، این در حالی است که بیرجند با کم آبی رو به رو است. وی بیان کرد: خشک شدن درختان کاج، نمای ناخوشایندی را به پارک داده و باید هر چه زودتر برای حذف آنها چاره‌اندیشی شود.

ایمانی پارک را محلی مناسب برای گذراندن اوقات فراغت دانست و افزود: هر روزه سه ساعت از وقت خود را در پارک می‌گذرانم و این در روحیه من بسیار تأثیرگذار است.

آبیاری‌ها درختان منظم شود

یکی دیگر از شهروندان و کارشناس کشاورزی در گفت و گو با [خبرنگار مهر](#) بیان کرد: آبیاری و کودپاشی نقش مهمی در عمر و سرسبزی درخت دارد که باید مورد توجه قرار گیرد.

احمد خالدی با بیان اینکه آبیاری نامنظم باعث خشک شدن درختان شده است، اظهار کرد: همچنین خاک این درختان باید غنی شود که این امر نیازمند کود است. وی با اشاره به مقاومت درخت کاج بیان کرد: کاج گونه‌ای مقاوم در برابر خشکسالی بوده و با آب و هوای بیرجند سازگار است اما نباید تمام شهر را فراگیرد.

وی خواستار کاشت گونه‌های جدید در بیرجند شد و اظهار کرد: باید پارک‌ها که محلی برای استراحت و تفریح شهروندان هستند، زیباسازی و بهسازی شوند.

پارک آزادی بیرجند نیازمند بهسازی است

یکی دیگر از شهروندان بیرجندی هم در گفت و گو با [خبرنگار مهر](#) بیان کرد: پارک آزادی بیرجند علی‌رغم اینکه در مسیر رفت‌وآمد مسافران قرار گرفته اما انگونه که باید مورد توجه قرار نگرفته است.

زهرا حسینی با بیان اینکه باید روشنایی حاشیه پارک مورد توجه قرار گیرد، افزود: در حال حاضر انبوه درختان کاج که برخی در حال خشک شدن هستند، چهره خشنی را به پارک داده است.

وی با اشاره به خشک شدن برخی از درختان کاج اظهار کرد: عواملی مانند کم آبی، آفت و خشکسالی‌ها پیاپی بیش‌ترین نقش را در این امر داشته‌اند.

حسینی افزود: برگرداندن درختان خشک‌شده به حالت اولیه کاری نشدنی و دشوار است بنابراین باید با قطع و جایگزینی گونه‌ای دیگر، نمای پارک بهبود بخشیده شود.

رقابت نور سرنوشت کاج‌ها را سیاه کرد

مشاور شهردار در حوزه سیما، منظر و فضای سبز شهری بیرجند در گفت و گو با [خبرنگار مهربان](#) کرد: کاج گونه‌ای مقاوم برای مقابله با بیماری بوده اما وقتی مریض شوند، درست کردن آن به حالت اولیه مشکل است.

مجتبی انصاری با بیان اینکه طی چندین سال گذشته آفت از نقاطی که خارج از کنترل است، وارد می‌شود، افزود: خوشبختانه طی این چند سال توانسته‌ایم وضعیت موجود را تثبیت کنیم.

وی با اشاره به خشک شدن برخی از کاج‌های پارک آزادی بیرجند بیان کرد: درختان کاج این پارک متراکم و باریک و بلند هستند.

انصاری با بیان اینکه این درختان برای نور رقابت دارند، افزود: این امر باعث باریک و ضعیف بودن درخت شده و در برابر هجوم آفت نیز غیر مقاوم می‌شوند.

مشاور شهردار در حوزه سیما، منظر و فضای سبز شهری بیرجند بیان کرد: درختان پارک آزادی بیرجند مدت‌ها است که با آب شور آبیاری شده و خاک را هر ساله شورتر می‌کند.

وی با بیان اینکه در راستای جلوگیری از این امر، هرچند مدت خاک را با استفاده از محلول و آب چاه تقویت می‌کنیم، اظهار کرد: سال جاری با توجه به زمستان گرم و پاییز کم باران، سال سختی را خواهیم داشت.

هجوم آفت به پارک آزادی

انصاری با اشاره به آفت سوسک خوار درخت بیان کرد: اگرچه برای مبارزه با این آفت اقداماتی انجام شده اما این امر نیز بسیار زمان بر است. وی با بیان اینکه علاوه بر پارک آزادی، خیابان‌های دیگری گرفتار آفت شده‌اند، افزود: برخی از درختان در مقابل اقدامات ما، واکنش‌هایی را نشان داده اما هنوز طراوت لازم را پیدا نکرده‌اند.

انصاری با بیان اینکه اغلب گونه‌های بیرجند، کاج هستند، گفت: وقتی گونه‌ای قالب باشد، آفت به راحتی همه را فرامی‌گیرد.

مشاور شهردار در حوزه سیما، منظر و فضای سبز شهری بیرجند بیان کرد: طی ۹ سال گذشته برای کاشت گونه‌های جدید در بیرجند برنامه‌ریزی و اقدام کرده‌ایم. وی با بیان اینکه بر ما وظیفه است که از ثمره چندساله پیشینیان حفاظت کنیم، افزود: متأسفانه هجوم آفات کار شهرداری را سخت کرده و امید است اقدامات انجام‌شده نتیجه‌بخش باشد.

انصاری با اشاره به وضعیت آبیاری درختان پارک آزادی بیرجند بیان کرد: درخت‌های کاج در نیمه اول سال هر هفت تا ۱۰ روز و در نیمه دوم نیز هر شش تا ۱۵ روز آبیاری می‌شوند.

اجرای پروژه بهسازی و زیباسازی در پارک آزادی

وی از اجرای پروژه بهسازی و زیباسازی در این پارک خبر داد و گفت: پارک آزادی بیرجند بیش از ۸۰ هزار متر وسعت داشته و باید به یک مرکز تفریحی تبدیل شود.

انصاری با بیان اینکه پروژه بهسازی پارک در چند فاز اجرایی می‌شود، گفت: فاز اول این پروژه شامل آب نما بوده که تا پایان سال جاری به اتمام می‌رسد.

مشاور شهردار در حوزه سیما، منظر و فضای سبز شهری بیرجند بیان کرد: برای اجرای فاز دوم این پروژه قریب به ۸۰۰ میلیون تومان اعتبار نیاز داریم.

بهسازی و زیباسازی پارک‌هایی مانند پارک آزادی بیرجند که در مسیر عبور و مرور مسافران قرار دارد، امری بسیار ضروری است. از سویی دیگر وجود درختانی مانند کاج که پیکره بیرجند را فراگرفته نباید در برنامه‌ریزی‌های بهسازی و نوسازی شهری پیش روی مسئولان باشد و باید گونه‌هایی جدید جایگزین شوند.

مدیر عامل شرکت آب منطقه ای اصفهان: آب زاینده رود به باغات هم نمی‌رسد

<https://www.isna.ir/news/97021507604>

به گزارش خبرگزاری دولتی ایسنا در تاریخ پانزدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: مدیرعامل شرکت آب منطقه ای اصفهان با بیان اینکه برای نخستین بار در تاریخ است که آب زاینده رود به باغات تعلق نمی‌گیرد، گفت: با این شرایط برای سال آتی نیز در صورت نرمال بودن بارش‌ها سد افزایش ذخیره نخواهد داشت و ورودی و خروجی سد برابر خواهد بود.

به گزارش ایسنا، مسعود میرمحمدصادقی در جلسه انسجام بخشی مدیران بخش صنعت آب و برق استان اصفهان، اظهار کرد: میزان بارش‌ها به طور متوسط در حوضه فلات مرکزی گاوخونی و زاینده رود در مناطق چهارمحال و بختیاری و اصفهان حدود ۴۰ تا ۸۰ درصد کاهش داشته است. وی افزود: چلگرد در سال آبی جاری حدود ۶۰۰ میلیمتر بارندگی داشته است که ۱۰۰ میلیمتر آن مربوط به بارش‌های اخیر است و با این مقدار ۵۲ درصد نسبت به میانگین بلندمدت کاهش نشان می‌دهد. مدیرعامل شرکت آب منطقه ای اصفهان با اشاره به وضعیت نامطلوب بارش‌ها، تصریح کرد: علاوه بر کاهش بارش افزایش میانگین دما را نیز از ابتدای زمستان داشته ایم و این موجب تغییر بارش‌ها از برف به باران بوده که از نشانه‌های تغییر اقلیم است.

وی حجم ورودی به سد زاینده رود اصفهان را تا هشتم اردیبهشت ماه ۲۴۱ میلیون متر مکعب اعلام کرد و افزود: این رقم در سال گذشته ۶۸۲ و در درازمدت ۷۸۳ میلیون متر مکعب بوده است. میر محمد صادقی حجم خروجی آب از سد زاینده رود را تا هشتم اردیبهشت ماه ۲۶۰ میلیون متر مکعب اعلام کرد که این رقم در سال گذشته ۵۰۴ و در بلندمدت ۵۹۷ میلیون متر مکعب بوده است. وی ادامه داد: پیش‌بینی‌ها برای ورودی نهایی سد در سال جاری ۳۸۰ میلیون متر مکعب است، این رقم در سال گذشته ۱۲۰۰ میلیون متر مکعب بوده که حجمی کمتر از ۲۵ درصد سال گذشته را نشان می‌دهد. مدیرعامل شرکت آب منطقه ای اصفهان با تأکید بر اینکه مطابق این آمارها امکان توزیع آب برای شرق و غرب استان اصفهان در بهار و تابستان وجود ندارد و برای نخستین بار در تاریخ است که آب زاینده رود به باغات تعلق نمی‌گیرد، گفت: با این حال تمهیداتی برای به حداقل رساندن خسارت باغات و زنده نگه داشتن درختان اندیشیده شده و با این شرایط برای سال آتی نیز در صورت نرمال بودن بارش‌ها سد افزایش ذخیره نخواهد داشت و ورودی و خروجی سد برابر خواهد بود. وی افزود: متأسفانه مناطق دیگر استان مانند سد حنا، سد باغکل، سد خمیران و سدهای دیگر نیز شرایط مشابه دارند و خالی از آب هستند.

انتهای پیام

وزیر نیرو اعلام کرد: تشکیل کارگروه ملی سازگاری با کم آبی

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر در تاریخ پانزدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: وزیر نیرو با تأکید بر اینکه نباید اجازه بدهیم عرصه آب جولانگاه رقابت‌های منطقه‌ای و سیاسی شود، گفت: در سال جاری به دلیل محدودیت منابع آب و تحرک پذیری بالا نیازمند هوشیاری سطح بالایی هستیم.

به گزارش [خبرگزاری مهر](#) به نقل از وزارت نیرو، رضا اردکانیان در آیین افتتاحیه سومین جشنواره و نمایشگاه توانمندی‌های بهره‌برداری و نگهداری در صنعت آب و فاضلاب کشور با اشاره به آغاز فعالیت مرکز امور اجتماعی منابع آب و انرژی وزارت نیرو، گفت: این مرکز از امروز به منظور افزایش استفاده از تعاملات اجتماعی برای اشاعه فرهنگ مصرف صحیح آب و مدیریت تقاضا در کشور راه‌اندازی شده است.

وزیر نیرو زیربنای مدیریت صحیح منابع زیست محیطی را اخلاق دانست و افزود: پسرقت‌های ما در زمینه منابع زیست محیطی رابطه مستقیم با دور شدن ما از اخلاقیات دارد. محال است که جامعه غیراخلاقی را سراغ داشته باشید که میانی اخلاقی در آن فرو پاشیده باشد و توانسته باشد منابع زیست محیطی به ویژه آب را به شکلی صحیحی مدیریت کند.

اردکانیان با اشاره به شکل‌گیری کارگروه ملی سازگاری با کم آبی در کشور گفت: وزارت نیرو در این دوره سازگاری با کم آبی را در سرلوحه برنامه‌ها، نوع مدیریت منابع مالی، ساخت و تولید تجهیزات و سازه‌های آبی و... قرار خواهد داد. وی خطاب به مدیران عامل شرکت‌های آب و فاضلاب کشور، گفت: بایستی از همین امروز برای سال آبی ۹۷-۹۸ دست به کار شویم و برنامه تامین آب شرب مردم را در کشور با نرخ قابل قبول رشد جمعیت بر اساس بارشی به مراتب کمتر از امسال تدوین کنیم.

وزیر نیرو با تأکید بر اینکه در سطوح استانی بایستی همکاری و همدلی خوبی بین مدیران وزارت نیرو شکل بگیرد، عنوان کرد: اصلی‌ترین بازیگر عرصه مدیریت تقاضا دستگاه‌های میانی بخشی هستند که یکی از آنها استانداران خواهند بود. ما در این دوران به سطح بالایی از همکاری‌های استانداران با صنعت آب و برق نیاز داریم. در استان‌ها نیازمند گفت‌وگوی مستمر با مردم هستیم تا با اطلاع مردم از وضعیت موجود آب و برق کشور بتوانیم با کمک یکدیگر تابستان امسال را با سختی کمتری پشت سر بگذاریم. وی در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر اینکه نباید اجازه بدهیم عرصه آب جولانگاه رقابت‌های منطقه‌ای و سیاسی شود، ادامه داد: در سال جاری به دلیل محدودیت منابع آب و تحرک پذیری بالای این حوزه نیازمند هوشیاری سطح بالایی هستیم تا بخش حساس آب به عرصه‌ای برای برخی مسائل دیگر تبدیل نشود.

اردکانیان افزود: جامعه از وزارت نیرو انتظار دارد وظایف خود را در صحت اداری و مالی انجام دهد و هیچگونه رفتار خلاف ضوابط را به عنوان هیچ مصلحتی نپذیرد و با تخلفات به صورت جدی برخورد کند. وزارت نیرو در برخورد با خطاهای احتمالی هیچ مصلحتی را بالاتر از صحت انجام کاری که با اعتماد عمومی رابطه مستقیم دارد نمی‌پذیرد.

وزیر نیرو در پایان گفت: تا پایان تابستان امسال به روش‌های مختلف نظاره‌گر نحوه عملکرد همکاران خود خواهیم بود و سیستم‌های ارزیابی مرتبط در این بخش فعال خواهد شد.

نماینده زابل از پاسخ‌های ظریف در مورد حقایق هیرمند قانع شد

<https://www.mehrnews.com/news/4288927>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر در تاریخ شانزدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: نماینده مردم زابل، زهک، هیرمند، هامون و نیمروز از توضیحات وزیر امور خارجه در مورد اقدامات این وزارتخانه در مورد احقاق حق آبه هیرمند از افغانستان قانع شد.

به گزارش [خبرنگار مهر](#)، در جلسه علنی روز یکشنبه مجلس شورای اسلامی بررسی سوال حبیب الله دهمرده نماینده مردم زابل، زهک، هیرمند، نیمروز و هامون از وزیر امور خارجه در دستور کار صحن علنی مجلس قرار گرفت.

این سوال درباره احقاق حق آبه ایران از رود هیرمند از افغانستان بود.

به گفته سخنگوی کمیسیون امنیت ملی این سوال در دو نوبت در دستور کار کمیسیون قرار گرفته و به دلیل عدم حضور وزیر امور خارجه، نماینده زابل خواستار ارجاع آن به صحن علنی مجلس شده است. در ادامه جلسه ظریف گزارشی از اقدامات وزارت امور خارجه برای احقاق حقایق حقایق حقایق ایران ارائه داد. دهمرده نیز مستندی از مشکلات خشکسالی و بی آبی در سیستان پخش کرد.

در پایان نماینده مردم زابل خطاب به ظریف گفت: من به شما اعتماد و ارادت دارم شما را به امام حسین قسم می دهم که کاری برای مردم سیستان انجام دهید و اعلام کرد که از پاسخ های ظریف قانع شده است.

مدیرکل امور عشایری استان سمنان: ۲۰ هزار تن جو علوفه‌ای در بین عشایر استان سمنان توزیع

می‌شود

<https://www.mehrnews.com/news/4280387>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ سمنان در تاریخ شانزدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: مدیرکل امور عشایری سمنان با اشاره به خشکسالی در استان از توزیع ۱۸ هزار و ۵۰۰ تن جو علوفه‌ای در بین عشایر طی سال گذشته خبر داد و گفت: برای سال جاری ۲۰ هزار تن جو پیش بینی شده است. حمیدرضا حسینی در گفتگو با خبرنگار مهر، بابیان اینکه برآورد ریالی خسارت سرمازدگی به عشایر استان در دست پیگیری قرار دارد، ابراز داشت: برف و بوران ماه گذشته باعث گرفتار شدن عشایر در مسیر عبوری کوچ شمال دامغان منطقه قوشه، میان جاده مهدی‌شهر و منطقه افتر سرخه شد.

وی بابیان اینکه خسارت سرمازدگی به عشایر استان کمتر از پنج درصد است، افزود: با کمک بسیج عشایری هشت تن علوفه، ۵۰ تخته چادر و ملزومات از جمله نان و سوخت گازوئیل در بین عشایر سمنان توزیع و ۲۰ بلوک گله سامان‌دهی شد که اگر این امر صورت نمی‌گرفت افزایش تلفات بیش از این مقدار در استان دور از انتظار نبود.

اختصاص ۹۱ میلیارد تومان اعتبار برای تامین خشکسالی در عشایر

مدیرکل امور عشایری استان سمنان بزرگ‌ترین مشکل عشایر را خشکسالی عنوان کرد و ابراز داشت: ۹۱ میلیارد تومان اعتبار برای کاهش مشکلات خشکسالی مناطق عشایر در نظر گرفته شد که سال گذشته برای گذر از این بحران ۳۱ میلیون لیتر آبرسانی سیار در مسیر کوچ و سامانه‌های استقراری، خرید منبع ذخیره آب و تانکرهای آبرسان، مرمت و لایروبی فنوات، چشمه‌ها و چاه‌ها صورت گرفت.

حسینی ضمن بیان اینکه با توجه به تأثیر مستقیم خشکسالی بر زندگی عشایر بحث تأمین نهاده‌ها نیز در امور عشایری پیگیری می‌شود، تصریح کرد: وضعیت مراتع در قشلاق با شرایط خوبی همراه نیست لذا ۱۸ هزار و ۵۰۰ تن نهاده دامی جو علوفه‌ای در بین عشایر توزیع شده است. وی افزود: پنج هزار و ۵۰۰ تن به صورت مدت‌دار و ۱۳ هزار تن به صورت پاران‌ه دار نهاده دامی بین عشایر برای دام‌ها توزیع شد و طبق پیش‌بینی در سال جاری، با توجه به شرایط ۲۰ هزار تن نهاده دامی و علوفه‌ای منظور خواهد شد.

انجام ۴۵ درصد کوچ برون استانی

مدیرکل امور عشایری استان سمنان ضمن بیان اینکه امسال به دلیل گرمای هوا و مناسب بودن پوشش گیاهی در مناطق قشلاقی کوچ بهاره زودتر از موعد انجام شد، ابراز داشت: آغاز کوچ بهاره ۱۵ اردیبهشت بود اما امسال از ۱۵ فروردین آغاز شد و بر این اساس دو میلیون لیتر آبرسانی در مسیر کوچ عشایر انجام شد.

حسینی در ادامه با اشاره به نامناسب بودن میانگین بارش نزولات آسمانی در استان سمنان طی سال جاری، گفت: حدود ۴۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل با کاهش بارندگی مواجه بودیم و چشمه‌سارها و قنوت از نظر منابع آبی دچار افت شدید شدند لذا بخش عمده‌ای از کوچ امسال ماشینی انجام شد.

وی افزود: بخشی از عشایر استان سمنان درون کوچ و حدود ۴۵ درصد جمعیت آن‌ها بیرون از استان کوچ می‌کنند و اغلب در مناطق بیلاقی مازندران، تهران و البرز مستقر شده و فصل بیلاقی را در استان‌های هم‌جوار می‌گذرانند که کوچ آن‌ها نیز از طریق ماشین انجام شد.

توزیع ۴۰ میلیارد ریال تسهیلات

مدیرکل امور عشایری استان سمنان با بیان اینکه به منظور جبران خشک‌سالی پرداخت منابع تسهیلاتی به مبلغ ۷۸ میلیارد و ۶۰۰ میلیون ریال از سال گذشته آغاز شده است، ابراز داشت: اخیراً نیز ۴۰ میلیارد ریال تسهیلات مجدد در بین عشایر توزیع شد.

حسینی در ادامه تصریح کرد: در قالب بند ب ماده ۵۲ سرمایه در گردش ۳۸ میلیارد و ۶۰۰ میلیون ریال تسهیلات قرض‌الحسنه با سود چهار درصد و با بازگشت پنج‌ساله طی سال گذشته در بین عشایر استان توزیع شد. وی افزود: برای تأمین علوفه باهدف پرواربندی و جبران خسارات ناشی از خشک‌سالی ۲۷ میلیارد ریال نیز در قالب تسهیلات قرض‌الحسنه چهار درصد در بین عشایر طی سال ۹۷ باهدف تأمین نقدینگی و جبران خسارت ناشی از خشک‌سالی توزیع می‌شود.

اشتغال ۷۰ نفر در بخش عشایر

مدیرکل امور عشایری استان سمنان با بیان اینکه سال گذشته ۹ هزار و ۳۳۰ تن گوشت قرمز و شش هزار و ۴۰۰ تن شیر و انواع فرآورده‌های لبنی توسط عشایر استان تولید شد، ابراز داشت: پیش‌بینی می‌شود با منابع تسهیلاتی خوبی که در نظر گرفته شده است امسال نیز بتوانیم همین میزان تولید را در استان شاهد باشیم.

حسینی در ادامه تصریح کرد: بحث تأمین نقدینگی برای حفظ جمعیت دامی عشایر و جلوگیری از فروش دام مولد در دستور کار قرار دارد که با حمایت از تولیدات عشایر طی سال گذشته ۷۰ اشتغال جدید ایجاد و پیش‌بینی‌ها حاکی از تعهد اشتغال ۷۰ نفر دیگر در سال جاری است.

وی با بیان اینکه ۱۶ هزار متر مربع معادل ۳۵ درصد صنایع‌دستی استان توسط عشایر تولید می‌شود، افزود: با حمایت از صنایع‌دستی در بین عشایر علاوه بر توانمندسازی بانوان و حفظ صنایع‌دستی به اشتغال نیز کمک خواهد شد که تأمین تسهیلات بانکی در این بخش نیز با جدیت دنبال می‌شود.

مدیر عامل شرکت آب منطقه ای استان زنجان: دشت ابهر بحرانی ترین دشت استان زنجان است

<https://www.mehrnews.com/news/4288617>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ زنجان در تاریخ شانزدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: مدیر عامل شرکت آب منطقه ای استان زنجان گفت: افت سطح آب‌های زیرزمینی استان زنجان به صورت سالانه ۷۷ سانتی متر است و دشت ابهر بحرانی ترین دشت استان است. به گزارش خبرنگار مهر، یوسف رضا پور ظهر یکشنبه در جلسه کار گروه آب و کشاورزی در محل شرکت آب استان زنجان، افزود: تاکنون ۵۰۷ حلقه چاه آب کشاورزی در استان زنجان به کنتور هوشمند مجهز شده است. وی اظهار کرد: با هوشمند سازی تمامی چاه‌ها در استان از اضافه برداشت ۱۵۰ میلیون مترمکعب آب جلوگیری می‌شود.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان زنجان گفت: نصب کنتورهای هوشمند در شرایط کم‌آبی ابزاری کارآمد برای مدیریت مصرف آب در بخش کشاورزی توسط وزارت نیرو پیش‌بینی شده است.

رضا پور تأکید کرد: با استفاده از کنتور هوشمند میزان آب مصرفی، اندازه‌گیری شده و به وسیله نرم‌افزار نصب‌شده مخابره می‌شود و با این اطلاعات حجم آب استحصالی هر چاه و اضافه برداشت‌های احتمالی مشخص شده است. وی افزود: ۱۲ هزار و ۹۸۳ حلقه چاه کشاورزی استان زنجان نیازمند تجهیز به کنتور هوشمند حجمی است و از این تعداد چاه ۹ هزار و ۷۷۲ حلقه مربوط به چاه‌های کشاورزی، ۲۴۶۷ حلقه چاه‌های صنعت، خدمات، شرب و ۷۴۳ حلقه نیز چاه‌های صنایع وابسته به کشاورزی است.

رضا پور تصریح کرد: با مشارکت بهره‌برداران برای نصب کنتور هوشمند بر روی چاه‌های آب کشاورزی از آثار مخرب بهره‌برداری بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی جلوگیری می‌شود.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان زنجان افزود: یکی از راهکارهای تقویت سفره آب‌های زیرزمینی تغذیه مصنوعی است و این طرح از سال ۹۱ در سطح استان آغاز شده و هر سال انجام می‌شود.

رضاپورافزود: افت سطح آب‌های زیرزمینی استان زنجان به صورت سالانه ۷۷ سانتی‌متر است و دشت ابهر بحرانی‌ترین دشت استان است که میزان افت سالانه این دشت یک متر و ۴۰ سانتی‌متر است.

برای شرکت در کنفرانس سازمان جهانی هواشناسی؛ وزیر نیرو راهی سوییس شد/دیدارهای دوجانبه در حوزه آب

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر در تاریخ هیجدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: به نقل از وزارت نیرو، رضا اردکانیان، وزیر نیرو برای شرکت در کنفرانس سازمان جهانی هواشناسی (WMO) عازم شهر ژنو در سوییس شد. به گزارش خبرگزاری مهر رضا اردکانیان با اشاره به اینکه عنوان اصلی کنفرانس استفاده بهینه از داده‌های هیدرولوژیکی و آبشناسی در بهبود شرایط زندگی است، افزود: سازمان جهانی هواشناسی به عنوان یک سازمان بین‌دولتی بنا دارد با مشارکت فعال‌تر کشورهای خاورمیانه از جمله جمهوری اسلامی ایران، خدمات مناسب‌تری را برای برنامه‌ریزی‌های ضروری در حوزه آب و تغییر اقلیم انجام دهد.

وزیر نیرو با بیان اینکه به دعوت رسمی از سوی دبیر کل سازمان جهانی هواشناسی عازم این سفر است، از برنامه دیدار دوجانبه خود با دبیر کل این سازمان خبر داد.

مذاکره با مسئولان آژانس‌های سازمان ملل مستقر در ژنو در حوزه آب، گفتگو با مسئولان کشورهای که دارای حوزه آبریز مشترک با جمهوری اسلامی هستند و همچنین دیدار با مسئولان بخش آب کشور سوییس، از دیگر برنامه‌های سفر وزیر نیرو به ژنو خواهد بود.

معاون آب منطقه‌ای کرمان: آخرین وضعیت سدهای استان کرمان/بارندگی ۶۹ درصد کاهش یافته است

<https://www.mehrnews.com/news/4291094>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ کرمان در تاریخ هیجدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای استان کرمان ضمن تشریح آخرین وضعیت حجم آب موجود در سدهای کرمان گفت: امسال میزان بارندگی در این استان ۶۹ درصد کاهش یافته است.

به گزارش خبرنگار مهر، علی عرب پور پیش از ظهر سه شنبه در جلسه شورای مدیریت بحران استان کرمان اظهار داشت: کرمان به عنوان پهناورترین استان کشور متوسط بارندگی سالانه آن ۱۲۹ میلیمتر است و جزء استان‌های خشک و نیمه خشک کشور محسوب می‌شود و متوسط بارندگی کشور ۲۴۲ میلیمتر است. وی بیان داشت: شرایط اقلیمی استان کرمان باعث شده ۹۷ درصد از آب شرب این استان از آب‌های زیرزمینی و تنها سه درصد آب شرب استان از آب غیر سطحی تأمین می‌شود.

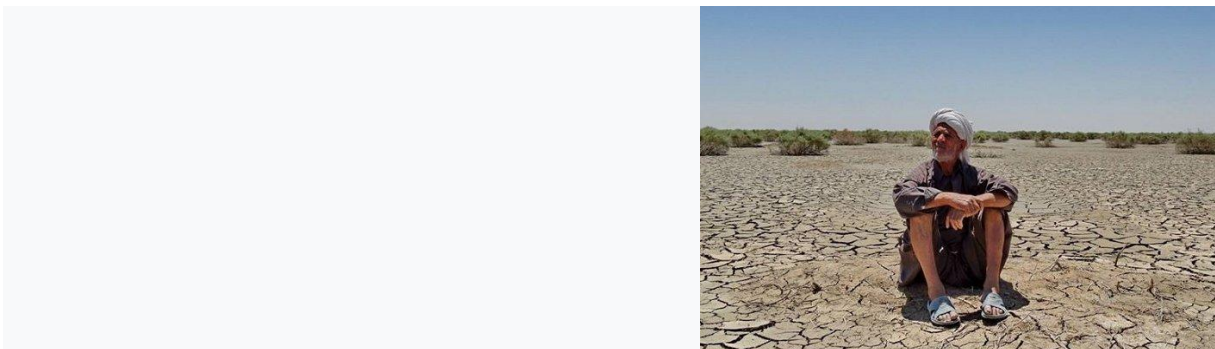
عربپور عنوان کرد: در سال آبی گذشته که یک سال استثناء بود یعنی از مهرماه ۹۵ تا مهرماه ۹۶، ۱۷۳ میلیمتر بارندگی در سطح استان کرمان داشتیم و این میزان از مهر ۹۶ تاکنون ۴۹,۵ میلیمتر بوده است که نسبت به بلند مدت ۲۹,۹ درصد کاهش و نسبت به سال قبل تر منفی ۷۰ درصد کاهش بارندگی داشته ایم.

معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه ای استان کرمان گفت: بیشترین کاهش بارندگی در کشور در سال آبی امسال مربوط به استان سیستان و بلوچستان و بعد از آن استان کرمان است و کرمان مقام دوم را با منفی ۶۹ درصد کاهش بارندگی به خود اختصاص داده است. وی با اشاره به اینکه در استان کرمان چهار سد در حال بهره برداری داریم که مجموع حجم آب این سدها ۵۸۲ میلیون مترمکعب است، افزود: ورودی سدجیرفت از ابتدای سال آبی تاکنون ۶۱ میلیون متر مکعب است و این در حالیست که سال گذشته میزان ورودی آب به این سد ۸۲۱ میلیون متر مکعب بوده است.

عرب پور عنوان کرد: از مجموع چهار سد از ابتدایی سال آبی جاری ۱۱۱ میلیون مترمکعب ورودی آب به این سدها بوده که سال آبی قبل یک میلیارد و ۲۸۲ میلیون مترمکعب ورودی آب این چهار سد بوده است. وی ابراز داشت: در روند اجرای طرح همپاران آب یک هزار و ۵۳۹ حلقه چاه غیرمجاز در سراسر استان کرمان مسدود شدند، ۶۳ میلیون متر مکعب حجم صرفه جویی، سه هزار و ۸۲۸ کنتور روی چاه های کشاورزی نصب شده است.

معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه ای استان کرمان بیان داشت: خاموشی موتور پمپ های چاه های آب کشاورزی طرح خوبی بود که از سال ۹۳ با تصویب شورای حفاظت آب استان و شهرستان ها در حال اجرا است. عرب پور عنوان کرد: موتورپمپ های کشاورزی از سال ۹۳ تاکنون در فصل زمستان به دلیل نیاز آبی کمتر به مدت ۳۰ الی ۴۰ روز در اکثر استان خاموش می شوند.

بادداشت؛ همدلی سیستانی ها تنها رهیافت برون رفت از بحران
<https://www.mehrnews.com/news/4291058>

به نوشته خیرگزاری دولتی مهر/ زاهدان جواد قنبری - خبرنگار و فعال اجتماعی - فرهنگی ، در تاریخ هیجدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است : دو دهه خشکسالی در سیستان باعث بروز مشکلات فراوانی در این منطقه شده است که بررسی ها نشان می دهد، تنها راه برون رفت از این چالش همدلی و اتحاد مردم است. سرزمین سیستان در طول تاریخ ایران همواره از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده است و قهرمانان و نام آوران این دیار برای سربلندی آن از هیچ تلاشی فروگذار نکرده اند و نام سیستان در بخش قابل توجه ای از تاریخ ایران کهن به نیکی می درخشد.

این سرزمین که به سرزمین اسطوره ها هم شناخته می شود عالمان و قهرمانان زیادی را به خود دیده است که همواره با تلاش و از خودگذشتگی برای اعتلای آن کوشیده اند به نحوی که حتی در شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی نیز اهمیت سیستان تا بدان جاست که نابودی آن برابر با نابودی رستم و تمام افتخارات آن است و در گفتگوهای رستم با اسفندیار یکی از دغدغه های رستم آن است که پس از مرگش دیگر سیستان حامی ندارد و نگران تاراج آن است.

اما این روزها این سرزمین اساطیری به دلیل قهر طبیعت و همچنین برخی بی تدبیری ها در شرایط نامناسبی به سر می برد به گونه ای که مردمان صبور آن دیگر هیچ انگیزه ای حتی برای ادامه حیات ندارند.

در دو دهه گذشته به دلیل خشکسالی و همچنین کاهش سال به سال ورودی حق آبه رودخانه هیرمند مردمان این دیار تنها محل درآمدشان که کشاورزی و دامداری بوده است را نیز از دست داده اند و این در حالی است که به نظر می رسد هیچ اراده ای طی این مدت برای برطرف کردن مشکلات مردم از سوی نخبگان، اندیشمندان و صاحبان اندیشه و ثروت وجود نداشته است.

البته در این میان بی تدبیری ها و بی توجهی هایی هم از سوی مرکز نشینان به این منطقه وجود داشته که صد البته باز هم مقصر اصلی در عدم پیگیری خود نخبگان منطقه بوده اند، زیرا بنابر آیه ۱۳ سوره رعد (إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ)، (خداوند سرنوشت هیچ قومی را تغییر نمی دهد مگر آنکه آنان آنچه را در خودشان است تغییر دهند)، در مجموع نکته ای که اینجانب در این نوشتار قصد تاکید بر آن را دارم این است که قطعا برای حل هر مشکلی با وجود همه محدودیت ها راه حلی وجود دارد اما نکته مهم در این میان خواست همگانی برای حل آن است یعنی باید یک اراده جمعی با کمک نخبگان در مردم آن منطقه ایجاد شود تا اولویت اولشان اعتلا و پیشرفت منطقه شان باشد نه مسائل جانبی همچون تسویه حساب های شخصی، قوم گرایی و یا دیگر مسائل جنبی کوچک و بدون اهمیت.

قطعا امروز بنابر رهنمودهای رهبر معظم انقلاب با تکیه بر توان بومی و داخلی و همچنین استفاده از علم روز می توان هر مشکلی را بر طرف کرد به شرط اینکه همه بزرگان و زعمای قوم به دور از تنگ نظری از همه ظرفیت ها و پتانسیل های منطقه استفاده کنند، زیرا منطقه سیستان بنابر گواه تاریخ همواره پر از استعداد های جوان و توانمند بوده و هست که باید به آنها بها داده شود.

البته بنده به شخصه افراد بسیاری را می شناسم که به صورت جزیره ای راه حل های مختلفی را ارائه داده اند و برای برون رفت از مشکلات تلاش هایی هم انجام داده اند اما همانطور که گفته شد همه این ها باید در کنار هم تبدیل به یک توان مضاعف شده و در واقع با تشکیل یک تعاونی به وسعت منطقه سیستان برای برون رفت از مشکلات تلاش کرد.

تابستان سخت پیش روی کرمان / بروز شدیدترین خشکسالی در نیم قرن اخیر

<https://www.mehrnews.com/news/4290941>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ کرمان در تاریخ هیجدهم اردیبهشت 97 آمده است : خشکسالی در کرمان وارد مرحله جدیدی شده چالش کمبود آب به حدی است که تامین آب شرب در مراکز جمعیتی با اما و اگر مواجه شده این در حالیست که بخش عمده آب استان در بخش کشاورزی هدر می رود.

خبرگزاری مهر - گروه استانها: استان کرمان طی ۲۰ سال گذشته با خشکسالی جدی مواجه بوده است و به همین دلیل بسیاری از آبخوان های زیر زمینی استان خشکیده اند، قنات ها خشک و چاه ها کم آب شده اند بطوریکه کف شکنی و عمق تر شدن چاه ها هم برای رهایی از بی آبی دیگر نتیجه نمی دهد، بسیاری از رودخانه های خشک شده اند و بزرگترین حوزه آبی استان یعنی جازموریان در سال جاری نه تنها آبیگری نشده است بلکه به شکل بیابانی بی آب و علف در آمده است که حتی برای چرای دام هم ظرفیت لازم را ندارد.

کرمان در حال خشک شدن است

گفته می شود خشکسالی در کرمان در ۵۰ سال گذشته بی سابقه بوده است، اما در همین شرایط کرمان یک چهارم باغ های مثمر کشاورزی کشور را در خود جای داده و شغل اصلی مردم نیز کشاورزی است که به نظر می رسد هیچ گونه تناسبی با اوضاع و احوال بزرگترین استان کشور ندارد. در واقع آب کرمان در بخش کشاورزی مکیده شده است و نشانه این امر وجود ۱۱ هزار چاه غیر مجاز و برداشت بی رویه آب است.

با ادامه روند فعلی و تغییر اقلیمی قابل توجهی که در استان روی داده است سیاست های اقتصادی استان نیز باید دچار تغییر شود. اختصاص ۹۰ درصد از منابع آبی استان کرمان به بخش کشاورزی در شرایط کنونی نه تنها غیر معقول به نظر می رسد بلکه می تواند آینده استان را دچار مشکل جدی کند.

هر چند بارندگی در کرمان بسیار کمتر از حد متوسط در کشور است اما سهم بالایی از بار تولید محصولات کشاورزی کشور بر دوش مردم کرمان است. از سوی دیگر آبی که در این استان از طلا هم ارزشمند تر است بعضاً صرف تولید محصولاتی می شود که هیچ توجیه اقتصادی ندارند.

طی سال های اخیر با مطرح شدن طرح همیار آب در استان کرمان مصوباتی در راستای اصلاح الگوی کشت و جلوگیری از تولید محصولات آب بر و جلوگیری از آبیاری سنتی ابلاغ شده است اما به نظر می رسد کشاورزی در استان کرمان با وجود همه اقدامات انجام شده هنوز با روش های علمی و برنامه ریزی و روش های مدون علمی فاصله طولانی دارد. با نگاه به تولید محصولات کشاورزی در جنوب کرمان طی دو ماه اخیر به سادگی می توان به این مهم پی برد که برنامه مشخصی برای اصلاح الگوی کشت وجود ندارد، آب گران بها در جنوب کرمان صرف تولید گوجه فرنگی، پیاز و هندوانه می شود اما به دلیل افت قیمت و فروش نرفتن محصول در نهایت بخش قابل توجهی از این محصولات خراب و یا خوراک دام می شوند.

آبیاری سنتی در اکثر مزارع و باغ های کرمان، عدم استفاده از روش ها مدرن کشاورزی و عدم اعتقاد کشاورزان به روش های نوین، منابع آبی استان را در معرض خطر جدی قرار داده است، بطوریکه از ۹۰ درصد آب استحصالی استان کرمان که به کشاورزی اختصاص می یابد در حال حاضر ۷۵ درصد هدر می رود.

روستاها با موج مهاجرت مواجه شده اند

اگر این آمار را در کنار وضعیت بسیار وخیم خشکسالی در سال جاری بگذاریم و به کاهش ۶۵ درصدی بارندگی در استان اشاره کنیم به سادگی می توانیم دریابیم که چرا استاندارد کرمان در نشست اقتصادی مقاومتی استان گفته است که «وضعیت کشاورزی استان کرمان در موقعیت خطرناکی است و شاهد تخلیه روستاها و خشکسالی بی سابقه ایم هستیم. در بخش کشاورزی عدم اراده آهین و واقعی برای اجرای سیاست های آب و خاک وجود دارد.»

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب روستایی استان کرمان نیز [در گفتگو با مهر](#) در خصوص آخرین وضعیت منابع آبی استان کرمان اظهارداشت: در سال جاری به صورت فوری نیاز به تامین اعتبار برای ایجاد منابع آبی جدید داریم، زیرا بخش عمده ای از منابع آبی در دسترس یا دچار کم آبی شدید هستند و یا به کلی خشک شده اند.

علی رشیدی نژاد افزود: کاهش شدید بارندگی در استان کرمان طی سال آبی جاری گریبان روستا نشینان را گرفته است و باید برای حل این مشکل چاره اندیشی کرد و با تخصیص اعتبار فوری زمینه کف شکنی چاهها، جابجایی و یا لایروبی قنوات را فراهم کرد.

منابع آب سطحی تا خرداد ماه می خشکند

وی تصریح کرد: در مجموع ۶۲۵ حلق چاه، آب مورد نیاز روستاهای کشور را تامین می کند که از این تعداد ۲۰۱ حلقه با کاهش بسیار شدید آب مواجه هستند و به همین دلیل بعید می دانم بتوانیم آب روستاهای تحت پوشش این ۲۰۱ چاه را بعد از خرداد ماه و با گرم شدن هوا تامین کنیم.

وی با اشاره به جمعیت یک میلیون ۲۵۰ هزار نفری روستاییان در کرمان بیان کرد: کرمان از جمله استان هایی در کشور است که از جمعیت روستایی زیادی در مقایسه با جمعیت شهری برخوردار است.

کمبود ۷۴ هزار مترمکعبی آب در تامین آب روستاهای کرمان

رشیدی نژاد گفت: ما در حال حاضر و قبل از گرم شدن هوا با کمبود ۷۴ هزار مترمکعبی آب مواجه هستیم و بدون شک سال جاری در نیم قرن اخیر خشک ترین سالی است که در حال تجربه هستیم.

وی بیان کرد: باید عملاً در تمام ارگان ها و سازمان هایی که در بخش های مختلف وجود دارند یک هم افزایی جدی برای گذر از این بحران ایجاد شود. وی بیان کرد: منابع آب سطحی استان نیز در وضعیت بسیار نا مطلوبی قرار دارند و با گرم تر شدن هوا بخش زیادی از این منابع که در حال حاضر نیز با تنش مواجه هستند خشکید.

معاون آب منطقه ای استان کرمان نیز [در گفتگو با مهر](#) اظهارداشت: طبق بررسی های صورت گرفته میزان بارندگی در استان کرمان نسبت به سال گذشته از کاهش بسیار جدی برخوردار است و ۶۹ درصد کاهش بارندگی روی داده است.

علی عرب پور بیان کرد: مردم برای گذر از وضعیت فعلی باید در بخش های مختلف همکاری لازم را داشته باشند و صرفه جویی و مصرف بهینه در بخشهای شرب، کشاورزی و صنعت از ضروریات است.

وی تصریح کرد: با بررسی نمودار های بارندگی در استان های مختلف می توان دریافت که استان کرمان وضعیتی متفاوت دارد و در حالیکه کاهش بارندگی به طور متوسط در کشور ۳۵ درصد است این رقم در کرمان بسیار چشمگیر تر است و به ۶۹ درصد می رسد.

۴۹ میلیمتر باران در کرمان طی یک سال

عرب پور افزود: متوسط بارندگی سالانه در استان کرمان ۱۲۹ میلیمتر است که همین رقم هم در سال جاری تأمین نشده است، ضمن اینکه میزان بارش ها در مناطق مختلف استان نیز متفاوت بوده و در برخی از مناطق بارندگی بسیار کمتر بوده است. وی مجموع بارندگی در استان کرمان در سال جاری جاری را ۴۹٫۵ میلیمتر عنوان کرد و بیان داشت: باید برای گذر از چالش های کم آبی سال جاری در بخش های مختلف برنامه ریزی ویژه صورت گیرد و از هدر رفت آب به صورت جدی پرهیز شود. وی به سدهای استان کرمان نیز اشاره کرد و گفت: در چهار سد فعال در استان کرمان، فقط ۱۱۱ میلیون مترمکعب آب وارد شده است که همین رقم در سال قبل یک میلیارد و ۲۸۲ میلیون مترمکعب بوده است این آمار این معنی را می دهد که ما منابع آبی بسیار کمتری نسبت به سال گذشته در دسترس داریم.

هر چند صرفه جویی آب در بخش شرب بسیار مهم است اما مسئولان باید برای حل ریشه ای مشکل آب در کرمان در کنار جایگزینی منابع آب جدید فکری اساسی برای ادامه فعالیت کشاورزی در استان انجام دهند و از هدر رفت شدید آب در این بخش جلوگیری کنند.

معاون آبفای کرمان هشدار داد: بحران شدید آبی در انتظار ۹ شهر استان کرمان

<https://www.mehrnews.com/news/4291155>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ کرمان در تاریخ هیجدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: معاون بهره برداری امور آب و فاضلاب استان کرمان گفت: در صورت بی توجهی به مدیریت مصرف آب در تابستان امسال ۹ شهر استان کرمان دچار بحران شدید آبی خواهند شد.

به گزارش خبرنگار مهر، مجتبی ابراهیم نژاد پیش از ظهر امروز در جلسه شورای مدیریت بحران استان کرمان اظهار داشت: نیاز آبی کرمان چهار هزار و ۵۰۱ لیتر است، اما در حال حاضر سه هزار و ۳۹۷ لیتر می توانیم تأمین کنیم یعنی یک هزار و ۱۰۰ لیتر کمبود آبی در استان کرمان داریم. وی تصریح کرد: در تابستان امسال ۹ شهر استان کرمان دچار بحران شدید آبی خواهند شد و سعی داریم با مدیریت مصرف و تأمین های اضطراری این مشکل را حل کنیم.

ابراهیم نژاد ادامه داد: گنج شهر استان کرمان دچار تنش آبی شدید با کمبود ۳۷۳ لیتر بر ثانیه می شوند. وی بیان کرد: در مجموع نیاز آبی استان کرمان هشت هزار و ۱۴۰ لیتر و بیشترین کمبود مربوط به شهر کرمان است. اکنون ظرفیت تولید آب در شهر کرمان هزار و ۹۹۳ لیتر است که در پیک مصرف به دو هزار و ۷۲۱ لیتر آب نیاز داریم یعنی ۷۲۸ لیتر کمبود آب در پیک مصرف داریم. وی گفت: برای اینکه بتوانیم بحران آب را در تابستان امسال در شهر کرمان پشت سر بگذاریم باید همه طرح هایی که آب منطقه ای به آن اشاره کرده سریع تر عملیاتی شود. دو خط انتقال آب از سال ۹۵ برای شهر کرمان دنبال می شود که ضرورت دارد، سریع تر احداث شوند.

ابراهیم نژاد افزود: هشت حلقه چاه در حال حفر و تجهیز داریم امیدواریم بتوانیم با اضافه کردن آن به شهر کرمان کمبود آب را تا حدودی جبران کنیم.

معاون بهره برداری امور آب و فاضلاب شهری کرمان ابراز داشت: باید در شهر کرمان آب مدیریت شود و نیاز به همکاری کامل مردم در مصرف بهینه آب داریم، نشت یابی و تنظیم فشار آب در شهر کرمان در دستور کار قرار داده ایم تا در حد امکان فشار یکسانی را در شبکه ایجاد کنیم. وی گفت: نیاز است که دستگاه های فرهنگی کمک کنند تا بحران آبی تابستان امسال را کنترل کنیم، مصارف بی رویه ای بعضاً صورت می گیرد که هیچ توجهی به آن نمی شود.

ابراهیم نژاد افزود: مشکل دیگر ما در شهر کرمان فضای سبز شهری است؛ هدف ما این نیست که فضایی سبز از بین برود بلکه باید تعامل بین شهرداری و امور آب و فاضلاب صورت گیرد که تا حد امکان بین فضاهای که قابلیت جداسازی آب شرب را دارد این کار را انجام دهیم. وی تا کید کرد: علاوه بر شهر کرمان شهرستان های زرنند و کهنوج با بحران شدید آبی مواجه هستند.

نماینده مردم مبارکه در گفت‌وگو با ایلنا؛

کشاورز را به‌مثابه کارگر می‌شناسیم / مقصران بحران آب و کشاورزی در اصفهان معرفی و مجازات شوند

به گزارش خبرگزاری دولتی ایلنا در تاریخ هیجدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: زهرا سعیدی مبارکه (نماینده مردم مبارکه و عضو کمیسیون اقتصادی مجلس) در گفتگو با خبرنگار ایلنا، با بیان این نکته که امسال ۱۲ هزار نفر از کشاورزان مبارکه بی‌بهره از آب هستند، تاکید کرد: معضل آب یک مشکل برای کل استان اصفهان است. در واقع، یک‌سری سوءمدیریت‌ها در گذشته صورت گرفته که به‌سادگی نباید از آنها گذشت. مقصرین این امر هم باید معرفی و مجازات شوند.

وی گفت: حقایق چیز دیگری است که کشاورزان مبلغ آن را پرداخت کرده‌اند. شبیه آنکه شما ملکی را خریداری کرده‌اید و سند آن را هم دارید. حال دولت می‌آید و آن را از شما می‌گیرد و وعده بازگشت آن به شما را در آینده می‌دهد، اما در حقیقت، این اتفاق هیچ‌گاه رخ نمی‌دهد. مشکلی که اکنون پیش آمده، این است که دولت‌های وقت، حقایق را سه‌برابر ظرفیت زاینده‌رود واگذار کرده‌اند و این امر موجب خیانت به استان اصفهان شده است. در واقع، این واگذاری‌ها قرار بوده بعد از احداث تونل سوم کوه‌رنگ انجام شود اما این وعده هنوز محقق نشده است. مساله کشاورزان حقایق‌دار اصفهان با دولت همین است. این مساله چنان وضعیت بفرنج و پیچیده‌ای را رقم زده که نمی‌توان فهمید آیا این‌ها ناشی از اصفهان‌سنجی بوده یا عمداً صورت گرفته یا خیر؟

نماینده مردم مبارکه در خصوص تدبیر راهکار برای وضع موجود، اظهار داشت: اکنون باید برای خسارت به کشاورزان فکری کرد، همان‌طور که دولت برای بازنشستگان صنعت فولاد تمهیدات خاص در بودجه می‌اندیشد، باید برای کسانی که حقایق کشاورزی آنها به‌خاطر سوءمدیریت زائل شده، فکری کند. برای این قضیه باید برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت داشت. در برنامه‌ریزی بلندمدت، می‌توان به راه‌هایی همچون تصفیه و آبرسانی از طریق خلیج فارس و همچنین مدیریت بهینه برداشت‌های آب در بالادست، اندیشید. در کوتاه‌مدت نیز با قراردادن کنتور، مدیریت بهتری را در حوزه آب می‌توان اعمال کرد. اقدامات دیگری که می‌توان انجام داد مانند تشکیل کمیته ویژه در وزارت نیرو برای رسیدگی به این مساله است. بعلاوه کمیته‌ی احیای زاینده‌رود را از حالت شعارگونه باید بیرون آورده، و به آن جلوه اجرایی و عملی داد.

وی تاکید کرد: آنچه مهم است در نظر گرفتن، منافع کشاورزان در برنامه‌ریزی‌هاست چراکه آنها باید بتوانند کسب روزی کنند و این حق طبیعی آنهاست. کسی نمی‌تواند این حق را از کشاورز حقایق‌داری که حقایق‌اش در محوریت برنامه‌ریزی‌هایش قرار داشته، بگیرد.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در ارزیابی عملکرد دکتر مهرعلیزاده، استاندار فعلی اصفهان، گفت: وی در زمینه مدیریت وضع موجود و ایجاد آرامش، تاکنون کوتاهی‌ای نکرده است. اراده وی، اراده کمک است. دیگر مدیران و مسئولان استان هم باید با وی همکاری کنند چراکه وی عالی‌ترین مقام دولت در استان است و عدم همکاری با وی، به‌نوعی توهین به خودشان است.

نماینده مردم مبارکه در پایان، اظهار داشت: ما کشاورز را همیشه به‌مثابه یک کارگر دیده‌ایم. در خیانت و ظلمی که از سوی دولت‌های مختلف به کشاورزان اصفهان رفته، هیچ شکی نیست. اما اکنون در دولت روحانی وعده‌ای مبنی بر احیای زاینده‌رود داده شده که بر همین اساس، از شخص رئیس‌جمهور انتظار می‌رود در این حوزه ورود کرده و این مساله را دستور کار روزانه خود قرار دهد چراکه زاینده‌رود متعلق به مردم و کشور است و از نگاه ملی باید به این قضیه نگاه کرد. وی باید با این اقدام، استاندار خود را نیز مورد حمایت قرار دهد.

مدیرکل امنیتی انتظامی استانداری کرمان: عشایر کرمان متأثر از خشکسالی/مسئولان توجه ویژه داشته باشند

<https://www.mehrnews.com/news/4291268>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ کرمان در تاریخ هیجدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: مدیرکل امنیتی، انتظامی استانداری کرمان گفت: در بحث خشکسالی و کم‌آبی، عشایر بیشترین آسیب را می‌بینند که باید از هم‌اکنون در این زمینه پیشگیری لازم به عمل آید.

به گزارش خبرنگار مهر، خلیل همایی پیش از ظهر سه شنبه در جلسه ستاد بحران استان کرمان اظهار داشت: سر ریز بخشی از مشکلات در حوزه اجتماعی و اقتصادی وارد حوزه امنیتی می‌شود که ما می‌توانیم از آنها با تعامل و هماهنگی بین دستگاه‌ها پیشگیری کنیم. وی افزود: سند توسعه نظم و امنیت در استان کرمان تدوین شده است در این سند دو راهبرد وجود دارد یکی تکیه بر پیش‌بینی و پیشگیری و دیگری مسئول‌سازی و همراه‌سازی است.

همایی تصریح کرد: طی شش ماه گذشته ۱۶ جلسه شورای تأمین با ۲۷ مصوبه در مورد دو موضوع مهم آب و آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان در استان کرمان برگزار شده است. وی بیان کرد: در بحث خشکسالی و کم‌آبی، عشایر بیشترین آسیب را می‌بینند که باید از هم‌اکنون در این زمینه پیشگیری کرد و آخرین مصوبه ای که در

زمینه خشکسالی در کمیسیون امنیتی و شورای تامین استان داشتیم به این نتیجه رسیدیم که سر ریز مسائل مربوط به عشایر به حوزه امنیتی و انتظامی منتقل می شود و می تواند باعث افزایش سطح جرائم شود.

مدیرکل امنیتی، انتظامی استانداری کرمان گفت: انتقال این مشکل به مسئولان کشوری آنچنان که ابعاد خشکسالی و این خطر ایجاب می کرده، صورت نگرفته است و به نوعی تمام دستگاه ها که می توانند در بحث بودجه و سایر موارد به حوزه عشایر کمک کنند باید وارد این قضیه شوند.

همایی افزود: به نظر می رسد گاهی وقت ها در بحث پرداخت خسارت ها علاوه بر کمبود اعتبار بروکراسی اداری مشکل ساز می شود و منجر به نارضایتی مردم می شود و تبعات این مسائل به حوزه امنیتی بر می گردد.

وی بیان داشت: در تمام شهرستان های استان کرمان شوراهای تامین این آمادگی را دارند که در موضوعات مختلف از جمله چاه های غیر مجاز، خشکسالی عشایر، بیماریهای دامی و ... که درگیر عشایر می شود کمک کنند.

قائم مقام سازمان امور عشایر ایران: ۷۰ درصد عشایر کرمان به دلیل خشکسالی در معرض خطر جدی قرار دارند

<https://www.mehrnews.com/news/4291020>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ کرمان در تاریخ هیجدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: قائم مقام سازمان امور عشایر ایران گفت: ۷۰ درصد جمعیت عشایری استان کرمان به دلیل خشکسالی و کمبود مراتع در معرض خطر جدی قرار دارند.

به گزارش خبرنگار مهر، شاهپور علایی مقدم صبح سه شنبه در شورای مدیریت بحران استان کرمان اظهار داشت: کرمان دومین استان های عشایری کشور از لحاظ جمعیت محسوب می شود. وی افزود: به دلیل تنوع اقلیم و پراکنشی که عشایر در استان کرمان دارند سیاست گذاری به این صورت بود که دو اداره کل مجزا در شمال و جنوب استان داشته باشیم.

علایی مقدم عنوان کرد: جامعه عشایری در بخش خشکسالی به شدت آسیب پذیر است و عشایری مستقما با اقلیم سر و کار دارد. وی بیان کرد: اگر در استان کرمان نگاه ویژه ای به بخش عشایری و مشکلات آن نشود ۷۰ درصد عشایر استان شغل خود را از دست می دهند و معضلات اجتماعی، حاشیه نشینی و ... بیشتر خواهد شد.

قائم مقام سازمان امور عشایر ایران تصریح کرد: جمعیت کل عشایری کشور ۲۳۰ هزار خانوار با یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر جمعیت و میزان با سواد ۶۳ درصد است.

علایی مقدم بیان کرد: دو اتحادیه کشوری عشایر و ۲۱ اتحادیه استانی، ۲۰۴ شرکت تعاونی و ۳۰۰ صندوق خرد زنان عشایر در کشور مشغول به فعالیت هستند. وی با اشاره به اینکه عشایر نماد اقتصاد مقاومتی هستند، افزود: ۱۹۰ هزار تن از ۸۶۰ هزار تن تولید گوشت قرمز در کشور توسط عشایر تولید می شود یعنی ۲۵ درصد از گوشت قرمز مورد نیاز کشور توسط این قشر تولید می شود.

علایی مقدم و با اشاره به تولید ۲۵ درصد از صنایع دستی، ۴۰ درصد از فرش صادراتی توسط عشایر افزود: از ۸۴ میلیون هکتار مراتعی که پروانه بهره برداری از سازمان جنگلها و مراتع گرفته اند ۳۴ میلیون هکتار در اختیار عشایر قرار دارد و عشایر در ۱۵ سامانه کشور پراکنده هستند و مدیریت کردن این سامانه مشکل است.

قائم مقام سازمان امور عشایر بیان کرد: متوسط درآمد ماهانه عشایر یک میلیون و ۱۰۰ هزار تومان است و باید تا پایان برنامه ششم توسعه این عدد دو برابر شود. وی تصریح کرد: ۷۰ درصد دام و ۷۰ درصد جمعیت عشایری استان کرمان به دلیل خشکسالی و کمبود مراتع در معرض خطر جدی قرار دارند.

علیای مقدم تصریح کرد: برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت برای مقابله با شرایط حاد پیش بینی کرده ایم و اگر مراقبت و پیشگیری نکنیم علاوه بر تبعات اجتماعی کاهش ۷۳ هزار تن گوشت قرمز، کاهش تولید محصولات زراعی و باغی، کاهش درآمد عشایر و ... را در پی خواهیم داشت.

علیای مقدم تاکید کرد: تنها سازمان امور عشایر نمی تواند همه مشکلات را حل کند بلکه باید تمام دستگاه ها از جمله فرمانداران، آب و فاضلاب روستایی به آن کمک کنند تا مشکلات عشایر با توجه به خشکسالیهای اخیر کمتر شود. وی افزود: یک هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان در هیئت وزیران برای کاهش اثرات و تبعات خشکسالی کشور مصوب شده است و درخواست داریم سازمان برنامه بودجه استان کرمان سهم خود را از این بودجه به صورت جدی پیگیری کند.

بحران آب؛ زنگ خطری که شنیده نمی شود

<https://www.isna.ir/news/97021608554>

به گزارش خبرنگار سیاسی ایسنا، آربین افخمی در تاریخ هیجدهم اردیبهشت ۹۷ آمده است: این تنها بحران جدی به حساب می آید که هنوز کسی آن را جدی نگرفته است. بحران آب در ایران و حتی جهان جدی است. بحرانی که شاید به مهاجرت میلیونی بشر و حتی جنگ های داخلی و بین المللی منجر شود اما زنگ خطر آن همچنان بی صدا است.

آخرین واکنش را به بحران آب سخنگوی دولت نشان داده است. محمدباقر نوبخت در نشست خبری خود با خبرنگاران با اشاره به مصوبه هیئت دولت درباره تصویب برنامه پیشنهادی "گروه ملی آب" برای مقابله با تنش آبی، اظهار کرد: این برنامه از سوی کارگروه ملی آب تهیه شده و حاوی برنامه ای برای مقابله با تنش آبی است که شورای آب و نهایتاً هیئت دولت آن را تصویب کرد و ۱۶۰۰ میلیارد تومان برای این طرح پرداخت خواهد شد که ۷۰۰ میلیارد آن از منابع وزارت نیرو و ۹۰۰ میلیارد تومان نیز توسط سازمان برنامه و بودجه پرداخت خواهد شد.

مصوبه هیئت دولت

سخنگوی دولت همچنین گفت: امیدواریم با برنامه جدید مقابله با تنش آبی، همگام با مشارکت مردم و با قبول این واقعیت که در تنگنای آبی قرار داریم، با مدیریت صحیح مصرف از این تنگنای آبی عبور کنیم. نزولات جوی در بهار توانسته بخشی از این کمبود آب را تامین کند، اما کماکان با کمبود منابع مواجه هستیم.

این اظهارات به دنبال مصوبه اخیر هیئت دولت صورت گرفت. هیئت وزیران روز یکشنبه (۸ اردیبهشت) به بررسی گزارش وزارت نیرو در خصوص وضعیت مدیریت تأمین آب شرب در کشور و به بحث و بررسی پیرامون گزارش وزارت نیرو در خصوص "مدیریت تأمین آب شرب، تبیین وضعیت و ارائه راهکارها" پرداخت.

در این گزارش، میانگین بارش در دوره های مختلف و تغییرات ماهانه بارندگی کشور از سال ۹۶ تاکنون مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین بررسی منابع تأمین آب شرب در کشور نشان می دهد که ۵۳٫۸ درصد آب شرب شهری از منابع زیرزمینی و ۴۸ درصد آن از منابع سطحی تأمین می شود. در روستاها ۸۷٫۱ درصد منابع زیرزمینی و تنها ۱۲٫۹ درصد از منابع سطحی، آب شرب مورد نیاز را تأمین می کنند.

ارائه راهکارها و اقدامات کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت برای مدیریت تنش آبی در کشور از دیگر بخش های گزارش وزارت نیرو بود. اقدامات کوتاه مدت شامل اقدامات اضطراری، جداسازی فضای سبز، اصلاح تعرفه و جریمه، تجهیزات کاهنده و ساماندهی مصارف اماکن عمومی، اقدامات میان مدت شامل تکمیل طرح های نیمه تمام و برنامه های ایمنی آب و اقدامات بلندمدت شامل کاهش هدررفت آب، واقعی کردن قیمت آب، اصلاح الگوی مصرف و تأمین آب جدید در شرایط خاص هستند.

گزارش نکان دهنده

گزارش‌ها نشان می‌دهد که میزان بارش‌ها در سال آبی جاری نسبت به سال گذشته ۵۱ درصد کاهش داشته و این میزان نسبت به متوسط ۴۹ سال اخیر ۴۸٫۹ درصد با کاهش مواجه بوده است. میانگین ورودی آب به سدها ۲۶ تا ۳۶ درصد، میزان نیاز آبی در سال ۱۴۰۰ حدود ۱۲۲ میلیارد مترمکعب، میزان هدررفت آب در سطح کشور ۲۰ تا ۲۵ درصد (۲۴ میلیارد مترمکعب) و حداکثر ظرفیت آبی تجدیدشونده با در نظر گرفتن آب‌های مرزی ۹۲ میلیارد مترمکعب است.

دی ماه سال گذشته هم روزنامه نیویورک‌تایمز در گزارشی تکان‌دهنده مدعی شد که ۱۲ استان از ۳۱ استان ایران تا ۵۰ سال آینده تمام سفره‌های زیرزمینی آبشان را از دست می‌دهند و با خشک شدن کامل تقریباً نیمی از استان‌های ایران جمعیت زیادی مجبور به مهاجرت هستند. آماري که عیسی کلانتری رییس سازمان حفاظت از محیط زیست هم تقریباً آن را تایید کرده و گفته است: کمبود آب در صورتی که مدیریت نشود، موجب خواهد شد که ۵۰ میلیون نفر از جمعیت ایران ناگزیر به ترک این کشور شوند. اگر وضع فعلی مصرف آب در بخش کشاورزی ادامه داشته باشد در کمتر از ۲۵ سال دیگر شرق و جنوب کشور کاملاً خالی از سکنه خواهد شد.

کلانتری همچنین عنوان کرده است: مصرف اصلی آب ما در بخش کشاورزی است، اما هنوز مسئولان نظام قائل به این نیستند که در این کشور به خصوص از جنوب البرز و شرق زاگرس تا مرزهای شرقی و جنوبی بحران آب داریم. سرانه باقیمانده آب این نواحی کمتر از ۸۰۰ متر مکعب است یعنی ما درون بحرانییم نه در مرز بحران.

این صحبت‌های کلانتری عده‌ای را بر آن داشت تا بحث تعطیلی کشاورزی و واردات را مطرح کنند. بحثی که از نظر استراتژیک غیرقابل توجیه است. درست است که ۹۲ درصد مصرف آب ایران در زمینه کشاورزی است (۶ درصد صنایع و ۲ درصد خانگی) اما کم شدن آب مصرفی در کشاورزی می‌تواند از راه‌های اصولی و نه تعطیلی کشاورزی صورت گیرد. کشوری مثل ایران که هر روز از سوی قدرتهای بین‌المللی تهدید می‌شود نمی‌تواند کاشت محصولات استراتژیکی مثل گندم، جو و ذرت را تعطیل کند اما در عوض کاشت محصولاتی که آب فراوانی مصرف می‌کنند مثل هندوانه، گوجه، خیار و سیب هیچ توجیهی ندارد. درآورد اینجاست که چنین محصولاتی که به عنوان آب مجازی به حساب می‌آیند صادر می‌شوند و کشورهای مثل امارات با واردات و کاشت هندوانه ایرانی در اعماق زمین، سفره‌های آب زیرزمینی خود را تقویت می‌کنند!

به عنوان مثال در سال ۹۳ چیزی در حدود ۸۳۳ هزار تن هندوانه از ایران صادر شده است. هر کیلوگرم هندوانه ۴۰۰ لیتر آب مجازی در خود دارد. این مفهوم به این معناست که در سال ۹۳ معادل ۳۳۳ میلیارد و ۲۰۰ میلیون لیتر آب مجازی از کشوری که در این سطح با بحران بی‌آبی دست‌وپنجه نرم می‌کند، صادر شده است؛ یعنی تنها در سال ۹۳ فقط به واسطه صادرات هندوانه هفت برابر ظرفیت سد کرخه آب از کشور کم‌آب ایران صادر شده است!

نیویورک‌تایمز در بخش دیگری از گزارش خود آورده بود که کمبود آب می‌تواند موجب اعتراضات خیابانی شود و حتی این عامل می‌تواند مورد سوءاستفاده گروه‌های تروریستی قرار گیرد. کمبود آب همچنین می‌تواند موجب مهاجرت‌های گسترده از مناطق حاشیه‌ای به شهرهای پرجمعیت شود.

درگیری بر سر آب

اتفاقی که در ایران در حال شکل گرفتن است و درگیری گسترده مردم اصفهان بر سر انتقال آب به یزد با نیروهای انتظامی و مهاجرت گسترده از روستاها به کلان‌شهرها شاهد این مدعاست. موضوعی که مهرداد کرمی دادستان یاسوج به آن اشاره کرد و گفت: مسائل مرتبط با کم‌آبی و خشکسالی باعث شده موضوع آب به موضوعی امنیتی و حساس تبدیل شود.

در این زمینه نماینده مردم یزد در مجلس شورای اسلامی با اشاره به بروز برخی تنش‌ها بین سه استان یزد، اصفهان و چهارمحال و بختیاری در خصوص مشکل آب، گفت که قرار است شورای تامین سه استان تمهیداتی برای جلوگیری از ادامه تنش و تخریب‌ها ببیند.

ابوالفضل موسوی‌بوویکی در تشریح دلایل بروز برخی نارضایتی‌ها در زمینه کم‌آبی و خشکسالی، اظهار کرد: آب آشامیدنی استان یزد از مسیر زاینده‌رود می‌آید و دو منشأ تامین آب، یکی خود زاینده‌رود است که با خشکسالی‌های اخیر خیلی آبی ندارد و دیگری از تونل‌های یک، دو و سه کوه‌رنگ و چشمه لنگان است یعنی سرشاخه‌های دیگری که به سمت کارون سرازیر می‌شود و همه منشأ آن از چهارمحال و بختیاری است پس

سه استان یزد، اصفهان و چهارمحال و بختیاری درگیر این موضوع شدند. چهارمحال منشا نزولات جوی، اصفهان محل عبور و یزد محل مصرف است.

این نماینده مجلس ادامه داد: با توجه به موضوع کم‌آبی و اینکه به آب آشامیدنی اولویت داده می‌شود، بنابراین گفتند که به کشاورزی نمی‌توانیم سهمیه آب بدهیم لذا کشت پاییزه کشاورزان شرق اصفهان بدون آب ماند و کشاورزان بیکار شدند. کشاورزان گفتند حداقل معیشت ما را برقرار کنید و این به مطالبه آنها تبدیل شد. همچنین احتمال دارد با توجه به خشکسالی همین اتفاق برای کشاورزان غرب اصفهان هم بیفتد. راه‌حل این مشکل اما یکی نزولات جوی و دیگری اینکه انتقال آب بین حوزه‌ای از کوه‌رنگ انجام شود. در همین راستا قرار است تونل کوه‌رنگ سه اضافه شود و حرف و حدیثی است که آبی که قرار است به یزد بیاید، باید از این تونل منتقل شود که این بحث در شورای عالی آب مطرح است.

این عضو کمیسیون عمران مجلس با بیان اینکه دولت موظف است آب آشامیدنی مردم را در حد متعارف تامین کند، خاطرنشان کرد: الان پیشنهاد می‌شود برای تامین آب با توجه به خشکسالی، همان‌طور که برای کشاورزان شرق اصفهان آب قطع شده، برای کشاورزان بالادست سد زاینده‌رود یا سرشاخه‌های چهارمحال نیز برداشت آب محدود شود. در همین راستا شاهد تظاهرات مردم چهارمحال بودیم، آنها می‌گویند باید کشاورزیمان را تعطیل کنیم.

موسوی با بیان اینکه کمبود آب در حال تبدیل شدن به یک بحران است، گفت: در یک ماه اخیر دو سه بار کشاورزان شرق اصفهان لوله‌های آب را شکسته‌اند یا به تیرهای برق آسیب زده‌اند که این امر باعث می‌شود پمپاژ و انتقال آب متوقف شود. این موضوع به شورای امنیت کشور کشیده شد و استانداران هر سه استان هم حضور داشتند، نهایتاً تصمیم بر این شد که شورای تامین سه استان در جلسه‌ای به این موارد رسیدگی کنند تا از ادامه تنش و تخریب‌ها جلوگیری شود. نکته دیگر این است که لوله‌های انتقال آب جزء اموال دولت است و خسارت زدن به آن جرم محسوب می‌شود اما نمی‌توان به مردم ناراحت و عصبانی گفت که مجرم هستید چرا که این امر تنش‌ها را بیشتر می‌کند بنابراین تاکید بر این است که مردم به روش‌های اقناعی راضی شوند که در این وضع بهترین شرایط همین است، البته مردم هم خواسته‌هایی دارند که باید به آن توجه شود. اگر امرار معاش مردم متوقف شود باید به آنها شغل جایگزین بدهیم و نباید بگذاریم موضوع به مشاجره کشیده شود.

موسوی در پایان با بیان اینکه جنگ آینده، جنگ اتمی نیست بلکه جنگ اقلیم و هواشناسی است، گفت: ما الان قسمت کوچکی از مشکل را می‌بینیم و بخش سخت‌تری را در سال ۹۸ خواهیم دید و اگر تمهیداتی نیندیشیم در سال ۹۹ مشکلات ما بسیار بیشتر خواهد شد لذا باید به دنبال منابع پایدار آبی باشیم.

نکته درستی که موسوی به آن اشاره می‌کند همین است که بحران آب و تغییرات اقلیمی ممکن است در آینده حتی باعث بروز جنگ شود پس بهتر است راهکاری برای آن اندیشیده شود.

درباره مشکلات زاینده‌رود و سد آن مسعود میرمحمدصادقی مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای اصفهان با اعلام شرایط تاریخی سد زاینده‌رود، گفت: نیروگاه سد زاینده‌رود به علت کاهش شدید تراز آب از دی ماه سال گذشته امکان تولید را از دست داده است. با توجه به شرایط موجود بعید به نظر می‌رسد تا شروع زمستان سال جاری بتوان نیروگاه سد زاینده‌رود را وارد مدار کرد و این موضوع یک رکورد تاریخی در تعطیلی نیروگاه سد زاینده‌رود است.

در همین رابطه مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان در جلسه کمیسیون فرهنگی و اجتماعی با موضوع بررسی راهکارهای کاهش حداکثری آب در بخش‌های مختلف، گفت: اگر مصرف آب به همین صورت ادامه پیدا کند تا پایان تیرماه ۱۳۹۷ آب سد زاینده‌رود خشک خواهد شد و دیگر راهی برای تامین آب مصرفی اصفهان نخواهیم داشت.

هاشم امینی همچنین اظهار کرد: مشکل آب بسیار حادتر از آن چیزی است که بیان می‌شود. سد زاینده‌رود آب شرب شش میلیون نفر در استان اصفهان، یزد و کاشان و همچنین آب کشاورزی چهارمحال و بختیاری و اصفهان و آب مورد نیاز صنعت اصفهان و درصد کمی از یزد را تامین می‌کند.

درخواست از رییس‌جمهور

از طرفی در ۲۶ فروردین سیدابوالفضل موسوی رییس مجمع نمایندگان استان یزد از نامه مجمع نمایندگان استان یزد به رییس‌جمهور و ملاقات با وزیر نیرو پیرامون مشکلات آب در یزد خبر داد و با اشاره به نامه مجمع نمایندگان استان یزد به رییس‌جمهوری گفت: از آنجا که مساله آب یزد و اصفهان و برخی شهرهای دیگر به هم پیوسته است و از وظایف دولت تامین آب شرب مردم است لذا طی نامه‌ای از رییس‌جمهور خواستیم تا نسبت به مشکلات آب شرب یزد توجه بیشتری را معطوف دارند.

در همان روز نمایندگان استان اصفهان هم در نامه‌ای خواستار برگزاری جلسه اضطراری با رییس‌جمهور برای بررسی مشکل آب شرب و بی‌آبی در این استان شدند.

در نامه نمایندگان استان اصفهان خطاب به حسن روحانی آمده بود: «با توجه به اتمام آب شرب پنج میلیون نفر جمعیت استان اصفهان در مردادماه سال جاری و همچنین استمرار خشکی زاینده‌رود و عدم وجود آب برای

کشاورزان استان، خواهشمند است دستور فرمایید فوراً زمانی جهت تشکیل جلسه اضطراری با حضور نمایندگان استان تعیین و اعلام شود.»

درخواست تشکیل جلسه فوری توسط رییس‌جمهور از سوی سایر نمایندگان مجلس هم مطرح شده است. از جمله حسینعلی حاجی‌دلیگانی که در صحبت‌هایی اظهار کرد: انتظار داریم رییس‌جمهور جلسه ویژه مدیریت بحران آب را هر چه سریع‌تر تشکیل دهد و در آن جلسه تصمیم‌آنی برای حل مشکل آب بگیرد. تنها راهکار فوری برای حل مشکل آب این است که از برداشت آب غیرشرب در طول مسیر رودخانه زاینده‌رود در هر استانی که باشد جلوگیری شود در غیر این صورت یک فاجعه ملی رخ می‌دهد. هم‌اکنون طبق برآوردها ۲۵۰ میلیون مترمکعب آب غیرشرب از زاینده‌رود برداشت می‌شود که اگر از برداشت همین مقدار آب ممانعت شود مشکل کم‌آبی امسال موقتاً رفع می‌شود.

حاجی‌دلیگانی همچنین تصریح کرد: نباید به امید بارش‌ها بنشینیم، چرا که تنها با تدبیر و اجرای راهکارهای اصولی می‌توان بر مشکل کم‌آبی غلبه کرد. تا مردادماه بیشتر آب نداریم. هم‌اکنون ۱۰۰ میلیون مترمکعب آب پشت سد زاینده‌رود ذخیره است و طبق پیش‌بینی‌ها ۲۰۰ میلیون متر مکعب آب حاصل بارش‌ها خواهد بود، بنابراین میزان ذخیره آب شرب ۳۰۰ میلیون متر مکعب است که حداقل تا آذرماه ۴۰۰ میلیون متر مکعب آب نیاز داریم که بر این اساس تا مردادماه هیچ آبی نخواهیم داشت.

درباره بحران آب در اصفهان سایر نمایندگان این استان هم اعتراض دارند. مثل حسن کامران که در تذکر شفاهی خود در مجلس یادآور شد: یک دهه است که حق حقایق‌داران خورده می‌شود و وقتی تجمع می‌کنند چشم‌شان کور می‌شود. باید با افرادی که سوءمدیریت دارند برخورد جدی شود. وقتی تجمع می‌کنند چشم‌شان را کور می‌کنند. در تجمع اخیر نیز یک چشم کور شده است در حالی که باید کسی که سوءمدیریت دارد تنبیه شود. باید پرسید که شورای عالی آب مصوبه دارد و زمانی که آب نیست چرا تخصیص جدید داده می‌شود و توسعه کشت انجام می‌گیرد.

این عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی و نماینده اصفهان در مجلس در ادامه گفت: مصوبه شورای امنیت کشور می‌گوید باید برخورد صورت گیرد اما چرا با این افراد که سوءمدیریت دارند برخورد نمی‌شود. آیا درست است که یک فرد محترم را که حقش را می‌خواهد کتک بزنیم و از طرفی فقط نگاه کنیم و وعده دهیم؟ نباید با آب شوخی کرد. بارها گفته‌ام باید از هر جا که آب وجود دارد چه در صنعت و چه در شغل کم شود و به کسی که حقش است داده شود و حتماً مشکل حل خواهد شد. ما آخر خرداد آب شرب با این وضعیت نخواهیم داشت. این افراد کسانی هستند در زمانی که در اصفهان اغتشاشات شد ایستادند و برخورد کردند. انتظار داریم هر چه سریع‌تر به موضوع حقایق‌کشاورزان رسیدگی شود.

ماموریت جهانگیری

شوخی نگرفتن موضوع آب مساله‌ای است که گویا چندان جدی گرفته نمی‌شود؛ چه از طرف مسئولان و چه از طرف مردم. آنچه تاکنون دیده شده تنها حرف‌های زیبایی بوده که نتیجه عملی آن دیده نشده است. با این وجود به نظر می‌رسد از سوی دولت این اسحاق جهانگیری است که مدیریت حل این بحران را به عهده گرفته است. معاون اول رییس‌جمهوری در سیزدهمین جلسه شورای عالی آب با اشاره به "محدودیت منابع آب در کشور" و با تاکید بر اینکه "موضوع کمبود آب یکی از مسائل پراهمیت کشور است"، بیان کرد: موضوع کمبود آب یکی از مسائل پراهمیت کشور است که نمی‌توان به سادگی از کنار آن عبور کرد. برخی استان‌های کشور با بحران و محدودیت‌های بیشتری در بخش آب روبرو هستند که باید ضمن در نظر گرفتن مسائل اجتماعی، برنامه‌ریزی لازم را برای رفع این مشکلات انجام داد.

در این جلسه که به ریاست معاون اول رییس‌جمهور تشکیل شد، وزیر نیرو گزارشی از مصوبات پیشین شورای عالی آب و اقدامات انجام شده برای تحقق و اجرای این مصوبات ارائه کرد. وی با اشاره به جلسات شورای هماهنگی مدیریت حوضه آبریز زاینده‌رود، به ارائه گزارشی در خصوص تصمیمات اتخاذ شده در این جلسات پرداخت. در این نشست وزیر جهاد کشاورزی، رییس سازمان حفاظت محیط زیست و استانداران چهارمحال و بختیاری، اصفهان، لرستان، کرمان، خوزستان و یزد نیز حضور داشتند.

همچنین در سوم اردیبهشت جلسه شورای عالی آب به ریاست جهانگیری و با حضور وزرای نیرو، جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت و رییس سازمان حفاظت محیط زیست برگزار شد.

اسحاق جهانگیری در این جلسه با اشاره به گزارش‌های ارائه شده از وضعیت منابع آب کشور گفت: در شرایطی قرار گرفته‌ایم که خشکسالی تقریباً تمام استان‌های کشور را در بر گرفته و حل مشکل محدودیت منابع آب شرب باید بعنوان یکی از مهم‌ترین اولویت‌ها در دستور کار باشد. امروز کمبود آب مسئله نخست کشور است به همین دلیل با توجه به اینکه به فصل گرما نزدیک می‌شویم باید تامین آب شرب برای مردم را بعنوان یک اولویت جدی دنبال کنیم.

وی از وزیر نیرو خواست گزارشی تفصیلی از وضعیت منابع آب شرب به تفکیک استان‌ها و شهرهای مختلف کشور به‌ویژه مناطقی که در وضعیت بحرانی هستند تدوین کنند و این گزارش را در اولین جلسه هیئت دولت ارائه دهند تا همه اعضای هیات وزیران در جریان جزئیات مسائل قرار گیرند و دولت بتواند برای حل این مسئله و عبور از فصل گرما چاره‌اندیشی کند.

جهانگیری از سازمان برنامه و بودجه هم خواست راهکارهای تامین منابع مالی برای وزارت نیرو جهت اجرای برنامه‌ها و طرح‌های آبرسانی را تدوین کند و راهکارهای مناسب برای اصلاح تبصره ۱۴ قانون بودجه و دسترسی وزارت نیرو به منابع مورد نیاز خود تدوین نماید. البته در صورتی که منابع این شرکت‌ها کافی نباشد دولت نیز آنچه در توان دارد از محل بودجه کمک خواهد کرد.

در ابتدای این جلسه رییس سازمان هواشناسی گزارشی از تحلیل بارش‌ها و دمای هوای کشور و پیش بینی آن برای سه ماه آینده ارائه کرد و به تشریح آخرین وضعیت خشکسالی و کم بارشی در کشور پرداخت. در این نشست همچنین مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور گزارشی از وضعیت منابع آب شرب در استان‌ها و شهرهای دارای بحران ارائه کرد و به تشریح برنامه‌ها و اقدامات در دست اجرای وزارت نیرو برای حل مشکلات تامین آب شرب در این شهرها پرداخت. نماینده وزارت نیرو هم در این نشست ضمن ارائه گزارشی از وضعیت کلی منابع آب کشور، به توضیح درباره وضعیت سدهای مهم در حوضه‌های آبریز خزر و ارومیه، خلیج فارس و دریای عمان و فلات مرکزی قره قوم و مرزی شرق و شهرهای پایین دست این سدها پرداخت.

در پایان این جلسه مقرر شد وزارت نیرو گزارشی تفصیلی از وضعیت آب شرب به تفکیک استان‌های کشور و به ویژه شهرهای پرجمعیت و دارای مشکل کم‌آبی شدید تدوین کند و در اولین جلسه هیئت وزیران به همراه برنامه این وزارتخانه جهت تامین آب شرب این مناطق در فصل گرما و عبور از بحران خشکسالی سال جاری ارائه دهد.

وزیر نیرو از دیگر کسانی است که به صورت مستقیم با این موضوع سر و کار دارد و ۲۹ فروردین مثل همیشه پس از جلسه هیئت دولت نسبت به کم‌آبی تابستان پیش‌رو هشدار داد و از مسئولین خواست تا برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام دهند.

رضا اردکانیان در این زمینه اظهار کرد: کاهش ذخایر سدها روی مصرف شرب اثر می‌گذارد. کاهش ارتفاع سدهایی که نیروگاه برق دارند طبیعتاً ما را با کاهش تولید برق در تابستان روبرو می‌کند. این دو موضوع واقعیت‌هایی است که ما با آن مواجه هستیم. بهتر است که از الان بدانیم تابستان کم‌آبی داریم و صحیح مصرف کردن را از الان آغاز کنیم.

وی ادامه داد: ما خشک‌ترین سال را در نیم قرن اخیر تجربه می‌کنیم. در برخی از مناطق فلات مرکزی مثل زاینده‌رود اصفهان این خشکی بیشتر است. تا به حال چنین خشکی را سد زاینده‌رود از زمان تاسیساتش به یاد ندارد.

وزیر نیرو در ارتباط با مقایسه هدررفت آب در بخش شرب با بخش کشاورزی گفت: بخش شرب ما محدودیت سنگین‌تری نسبت به بخش کشاورزی دارد. الان که نمی‌شود جمعیت تهران را به آن سوی زاگرس که بارش‌ها خوب بوده منتقل کنیم. این جمعیت در تهران قرار دارد، منابع آبش محدود است و تعداد سدهایی که می‌شد احداث شود، احداث شده است و با همین آب موجود باید آب شرب این جمعیت را تامین کنیم. پس صرفه‌جویی در مصرف خانگی ارتباط با بخش کشاورزی ندارد.

وی همچنین یادآور شد: شرایط موجود فقط خاص امسال نیست. به طور کلی ما کشور کم‌آبی هستیم و باید بپذیریم زمانی همین مقدار آب را با جمعیت ۳۰ تا ۳۵ میلیون داشته‌ایم و حالا باید با جمعیت ۸۲ میلیونی زندگی کنیم. پس باید به سمت بهتر مصرف کردن و مدیریت مصرف برویم.

حساسیت لاریجانی

با توجه به تذکرات و اعتراضات پیاپی نمایندگان استان‌ها، رییس مجلس شورای اسلامی هم نسبت به این موضوع حساس شده است. علی لاریجانی روز ۱۸ فروردین و در دیدار با رییس و معاونین سازمان صداوسیما بیان کرد: افکار مختلف در سیاسیون و رسانه‌ها وجود دارد ولی وقتی به گنّه قضیه توجه می‌کنیم متوجه می‌شویم که در چالش‌های مهم کشور این‌ها وفاق دارند. برای مثال در مورد بحران آب، خارج از دسته‌بندی‌ها همه قبول دارند که کمبود آب یک واقعیت است و شرایط بارندگی کشور مطلوب نیست و در بخش کشاورزی و آب شرب مشکلاتی داریم.

وی افزود: باید تقاضا را کنترل کنیم و از این آب موجود بهترین استفاده را بُرد و راه دیگری ندارد. مجلس تصویب کرد آب شیرین کنند، البته باید توجه داشت که آب شیرین کردن، برای کشاورزی نیست، زیرا هزینه بالایی دارد مقداری را ممکن است به صنعت بدهند و برای آب شرب به استان‌های حاشیه‌ای تخصیص یابد ولی مناطق زیادی در کشور هستند که مشکل آب دارند در این زمینه اختلافی بین جریان‌ها وجود ندارد.

لاریجانی همچنین تاکید کرد: باید با مردم گفت‌وگوی صریح و روشن داشت، اگر مردم متوجه شوند مسئله آب در آینده کشور چقدر موثر است اراده‌ها به این سمت معطوف می‌شود. وقتی ابعاد آن روشن نیست کشمکش‌های استانی رخ می‌دهد و دعوای حاشیه‌ای به وجود می‌آید.

روز ۲۲ فروردین هم جلسه غیرعلنی مجلس با حضور وزیر کشاورزی، نیرو، معاون سازمان محیط زیست و کارشناسان مرکز پژوهش‌ها برای بررسی راهکارهای مقابله با کم‌آبی و مسائل حوزه آب تشکیل شد. در این روز هم رییس مجلس شورای اسلامی به جلسه غیرعلنی مجلس برای بررسی مسائل حوزه آب اشاره و اظهار کرد: در ساعت هشت صبح جلسه بسیار مهمی درباره مشکلات آب در کشور داشتیم که حدود دو ساعت و نیم

طول کشید. با توجه به گرم شدن هوا و سیر نزولی بارش باران باید تصمیمات مهمی از نظر استفاده بهینه از آب در بخش‌های کشاورزی و صنعتی گرفته شود.

لاریجانی با اشاره به حضور وزرای نیرو و جهاد کشاورزی در این جلسه گفت: با توجه به گرم شدن هوا و سیر نزولی بارش باران باید تصمیمات مهمی از نظر استفاده بهینه آب در بخش‌های کشاورزی و صنعتی گرفته شود و ساماندهی روشن‌تری داشته باشیم.

وی همچنین خاطرنشان کرد: با توجه به تشکیل کارگروهی در دولت باید کمیته مربوطه در مجلس مستمرا در جریان پیشرفت کارها قرار گیرند تا ان‌شاءالله در آینده این موضوع مشکلی برای کشاورزان و عموم مردم به دنبال نداشته باشد.

تشکیل کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی!

همچنین علیرضا رحیمی نماینده تهران درباره این جلسه تشکیل "کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی" در دولت را به عنوان یکی از اقدامات بیان شده در حوزه ملی عنوان کرد و گفت: طبق اظهارات وزرای نیرو و کشاورزی در این جلسه با تدوین برنامه‌های جدید و همکاری و همراهی مردم از دوره سخت خشکسالی عبور خواهیم کرد.

رحیمی همچنین بیان کرد: در این جلسه وزیر نیرو به همراه همه معاونانش، وزیر کشاورزی، معاون سازمان محیط‌زیست و کارشناس مرکز پژوهش‌ها حضور پیدا کرده و گزارشی درباره پیش‌بینی‌ها و راهکارها برای کنترل وضعیت آب و برق را ارائه دادند.

به گفته وی در این جلسه در خصوص تغییر الگوی کشت، آبیاری تحت فشار و روش‌های بهره‌برداری از چاه‌ها نیز مطالبی بیان شد. مطالب این جلسه به صورت تخصصی مطرح شده است.

رحیمی با اشاره به تشکیل "کارگروه ملی سازگاری با کم‌آبی" در دولت از اسفند ۹۶ خاطرنشان کرد: طبق توضیحات ارائه شده تاکنون این کارگروه سه جلسه را برگزار کرده. کمیته‌های تخصصی تشکیل شدند که مجموعه مدیریت آب کشور در این کارگروه تصمیم‌گیری می‌کند.

وی با بیان اینکه هدف از تشکیل این کارگروه تمرکز بر مدیریت آب و چگونگی توزیع آن در مصارف مختلف است، گفت: وزرای کشور، نیرو، صنعت، کشاورزی و روسای سازمان برنامه و بودجه و محیط زیست عضو این کارگروه هستند که ریاست آن با وزیر نیرو است. عمده کارکردهای این کارگروه نظارت بر پیشرفت برنامه‌های حوزه آب و بررسی وضع تعرفه‌ها برای مصارف مازاد بر الگوی مصرف و تحلیل حجمی آب برای مصارف مختلف است.

نماینده تهران همچنین یادآور شد: در این جلسه از تشکیل این کارگروه به عنوان یکی از اقدامات موثر در حوزه ملی نام برده شد و علاوه بر آن گزارشی از وضعیت موجود آب کشور و راه‌حل‌هایی برای برون‌رفت از شرایط سخت و خشکسالی بیان شد. با تدوین برنامه‌های جدید و همکاری و همراهی مردم از دوره سخت خشکسالی عبور خواهیم کرد.

۲۳ فروردین هم رئیس مجلس شورای اسلامی در سفر به قم و دیدار با آیت‌الله جوادی‌آملی گفت: مسئله آب به عنوان یک بحران مهم در کشور فراگیر شده زیرا نزولات آسمانی کاهش یافته و باید از منابع آب به صورت دقیق استفاده کنیم.

بحران فراگیر و حتی فرا مرزی

به گفته مسئولان، بحران آب تنها مختص اصفهان و یزد و چهارمحال و بختیاری که درگیری‌های آن باعث جلب توجه شده نیست بلکه بسیاری از مناطق کشور از جمله کرمان، سیستان و بلوچستان، خراسان، هرمزگان و ... با آن دست و پنجه نرم می‌کنند. مسئله‌ای که در بعضی موارد ریشه خارجی هم دارد اما در این زمینه هم هنوز اقدام عملی قابل توجهی صورت نگرفته.

در این زمینه دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان کرمان دادخدا سالاری با هشدار به اینکه آب‌های سطحی با بحران جدی روبرو است و وضعیت آب‌های زیر زمینی نیز بسیار نامناسب است، تعداد چاه‌های پر و مسلوب‌المنفعه شده در استان کرمان طی سه سال گذشته را سه هزار و ۵۳۳ اعلام کرد و افزود: طی این مدت ۷۵۵ مورد تقلیل بهره‌برداری از چاه‌های مجاز دارای اضافه برداشت داشته‌ایم و تعداد ۴۲۸ دستگاه و ادوات حفاری غیرمجاز توقیف شده است.

احد آزادی‌خواه نماینده مردم ملایر در مجلس شورای اسلامی هم با اشاره به مشکلات موجود خطاب به وزیر نیرو گفت: اینکه ما دستورالعمل داشته باشیم و از دستگاه قضایی بخواهیم چاه‌های آب را پلمب کند و کشاورز را سرگردان کنیم که راه چاره نیست، کم آبی را باید مدیریت کنیم. دولت برای برطرف کردن این مشکل باید فعال شود. استانداران، فرمانداران و بخشداران باید فعال شوند و کشاورز را توجیه کنند نه اینکه چاه‌ها را پلمب کنیم، کشاورز را سرگردان کنیم و راه چاره برای آنها نبینیم.

احمدعلی کیخا نماینده مردم زابل هم در تذکر ۲۱ فروردین خود در مجلس شورای اسلامی، اظهار کرد: آقای رییس مجلس من نمی‌دانم که با کدام زبان باید صحبت کنیم و تذکر بدهیم تا مسئولین کشور حرف مردم را بشنوند. به قول روستاییان منطقه باید یقه‌مان را چاک بدهیم تا کسی حرف‌مان را گوش بدهد؟ مردم به دلیل بی‌آبی و خشک شدن هیرمند دارند می‌میرند، مردم از بین رفتند. آیا نمی‌خواهید شما کاری کنید؟ آقای وزیر محترم جهاد کشاورزی، مدیر بحران شما می‌گوید تا الان من یک خط گزارش در ارتباط با بحران آب از شهر شما دریافت نکرده‌ام. مگر می‌شود از پنج ماه پیش تا به حال یک گزارش درباره این پدیده‌ای که قابل پیش‌بینی بود دریافت نشده باشد و الان مسئولین شما اظهار بی‌اطلاعی می‌کنند؟ آقای وزیر آیا حق مردم نیست که خودتان در این منطقه حضور پیدا کنید؟ آیا حق مردم نیست که مدیران شما بروند تا از دردشان آگاه شوند؟

وی ادامه داد: دامداران عشایر چوب حراج به اموالشان زدند، آب ندارند به دامشان بدهند. وزیر محترم خارجه چرا سفیر افغانستان را احضار نمی‌کنید؟ چرا یادداشت اعتراضی نمی‌دهید؟ چرا سخنرانی نمی‌کنید؟ چرا سخنگوی شما درباره این موضوع به این مهمی صحبتی نمی‌کند؟

این نماینده مجلس در ادامه تذکرات خود خطاب به وزیر کشور نیز گفت: مسئولان استان برای شما گزارش دقیقی فرستادند، چرا مدیر بحران شما می‌گوید من هیچ گزارشی دریافت نکرده‌ام؟ آیا آنها وظیفه ندارند به این موضوعات رسیدگی کنند؟ چرا مدیران اجرایی که وظیفه قانونی‌شان رسیدگی به مسائل مردم است در خواب غفلت هستند و بعد مشکلات را به دوش نمایندگان می‌اندازند؟ آیا نباید استاندار شما گزارش‌ها را به شما ارائه می‌داد؟

درباره همین مشکلات فرا مرزی درباره آب، نماینده مردم زاهدان در مجلس عنوان کرد: به علت سوءتدبیر حقایق سیستان از افغانستان تحقق پیدا نکرده است. امروز تک تک مردم سیستان عزادار مزارع سوخته‌ای هستند که تمام سرمایه آنها بوده است. سیاست لیخند در سیاست خارجی باعث فاجعه‌ای گردیده که منجر به مهاجرت مرزداران و تحویل مرزها به دولت شده است که باید صدها هزار میلیارد برای امنیت مرزها هزینه شود. تا دیر نشده اقدامی صورت گیرد. امروز اتفاقی افتاده که در سال ۴۹ و ۵۰ بر اثر خشکسالی و مهاجرت ده‌ها هزار نفر به شهرها رخ داد و امام فرمودند عید نداریم و باید عزای عمومی اعلام شود.

حسینعلی شهرپاری در ادامه بیان کرد: مزارع سوخته را حتی دامها نمی‌خورند چون شور است. خسارت جدی به کشاورزان وارد شده و به دنبال آن گروه زیادی از مردم تصمیم به مهاجرت گرفته‌اند. حداقل انتظار مردم از دولت این است که خسارت کشاورزان را در اسرع وقت بپردازند تا از مهاجرت بی‌رویه جلوگیری شود.

اوضاع در هرمزگان هم چندان تعریفی ندارد. در همین زمینه مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب شهری هرمزگان گفت: کاهش شدید ذخایر آبی استان ناشی از کمبود نزولات جوی و تداوم بیش از ۱۸ سال خشکسالی موجب بحران کم‌آبی در ۲۶ شهر این استان شده است. از این شمار ۱۱ شهر از جمله بندرعباس مرکز هرمزگان در شرایط به‌طور کامل بحرانی قرار داشته و ۱۵ شهر دیگر در آستانه بحران قرار دارند.

امین قصبی با بیان اینکه سد استقلال میناب تأمین‌کننده ۵۰ درصد از حجم آب موردنیاز بندرعباس است، تصریح کرد: متأسفانه در حال حاضر از حجم ۲۵۰ میلیون مترمکعبی این سد، تنها ۱۰ میلیون مترمکعب باقی‌مانده است.

بر اساس برآوردهای صورت گرفته در تابستان سال ۱۳۹۷ تعداد ۳۳۴ شهر در معرض تنش آبی قرار خواهند داشت که از این تعداد ۱۰۷ شهر در وضعیت قرمز قرار دارند و پیش‌بینی می‌شود که استان‌های اصفهان، کرمان، فارس، خراسان رضوی و سیستان و بلوچستان با بحران شدیدتری مواجه باشند.

وضعیت قرمز

براساس آمارهای وزارت نیرو ۵۰ درصد از جمعیت شهری در وضعیت قرمز، ۱۹ درصد در وضعیت نارنجی و ۳۰ درصد در وضعیت زرد تنش آبی در تابستان سال ۱۳۹۷ قرار دارند که تمرکز جمعیت افرادی که بیشترین تنش آبی را تجربه می‌کنند در فلات مرکزی با جمعیتی معادل ۱۶,۶ میلیون نفر است. از سوی دیگر میزان بارندگی‌ها در فلات مرکزی نسبت به سال گذشته ۵۰ درصد کاهش داشته است؛ به گونه‌ای که در حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان نیز با جمعیت هفت میلیون نفر ۱۱۸ شهر در معرض تنش آبی قرار دارند.

همچنین آمارها نشان می‌دهد که بدترین وضعیت در حوضه فلات مرکزی است و بعد از آن حوضه خلیج فارس و دریای عمان با چالش‌های جدی دست و پنجه نرم می‌کند. علاوه بر این کاهش بارندگی‌ها موجب شده تا شاهد ۱۵۱ میلیارد مترمکعب کاهش روان‌آب در کشور باشیم که طی ۵۰ سال گذشته این ارقام بی‌سابقه بوده است و براساس مطالعات پایه‌ای شرکت آب و فاضلاب باید گفت که در سال جاری بدترین سال را در حوزه منابع آبی تجربه می‌کنیم؛ تا جایی که به گفته شاهین پاکروح معاون راهبری و نظارت بر بهره‌برداری شرکت مهندسی آب و فاضلاب، بدترین سال آبی در ۵۰ سال اخیر سال آبی ۱۳۸۷-۱۳۸۶ بود که میزان بارندگی‌ها ۱۴۶ میلی‌متر ثبت شده، این در شرایطی است که امسال میزان بارندگی‌ها تنها ۱۲۰ میلی‌متر است.

تمامی این مشکلات که تنها بخشی از بحران آب در کشور به حساب می‌آید باعث شده تا دولت و مجلس با کمک وزارت نیرو و جهاد کشاورزی جلساتی را برای عبور از این بحران ترتیب دهند. در همین رابطه سخنگوی هیئت ریسه مجلس با اشاره به جلسه غیرعلنی مجلس از حضور وزرای جهاد کشاورزی و نیرو در این جلسه و توافق بر سر تشکیل کمیته‌ای به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور و با عضویت نمایندگانی از کمیسیون‌های انرژی و کشاورزی و سایر اعضای دولت سخن گفت و اظهار کرد: در این جلسه رییس مرکز پژوهش‌ها گزارشی مفصل از وضعیت آبی طی دو دهه گذشته ارائه کرد. براساس توضیحات جلالی، مرکز پژوهش‌های مجلس در کنار کمیته‌ای که به ریاست اسحاق جهانگیری و دبیری وزیر نیرو تشکیل شده، همکاری خواهد داشت و این کمیته مسئولیت انجام چند کار را برعهده خواهد داشت.

بهر روز نعمتی تهیه آمایش آب، رفع دغدغه کشاورزان، احداث صنایع آب‌بر در مناطق دارای منابع آبی کافی، ساماندهی منابع و مصارف آبی کشور و بهره‌برداری بهینه از این منابع، فرهنگ‌سازی برای مصرف بهینه آب، استفاده از فناوری‌های جدید در این حوزه و توجه به دیپلماسی آب از دستور کارهای این کمیته عنوان کرد.

وی با بیان اینکه در حال حاضر در مناطق پرآب همان مشکلاتی وجود دارد که در مناطق کم‌آب کشور وجود دارد، اظهار کرد: براساس مسئولیتی که بر عهده کمیته مسئول گذاشته شد، سهم بخش شرب کشاورزی و صنعتی از منابع آبی باید در قالب ساماندهی منابع و مصارف آب کشور مشخص شود و ترتیب اولویت بندی آنها نیز باید با اولویت آب شرب، کشاورزی و صنعتی باشد.

وی با تاکید بر اینکه دولت و مجلس باید در خصوص "آب" به تفاهم برسند، خاطرنشان کرد: مجلس به‌جد نمی‌خواهد که کشاورزان برای تامین آب کشاورزی دغدغه داشته باشند. بر همین اساس در جلسه غیرعلنی تاکید شد وزرای جهاد کشاورزی و نیرو، آب مورد نیاز بخش کشاورزی را با اولویت به استفاده از فناوری‌های موجود در این بخش مورد توجه قرار دهند.

وی با اشاره به نظرات روسای کمیسیون‌ها و نمایندگان مجلس، ضعف مدیریتی و چندگانگی در مدیریت را عمده انتقادات نمایندگان مجلس از وزرای نیرو و جهاد کشاورزی اعلام کرد.

به گفته سخنگوی هیئت ریسه مجلس کمیته مشترک مجلس و دولت باید به مسئله دیپلماسی آب نیز توجه کرده و از نظرات مشورتی کمیته آب کمیسیون امنیت ملی در این زمینه استفاده کنند و به صورت ماهانه به مجلس گزارش دهد.

کاهش ردپای آب

وزارت نیرو هر چند دیر اما حالا پروژه‌ای به نام "کاهش ردپای آب" را کلید زده است. پروژه‌ای که رضا اردکانیان، وزیر نیرو در اجلاس جهانی آب از اجرای آن خبر داد. طبق این پروژه باید ۲۱ میلیارد مترمکعب مصرف سرانه آب کاهش یابد. براساس این طرح میزان مصرف آب در حوزه کشاورزی باید از ۹۰ میلیارد مترمکعب به ۵۵ میلیارد و آب شرب از هشت میلیارد به شش میلیارد مترمکعب کاهش یابد. البته شرایط برای واحدهای صنعتی کمی متفاوت است و باید ۹۰ درصد آب مصرفی در آن مورد استفاده مجدد قرار گیرد.

آمارهای وزارت نیرو نشان می‌دهد که پتانسیل منابع تجدیدشونده آبی کشور در بهترین حالت ۱۳۰ میلیارد مترمکعب است که ۹۳ درصد از آن با بازده نگران‌کننده تنها ۳۴ درصدی در بخش کشاورزی مصرف می‌شود. این در حالی است که بازده آبیاری در کشورهای توسعه‌یافته تا ۷۰ درصد بالا می‌رود. متهم اصلی بحران کم‌آبی در ایران ۹۰ میلیارد مترمکعب از سرانه مصرف آب ناخالص و ۷۰ میلیارد مترمکعب از سرانه مصرف آب خالص را به خود اختصاص داده، این در حالی است که می‌توان میزان مصرف در این بخش را به ۵۵ میلیارد مترمکعب کاهش داد. میانگین جهانی بهره‌وری آب در بخش کشاورزی ۱,۱ کیلوگرم محصول به ازای هر مترمکعب آب است. آماري که در ایران عملکرد به مراتب پایین‌تری دارد.

با وجود همه این اظهارات به نظر می‌رسد زنگ خطر این بحران همچنان بی‌صدا است چرا که اگر به درستی شنیده می‌شد به جای این همه کارگروه مختلف که تا به حال خروجی چندانی هم نداشته یک اقدام عملی ملی و حتی بین‌المللی مفید در این زمینه صورت می‌گرفت. از همین الان می‌توان هشدار داد اگر این بحران

جدی گرفته نشود ممکن است فلات ایران را به سرزمینی غیرقابل سکونت تبدیل کرده و منجر به درگیری و مهاجرت میان مردمانی شود که هزاران سال در این سرزمین زندگی کرده‌اند. بهتر است زنگ خطر بحران آب بلندتر از این‌ها به صدا دربیاید و همه از مسئولان گرفته تا تک تک مردم صدای آن را به درستی بشنود.

انتهای پیام

نماینده مردم مبارکه در گفت‌وگو با ایلنا؛ کشاورز را به‌مثابه کارگر می‌شناسیم / مقصران بحران آب و کشاورزی در اصفهان معرفی و مجازات شوند:

زهرا سعیدی مبارکه (نماینده مردم مبارکه و عضو کمیسیون اقتصادی مجلس) در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، به تاریخ هجدهم اردیبهشت آمده است؛ امسال 12 هزار نفر از کشاورزان مبارکه بی‌بهره از آب هستند، تاکید کرد: معضل آب یک مشکل برای کل استان اصفهان است. در واقع، یک سری سوءمدیریت‌ها در گذشته صورت گرفته که به‌سادگی نباید از آنها گذشت. مقصرین این امر هم باید معرفی و مجازات شوند. وی گفت: حقایق چیز است که کشاورزان مبلغ آن را پرداخت کرده‌اند. شبیه آنکه شما ملکی را خریداری کرده‌اید و سند آن را هم دارید. حال دولت می‌آید و آن را از شما می‌گیرد و وعده بازگشت آن به شما را در آینده می‌دهد، اما در حقیقت، این اتفاق هیچ‌گاه رخ نمی‌دهد. مشکلی که اکنون پیش آمده، این است که دولت‌های وقت، حقایق را سه‌برابر ظرفیت زاینده‌رود واگذار کرده‌اند و این امر موجب خیانت به استان اصفهان شده است. در واقع، این واگذاری‌ها قرار بوده بعد از احداث تونل سوم کوه‌رنگ انجام شود اما این وعده هنوز محقق نشده است. مساله کشاورزان حقایق‌دار اصفهان با دولت همین است. این مساله چنان وضعیت بغرنج و پیچیده‌ای را رقم زده که نمی‌توان فهمید آیا این‌ها ناشی از اصفهان‌ستیزی بوده یا عمدا صورت گرفته یا خیر؟... وی تاکید کرد: آنچه مهم است در نظر گرفتن، منافع کشاورزان در برنامه‌ریزی‌هاست چراکه آنها باید بتوانند کسب روزی کنند و این حق طبیعی آنهاست. کسی نمی‌تواند این حق را از کشاورز حقایق‌داری که حقایق‌اش در محوریت برنامه‌ریزی‌هایش قرار داشته، بگیرد.... نماینده مردم مبارکه در پایان، اظهار داشت: ما کشاورز را همیشه به‌مثابه یک کارگر دیده‌ایم. در خیانت و ظلمی که از سوی دولت‌های مختلف به کشاورزان اصفهان رفته، هیچ شک نیست. اما اکنون در دولت روحانی وعده‌ای مبنی بر احیای زاینده‌رود داده شده که بر همین اساس، از شخص رئیس‌جمهور انتظار می‌رود در این حوزه ورود کرده و این مساله را دستور کار روزانه خود قرار دهد چراکه زاینده‌رود متعلق به مردم و کشور است و از نگاه ملی باید به این قضیه نگاه کرد. وی باید با این اقدام، استاندار خود را نیز مورد حمایت قرار دهد

با همکاری یک گروه طبیعت‌دوست؛ اولین آبشخور در منطقه حفاظت شده کرکس نطنز ساخته شد

<https://www.mehrnews.com/news/4291831>

به نوشته خبرنگاری دولتی مهر/ اصفهان در نوزدهم اردیبهشت 97 آمده است: اولین آبشخور در منطقه حفاظت شده کرکس نطنز با همکاری یک گروه طبیعت‌دوست ساخته شد.

به گزارش خبرنگار مهر، با توجه به خشکسالی‌های اخیر، آبشخورهای طبیعی برخی مناطق زیستی استان اصفهان کم آب و یا خشک شده است و بر این اساس در سال‌های اخیر دوست‌داران محیط زیست برای حفظ حیات وحش این مناطق اقدام به ساخت آبشخور، بازسازی و لایروبی چشمه‌ها و منابع آبی در قالب نذرهای محیط زیستی می‌کنند.

بر این اساس نخستین آبشخور حیات وحش آبشخور در منطقه حفاظت شده کرکس نطنز با مشارکت یک گروه طبیعت‌دوست در منطقه حفاظت شده کرکس در محل لاکج ساخته شد.

احیای آبشخورهای تاثیر مطلوبی بر کمیت و کیفیت حیات وحش دارد

همچنین با توجه به اینکه ترمیم و احیای آبشخورهای تأثیر مستقیم و مطلوبی بر وضعیت زیست محیطی و کمیت و کیفیت حیات وحش دارد، قرار است با همکاری فعالان و خیران محیط زیست منطقه حفاظت شده کرکس، چشمه‌ها و آبشخورهایی که وضعیت محوطه خروجی آب آنها مناسب نیست مورد احیاء و بازسازی قرار گیرد.

منطقه حفاظت شده کرکس در غرب شهر نطنز و در شهرستان های نطنز، شاهین شهر و میمه واقع شده است و وجود کوه های بلند نظیر رشته کوه کرکس و قله بلند آن، موجب تغییرات پدیده آب و هوایی در این منطقه شده است.

این منطقه یکی از بهترین مناطق طبیعی فلات مرکزی ایران محسوب می‌شود و ۲۹۰ گونه گیاهی متعلق به ۲۰۶ جنس و ۵۲ خانواده گیاهی در این منطقه وجود دارد، همچنین تعداد ۱۳ گونه پستاندار، ۶۲ گونه پرنده، ۱۲ گونه خزنده و یک گونه دوزیست در منطقه حفاظت شده کرکس شناسایی و ثبت شده و کل، بز و گراز از گونه های شاخص این منطقه هستند.

کمبود آب در روستاهای خراسا جنوبی:

در شهرستان درمیان، خراسان جنوبی، روستاهایی وجود دارد که در شبانه روز تنها ۲۰ دقیقه آب دارند و کودکان روستا به بیماری نادر پوستی دچار شده‌اند.

پروژه انتقال آب عمان به فلات مرکزی به هیچ شرکتی واگذار نشده است انتقال آب عمان به ۱۷ استان

درخواست انتقال آب، ۶ برابر نیاز کریدور شرق اعلام شده است
<http://www.sharghdaily.ir/fa/Main/Detail/187039>

به نوشته روزنامه شرق به قلم لیلیا مرگن در تاریخ نوزدهم اردیبهشت ۹۷ شامده است: تکیه بر تأمین منابع آب از شیوه‌های گران‌تر، جدی‌تر از گذشته شده است. وزارت نیرو طرح کلان انتقال آب دریای عمان به ۱۷ استان واقع در مرکز ایران را در دستور کار دارد؛ اما گویا استاندار خراسان رضوی مایل است پروژه انتقال کریدور شرق زودتر از سایر نواحی ایران به سرانجام برسد. استاندار این استان با قرارگاه خاتم‌الانبیا وارد مذاکره شده تا به‌عنوان سرمایه‌گذار و مجری، خط انتقال آب عمان به استان‌های خشک شرق کشور یعنی سیستان و بلوچستان، خراسان رضوی و جنوبی را اجرایی کند. قرارگاه خاتم نیز بر اساس اعلام وزارت نیرو، مطالعاتی را انجام داده و حجم آب مورد نیاز برای شرق کشور را ۷۵۰ میلیون مترمکعب اعلام کرده است. این در حالی است که ترابی، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی کلان آب و آبفای وزارت نیرو، آب مورد نیاز شرق کشور را کمتر از عدد اعلام‌شده می‌داند. میدانی، معاون سابق امور آب و آبفای وزارت نیرو، نیز نیاز شرق کشور در افق‌های آینده را ۱۲۰ میلیون مترمکعب اعلام کرده است. به این ترتیب، عدد اعلامی قرارگاه خاتم‌الانبیا، بیش از شش برابر نیاز واقعی منطقه است. این حجم غیرواقعی بدون شک هزینه اجرای پروژه را بالا می‌برد و مانور تبلیغاتی برای طرحی که هنوز خام بوده و وضعیت سرمایه‌گذاری و حتی اجرای آن مشخص نشده است، جای سؤال دارد؛ زیرا مسئولان قرارگاه خاتم در حاشیه نمایشگاه نفت، طرح انتقال آب دریای عمان به فلات مرکزی را یکی از آبرپروژه‌های خود معرفی کرده‌اند. طبق قانون، وزارت نیرو متولی اصلی آب کشور است و حدود ۱۷ وزارتخانه و نهاد دیگری که در بحث مدیریت آب سهیم هستند، باید با وزارت نیرو هماهنگ شوند. اگرچه وضعیت آب در بسیاری از نقاط کشور به مرزهای بحرانی نزدیک شده است؛ اما گویا استاندار خراسان رضوی با وزارت نیرو وارد مذاکره شده تا هرچه سریع‌تر پروژه انتقال آب دریای عمان به این استان کلید بخورد. صدیقه ترابی، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی کلان آب و آبفای وزارت نیرو، در گفت‌وگو با «شرق» عنوان می‌کند: این وزارتخانه طرح بزرگ انتقال آب دریای عمان به ۱۷ استان فلات مرکزی ایران را در دستور کار داشت. حدود دو سال پیش مرکز آب خراسان رضوی و استاندار این استان اصرار کردند به دلیل کمبود انجام مطالعات وزارت نیرو، راساً برای انجام مطالعات کریدور شرق وارد عمل شوند.

جست‌وجو برای جذب سرمایه‌گذار بدون طی کردن مسیر قانونی

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی کلان آب و آبفای وزارت نیرو می‌گوید: با توجه به این درخواست، ابلاغیه‌ای به امضای

معاون امور آب وزیر در آن مقطع، برای آنها ارسال شد و از آنها خواسته شد آب منطقه‌ای خراسان رضوی، نیاز آبی منطقه و کمبودهای بخش شرب را با روش‌شناسی که به آنها اعلام شده بود، محاسبه کنند و در قالب مطالعاتی که ما در وزارت نیرو انجام می‌دهیم، در کمیته راهبردی مصوب کنند و بعد از کمیسیون تخصیص آب، مجوز تخصیص دریافت کنند و سپس بقیه اقدامات را انجام دهند. این کار انجام نشد. اطلاعی ندارم این مطالعات در چه سطحی انجام شد؛ اما بدون اینکه این مسیر را طی کنند، دنبال بحث سرمایه‌گذاری و اجرای این پروژه هستند. او تأکید می‌کند: در ابلاغیه ارسالی وزارت نیرو قید شده به دلیل کمبود آب در بخش صنعت، باید این پروژه با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی انجام شود و دولت امکان چنین سرمایه‌گذاری‌ای را ندارد. ترابی ادامه می‌دهد: استاندار خراسان رضوی بعد از اینکه شرکت آب منطقه‌ای مطالعاتی را از طریق شرکت مهندسی مشاور انجام می‌دهد، قرار بود دنبال بخش خصوصی باشند و شرکت پروژه‌ای را تشکیل دهند و از طریق آن سرمایه‌گذاری این پروژه را انجام دهند. ظاهراً مذاکراتی هم انجام شده است و ارتباطی که با قرارگاه خاتم گرفته شده است، در همین چارچوب است. به گفته او، در محاسباتی که قرارگاه خاتم‌الانبیا انجام داده است، قرار است در افق آینده 750 میلیون مترمکعب آب شیرین‌شده دریای عمان به سه استان شرق کشور منتقل شود. هنوز جزئیات اجرای این طرح به‌طور کامل مشخص نیست و در این پروژه، هیچ عملیات اجرایی آغاز نشده است. در حال حاضر دنبال این هستند که یک شرکتی داشته باشند و سرمایه‌گذاری انجام شود. مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی کلان آب و آبفای وزارت نیرو درباره احتمال توقف یا تعدیل در حجم پروژه اضافه می‌کند: هنوز مجوزی برای اجرای پروژه کریدور شرق صادر نکرده‌ایم. بیشترین بحث‌ها در این پروژه در زمینه حجم آب انتقالی است. بزرگ‌ترین مسئله ما این است که این کمبودها چگونه محاسبه شده است؛ زیرا کمبودهای واقعی ما در افق 1425 و 1450 بر اساس مطالعاتی که انجام دادیم، کمتر از این میزان بود؛ بنابراین حجم آب انتقالی باید در رفت و برگشت‌هایی که داریم، تدقیق شود.

نیاز 120 میلیون مترمکعبی شرق کشور

اگرچه قرارگاه خاتم درخواست انتقال برای 750 میلیون مترمکعب آب را مطرح کرده است؛ اما رحیم میدانی، معاون سابق آب و آبفای وزارت نیرو، حجم آب مورد نیاز برای شرق کشور را نزدیک به 40 تا 50 میلیون مترمکعب برای تأمین نیازهای صنعت و حدود 70 تا 80 میلیون مترمکعب -در افق‌های زمانی مختلف- برای تأمین نیازهای شرب اعلام می‌کند.

او در گفت‌وگو با «شرق» به شنیده‌های خود اشاره کرده و عنوان می‌کند: گویا قرارگاه خاتم قرار است پنج هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در پروژه کریدور شرق انجام دهد و از محل فروش آب، پول خود را دریافت کند. البته میدانی به این نکته تأکید دارد که هنوز پروژه انتقال آب دریای عمان به فلات مرکزی به هیچ شرکتی واگذار نشده است. معاون سابق آب و آبفای وزارت نیرو درباره مصارف آب شیرین‌شده دریای عمان در شرق کشور، می‌گوید: آب شیرین‌شده دریا آب پرهزینه‌ای است. وزارت نیرو به دنبال تأمین آب شرب مردم است. قرار ما این بود که اگر صنایع شامل فولاد سنگان خواف و ... که دنبال آب بودند، می‌توانند بیابند و از این پروژه آب مورد نیاز خود را تأمین کنند، وارد عمل شده و در سرمایه‌گذاری برای اجرای پروژه مشارکت کنند. به گفته او، فولاد سنگان حدود 15 تا 16 میلیون مترمکعب آب می‌خواهد و اگر این پروژه اجرایی شود، وزارت نیرو هم می‌تواند در قالب برگزاری مناقصه، آب شرب مورد نیاز مردم منطقه را از سرمایه‌گذارانی که این آب را به کمترین قیمت می‌فروشند، در قالب قانون خرید تضمینی آب خریداری کنند. حال در این میان اگر کسی بگوید آبی که هر مترمکعب آن 10 هزار تومان تمام می‌شود، برای کشاورزی مقرون به‌صرفه است، خودش می‌داند. این مسئله به دولت ربطی ندارد، زیرا پروژه با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی اجرا می‌شود.

اجرای کریدور شرق، نیازی به طی فرایندهای قانونی و واگذاری پروژه ندارد

اگرچه مسئولان وزارت نیرو و واگذاری اجرای پروژه کریدور شرق را تأیید نکرده‌اند و معتقدند پروژه هنوز در ابتدای راه است، اما شنیده‌ها حاکی از آن است که پیمانکار ورق‌های فولادی مورد نیاز برای ایجاد خط انتقال آب به شرق کشور را هم خریداری کرده است. از سوی دیگر فرایند واگذاری قانونی پروژه‌ها نیز فرایندی است که برای پروژه کریدور شرق طی نشده است. اصولاً پروژه‌های عمرانی باید ردیف اجرا دریافت کنند و با مزایده و مناقصه به متقاضیان واگذار شوند، اما میدانی می‌گوید: چون سرمایه‌گذار پروژه بخش خصوصی است، ردیف اجرایی نمی‌خواهد، چون قرار نبود این پروژه با پول دولت ساخته شود. او ادامه می‌دهد: شنیده‌ام که قرارگاه دنبال این رفته است که با صنایع منطقه مذاکره کند و آماده شوند که در قالب یک پروژه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، این طرح را اجرا کنند. قرارگاه در این کار پیش‌قدم شده است. البته معاون سابق آب و آبفای وزارت نیرو تأکید می‌کند: باید مطالعات این پروژه انجام و مراحل ارزیابی زیست‌محیطی طی شود. در واقع این طرح هنوز اول راه است. قرارگاه اظهار تمایل کرده است. استاندار خراسان رضوی هم مایل به اجرای آن است. پروژه کوچک نیست که سرمایه‌گذار کوچکی بیاید. کسانی که آب مورد نیازشان بالاست در قالب یک شرکت پروژه می‌توانند سرمایه مورد نیاز برای اجرای پروژه را تأمین کنند. ما به‌عنوان دولت حق نداریم شرکت پروژه تشکیل دهیم. به اعتقاد او، اجرای پروژه کریدور شرق نیاز به 15 هزار میلیارد تومان اعتبار دارد.

تکه‌پاره کردن یک پروژه بزرگ، هزینه‌ها را افزایش می‌دهد

اصرار استاندار خراسان رضوی برای دستیابی به آب شیرین‌شده دریای عمان سبب شده بخشی از یک پروژه بزرگ به جریان افتد. عباسقلی جهانی، عضو سابق شورای جهانی آب، در گفت‌وگو با «شرق» با تأکید بر اینکه تکه‌پاره کردن یک پروژه بزرگ، هزینه‌های اجرای آن را افزایش می‌دهد، عجله کردن در اجرای چنین پروژه‌هایی را نادرست توصیف می‌کند. به گفته او، باید تعریفی از مدیریت منابع آب داشته باشیم و بدانیم مدیریت منابع آب با چه کسی است. آیا نهاد دیگری می‌تواند وارد بحث مدیریت منابع آب و ایجاد تعادل و توازن در مصرف شود یا اینکه متولی باید مسئولیت را برعهده بگیرد؟ جهانی معتقد است که حتماً متولی آب؛ یعنی وزارت نیرو باید در این قبیل طرح‌ها وارد شود و بر اساس قانون به وظایف ملی خود عمل کند. اگر هر نهادی خودش به این مباحث وارد شود،

خودش پروژه تعریف کند و انتقال آب بدهد و ...، این خیلی منطقی نیست. به گفته این کارشناس آب، باید در اجرای پروژه‌های گران انتقال آب بین‌حوضه‌ای، حتما حجم آب برگشتی از طریق بازچرخانی در بخش شرب و صنعت لحاظ شود تا بخشی از نیازهای آبی منطقه بدون انتقال از مبدأ و در داخل خود حوضه تأمین شود. او تأکید می‌کند: در اجرای پروژه‌های انتقال آب نباید عجله کرد، زیرا از صرف صدها هزار میلیارد تومان پول صحبت می‌کنیم. باید بازگشت سرمایه برای چنین پروژه‌هایی در نظر گرفته شود. این سؤال بزرگی است؛ آیا صاحبان صنایع حاضر هستند از همین امروز آب شیرین‌شده دریای عمان را پیش‌خرید و بابت اجرای این پروژه پول هزینه کنند؟

سرپرست شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی: جلوگیری از اسراف راهکار برون رفت از بحران آب است

<https://www.mehrnews.com/news/4292282>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/مشهد درنوزدهم اردیبهشت 97 آمده است: سرپرست شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی گفت: همکاری شهروندان و جلوگیری از اسراف مهم‌ترین راه برون رفت از بحران آب است. به گزارش خبرنگار مهر، محمد علایی در نشست خبری که ظهر چهارشنبه برای تشریح برنامه های این شرکت در راستای سازگاری با کم آبی و تأمین آب استان برگزار شد اظهار کرد: شهروندان باید به این آگاهی برسند که منابع آبی ما بسیار محدود است و باید در مصرف آب صرفه جویی کنیم تا بتوانیم این بحران را پشت سر بگذاریم. وی افزود: بحث کم آبی و مدیریت منابع آب امروزه در سطح سران سه قوه مطرح شده است و این نشان دهنده اهمیت موضوع است.

علایی گفت: توسعه اقتصادی و جمعیتی استان نیازمند منابع آبی است اما در حال حاضر از ۳۷ دشت استان ۳۴ دشت دارای کسری مخزن آب هستند و سالی نیم متر مخازن آب زیرزمینی ما افت پیدا می کند که این پدیده جبران ناپذیر است. وی خاطرنشان کرد: به ازای هر متر افت سطح آب زیر زمینی ۲ الی ۳ سانتیمتر نشست زمین اتفاق می افتد که این پدیده به صورت شکاف هایی در سطح زمین خودش را نشان می دهد و شوری آب از دیگر پیامدهای این نشست است.

مدیر شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی تصریح کرد: بارندگی سالیانه هر سال کاهش ولی برداشت ما افزایش می یابد در حالی که میانگین آبی که سالیانه حق برداشت از مخازن زیرزمینی را داریم ۴۰ درصد است ولی ۱۱۳ درصد برداشت داریم و منابعی که باید نسل آینده استفاده کند را امروز استفاده می کنیم. وی اضافه کرد: مدیریت خطی آب امروزه باید تبدیل به مدیریت چرخشی آب شود و باید با تاسیس تصفیه خانه فاضلاب های تولیدی را دوباره به چرخه استفاده بازگردانیم.

علایی گفت: تاریخ کشور ما و بویژه استان با خشکسالی آمیخته شده است و باید با جلوگیری از اسراف، مدیریت منابع، تصفیه فاضلاب ها با این خشکسالی ها مقابله کنیم.

مدیر شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی خاطرنشان کرد: سال گذشته نزدیک به صد درصد چاههای آب با موتور برقی به کنتور حجمی مجهز شدند و ۵ هزار ۴۲۵ چاه غیر مجاز نیز بسته شده است. میانگین بارندگی سالیانه ما ۲۲۱ میلی متر است که این میزان تاکنون ۱۰۲ میلی متر است که کاهش ۵۰ درصدی را نشان می دهد. وی افزود: اگر اقتصاد آب ساماندهی نشود و قیمت آب بها واقعی نشود مردم اهتمامی به صرفه جویی ندارند و بخش خصوصی نیز با توجه این قیمت بسیار کم ورودی به این بخش ندارد. علایی در خاتمه افزود: طرح انتقال آب از دریای عمان به صورت جدی در دستور کار وزارت نیرو قرار دارد و در سفر اخیر ریاست جمهوری نیز بر این مهم تأکید شده است.

مدیرعامل آب منطقه ای هرمزگان اعلام کرد: آمار تکان دهنده شدت خشک سالی در هرمزگان/سدها کم آب شده اند

<https://www.mehrnews.com/news/4292673>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ بندر عباس در تاریخ بیستم اردیبهشت 97 آمده است : مدیرعامل آب منطقه‌ای هرمزگان گفت: خشک‌سالی به‌عنوان بی‌سروصدا ترین بلای طبیعی در ۲ دهه اخیر علاوه بر خسارت‌های آشکار باعث وقوع بحران کم‌آبی در هرمزگان شده است.

به گزارش خبرگزاری مهر، به نقل از آب منطقه‌ای هرمزگان، هوشنگ ملایی بیان داشت: خشک‌سالی به‌عنوان بی‌سروصدا ترین بلایای طبیعی در دو دهه اخیر علاوه بر خسارت‌های آشکار به محصولات کشاورزی، فضای سبز و دامپروری باعث وقوع بحران کم‌آبی در استان هرمزگان شده است .

ملایی طی گزارشی در این خصوص اظهارداشت: اقلیم هرمزگان گرم و خشک بوده و پراکنش بارندگی و توزیع زمان و مکان ریزش نزولات آسمانی به گونه‌ای است که بارندگی ناچیز است و شاخص‌های بحران آب در هرمزگان به مراتب نامطلوب‌تر از متوسط شاخص‌های کشوری است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای گفت: بحران خشک‌سالی و کاهش ۸۰ درصدی نزولات جوی و همچنین کاهش ۹۵ درصدی رواناب‌ها نسبت به سال گذشته در استان تنها منجر به کمبود آب از نظر کمی نشده، بلکه بر کیفیت آب نیز تأثیرات نامطلوبی نهاده است.

ملایی در خصوص وضعیت دشت‌ها نیز بیان داشت: عمده دشت‌های استان دارای بیلان منفی هستند و از ۷۴ دشت، تعداد ۵۴ دشت ممنوعه شده‌اند که بیش از ۹۵ درصد برداشت از این دشت‌ها انجام می‌شود و مابقی دشت‌ها نیز از لحاظ پتانسیل آب زیرزمینی ضعیف بوده و از نظر شوری نیز فاقد استفاده هستند. وی افزود: حفر چاه‌های جدید، توسعه منابع آب و افزایش برداشت از چاه‌های بهره‌بردار در دشت‌های دارای بیلان منفی و ممنوعه مجاز نیست.

ملایی با اشاره به افت سطح آب در دشت‌ها طی بیست سال خشک‌سالی افزود : بیشترین افت سطح آب طی دوره اندازه‌گیری در دشت‌های کردی شیرازی، فارغان و سرزه خاروک به ترتیب به میزان ۳۹/۴۸ ، ۳۷/۷۰ و ۲۰ متر بوده است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای هرمزگان با اشاره به وضعیت ذخیره سدهای استان تصریح کرد: ذخیره سد استقلال میناب با ظرفیت کل ۲۴۰ میلیون متر مکعب در حال حاضر میزان حجم مفید ۲ درصد است که حداکثر تا خردادماه وارد حجم مرده می‌شود. مجموعه سدهای شمیل و نیان با ظرفیت کل ۱۰۰ میلیون متر مکعب نیز با حجم مفید ۵ درصد است.

ملایی گفت: در طول دو دهه خشک‌سالی و کاهش میزان بارندگی سدهای استان هرمزگان هم اکنون با چالش بسیار جدی روبه‌رو است .

هوشنگ ملایی در خصوص میزان نیاز آبی استان نیز بیان داشت: تامین آب کل استان از منابع آب سطحی و زیرزمینی در حال حاضر 1.5 میلیارد متر مکعب در مصارف شرب - صنعت و کشاورزی می‌باشد که کاهش ۲۰ درصدی در بخش شرب، صنعت و کاهش ۲۰ درصد سطح زیرکشت در بخش زراعی را در دستور کار داریم. وی در ادامه یکی از چالش‌های سال آبی تامین آب شرب شهرهای و روستاهای هرمزگان عنوان کرد و افزود : بزرگترین دغدغه استان تامین آب شرب شهرهای بندرعباس و بندر خمیر با جمعیت حدود ۷۰۰ هزار نفر است که قبلاً از منابع آب سطحی تامین می‌شد.

مدیرعامل آب منطقه‌ای هرمزگان اظهار داشت : اکنون نگرانی ما ضرورت کف‌شکنی و جابجایی ۴۰۰ حلقه چاه جهت تامین آب شرب روستاها و شهرهای استان است که با هماهنگی صورت گرفته در شورای حفاظت منابع آب، تدابیر لازم جهت این امر اتخاذ شده است.

نماینده مردم جویبار در مجلس خواستار شد: ستاد بحران آب در جویبار تشکیل شود

<https://www.mehrnews.com/news/4293008>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ جویبار در تاریخ بیستم اردیبهشت 97 آمده است: نماینده مردم قائم شهر، سوادکوه، سیمرغ و جویبار در مجلس شورای اسلامی تشکیل نشدن ستاد بحران آب در جویبار را مشکل اساسی بیان کرد و خواهان تشکیل این ستاد شد.

به گزارش خبرنگار مهر، عبدالله رضیان بعدازظهر پنجشنبه در جلسه آب، کشاورزی و راه شهرستان جویبار با اشاره به وجود منابع آبی فراوان در شهرستان افزود: با این وجود به دلیل عدم مدیریت صحیح در مصرف و بهره برداری، همچنان شاهد بحران و کم آبی در این شهرستان هستیم. وی با تأکید بر اینکه باید ستاد مدیریت بحران آب در این شهرستان تشکیل شود، تصریح کرد: پیش بینی می شود مشکل کم آبی در فصل تابستان در این شهرستان بحرانی تر خواهد شد.

نماینده مردم جویبار در مجلس با اعلام اینکه همیشه مردم این شهرستان گلایه کمبود آب دارند، گفت: مشکل کم آبی این شهرستان باید توسط فرمانداران و مسئولان شهرستان هرچه سریعتر مدیریت شود زیرا اکنون هیچ مدیریتی در مصرف آب صورت نمی گیرد و این در حالی است که این مشکل را در حوزه سوادکوه، قائمشهر و سیمرغ نداریم.

رضیان ادامه داد: با حفر چندین چاه نیز مشکل کم آبی جویبار حل نخواهد شد، بلکه با یک کنترل و نظارت صحیح باید مشکل حل شود.

مدیر امور آب و فاضلاب شهر سرپل ذهاب عنوان کرد: لایروبی دریاچه سراب گرم شهرستان سرپل ذهاب/ افزایش کیفیت آب مصرفی شهروندان

به نوشته خبرگزاری دولتی ایلنا در تاریخ بیستم اردیبهشت 97 آمده است: جواد کریمی با تأکید بر اینکه این اقدام بدون هرگونه قطعی آب صورت گرفته است، افزود: ابتدا آب دریاچه به طور کامل تخلیه و سپس جهت خارج کردن رسوبات ته نشین شده، اقدام به شست و شوی تحت فشار دیواره ها و کف دریاچه گردید.

کریمی افزود: متعاقباً پس از گندزایی با مواد گندزدا در غلظت مناسب، کف و دیواره های دریاچه شست و شوی شد.

مدیر امور آبفای شهر سرپل ذهاب یادآور شد: دریاچه سرابگرم، آب شرب شهرهای سرپل ذهاب، قصرشیرین، خسروی و نفت شهر را تأمین می کند و از آب سالم و بهداشتی بهره مند است.

هندوانه کاران «دلگان» سر آسوده بر بالین نمی گذارند:

به گزارش خبرنگار ایلنا، پیام عابدی در بیست و یکم اردیبهشت 97 آمده است: "با یک دست نمی توان دو هندوانه برداشت" اما با یک کامیون قطعاً می توان صدها هندوانه برداشت. صحبت از هندوانه هایی است که اگر به موقع کامیون ها برای حمل شان می رسیدند، خراب نمی شدند و کشاورزان بخش جلگه شهرستان دلگان مجبور نمی شدند، بابت محصولی که سه ماه برای آن خون دل خورده اند، تا این اندازه متضرر شوند. چندین هکتار مزرعه هندوانه در دلگان وجود دارد. منطقه ای که از لحاظ آب و هوایی مناسب کشت هندوانه نیست. برای کشت سیفی جات در دل مناطق گرمسیری غرب سیستان و بلوچستان به آب فراوانی نیاز است. قطعاً کشاورزان باید هزینه بالایی بابت سرازیر کردن آب به زمین هایشان در «زمانه خشکسالی» بپردازند ... اردیبهشت ماه امسال؛ کامیون های حمل بار به تعداد کافی نرسیدند و بیک برداشت محصول با بلانکیفی ناشی از وجود سهمیه سوخت برای خودروهای سنگین مواجه شد. در نتیجه هندوانه ها عملاً روی زمین ماندند و در گرمای بالای ۴۰ درجه پختند و از درون پوک شدند... آماری در دست نیست که دقیقاً چه هزار تن هندوانه تا این لحظه دور ریخته شده اند، اما اگر همین ۲۰۰ هزار تن هم دور ریخته شده باشد، برای همه کسانی که روی این زمین ها کار

می‌کنند، فاجعه معیشتی پیش آمده است و این استدلال اداره کل راهداری سیستان و بلوچستان که «کاشت بی‌رویه هندوانه» در پایان سال ۹۶ مشکل کمبود کامیون را پیش آورده، قابل پذیرش نیست....

سدهای سیستان و بلوچستان در نوبت خشک شدن؛ نعل در اجرای شبکه‌های آب پایین دست سدها کار دست روستاییان داد

<https://www.mehrnews.com/news/4293900>

به نوشته خیرگزاری دولتی مهر/ چابهار در تاریخ بیست و دوم اردیبهشت ۹۷ آمده است: اجرای شبکه‌های پایین دست آبرسانی سدهای جنوب سیستان و بلوچستان آنقدر طولانی شده که آب پشت سدها یکی پس از دیگری خشک می‌شوند و به روستاها نمی‌رسند.

خیرگزاری مهر، گروه استان‌ها - سید امیرحسین عظیمی: سیستان و بلوچستان ۲۰ سال است با یک خشکسالی همه‌جانبه و کم‌سابقه دست‌وپنجه نرم می‌کند که امسال این خشکسالی به اوج خود رسیده و به گفته مسئولان سازمان هواشناسی، خشکسالی ۱۰۰ درصد مساحت این استان را در بر گرفته است.

گروه تحقیقات هواشناسی، اداره کل هواشناسی سیستان و بلوچستان می‌گوید: ۱۰۰ درصد گستره سیستان و بلوچستان از سال گذشته دچار خشکسالی در درجات متوسط، شدید و بسیار شدید شده است.

الله بخش ریگی می‌افزاید: خشکسالی این مدت در ۵۵ درصد از گستره سیستان و بلوچستان شدید، ۳۴ درصد بسیار شدید و ۱۱ درصد متوسط گزارش شده است.

این خشکسالی همه‌جانبه تبعات بسیار سنگینی را برای مردم به ویژه در بلوچستان به وجود آورده است؛ از خسارت‌های میلیاردی به بخش کشاورزی تا خشک شدن چاه و قنات و جیره‌بندی آب مردم در شهرهای جنوب و از همه مهم‌تر خطر شیوع بیماری‌های عفونی در روستاها.

تخریب زمین‌های کشاورزی و ضرر میلیاردی به کشاورزان چابهار

خشکسالی شاید در یکی از مناطقی که بیشتر رخ‌نمایی کرده چابهار باشد، به‌ویژه آنکه بندر چابهار با وجود اهمیت راهبردی، پایین‌ترین شاخصه دسترسی به آب بهداشتی و آشامیدنی را در کشور داراست و شاخص دسترسی به آب که در کشور به‌طور میانگین ۹۰ درصد است، در چابهار حدود ۲۳ درصد است. بیش از ۴۰۰ روستای شهرستان چابهار نیز با جمعیتی بیش از ۱۷۰ هزار نفر فاقد لوله‌کشی آب آشامیدنی هستند و به‌صورت سفایی و تانکری آبرسانی می‌شوند. مدیر جهاد کشاورزی شهرستان چابهار در گفت و گو با **خبرنگار مهر**، می‌گوید: خسارت به بخش کشاورزی چابهار بر اثر خشکسالی ۲۰ ساله بیش از ۲۶۳ میلیارد تومان برآورد شده است.

غلامحسین بامری با بیان این‌که خشکسالی انواع باغات موز، انبه، لیمو، نخيلات و انواع باغات میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری را نابود کرده است، می‌افزاید: خشکسالی خسارات جدی را به باغات موز شهرستان چابهار وارد کرده، به‌طوری که بر اثر خشکسالی بیش از یک هزار و ۳۰۰ هکتار از باغات موز و انبه چابهار از میان رفته؛ علاوه بر آن بر اثر خشکسالی ۲ هزار و ۹۰ هکتار از اراضی باغی کشاورزی و ۶ هزار هکتار زمین‌های زراعی شهرستان چابهار نیز نابود شده است. وی تصریح می‌کند: این خسارت‌های خشکسالی درحالی است که در سال‌های آبی با زیرکشت رفتن ۱۳ هزار هکتار از اراضی کشاورزی، باغی و زراعی بیش از ۲۴ هزار نفر در بخش کشاورزی شهرستان چابهار مشغول به کار می‌شوند.

خلیل‌الله درخشان، دبیر خانه کشاورز شهرستان چابهار نیز پیش‌تر گفته بود: بیش از ۲ هزار نفر در بخش باغات و ۶ هزار نفر در بخش زراعت منطقه باهوکلات چابهار شغل خویش را از دست داده‌اند و با خسارت بیش از ۵۰ میلیارد تومان رو به‌رو شده‌اند.

سد «پیشین» شهرستان سرپاز بی‌فایده برای مردم خشکد

این خشکسالی بی‌سابقه خسارت‌های جبران ناپذیری را هم به شهرستان سرپاز، شهرستانی مرزی با جمعیتی عمدتاً روستانشین و کشاورز زاده وارد کرده است. تاثیر جبران ناپذیر خشکسالی بر سرپاز زمانی روشن‌تر می‌شود که بدانیم پرآب‌ترین رودخانه فصلی سیستان و بلوچستان نیز در این شهرستان واقع است و تنها امید مردم روستانشین سرپاز نیز همین رودخانه است.

فرماندار تازه توزیع شده شهرستان سرپاز می‌گوید: سرپاز جمعیتی قریب به ۲۰۰ هزار نفر و وسعت ۱۱ هزار و ۵۰۰ کیلومتر مربع دارد که ۹۵ درصد مساحت آن کوهستانی و صعب‌العبور است.

حمیدالدین یوسفی چندی پیش در گفت و گو با خبرنگار مهر، گفت: ۸۰ درصد جمعیت سرپاز در دوطرف حاشیه رودخانه بزرگ ۳۱۳ کیلومتری سرپاز زندگی می‌کنند و تقریباً ۱۰۰ درصد نیاز آبی شهرستان سرپاز نیز از همین رودخانه تأمین می‌شود.

تصریح می‌کند: از مجموع ۶۳۵ روستا و آبادی دارای سکنه در سرپاز تنها ۱۴۳ روستا دارای شبکه آب آشامیدنی هستند که ۸۰ درصد این شبکه نیز فرسوده است، ۲۸ روستا به‌صورت سقایی و با سهمیه تنها ۱۵ لیتر در روز آب‌رسانی می‌شوند و ۴۶۴ روستای دیگر نیز در نوبت آب‌رسانی سیار هستند.

به گفته فرماندار سابق سرپاز، عمده نیاز آبی روستاهای فاقد شبکه و فاقد آب‌رسانی سقایی از رودخانه بزرگ سرپاز تأمین می‌شود که امیدواریم این رودخانه با بارش‌های فصلی و خدادادی پرآب شود چراکه ما در سرپاز غیر از این رودخانه منابع آب قابل‌توجه دیگری در پایین‌دست نداریم و سنگ کف در این منطقه بالاست و گاهی با خشکی چاه‌ها و کاهش آبدهی مواجه هستیم.

امید فرماندار تازه توزیع‌شده سرپاز به بارش‌های خدادادی برای پرآب شدن رودخانه سرپاز و حل مشکلات جمعیت مرزنشین عمدتاً روستایی سرپاز در حالی است که چند روز پیش از زبان معاون فرماندار خبر آمد که سد «پیشین» شهرستان سرپاز که در این شرایط با آب ذخیره خود تنها امید روستاییان شهرستان سرپاز و بخش بزرگی از چابهار بود، بر اثر خشکسالی‌های پی‌درپی خشک شد.

مجیب حسنی معاون برنامه‌ریزی و امور عمرانی فرمانداری شهرستان سرپاز گفته: هم‌اینک حجم آب سد پیشین کمتر از ۲۵ میلیون مترمکعب است که ۱۸ میلیون مترمکعب آن رسوب و غیرقابل بهره‌برداری است.

سد پیشین در حالی خشک می‌شود که قرار بود با احداث شبکه پایین‌دست آب آشامیدنی آن به بیش از ۹۷ هزار نفر از مردم ۲۰۷ روستای سرپاز و شرق چابهار آب‌رسانی کند و این روستاها را بعد از سال‌ها محرومیت و آب‌رسانی سقایی، از نعمت آب برخوردار کند.

سد پیشین در حالی به امید روستانشینان برای دسترسی به آب آشامیدنی بعد از سال‌ها محرومیت و آب‌رسانی سقایی تبدیل‌شده بود که احداث شبکه پایین‌دست آب آشامیدنی و کشاورزی آن آنقدر طولانی شد که این سد خشکید.

سد پیشین در دهه ۷۰ احداث شد اما عملیات اجرایی شبکه پایین‌دست آن مهرماه ۹۶ آغاز شد؛ ۲۰ سال بعد، مدیرعامل آب‌وفاضلاب روستایی سیستان و بلوچستان گفت: طرح ایجاد شبکه زهکشی کشاورزی و آشامیدنی پایین‌دست سد ۱۷۵ میلیون مترمکعبی «پیشین» شهرستان سرپاز که طرح مطالعاتی آن از سال ۷۶ آغاز شده و مهرماه ۹۶ عملیات اجرایی آن آغاز شده است، هم‌اکنون حدود ۳۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و اعتبار تکمیلی برای بهره‌برداری از آن نیز حدود ۳۰۰ میلیارد تومان است.

آب سد «زیردان» تا خشک نشده رهاسازی شود

سد پیشین و طرح آبرسانی آن یکی از دو پروژه آبرسانی به روستانشینان جنوب سیستان و بلوچستان بود که خشک شد، پروژه دوم آبرسانی از سد «زیردان» رودخانه «کاجو» شهرستن قصرقند است که آن هم در نبود اعتبار آن قدر طولانی شده که در حال خشکیدن است.

سد زیردان در سال ۹۰ به بهره‌برداری رسید و عملیات احداث شبکه پایین‌دست آن نیز از سال ۸۴ آغاز شده که آن هم مثل سد پیشین به دلیل عدم همزمانی بهره‌برداری از سد و شبکه پایین‌دست مقدار زیادی آب سال‌هاست در پشت این سد گیر افتاده و در حال خشک شدن است.

مدیرعامل آب و فاضلاب روستایی سیستان و بلوچستان گفته: آبرسانی به ۷۱ هزار نفر در ۲۶۱ روستای شهرستان چابهار و قصرقند از سد ۲۰۷ میلیون مترمکعبی زیردان از سال ۸۴ آغاز شده و هم‌اکنون ۵۵ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. تاکنون برای این طرح بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان هزینه شده و حدود ۱۰۰ میلیارد تومان دیگر برای بهره‌برداری از آن اعتبار لازم است.

سد «زیردان» هم‌زمان با افتتاح آن در سال ۹۰ به دلیل بارندگی خوبی که در آن سال اتفاق افتاد پرآب شد، اما در سال‌های اخیر با آنکه مقدار زیادی آب را پشت خود نگه‌داشته بود اما با وجود خشکسالی با رهاسازی آب از آن مخالفت می‌شد.

شوراها و مسئولان محلی بارها در سال‌های اخیر خواستار رهاسازی آب پشت سدهای «زیردان» و «پیشین» با توجه به خشکسالی همه‌جانبه شدند که مورد مخالفت قرار گرفت و تنها بخشی از آن به صورت دوره‌ای رهاسازی شد، حال اما سد «پیشین» خشک شده و سد «زیردان» هم در حال خشک شدن است.

مردم چابهار در مجلس شورای اسلامی پیش‌تر بایان این‌که سد زیردان بیش از ۷۰ میلیون مترمکعب آب دارد خواستار رهاسازی حداقل ۳۰ میلیون مترمکعب از آن شده و گفته بود: هم‌اکنون در حالی مقدار زیادی آب در پشت سد زیردان بلااستفاده مانده است که روستاهای پایین‌دست این سدها در شرایط بحرانی قرار دارند.

عبدالغفور ایران نژاد افزود: بیش از ۸۰ درصد دام‌های سبک و سنگین روستانشینان پایین‌دست این سدها به دلیل خشکسالی‌ها از میان‌رفته و میلیاردها تومان ضرر به زمین‌ها و محصولات کشاورزی روستانشینان وارد کرده است. وی کرد: بارها درخواست کردیم که به دلیل زمان‌بر شدن اجرای شبکه‌های پایین‌دست و قرار گرفتن روستاها در شرایط بحرانی به سبب خشکسالی، مقداری از آب پشت این سدها رهاسازی شود که با آن مخالفت شد.

معاون شرکت حفاظت از منابع آب سیستان و بلوچستان نیز پیش‌تر و قبل از خشک شدن سد «پیشین» در پاسخ به انتقادات از رهاسازی آب پشت سد «زیردان» گفته بود: سد پیشین که به دلیل عدم بارندگی در شرایط بحرانی است اما آب پشت سد زیردان به دلیل بارندگی‌های سال ۹۰ شرایط نسبتاً خوبی دارد اما نمی‌توانیم آب آن را رها کنیم چرا که آب پشت سد زیردان برای تأمین آب آشامیدنی ۲ سال مردم این منطقه در نظر گرفته شده است. (پس از به بهره‌برداری رساندن شبکه پایین‌دست سد زیردان)

شوراها و دهیاران برای رهاسازی آب «زیردان» همکاری نمی‌کنند

حال اما در شرایطی که پیشین خشکیده، نواهای دیگری به گوش می‌رسد. فرشید میربلوچزی مدیر امور آب شهرستان چابهار می‌گوید: از اواخر سال گذشته آمادگی خویش را برای رهاسازی آب سد زیردان به مسئولان و اهالی پایین‌دست و به‌ویژه فرمانداری چابهار اعلام کرده‌ایم اما متأسفانه مردم و به‌ویژه شوراها و دهیاران روستاهای بخش «پلان» همکاری لازم را برای تقسیم عادلانه آب ندارند و دراینباره با مشکل و چالش جدی مواجه هستیم. وی در گفت و گو با خبرنگار مهر، می‌افزاید: متأسفانه عده‌ای از مردم با ساخت بیش از ۴۰ تا ۵۰ بند خاکی در کف و مسیر رودخانه در محدوده بخش «پلان» اجازه نمی‌دهند آب به مردم روستاهای پایین‌دست بخش «دشتیاری» برسد و این ظلم بزرگی برای مردم محروم و بی‌آب منطقه «دشتیاری» است.

مدیر امور آب شهرستان چابهار تصریح می‌کند: چنانچه بندهای خاکی ساخته‌شده تخریب شود با حجم آب کمتر از ۱۰ میلیون مترمکعب نیز می‌توان تمامی «هونگ» ها و زمین‌های دیم منطقه پلان را آبیگری کرد و با افزودن مقداری بر حجم آب، آن را تا محدوده دشتیاری رساند.

میربلوچزی بایان اینکه عده‌ای از مردم معتقدند آب سد زیردان باید به تمام روستاهای پایین‌دست تا محدوده «کلانی» دشتیاری برسد، می‌افزاید: زمین‌های محدوده روستاهای «کلانی» ارتفاع زیادی دارند و اگر تمام آب ذخیره‌شده در پشت سد زیردان نیز رها شود، تا آنجا نخواهد رسید.

عدم استفاده صحیح از آب و نگهداری آب‌ها در پشت سد‌ها سبب نابودی اکوسیستم منطقه شده است

شرکت آب در حالی عدم بهره‌برداری رساندن از شبکه‌های پایین‌دست را با موافقت با رهاسازی آب سد زیردان و عدم اجماع در روستاییان توجیه می‌کند که تا قبل از خشک شدن پیشین بارها داد و فریادهایی از مسئولان محلی و شوراهای اسلامی برای رهاسازی آب سد زیردان بلند شده بود که حداقل به آن توجهی نشد.

خالد بادپا عضو شورای «نوبندیان» چابهار گفته بود: منطقه «دشتیاری» در سال‌های نچندان دور زیستگاه حیات‌وحش منطقه بوده و حتی در بعضی از فصل‌های سال شاهد پرندگان مهاجری بودیم که به این منطقه کوچ می‌کردند. وی افزود: بی‌تدبیری و عدم استفاده صحیح از آب و نگهداری آب‌ها در پشت سد‌ها سبب شده کل اکوسیستم منطقه نابود شود و حیات‌وحش و انواع پرندگان منطقه منقرض شوند.

شورای اسلامی بخش «پلان» و عضو شورای اسلامی شهرستان چابهار نیز گفته بود: مردم روستاهای پلان و دشتیاری مجبورند هر ثانکر ۱۲ هزار لیتری آب را ۸۰ تا ۱۲۰ هزار تومان خریداری کنند که آن‌هم معلوم نیست بهداشتی باشد و صرف این هزینه برای افراد کم‌درآمد بسیار سخت است و برای برخی خانواده‌ها نیز امکان‌پذیر نیست.

شه بخش گرگیچ اضافه کرد: اگر ۲۵ میلیون مترمکعب آب هر ۶ ماه از سد زیردان رهاسازی شود بیش از ۳۰۰ روستا مشکل بی‌آبی نخواهند داشت و علاوه بر تأمین آب آشامیدنی آب کشاورزی به‌صورت دیم هم تأمین می‌شود. وی گفت: هم‌اکنون بیش از ۸۰ میلیون مترمکعب آب ذخیره‌شده در پشت سد زیردان (زمان گفته‌ها، تا قبل از بحرانی شدن سد) بدون هیچ استفاده‌ای در حال تبخیر شدن است ولی به دلایل نامعلومی برای استفاده کشاورزی و آشامیدنی رهاسازی نمی‌شود.

مسئولان دولتی نیز گاهی هم‌صدا با شوراها خواستار رهاسازی می‌شدند، بخشدار پلان پیش‌تر در گفت‌وگو با یکی از رسانه‌ها، گفته بود: سد زیردان برای تأمین آب بیش از ۲۶۱ روستای حوزه پلان، دشتیاری و تلنگ

احداث شده است. عبدالعزیز میایی افزود: احداث سد‌ها معمولاً باید برای مصرف مردم پایین دست رهاسازی تا از برکات آن بهره‌مند شوند. وی با انتقاد از عدم رهاسازی آب سد زبردان تصریح کرد: پیگیری‌های زیادی برای رهاسازی آب سد زبردان صورت گرفته است.

به گفته بخشدار پلان، رودخانه «کاجو» تنها امیدآبادانی و سرسبزی منطقه بزرگ «دشتیاری»، «پلانم و «تلنگ» است که آن‌هم با احداث سد زبردان بیشتر مناطق پایین دست آن به جای سرسبزی به کانون ریز گرد‌ها و گردوغبار تبدیل شده‌اند.

خشکسالی در نیکشهر بحرانی شد / آب حیره‌بندی می شود

خشکسالی اما در نیک شهر از نقطه بحرانی گذر کرده و با خشک شدن چاه‌ها و قنات‌ها و در آستانه خشکیدن سد «خیرآباد» آب در این شهرستان حیره‌بندی شده است.

مدیر منابع آب شهرستان نیک شهر می‌گوید: حجم آب سد «خیرآباد» در پی خشکسالی‌های پی‌درپی به شدت کاهش یافته و آب را در نیکشهر حیره‌بندی کرده است.

فیض محمد بلوچی می‌افزاید: سد خیرآباد حدود ۲۷ میلیون مترمکعب ظرفیت دارد که هم‌اکنون تنها حدود یک میلیون مترمکعب آب دارد.

به گفته وی، آب نیکشهر از ۵ حلقه چاه در پایین دست این سد که وابسته به آن هستند تأمین می‌شود که به دلیل خشکسالی و خشک شدن سد «خیرآباد» و کاهش آبدهی چاه‌ها، آب شهرستان نیکشهر شامل شهر «بنت»، «اسپکه» و «نیکشهر» حیره‌بندی شد و مردم به صورت محله به محله آب را دریافت می‌کنند.

خشکیدن آب سد «خیرآباد» نیز در حالی است که مدیر امور آب نیکشهر می‌گوید: بعد از گذشت ۱۰ سال از بهره‌برداری از این سد اعتباری برای انتقال آب تا پشت چاه‌های آب آشامیدنی شهر چابهار اختصاص پیدا نکرده و بیشتر آب رهاسازی در طول مسیر تبخیر و هدر می‌رود.

تأخیر در آب‌رسانی، اپیدمی بیماری‌های عفونی را در روستاها تشدید کرده است

تأخیر در اجرای شبکه‌های پایین دست، صدای رئیس مجمع نمایندگان سیستان و بلوچستان را هم بلند کرده، محمد نعیم امینی فرد در گفت‌وگو با یکی از رسانه‌ها می‌گوید: منابع آب شرب بلوچستان از یک مشکل اساسی رنج می‌برد و علت اصلی آن عدم اجرای شبکه‌های بهداشتی آب شرب بالأخص در روستاهاست. وی می‌افزاید: از ۲۰۰۰ روستای فاقد شبکه آب‌رسانی در مرکز و جنوب استان ۱۰۰۰ روستا به وسیله تانکر آب‌رسانی می‌شوند و اهالی ۲۰۰۰ روستای دیگر خودشان باید به هر طریق اقدامی برای تأمین آب مورد نیازشان انجام دهند. در این وضعیت افراد هر قطره آب غیربهداشتی را غنیمتی برای تر کردن لب‌های تشنه خود و خانواده‌شان می‌دانند و باین‌حال آبی برای مصارف و نیازهای بهداشتی در اختیار ندارند.

امینی فرد تصریح می‌کند: اگرچه انتقال آب به صورت سیار خطرات عمده بهداشتی را در بردارد ولی درعین حال ۲۰۰۰ روستایی که همین آب را هم ندارند، با مشکلات جدی‌تری مواجه هستند.

رئیس مجمع نمایندگان سیستان و بلوچستان تصریح می‌کند: در کنار مشکل کم‌آبی، سیستم دفع فاضلاب در روستاها نیز عموماً غیربهداشتی است. پراکندگی بیش‌ازحد جمعیت و پایین بودن زیرساخت توسعه نیز از عواملی است که خطر شیوع بیماری‌های عفونی را در مرکز و جنوب استان خیلی جدی کرده است.

نماینده مردم ایرانشهر در مجلس شورای اسلامی از وقوع بیماری‌های عفونی هشدار می‌دهد و می‌گوید: با توجه به وجود کانون‌های «آندیمیک» بیماری‌های مثل «التور»، وقوع شعله‌وری و اپیدمی بیماری‌های عفونی روده‌ای دور از ذهن نیست و خطر قریب‌الوقوعی است.

هرچه که باشد سدهای جنوب سیستان و بلوچستان این روزها یکی پس از دیگری در کمبود اعتبار و طولانی شدن روند احداث شبکه‌های پایین‌دست خشک می‌شوند؛ در حالی از زمان ایجاد شدنشان هم حداقل در آب‌رسانی منافی برای مردم نداشتند.

مشکل آب و تجمع کشاورزان در خوزستان :

در تاریخ ۲۲ اردیبهشت ، تجمع جمعی از کشاورزان برنج کار مقابل استانداری خوزستان صورت گرفت.

خشکسالی چالش اصلی در خراسان جنوبی/ قنات های بحران زده را دریابید

<https://www.mehrnews.com/news/4293970>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ بیرجند در تاریخ بیست و دوم اردیبهشت 97 آمده است : خشکسالی و مشکلات خراسان جنوبی در بخش کشاورزی این بار پای اعضای کمیسیون کشاورزی مجلس را به استان باز کرد تا خود از نزدیک دغدغه مندی مردم را بشنوند و برای آنها تصمیم گیری کنند. خبرگزاری مهر- گروه استان ها: کشاورزان استان پنجشنبه گذشته میزبان اعضای کمیسیونی بودند که به نام آنهاست، تا دغدغه مندی هایشان را بشنوند و برای رهایی از مشکلاتی که به دلیل کاهش منابع آبی و تغییرات اقلیم بر سرشان آوار شده در مجلس شورای اسلامی تصمیم گیریهایی کنند.

لازمه این تصمیمات آشنایی و دیدن مشکلات کشاورزان استان از نزدیک بود، به همین دلیل این اعضا در چهار حوزه انتخابی استان تقسیم و بخشی از آنچه در این ۱۸ سال خشکسالی بر سر استان آمده است را از نزدیک مشاهده کردند. آنها در مشاهدات خود قول هایی برای پیگیری داده و پیشنهادهای ارائه دادند و البته درباره برخی تصمیمات آبی نظراتی دادند.

طرح پر هزینه

به عنوان مثال معاون وزیر جهاد کشاورزی در امور آب و خاک که به نهبندان و سرپیشه سفر کرده بود، بحث انتقال آب را مطرح و در این باره گفت: طرح انتقال آب از دریا بسیار پرهزینه بوده و در کوتاه مدت نمی توان به آن چشم امید دوخت.

علی مراد اکبری افزود: چه بسا که بشر به ناچار در آینده چشم به آب دریاها بدوزد ولی آنچه مسلم است اینکه این منبع هزینه بر است. وی با یادآوری زمان طولانی برای اجرای این پروژه و البته شدت خشکسالی ها گفت: در کوتاه مدت نخواهیم توانست در عرصه های مختلف به ویژه بخش کشاورزی که آب دریا برای آن مناسب نیست، امیدوار باشیم. وی اضافه کرد: با خشکسالی های پیاپی در کشور، علمای حوزه آب هم هشدار داده اند سیر کاهش شدید مخازن آب، آب های زیرزمینی و سطحی یقینا ما را به سمت منابع آبی جدید از جمله انتقال آب از دریا رهنمون خواهد کرد.

بررسی تغییر الگوی کشت

قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی نیز در این بازدید شرایط اقلیمی را مد نظر قرار داد و به موضوع سازگاری کشاورزی با شرایط اقلیمی که خشکسالی مسبب آن شده اشاره کرد و گفت: باید طرح های تغییر الگوی کشت با سرعت بیشتری پیگیری و اجرا شود.

سید محمد مجابی افزود: مهمترین بحثی که باید در برنامه ششم توسعه دنبال شود، توجه به الگوی تولید، توزیع و مصرف است و خراسان جنوبی با توجه به وضعیت خشکسالی متوالی در این خصوص باید با جدیت بیشتری تلاش کند. وی گفت: مهمترین عوامل مورد بررسی در سفر به خراسان جنوبی این است که تاکنون چقدر در تغییر الگوی کشت موفق عمل کرده ایم، اینکه از محصولات آب بر به سمت محصولات کم آب حرکت کنیم و برخی گونه های گیاهی خاص سازگار با این منطقه شناسایی شوند.

قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی در امور مجلس گفت: در همین ارتباط آنچه در این سفر دنبال می شود باید با توجه به خشکسالی، از منابع آب به درستی و بهینه تر استفاده و به اصلاح و بهبود قنواتی که در استان سبزه طولانی دارد، پرداخته شود. وی اظهار امیدواری کرد: با اعتباراتی که مجلس شورای اسلامی در این حوزه مصوب کرده است به ویژه حوزه اصلاح قنوات اقدامات بیشتری را در استان شاهد باشیم.

رونق دامداری شاید کاهش آب را جبران کند

اما عضو کمیسیون اصل ۹۰ و کشاورزی مجلس که به شهرستان های فردوس -بشرویه و سرايان سفر کرده بود، بعد از بازدید از شرایط کشاورزی و دامپروری شهرستان فردوس با اشاره به اینکه یکی از پتانسیل های شهرستان فردوس دامداری است، راهکار ارائه داد و آن اینکه اگر بتوانیم دامداری را در این استان تقویت نماییم می توانیم محدودیت های کشاورزی را جبران کنیم.

هرچند علی محمد مردانی این پیشنهاد را با قاطعیت عنوان می کرد اما در مقابل از معضلی گفت که امروز گریبان دامداران زیادی را گرفته است و آن هم نبود صادرات است، چراکه با توجه به این مشکل تولیدات دامداران روی دست دامداران باقی می ماند.

البته در مقابل راهکار این مسئول سوال مهمی نیز مطرح می شود و آن اینکه چطور می شود دامداری را افزایش دهیم اما آذوقه دام را افزایش ندهیم به هر صورت برای تامین آذوقه دامها نیز نیاز به کاشت برخی محصولات خواهد بود چرا که برای دامداران خرید برخی از نهاده های دامی به صرفه نیست، کشاورزی و دامداری دو ضلع متصل به یکدیگر هستند. بنابراین شاید این راهکار مقابله با کم آبی نیاز به تامل بیشتری داشته باشد.

اشک به چشم آمد

روستای اشک که چند روز قبل مشکلات آبی آن در رسانه ها منتشر شد نیز یکی از مکانهایی بود که به رویت اعضای کمیسیون کشاورزی مجلس رسید.

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی بعد از شنیدن گلایه های اهالی این روستا گفت: بحث آبرسانی سیار کوتاه مدت است اما در عین حال از مسئولان آب منطقه ای و آب و فاضلاب روستایی خراسان جنوبی درخواست داریم بررسی های لازم برای آبرسانی به روستای اشک را در دستور کار قرار دهند.

در این بازدید فرماندار درمیان نکاتی را نیز به اعضای کمیسیون کشاورزی مجلس یادآور شد از تلاش هایی که برای آبرسانی سیار به روستاهای در حال تخلیه انجام می شود تا اعتباراتی که قرار بود برسد و نرسید.

محمد بشیری زاده با اشاره به مجتمع آبرسانی درمیان، افزود: برای مجتمع آبرسانی درمیان قرار بوده است ۱۶ میلیارد تومان اعتبار در نظر گرفته شود اما تاکنون یک میلیارد تومان بیشتر پرداخت نشده است.

قنات های بی جان

هر چند در این بازدیدها تمام مشکلات آبی استان در همه شهرستانها دیده نشد اما بحران قناتها مهمترین هدفی بود که در آن دنبال می شد، اینکه ما در استان طی دوره های خشکسالی متوالی بیش از ۳۰ درصد قناتها را از دست داده ایم، و یا قناتهایی که از چرخه دسترسی خارج شده اند اما با کمی لایروبی و یا کبلی گذاری می توانند دوباره به چرخه حیات بازگردند.

چند مورد از این قناتها که به شکل ویژه انتخاب شده بود در روستاهای شهرستان قاین بود، از قنات ۸۰۰ ساله شاهیک که به طور غیر منتظره ای دیگر آبدهی ندارد، تا قناتهای چشمه مولی، چاه حسن آباد، عباس آباد دشت، و قناتهای بحران زده کهناب و دهنه اکبری که با ایجاد چند پروژه آبخیزداری می توان آنها را نجات داد.

مسئول قنات سازمان جهاد کشاورزی درباره این بازدیدها و هدف سفر اعضای کمیسیون مجلس به خبرنگار مهر گفت: مدتی است که در بخش آب و خاک مطالعات گسترده ای روی قنات استان انجام گرفته و حاصل این مطالعات به صورت یک فایل مرجع آماده شده است.

به گفته امیرآبادی این فایل در اختیار مسئولان کشوری قرار می گیرد تا با توجه به آن در بحث کمک های فنی و اعتباری با دید بهتری به استان توجه شود.

اعتراضات دیگر باره زحمتکشان ورزنه شرق اصفهان :

مردم و کشاورزان زحمتکش منطقه ورزنه اعتراضات خود را به منظور گرفتن حق آبه با تجمع روز یکشنبه 23 اردیبهشت بار دیگر از سر گرفته اند

خبرنگار خیرگزاری دولتی ایلنا علی رفاهی گزارش می دهد؛ نگین سبز اصفهان، گرفتار در دام بی آبی/ نامبارک ترین ایام "مبارکه"

به گزارش خبرنگار دولتی ایلنا، در بیست و دوم اردیبهشت 97 آمده است: تارنمای شهرداری مبارکه با چنین عباراتی، این شهرستان را توصیف می کند: "نگین سبز استان اصفهان، سرزمینی سبز و خرم، دارای موقعیت آب و هوایی مناسب، در آغوش زاینده رود، دارای مزارع آباد و درختان فراوان و مناظر اعجاب انگیز و..."

اما این روزها، مبارکه و مردمان آن، در حال تجربه یکی از نامبارک‌ترین دوره‌های زمانی حیات شهر هستند. سوءمدیریت سال‌های قبل، موجب نابودی سرمایه بسیاری از کشاورزان مبارکه‌ای و در هاله ابهام قرار دادن سرنوشت کشاورزی نه تنها در مبارکه بلکه کلیه مناطق پایین‌دست زاینده‌رود شده‌است.

روایتی که از ریشه‌ی مشکلات زاینده‌رود از سوی کشاورزان، کارشناسان و نمایندگان ارائه می‌شود، در بسیاری موارد مشابه هم هستند. نوک پیکان انتقادات عموماً به سمت سوءمدیریت مسئولان سابق و فعلی وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی، مسئولان استانی و نمایندگان شهری سابق اصفهان است.

کشاورزان 50-60 ساله در حال فروریختن هستند

علیرضا خرمی (عضو شورای اسلامی روستای جوهرستان بخش گرکن جنوبی شهرستان مبارکه)

در گفتگو با خبرنگار ایلنا، گفت: روستای جوهرستان دارای 250 خانوار و 1000 نفر جمعیت است. اکثر مردم آن کشاورز و دامپرور هستند و جوانان نیز در شرکت‌های همجوار کار می‌کنند. این روستا دارای 350 هکتار زمین زراعی است که محصولاتی همچون برنج، گندم، جو، پیاز و باغات میوه در آن کشت می‌شدند. تا یکی-دو سال پیش، کمی آب وجود داشت و کشاورزی انجام می‌شد. اما امسال چه برای کشت پائیزه و چه برای کشت بهاره، آبی به کشاورزان ندادند.

وی افزود: اینجا کشاورزی شغلی بین‌النسلی است. کسانی که جوان‌ترند و با مشکل آب مواجه شده‌اند، به اقتضای سن می‌توانند به کارهای دیگری مثل کارگری در کارخانه و ساختمان و مشاغل دیگر روی آورند، اما آنها که 50-60 سال و یا بالاتر سن دارند و کل عمرشان کشاورز بوده‌اند، در حال گذراندن روزهای بسیار اسف‌باری هستند. افرادی با چنین سن و سالی را، نه کسی تمایل دارد به کار بگمارد و نه خود از نظر جسمی و ذهنی توانایی انطباق با شرایط جدید کاری را دارند. اکنون این مردم محلی و پیوندهای دوستی-خویشاوندی است که مانع به محاق رفتن و فاجعه‌بار شدن زندگی کامل گروه اخیر کشاورزان می‌شود.

مادی‌سالاران همیشه توانسته بودند بحران کم‌آبی اصفهان را کنترل کنند

مجید یزدانی (کشاورز مبارکه‌ای و نماینده حق‌آبه‌داران کانال سمت راست تقسیم آب نکوآباد) اظهار داشت: اصفهان از دیرباز همیشه خشک و کم‌بارش بوده‌است. اما نیاکان ما همیشه توانسته‌بودند بحران کم‌آبی را کنترل کنند و آن را براساس 33 سهم بین لنجانان، مبارکه، فلاورجان، نجف‌آباد و اصفهان تقسیم کنند. در هر کدام از این مناطق، مادی‌سالاران (که در اصفهان مفهومی مشابه میراب است) مدیریت تقسیم آب را برعهده داشتند. تا 60-70 سال پیش نیز، هم‌چنان طومار شیخ بهایی سند اصلی و مورد استناد همگان بوده‌است.

تونل اول کوه‌رنگ؛ حاصل عرق جبین کشاورزان اصفهان

وی گفت: حدود 65-70 سال پیش تونل اول کوه‌رنگ به‌همت خود مردم چه با پرداخت پول و چه از طریق کار مستقیم در عملیات اجرا، احداث و راه‌اندازی شد. این امر تا مدت‌ها موجب شد وضعیت آب و کشاورزی در اصفهان بهبود نسبی یابد.

وی تصریح کرد: تدریجاً با احداث و توسعه شرکت‌های عظیم برداشت زیاد از آب صورت گرفته‌است. از 17 سال پیش برخلاف وعده‌ای که به حق‌آبه‌داران مبنی بر احداث تونل سوم داده شده‌بود، از سهم آب آنها برداشت شد. هم‌چنین طرح‌هایی همچون طرح طوبی، آبدسازی زمین‌های بایر در حاشیه زاینده‌رود، طرح بن-بروجن و طرح آب‌رسانی کاشان و نطنز وضعیت را از قبل بدتر کرد. تا سال 1375، تعداد آمار چاه‌های کشاورزی در هر شهر از 5-6 چاه فراتر نمی‌رود. از این سال به‌بعد، مجوزهای بی‌رویه احداث چاه صادر شد و سازمان جهاد کشاورزی نیز چشمش را بر روی آنها بست. در این زمینه وزارت جهاد کشاورزی و وزارت نیرو با هم تعامل داشته و هم‌نظر بوده‌اند. این اقدامات نهایتاً منجر به پایین‌آمدن تدریجی سطح آب از دهه 80 شد.

یزدانی گفت: کشاورزان حدود 7-8 سال است که صاحب صنف شده‌اند. نظرات صنف در ابتدا بیشتر جنبه دولتی داشت اما با گذشت زمان، هرچه بیشتر مردمی شده و انعکاس‌دهنده مطالبات و مشکلات کشاورزان شد.

چگونه یزد کهن‌سال، تاریخ را بی‌آب اصفهان درنوردیده‌است که اکنون نمی‌تواند؟

وی افزود: یزد خود دیاری با قدمت و صاحب تمدن است و تا حدود 17-20 سال پیش که از زاینده‌رود برای آن آب ببرند، توانسته‌بود به حیات خود ادامه دهد. چگونه‌است که اکنون به‌بهانه آب شرب که میزان مصرف آن نهایتاً در حد 20 میلیون متر مکعب است، صدمیلیون مترمکعب آب به یزد انتقال داده می‌شود. این حجم آب، نه برای مصرف شرب، بلکه برای گلخانه‌ها و فولاد یزد می‌رود. اکنون یزد در تولید محصولات گلخانه‌ای به یکی از قطب‌های کشور مبدل شده‌است.

وی اظهار داشت: براساس قانون توزیع عادلانه آب مصوب سال 1361، حق‌آبه‌ها به رسمیت شناخته شده‌است. در صورت جابجایی آب و ضرر وارد کردن به کشاورزان، به آنها خسارت باید پرداخت شود. بعلاوه، در سال 92، اعتراضاتی از سوی کشاورزان صورت گرفت که موجب شد مصوبه‌ای 9 ماده‌ای مشترکاً از سوی شورای امنیت ملی و شورای عالی آب صادر شود مبنی بر اینکه بازگذاری جدیدی روی زاینده‌رود نشود و هم‌چنین برای زاینده‌رود صندوقی تشکیل شود. اگر مواد مصوبه 9 ماده‌ای مذکور رعایت می‌شد، اکنون به این‌همه مشکل بر نمی‌خوردیم.

وی تأکید کرد: آیا صنایع صرفه‌جویی کرده‌اند که اکنون همه از کشاورزان چنین انتظاری دارند؟ اصلاً کشاورزی اصفهان مصارف آبی بالایی ندارد.

نابودی کشاورزی مبارکه؛ مهاجرت نخگان، زاغه‌نشین و نابودی اشتغال پایدار

وی افزود: اکنون وضعیت به‌گونه‌ای است که نه تنها کشاورزان اصفهان، بلکه دامداران چهارمحال و بختیاری هم به شدت متضرر شده‌اند. بسیاری از آنها به زاغه‌نشین افتاده‌اند. در اینجا هم بسیاری از نیروهای نخبه روستاها و شهرهای حقایه‌دار به خارج از کشور رفتند. سابقاً از استان فارس با کمباین برای درو محصولات به اینجا می‌آمدند. کشاورزی این توانایی را داشته و دارد که اشتغال پایدار ایجاد کند.

تا 10 سال دیگر درختی در اصفهان باقی نخواهد ماند

یزدانی گفت: شهرداری اصفهان سالانه میلیاردها تومان دارد صرف درختکاری و محیط‌زیست شهری می‌کند. اما با وضع موجود تا 10 سال دیگر درختی در آن باقی نخواهد ماند.

نماینده حقایه‌داران کانال سمت راست تقسیم آب نکوآباد در پایان، گفت: استانداران دولت پیش از آقای روحانی مثل مرتضی بختیاری منکر وجود مشکل آب بودند. خوشبختانه نمایندگان و استانداران اخیر فعالیت‌های خوبی را آغاز کرده، و مشکل را جدی گرفته‌اند.

مسیر پربیج و خم زاینده‌رود

علیرضا صدقی (دبیر اجرایی نظام صنفی کشاورزی شهرستان مبارکه) در گفتگو با خبرنگار ایلنا در ابتدا به مسیر حرکت زاینده‌رود در استان اصفهان پرداخت و گفت: لنجان، مبارکه، نجف‌آباد، خمینی‌شهر و فلاورجان، کشاورزان ورودیه زاینده‌رود در اصفهان هستند که در جهت غربی آن قرار دارند. بعد از آن زاینده‌رود از اصفهان که در مسیر مرکزی آن است، می‌گذرد و سپس به سمت شرق اصفهان شامل جاهایی چون خوراسگان، زیار و ورزنه می‌رود که در واقع، در انتهای مسیر آن هستند.

مشکل معیشتی گسترده برای 6-7 هزار نفر

وی اظهار داشت: 90 هزار هکتار کشت استان اصفهان امسال با مشکل روبرو است. 3500 هکتار از اراضی شهرستان مبارکه که از زاینده‌رود آب می‌گرفتند، نکشت می‌شوند. از این میزان تنها 700 هکتار که شامل باغات می‌شود، قرار است با تانکر به آنها آب‌رسانی شود. این تعداد هم قرار است تا خرداد و یا نهایتاً تیرماه به آنها آب رسانده‌شود. اگر با همین وضعیت پیش برویم، امسال 6-7 هزار نفر از کشاورزان مشکل معیشتی پیدا می‌کنند.

وی گفت: تونل اول کوه‌رنگ که در سال 1333 تاسیس شد، متعلق به حقایه‌داران زاینده‌رود است. اما حقایه آنها رعایت نشده‌است.

وی تاکید کرد: سازمان جهاد کشاورزی باید الگوی کشت را مدیریت کند. متأسفانه ما در حوزه آب، مدیریت یکپارچه نداریم.

وی افزود: بحث خسارت به کشاورزان هنوز مشخص نیست. سال 91-92، 300-500 هزار تومان کل خسارتی بود که به 1000 نفر از کشاورزان داده‌شد. هم‌اکنون مبارکه در وضعیت بسیار بدی از نظر بیکاری قرار دارد. برخلاف تصور همگان که فکر می‌کنند مبارکه به دلیل برخورداری از صنایع بزرگ نباید حداقل از لحاظ معیشتی و اشتغال در وضعیت بهتری باشد، اینگونه نیست. بسیاری از نیروهای کار این شرکت‌ها اهالی غیربومی هستند. تاسف‌بارتر اینکه روستاهایی در سال‌های اخیر بوده‌اند که به‌خاطر از بین رفتن کشاورزی خالی از سکنه شده‌اند.

مسیر توسعه در ایران از ناپایداری می‌گذرد

مهدی بصیری اصفهانی (دانشیار دانشکده منابع طبیعی دانشگاه صنعتی اصفهان) از جمله

متخصصانی است که دهه‌هاست در زمینه آگاهی‌بخشی و هشداردهی در مورد دست‌اندازی‌های غیرکارشناسانه به زاینده‌رود فعالیت کرده‌است. وی شروع مشکلات را در برنامه‌های توسعه‌ای کشور می‌داند که غیرعلمی و غیرجامع بودند و اینکه هر دستگاهی مستقل از دیگر دستگاه‌ها، کارهای نمایشی‌ای را برای خوشایند مردم و حاکمیت انجام می‌دهد. به اعتقاد او؛ سیاست‌گذاری‌های ما بیشتر در مسیر توسعه ناپایدار بوده‌اند تا هر چیز دیگری. یکی از عوامل ناپایداری توسعه در ایران، مصرف بی‌رویه آب است. وی افزود: به‌خاطر بحران کم‌آبی، به کشاورزان اصفهان که حقایه‌دار بوده‌اند، می‌گویند برای شما آب نیست. اما به کسانی که در بالادست هستند و بی‌حقایه، مجوز کشاورزی داده می‌شود. آب را فقط برای کشاورزان در پایین‌دست قطع می‌کنند.

وی اظهار داشت: مقصر کم‌آبی اصفهان، نه مردم و نه اقلیم، بلکه نحوه مدیریت و مسئولان هستند که ظرفیت را درک نکردند. دولت در ایران هیچ حکمرانی‌ای بر روی رودخانه ندارد.

آبخان‌ها بخشکند آثار تاریخی فاخر نصف جهان فرو می‌باشند

وی گفت: اکنون به‌خاطر کم‌آبی‌های اخیر، آبخان اصفهان دارد تخلیه می‌شود. تخلیه این آبخان‌ها از منابع آب زیرزمینی موجب فرونشست زمین و پایین‌آمدن سطح آن می‌شود. این امر موجب فجایع انسانی زیادی خواهد شد که یکی از مهم‌ترین آنها فروریختن بناهای تاریخی فاخر اصفهان است.

وی اظهار داشت: علت اینکه برخی صنایع به‌رغم این‌همه مشکلاتی که برای محیط زیست داشته، همچنان تولید و توسعه آن در کشور با جدیت پیگیری می‌شود، به‌خاطر منافع مالی عظیمی است که برای صاحبان آنها دارد و تشکیلات دولتی نیز حامی آنها هستند. هزینه تولید در حوزه صنعت در ایران بر گردن مردم و کشور است. مرتباً مجوز احداث واحدهای مختلف صنعتی در مناطق کویری و کم‌آب داده می‌شود و تازه بعد از آن است که به

فکر انجام یک پروژه انتقال آب برای تسهیل تولید آن هستند. بدین شکل که فلان نماینده‌ای می‌رود وسط یک منطقه خشک و نامناسب، اعلام می‌کند که من صنعت می‌آورم. تعدادی سرمایه‌گذار هم پیدا می‌شوند و پشت او می‌ایستند و حمایت می‌کنند. هر شکلی از قانون و استدلال علمی را هم زیر پا می‌گذارند و کاری انجام می‌دهند که دولت را در مقابل یک عمل انجام‌شده باقی بگذارد و مجبور شود به‌انها خدماتی از قبیل آب، برق و گاز بدهد.

وی دلیل ترجیح طرح توسعه باغات در اراضی شیب‌دار در اجرا را در قیاس با قوانینی که حقایق کشاورزان را معتبر دانسته، در امکان بالای زمین‌خواری در طرح یادشده دانست و گفت: در اصفهان ما با این طرح به شدت مخالفت کردیم و از طرف اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان و اساتید دانشگاه به رئیس‌جمهور نامه نوشتیم اما وزیر کشاورزی سخت به دنبال اجرای آن طرح است.

این دانشیار دانشگاه صنعتی اصفهان در پایان، گفت: تونل سوم مشکل کلی را در درازمدت حل نمی‌کند. بعلاوه این تا بیاید اجرا شود برایش مصارف جدید ایجاد خواهد شد. بنابراین لزوماً مشکلی از کشاورزان حل نخواهد شد.

12 هزار کشاورز در مبارکه؛ محروم از آب

زهرا سعیدی مبارکه (نماینده مردم مبارکه و عضو کمیسیون اقتصادی مجلس) در گفتگو با خبرنگار ایلنا، گفت: امسال 12 هزار نفر از کشاورزان مبارکه بی‌بهره از آب هستند. وی گفت: در خیانت و ظلمی که از سوی دولت‌های مختلف به کشاورزان اصفهان رفته، هیچ شکی نیست. در واقع، یک‌سری سوءمدیریت‌ها در گذشته صورت گرفته که به‌سادگی نباید از آنها گذشت. مقصران این امر هم باید معرفی و مجازات شوند.

وی اظهار داشت: اما اکنون در دولت روحانی وعده‌ای مبنی بر احیای زاینده‌رود داده شده که بر همین اساس، از شخص رئیس‌جمهور انتظار می‌رود در این حوزه ورود کرده و این مساله را دستور کار روزانه خود قرار دهد چراکه زاینده‌رود متعلق به مردم و کشور است و از نگاه ملی باید به این قضیه نگاه کرد. وی باید با این اقدام، استاندار خود را نیز مورد حمایت قرار دهد.

نماینده مردم مبارکه تأکید کرد: اکنون باید برای خسارت به کشاورزان فکری کرد. همان‌طور که دولت برای بازنشستگان صنعت فولاد تمهیدات خاص در بودجه می‌اندیشد، باید برای کسانی هم که حقایق کشاورزی آنها به‌خاطر سوءمدیریت زائل شده، فکری کند.

توسعه پایدار تنها راه عبور از بحران

در پایان، گریزی زده می‌شود به مفهومی که این روزها در محافل علمی ایران و جهان بسیار از آن صحبت می‌شود: توسعه پایدار. این مفهوم از اواخر قرن بیستم وارد ادبیات توسعه و سپس سیاست‌گذاری‌های کلان سایر کشورها از جمله ایران شد. توسعه پایدار مسیری را در رشد اقتصادی متصور است که همسو و همراستا با رشد شاخص‌های انسانی جامعه و حفظ منابع طبیعی و محیط زیست باشد. پیش‌شرط اجرای توسعه پایدار در ایران، رها کردن مدل حدوداً صدساله توسعه آمرانه و به‌مشارکت گرفتن کارشناسان متعهد، نهادهای اصیل بومی-محلی و سازمان‌های مردم‌نهاد است. در غیر این صورت، در بر همان پاشنه ناکارآمدی خواهد چرخید.

رئیس شورای اسلامی سیستان و بلوچستان: شوراها جایگاهی برای پیگیری مشکلات خشکسالی ندارند

<https://www.mehrnews.com/news/4294177>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ چابهار در تاریخ بیست و دوم اردیبهشت 97 آمده است: رئیس شورای اسلامی سیستان و بلوچستان گفت: هرچند شوراها پل ارتباطی بین مردم و مسئولین هستند اما وقتی برای رفع مشکلات خشکسالی ورود پیدا می‌کنند با واکنش تند مسئولان دولتی مواجه می‌شوند. عبدالعزیز بلوچ‌زهی در گفت‌وگو با **خبرنگار مهر** درباره عملکرد شوراها اظهار داشت: استانداران، فرمانداران و بخش‌داران ملزم به رعایت مصوبات شوراها در چهارچوب قانون می‌باشند اما گویا برخی دستگاه‌های اجرایی شناختی درباره شوراها و قوانین وضع‌شده ندارند یا اینکه دارند و شوراها را به‌جای رفیق، رقیب فرض می‌کنند حال آنکه شوراها پل ارتباطی بین مردم و مسئولین جهت انعکاس مشکلات مردم هستند.

رئیس شورای اسلامی سیستان و بلوچستان افزود: البته در نادیده گرفتن شوراها حق با مسئولان دولت و دستگاه‌های اجرایی است چراکه شورایی که هنوز برای مسئولان ناشناخته است و هویتش نامعلوم و مجهول است و همچنین شورایی که نه دفتر درست و درمانی دارد و نه جایگاه درستی چه انتظاری از آن می‌توان داشت.

عالی‌ترین مقام شورایی سیستان و بلوچستان تصریح کرد: هرچند شوراها پل ارتباطی بین مردم و مسئولان هستند اما وقتی برای رفع مشکلات و مشخصاً مشکلات کشاورزی و خشکسالی بی‌سابقه سیستان و

بلوچستان ورود پیدا می‌کنند با واکنش تند و غیرمنطقی مسئولان دولتی مواجه می‌شوند حال آنکه با این وجود مردم چه امیدی به شورا می‌توانند داشته باشند.

بلوچ‌زهی اضافه کرد: شوراها هرچند در قانون اساسی دارای جایگاه ویژه و نماد مردم‌سالاری دینی هستند اما در بسیاری از نارسایی‌هایی فرهنگی، آموزشی و بهداشتی باید از مسئولان دولتی دستور بگیرند آن‌هم برای نظارت و نه دخالت در رفع مشکلات موجود.

رئیس شورای اسلامی سیستان و بلوچستان گفت: با نگاهی اجمالی می‌توان فهمید شوراهای پایه و فرادست تا رسیدن به تکامل راه درازی دارند تاجایی که شوراهای کشورهای بحران‌زده افغانستان و پاکستان از ما جلوتر هستند.

به گفته وی شوراهای شهرها به دلیل نظارت بر عملکرد شهرداری‌ها و دخالت در تنظیم بودجه به موجب قانون مشکلات کمتری نسبت به سایر سطوح شورایی دارند هرچند شوراهای شهر با دخالت استانداری‌ها هم در نظارت مواجه‌اند و شوراهای فرادست حتی شورای عالی استان‌ها علی‌رغم جایگاه ویژه در قانون اساسی دست نیاز به سوی این‌وآن دارند.

بلوچ‌زهی بیان کرد: جای بسی شگفتی است که نظام شورایی که نظامی مدعی است بیش از ۱۶ سال که در حال درجا زدن است، وقتی شورای عالی استان‌ها به‌عنوان عالی‌ترین جایگاه شورایی کشور در نظام بودجه‌ریزی کشور فاقد ردیف و جایگاه است تبعاً شورای استان متأثر از وضعیت مافوق می‌باشد و این بیکره نیمه‌جان شورای عالی استان‌ها سطوح شورای استان را بی‌جان کرده است. وی با بیان این‌که شوراهای به‌عنوان بخشی از نظام مردم‌سالاری دینی باید دارای ردیف بودجه‌ای و جایگاه حقوقی باشند، خاطرنشان کرد: در برنامه‌های بالادستی مانند برنامه ۵ ساله و ۲۰ ساله شوراهای فاقد ردیف بودجه‌ای و جایگاه هستند، امیدواریم در سیاست‌های کلان اقتصادی با تخصیص ردیف و بودجه شوراهای را از بن‌بست اقتصادی خارج کنند.

احتمال انتقال آب دریای عمان به ۲ استان از سال آینده <http://www.sharghdaily.ir/fa/Main/Detail/187252>

به نوشته روزنامه شرق به نقل از خبرگزاری ایسنا در تاریخ 22 اردیبهشت آمده است: با توجه به طرح انتقال آب از دریای عمان به استان‌های سیستان و بلوچستان، هرمزگان و خراسان رضوی، معاون محیط زیست دریایی سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به ضرورت مطالعات انتقال آب دریای عمان از احتمال اجرای آن از یک سال آینده خبر داد. پروین فرشچی، با اشاره به اینکه در بحث انتقال آب دریای عمان تأکید داریم که حتماً استان سیستان و بلوچستان در اولویت قرار گیرد، تصریح کرد: اگرچه کم‌آبی و بی‌آبی در سه استان سیستان و بلوچستان، هرمزگان و خراسان رضوی بیداد می‌کند، اما سیستان و بلوچستان به دلیل مجاورت با دریای عمان باید در اولویت آبرسانی قرار گیرد. او درباره ضرورت انتقال آب دریای عمان اظهار کرد: پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد تا سه سال آینده استان‌های سیستان و بلوچستان، هرمزگان و خراسان رضوی حتماً به منابع آبی نیاز دارند و انتقال آب حتماً باید انجام شود. معاون محیط زیست دریایی سازمان حفاظت محیط زیست در پاسخ به این موضوع که تعدادی از کارشناسان، انتقال آب را گزینه مردود برای تأمین منابع آبی می‌دانند، گفت: سازمان حفاظت محیط زیست هم انتقال آب را آخرین گزینه می‌داند، اما باید دقت کنیم که هر دریایی شرایط خاص خود را دارد، به همین علت ما به انتقال آب دریای خزر و خلیج فارس نه گفتیم. دریای عمان به‌ویژه شمال شرقی آن شرایط متفاوتی دارد ضمن اینکه چاره دیگری برای تأمین منابع آب مورد نیاز این مناطق نداریم. او در پاسخ به این پرسش که آب انتقالی از دریای عمان به استان‌های سیستان و بلوچستان، هرمزگان و خراسان رضوی در چه زمینه‌هایی مصرف می‌شود، گفت: برنامه‌ریزی شده که آب منتقل‌شده بیشتر برای مصارف شرب و بعد برای مصارف صنعت و کشاورزی باشد. فرشچی ادامه داد: حدود پنج ماه بعد از پایان مطالعات، کار انتقال آب از دریای عمان به استان‌های سیستان و بلوچستان، هرمزگان و خراسان رضوی آغاز خواهد شد.

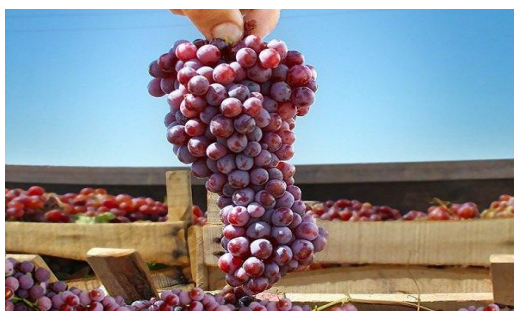
بازهم اعتراض به تخریب محیط زیست:

تخریب قله شاهوار به بهانه معدن بوکسیت، این شهرستان را به سمت بیابانی شدن سوق می‌دهد.

مدیر باغبانی جهاد کشاورزی سیستان و بلوچستان بیان کرد: کاهش ۶۰ درصدی تولید انگور یاقوتی در منطقه سیستان

<https://www.mehrnews.com/news/4296155>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ زاهدان در تاریخ بیست و چهارم اردیبهشت 97 آمده است: مدیر باغبانی جهاد کشاورزی سیستان و بلوچستان گفت: امسال بر اساس برآوردهای صورت گرفته به دلیل سرمازدگی و خشکسالی شاهد کاهش حدود ۶۰ درصدی تولید انگور یاقوتی در منطقه سیستان هستیم. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از روابط عمومی سازمان جهاد کشاورزی سیستان و بلوچستان، اردشیر شهرکی اظهار داشت: ۸۰ درصد انگور تولیدی در سیستان و بلوچستان از نوع یاقوتی و بقیه شامل انواع فخری، عسگری، چشم گاوی، امیری، سنگک و شست عروس است. وی افزود: در حال حاضر برداشت انگور یاقوتی، زودترس ترین انگور کشور از سطح سه هزار هکتار از باغات استان در حال انجام است.

مدیر باغبانی جهاد کشاورزی سیستان و بلوچستان ادامه داد: 3 هزار و ۷۰۰ هکتار از باغ‌های سیستان و بلوچستان به کشت انگور اختصاص دارد که سه هزار هکتار آن بارور و مابقی غیر بارور است. وی با بیان اینکه برداشت انگور در سیستان و بلوچستان تا خرداد ماه ادامه دارد، گفت: همه ساله حدود ۳۰ هزار تن از این محصول در استان برداشت و روانه بازار مصرف می‌شد اما امسال به دلیل خشکسالی برداشت این محصول خیلی کمتر است.

شهرکی تصریح کرد: قبل از خشکسالی، ۲ هزار و ۶۰۰ هکتار از باغات منطقه سیستان به کشت انگور یاقوتی اختصاص داشت. وی اظهار کرد: انگور یاقوتی به صورت عمده در منطقه سیستان و در سطح کمتر در شهرستان‌های خاش، میرجاوه، نیکشهر و ایرانشهر کشت می‌شود.

مدیر باغبانی جهاد کشاورزی سیستان و بلوچستان خاطر نشان کرد: انگور سیستان دارای ویژگی‌های خاصی نظیر عطر، طعم، جلوه و جلای ظاهری منحصر به فردی است که در نوع خود یک مزیت نسبی به شمار می‌رود که باید به آن توجه کرد. وی افزود: در صورت فراهم شدن زیر ساخت‌های لازم در چرخه تولید، توزیع و بازاریابی، این محصول می‌تواند نقش موثری در بهبود وضعیت معیشتی کشاورزان، اوضاع اقتصادی و اجتماعی منطقه و حتی تأمین بخشی از نیاز کشور ایفا کند.

شهرکی بیان کرد: با توجه به شرایط سیستان، تأمین آب مطمئن مهمترین دغدغه کشاورزان همیشه بوده و است و از سوی دیگر در سال‌های اخیر و به دنبال رواج استحصال آب از چاهک‌ها جهت کشاورزی توجه به کیفیت آب آبیاری نیز به سبب نداشتن مقاومت زیاد این انگور در مقابل آب شور از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

مدیرکل خشکسالی سازمان هواشناسی مطرح کرد: سیاست‌های توان اقلیمی شهر قم تدوین می‌شود

<https://www.mehrnews.com/news/4296603>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ قم در تاریخ بیست و چهارم اردیبهشت 97 آمده است: مدیرکل خشکسالی سازمان هواشناسی از آمادگی این سازمان برای مطالعه سیاست‌های اقلیمی شهر قم و تصویب آن در شورای عالی معماری و شهرسازی خبر داد.

به گزارش خبرنگار مهر، صادق ضیاییان ظهر دوشنبه در نشست مسئله شهر با عنوان عش آل محمد (ع) که با موضوع تأثیر شهرسازی در اقلیم شهر قم برگزار شد، اظهار داشت: توان اقلیمی از چهار عنصر آب کره و هوا کره زیست کره و خاک کره تشکیل شده است. وی با اشاره به اینکه در دنیا علمی به نام هواشناسی شهری وجود دارد که در کشور ما در هیچ دانشگاهی تدریس نمی‌شود افزود: با این حال اصول علمی این موضوع در دانشگاه‌ها وجود دارد.

مدیرکل خشکسالی سازمان هواشناسی کشور با اشاره به اینکه در آیین‌نامه‌های مقررات ملی ساختمان ۱۵۶ صفحه راجع مسائل اقلیمی وجود دارد گفت: این‌ها نشان می‌دهد که علم و قانون در این زمینه وجود دارد اما یا این دانش کامل نیست یا نظارت بر قوانین وجود ندارد. وی ادامه داد: در ساخت و ساز دانه دانه می‌گذرد توسط مهندس ناظر شمرده می‌شود اما کجا متناسب بودن ساختمان با اقلیم را سنجیده‌ایم؟

ضیایان افزود: وقتی یک طرح بالادستی تصویب می‌شود باید بپرسیم آیا هواشناسی پیوست اقلیمی آن را تایید کرده است؟

بی‌توجهی به پیوست اقلیمی در ساخت و ساز

به گفته وی، در چنین طرح‌هایی پیوست اقلیمی با کپی کردن نوشته می‌شوند و نتیجه این است که ساختمان شهر قم هیچ فرقی با ساختمان بندر انزلی ندارد.

مدیرکل خشکسالی سازمان هواشناسی کشور با اشاره به نقش مدیریت شهری در تنظیم این مسائل اظهار کرد: شهرهایی که توانمند هستند و بودجه شان از خودشان هستند می‌توانند خودشان برای خودشان تصمیم بگیرند. شهرها ما هم اینگونه هستند و بخش عمده‌ای از تصمیمات داخل شهر گرفته می‌شود. وی افزود: مسئولان شهری اگر به این سمت بروند که توان اقلیمی را در نظر بگیرند راهکارهای متعددی برای این کار وجود دارد.

ضیایان با اشاره به اینکه سازمان های مردم نهاد در این زمینه می‌توانند ارائه راهکاری و مطالبه گری داشته باشند گفت: اگر این موضوع به عنوان یک مطالبه مردمی مطرح شده و مردم و خبرنگارها و سازمان های مردم نهاد مدادم دنبال این موضوعات باشد قطعاً اتفاق خوبی خواهد افتاد. وی با اشاره به شاخص‌های محاسبه توان اکولوژیک شهرها اضافه کرد: اگر قرار است جمعیت بیشتری به این شهر دعوت کنیم باید راهکارهای کاهش آلاینده‌گی و مصرف آب داشته باشیم.

مدیرکل خشکسالی سازمان هواشناسی کشور ادامه داد: در دنیا سازمان های مردم نهاد کارهای بسیار بزرگ و علمی در این زمینه انجام می‌دهند و مردم هم به این سازمان‌ها بیشتر اعتماد دارند.

لزوم همکاری نهادها برای تدوین سیاست‌های اقلیمی

وی با اشاره به بحث‌های مطرح شده توسط کارشناسان درباره عدم حضور هواشناسی و محیط زیست در جلسات کمیسیون ماده پنج و دیگر جایگاه‌های تصمیم‌گیری گفت: درست است که قانون بالادستی نداریم اما درون سازمان ها می‌تواند این همکاری ایجاد شود مثلاً راه و شهرسازی هنگام ساخت یک شهرک جدید می‌تواند مطالعات را برای هواشناسی هم بفرستد.

ضیایان درباره مسائل مطرح شده در زمینه کمربند شیب شهر قم افزود: داستان کمربند سبز برای ۸۰ سال پیش است. الان بحثی که هست کریدور هوایی است یعنی کریدورهای سبزی که جریانات هوایی در آن ایجاد شود که بهترین جاها هم گسل ها هستند. وی با اشاره به اینکه بزرگترین مشکل امروز شهر قم کم آبی است گفت: شهرداری باید وارد این موضوع شود که از ساختمان‌هایی که از موارد کاهش مصرف آن نداشته باشد اصلاً پروانه ساختمانی صادر نشود. مدیرکل خشکسالی سازمان هواشناسی کشور با اشاره به اینکه سیاست ها باید اصلاح شوند تا بتوانیم همچنان توسعه شهرها داشته باشیم ادامه داد: یکی از سیاست‌ها توان اقلیمی شهر است. وی با اشاره به اینکه کارگروه سیاست‌های اقلیمی شهرها در وزارت راه و شهرسازی تشکیل شده است، گفت: اگر در شهر قم این سیاست‌ها مدون شود، ما این امکان را داریم که این را در شورای عالی معماری و شهرسازی مصوب کنیم.

ضیایان اظهار داشت: شرط این موضوع این است که اولاً یک گروه کارشناسی قوی این را تدوین کنند و دوم اینکه مسئولان استانی هم قول بدهند که این را اجرا کنند.

خشکی و خشکسالی دریاچه ها :

کل فلات ایران که 3000 سال پادرایت نیاکان ما از خشک شدنش جلوگیری شده بود در طی 40 سال نظام اسلامی و بی تدبیری آنان خشکانده شد و در حال نابودی است .

گلستان خشکیده از : راحله نامی حصاری

<https://www.mehrnews.com/photo/4294569>

وحدت روستایی است در ۷۰ کیلومتری شهر گرگان مرکز استان گلستان که مهاجرین سیستانی از سالها پیش به دلیل بیکاری و خشکسالی شهر و دیار شان به آن پناه آورده اند. روستایی که این روزها تنها نام وحدت را پدک می کشد و با اتحاد بیگانه است.

۷۲ خانوار روستای " وحدت " از سالهای دور برای رهایی از مشکلاتی که بر سر زندگی هایشان آوار شده بود، در حریم سد " وشمگیر " زندگی میکنند، اما اینطور که خودشان میگویند چند سالی است دوباره به دام مشکلات افتاده اند و نه تنها از نعمت آب آشامیدنی و گاز لوله کشی بی بهره هستند، بلکه مسئولین بهره مندی آنها از امتیاز آب و گاز لوله کشی را منوط به نقل مکان شان از کاسه سد دانسته اند این درحالی است که هنوز دولتمردان به قول شان عمل نکرده اند و از زمینی که وعده آن را داده بودند خبری نیست.

گرچه استان شان گلستان است و توقع می رود به دلیل موقعیت جغرافیایی منطقه، از آب و هوای خوش و زمین های حاصلخیز برخوردار باشد، اما واقعیت این است که هرچه بر عمر زمین افزوده می شود عمق مشکلات اهالی " وحدت " هم بیشتر می شود. به طوری که همسایگی با سد وشمگیر، ریتم زندگی کوچ نشین های سیستانی را کند تر از قبل و آنها را با مخاطرات بیشتری رو به رو ساخته است. حالا در فصل پاییز و زمستان با باران های سیل آسا و میزان بالای رطوبت و در فصل بهار و تابستان با کم آبی و خشکسالی دست و پنجه نرم می کنند، در صورتی که از سالیان دور آب مورد نیازشان را از سد تامین کرده اند، زمین هایشان از مواهب سد سیراب بوده و کشاورزی پر رونقی داشته اند.

این روزها اما مهاجران دیار آفتاب چشم به زمین های خشکیده ای دوخته اند که اشتغال مردان و زنان را تحت تاثیر قرار داده و زندگی آنها را با بحران مواجه کرده ولی آنچه که هنوز در این اقلیم زنده مانده امید به وعده مسئولین و انتظار برای تحقق آنها است.

عضو هیئت علمی منابع طبیعی دانشگاه صنعتی اصفهان:

فرونشست آثار تاریخی نصف جهان حتمی است

<https://www.isna.ir/news/97022413013>

به نوشته خبرگزاری دولتی ایسنا در تاریخ دوشنبه 24 اردیبهشت 97 آمده است: عضو هیئت علمی دانشکده منابع طبیعی دانشگاه صنعتی اصفهان با تأکید بر اینکه بی‌آبی و خشکی زاینده رود به غیر از کشاورزی به اقتصاد اصفهان خسارت فراوانی وارد می‌کند و سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد، گفت: شرایط کنونی حاکی از نبود حکمرانی آب در کشور و اصفهان است، از سوی دیگر ادبیات مسئولان در حوزه آب باید تغییر کند.

مهدی بصیری در گفت‌وگو با خبرنگار ایسنا، با اشاره به اینکه کم‌بارشی امسال بسیار شدید است، اظهار کرد: این کم‌بارشی با شرایط مدیریت کنونی و متداول حوضه زاینده رود، فاجعه‌آفرین است، چرا که به دلیل عدم حکمرانی لازم هر کسی که دسترسی به آب دارد، برداشت می‌کند و از سوی دیگر صنایع و فضای سبز همانند روند قبلی خود کار می‌کنند، هم‌چنین بالادست رودخانه در اصفهان یا چهارمحال و بختیاری نیز بدون توجه به کم‌آبی شدید مانند سال‌های پرآب، از رودخانه با پمپ آب برداشت می‌کنند، در این شرایط، آب شرب اصفهان به خطر افتاده و هیچ‌کنترلی بر آن نیست. وی با انتقاد بر اینکه شرایط کنونی حاکی از نبود حکمرانی آب در کشور و اصفهان است، افزود: سوالی که باید از دولت‌مردان، قوه قضاییه، نیروی انتظامی، شورای امنیت ملی و ... پرسید این است که آیا ترجیح می‌دهید افرادی که از سال‌های 84 به بعد به رودخانه وصل شدند، آب را برداشت و در کوه‌ها درختکاری کنند یا اینکه آثار فاخر تاریخی اصفهان با شکست و تخریب روبرو شود؟

زاینده رود جاری نشود، آبخوان اصفهان تخلیه می‌شود

این فعال محیط زیست تأکید کرد: با توجه به اینکه زاینده رود تغذیه‌کننده آبخوان شهر اصفهان است و شهرداری برای حفظ فضای سبز از این آبخوان آب برداشت می‌کند و اگر آب در مدت دو سال در رودخانه جاری نشود، بر اثر تخلیه شدید آبخوان، فرونشست زمین در شهر اصفهان به طور قطع به وقوع خواهد افتاد و آثار تاریخی این شهر در معرض خطر جدی قرار می‌گیرند. وی با بیان اینکه شهرداری اصفهان اکنون باید تمام چمن و گل‌های فصل شهر را برای حفظ منابع آبی موجود از آب بگیرد، تصریح کرد: برای حفظ درختان با ارزش فضای سبز اصفهان که بعضاً می‌توان آنها را میراث گذشتگان نامید، آب موجود باید در آبخوان زیر سطح شهر حفظ شود در غیر این صورت در سال آینده دیگر آبی در این آبخوان وجود نخواهد داشت و اصفهان با خشک شدن درختان مواجه خواهد شد و از سوی دیگر فرونشست زمین موجب تشدید و تسریع تخریب و شکسته شدن آثار تاریخی این شهر خواهد شد.

بصیری با بیان اینکه حکمرانی آب باید به نحوی باشد که در اولویت نخست به شرب، سپس محیط زیست و حفظ آثار تاریخی و درختان بزرگ اهمیت داده شود، تصریح کرد: سیاست کاشت چمن در اصفهان اشتباه است، از سوی دیگر در شهرهای حاشیه زاینده رود همچون زرین شهر، درچه، باغ بهادران و ... کاشت چمن باید حذف شود.

دولت در خصوص اعداد منابع آبی شفاف سازی کند

وی در پاسخ به این سوال که در شرایط کنونی، بحران آب و زاینده رود را چگونه می‌توان مدیریت کرد، افزود: صحبت از اینکه مردم آب کمتری به مصرف کنند، درست است، اما دولت باید به طور شفاف به مردم بگوید که چه میزان منابع آبی داریم و نیاز آب شرب استان چقدر است و دلایل کمبود آب را به طور صحیح بیان کند.

این عضو هیئت علمی دانشکده منابع طبیعی دانشگاه صنعتی اصفهان با بیان اینکه مسئولان به عنوان اطلاع‌رسانی میزان آب پشت سد زاینده رود را اعلام می‌کنند، گفت: این میزان آب همیشه در سد ثابت نیست، چرا که حجم آب ورودی و خروجی سد متفاوت است، در این شرایط مسئولان با شفاف‌سازی باید تأکید کنند که نمی‌توان بیشتر از ورودی سد زاینده رود، آب را خارج کنیم و ذخیره سد را به حداقل برسانیم. وی با بیان اینکه ما مصارفی داریم که لازم به حفظ همه آنها نیست، افزود: حفظ باغات در اراضی نامناسب حاصل از محل حق‌آبه‌های کشاورزان، حفظ غیرضروری فضای سبز در برخی مناطق به ویژه چمن‌کاری‌های فراوان صورت گرفته از جمله مصارف غیرضروری است، از سوی دیگر باید درختان در فضای سبز موجود در بافت شهری حفظ شوند، هم‌چنین صنایع ما نباید در شرایط نامناسب اقلیمی اصفهان، یزد و چهارمحال و بختیاری ایجاد و یا توسعه یابند.

آب انتقالی به یزد و کاشان برای صرفه جویی کاهش یابد

بصیری با بیان اینکه مصرف آب در فضای سبز ذوب آهن بسیار بالاست، تأکید کرد: لزومی ندارد ما تمام بخش‌ها را به دلیل بی‌آبی تعطیل کنیم، اما فضای سبزی که تأثیر چندانی در زندگی مردم ندارد، حفظ شود و با این اولویت‌های نادرست آب مصرفی مردم ساکن در این استان به خطر بیفتد. در شرایط فعلی لازم است آب انتقالی به کاشان، یزد و ... به میزان قابل توجهی برای صرفه جویی کاهش یابد و به اندازه نیاز شرب به این مناطق آب

منتقل شود. وی تاکید کرد: اگر میزان بارش کنونی افزایش نیابد آب شرب جمعیت پنج میلیونی اصفهان به خطر می افتد و حتی احتمال بی آب شدن سد زاینده رود وجود دارد.

این فعال محیط زیست هم چنین با بیان اینکه تمام مردم باید متوجه اعداد و ارقام واقعی آب شوند و این فرهنگ سازی باید توسط صدا و سیما انجام شود، تاکید کرد: ما باید بدون تنش زایی در خصوص مسائل آب و بحران امروز تدبیر کرده و مشکلات آینده را نیز با برنامه ریزی علمی و جامع حل کنیم .

ادبیات مسئولان در حوزه آب باید تغییر کند

وی افزود: باید در راستای فرهنگ سازی و کمک به مردم در نصب شیرآلات و فلاش تانک های کم مصرف اقدام شود.

بصیری با تاکید بر ضرورت آموزش مردم در صرفه جویی مصرف آب بدون نصیحت و شفاف سازی، گفت: ادبیات مسئولان در حوزه آب باید تغییر کند، چرا که اکنون برخی با پیش بینی نبود آب در اصفهان طی سال های آینده، مهاجرت به شهرها و یا حتی کشورهای دیگر را آغاز کرده اند.

وی تصریح کرد: به طور قطع بی آبی و خشکی زاینده رود به غیر از کشاورزی به اقتصاد اصفهان خسارت فراوانی وارد می کند و سرمایه گذاری را کاهش می دهد.

انتهای پیام

مردم کارزون از پای نمی نشینند :

تجمع مردم کارزون باردیگر در چهارشنبه 26 اردیبهشت در اعتراض به تبعیض اعمال شده توسط مسئولان کشور صورت پذیرفت.

مقام مسئول در وزارت نیرو تاکید کرد: لزوم توجه مدیران به پایش کمی پارامترهای مختلف صنعت آب

<https://www.mehrnews.com/news/4297828>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر در تاریخ بیست و پنجم اردیبهشت 97 آمده است : معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا، بر لزوم توجه مدیران به پایش کمی پارامترهای مختلف به صورت مستمر با بازه های زمانی فشرده تاکید کرد.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از وزارت نیرو، عباس سروش در چهل و سومین گردهمایی مدیران ارشد بخش آب کشور اظهار داشت: خروجی اقدامات ما باید مشخص باشد و ضمن دقت در انجام تکالیف خود، نتیجه اقدامات در بهبود شرایط حکمرانی و مدیریت آب کشور ملموس باشد. وی با تاکید بر اینکه باید پایش کمی پارامترهای مختلف به صورت مستمر و فواصل زمانی فشرده مورد توجه قرار گیرد، گفت: اگر عملکرد ما مبتنی بر پایش و ثبت آمار و ارقام قابل محاسبه نباشد، در انجام وظایف راه به جایی نبرده و امکان حل معضلات وجود ندارد.

سروش پایش پیشرفت‌ها، عمل به سخنان و در میان گذاشتن چالش‌ها با مردم را از عوامل موفقیت و تحقق اهداف دانست و گفت: تکیه بر اعداد واقعیت‌ها را هویدا می‌کند و باعث می‌شود که تصمیمات بهتری نسبت به مسائل پیشرو اتخاذ کرد. وی در پایان گفت: همه مدیران لازم است که در حیطه مسئولیت خود، بر اساس اسناد بالادستی کشور و اولویت‌های تعیین شده برای بخش آب کشور، هماهنگی‌های لازم را با حوزه ستادی وزارت نیرو و شرکت مدیریت منابع آب داشته باشند.

سخنگوی شورای هماهنگی تشکلهای کشاورزی خوزستان: آب کشت تابستانه به طور مساوی بین کشاورزی و بیشکر توزیع شود

<https://www.mehrnews.com/news/4297393>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ اهواز در تاریخ بیست و پنجم اردیبهشت 97 آمده است: سخنگوی شورای هماهنگی تشکلهای کشاورزی خوزستان گفت: آب اختصاص یافته برای کشت تابستانه در حوزه کارون باید به طور مساوی بین کشاورزی و نیشکر توزیع شود. سید فاضل شرفی در گفتگو با خبرنگار مهر اظهار کرد: سهمیه آب محصولات کشاورزی دائمی و نیشکر یک هزار و ۵۰۰ میلیون متر مکعب برای حوزه کارون در نظر گرفته شده است که وظیفه تفکیک این سهمیه به عهده سازمان جهاد کشاورزی است.

شرفی بر ضرورت تقسیم عادلانه آب کشت تابستانه بین کشاورزی و نیشکر تاکید کرد و گفت: امیدواریم و اطمینان داریم سازمان جهاد کشاورزی که همواره حامی کشاورزان بوده است، سهمیه لازم از منابع آب تخصیص داده شده را برای کشاورزان استان معین کند. وی گفت: امکان اینکه آب به کل مزارع نیشکر برسد اما کشاورزان با ممنوعیت کشت روبرو شوند وجود ندارد و غیرممکن است زیرا معیشت کشاورزان از طرفی به دلیل نکاشت محصول و از طرفی فشار بانکها برای دریافت مطالبات خود به خطر خواهد افتاد و تبعات خوبی در پی نخواهد داشت. سخنگوی شورای هماهنگی تشکلهای کشاورزی خوزستان گفت: انتظار داریم رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان از سهمیه ای که از سوی استانداری برای کشاورزی و نیشکر در نظر گرفته شده است سهم مورد نیاز کشاورزان را معین و به سازمان آب و برق اعلام کند.

شرفی با بیان اینکه در مصوبه استانداری اعلام شده است که آب کشت های دائمی به صورت کامل تامین شود تاکید کرد: اینکه استاندار با معرفی کردن نیشکر به عنوان یک محصول دائمی باعث شود ده ها هزار کشاورز مستضعف از کشت و کار محروم شوند نه به صلاح دولت و نظام بوده و نه عملاً امکانپذیر است.

وی گفت: با توجه به اینکه در بند دیگری از مصوبات ستاد خشکسالی، کشت فصلی ممنوع شده است اگر رئیس جهاد کشاورزی خوزستان توان در نظر گرفتن سهمیه کافی برای کشاورزان را ندارد رسماً در این مورد مسئولیت را از خود سلب و به استانداری و آب و برق واگذار کند چرا که کشاورزان به هیچ وجه تحمل این موضوع را ندارند که ببینند جهاد کشاورزی که متولی حمایت از کشاورزان است به عنوان مسئول و عامل ممنوعیت کشت کشاورزان باشد بنابراین پیشنهاد می دهیم بهتر است جهاد کشاورزی این مسئولیت را از گردن خود ساقط کند. البته ما شنیده ایم نه نماینده کشاورزان و نه رئیس سازمان جهاد کشاورزی، این مصوبه را امضا نکرده اند که این موضوع جای تقدیر دارد که متولیان و حامیان کشاورزان، مصوبه نابودی کشاورزان به بهای حفظ شرکتهای نیشکری را امضا نکرده اند.

مدیر امور آبفای آستانه اشرفیه خبر داد: جلوگیری از هدررفت آب با رفع شکستگی خط انتقال آب شرق گیلان

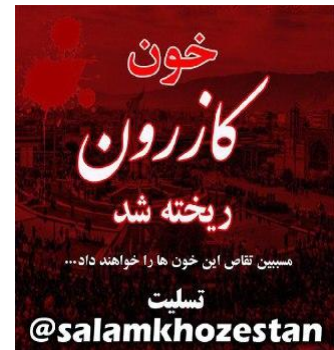
به گزارش ایلنا از آستانه اشرفیه، در تاریخ بیست و پنجم اردیبهشت 97 آمده است: کامبیز اسماعیلی مدیر امور آبفای آستانه اشرفیه گفت: در پی وقوع شکستگی خط انتقال آب شرق گیلان در محدوده میدان آقا سیدجلال الدین اشرف (ع) در آستانه اشرفیه که از محل تصفیه خانه بزرگ آب گیلان تأمین می شود عملیات ترمیم توسط اکیپ امداد و حوادث طی سه روز متوالی انجام شد. وی در ادامه افزود: این خط انتقال تأمین کننده آب شهر آستانه اشرفیه، بندر کباشهر و روستاهای در مسیر است که عملیات ترمیم آن بدون قطع آب بر روی لوله بتنی 800 میلی‌متر با خاکبرداری به عمق 5 متر و به طول 10 متر انجام و از هدررفت 5 لیتر در ثانیه آب جلوگیری شد.

ضرب و شتم مردم کازرون :

نیروهای سرکوبگر تظاهرات مسالمت آمیز مردم کازرون را به خاک و خون کشیدند. کازرون به خاک و خون کشیده شد. شهروندان اینگونه برای یک اعتراض برحق و مسالمت آمیز سرکوب شدند.

شهر کازرون به خون کشیده شد :

اسامی کشته شدگان معترضان **شهر کازرون** حمید بیون / مجید سیروس ، درگیری خیابان بنیاد شهید و آتش گرفتن ساختمان اطلاعات نیروی انتظامی شهرستان کازرون و زخمی شدن سه نفر از پرسنل آن و بیش از هفت زخمی در درگیری

بازداشت دستکم ۲۰۰ نفر از مردم در تظاهرات امروز کازرون:

به نوشته کانال تلگرامی صدای مردم آمده است : در تجمع اعتراضی روز بیست و ششم اردیبهشت ، مردم کازرون دستکم ۲۰۰ تا ۳۰۰ تن از مردم بازداشت شده‌اند. خانواده‌های بازداشت شدگان هم‌اکنون در برابر ساختمان بنیاد که محل نگهداری دستگیر شدگان است تجمع کرده و خواهان آزادی همه آنها هستند. نیروهای سرکوبگر نظام برای پراکنده کردن مردم، به شلیک هوایی و گاز اشک‌آور روی آورده‌اند. / [@Sedaieimardom](https://www.sedaieimardom.com)

بختگان همچنان در خشکی ؛ دومین دریاچه بزرگ کشور اسیر کارگروه است / بازدید هوایی برای احیاء!

<https://www.mehrnews.com/news/4294723>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ شیراز در تاریخ بیست و ششم اردیبهشت 97 آمده است : دریاچه بختگان به عنوان دومین دریاچه بزرگ کشور در حالی سال هاست با خشکی دست و پنجه نرم می کند که مسئولان امر برای احیای آن کارگروه تشکیل داده و بازدید هوایی انجام می دهند.

خبرگزاری مهر - گروه استان ها: دریاچه بختگان در ۱۸۰ کیلومتری شرق شیراز قرار دارد. سازمان محیط زیست تاریخ خشک شدن دریاچه بختگان را سال ۸۶ ثبت کرده اما مردم حاشیه نشین این دریاچه از سال ۸۰ شاهد ذره ذره جان دادن این تالاب بزرگ بودند. اهمیت محیط زیست تالاب بزرگ بختگان از خود دریاچه بیشتر است چراکه زیستگاه گونه‌های مختلفی از پرندگان، پستانداران و گیاهان دارویی بوده و امروزه شاهد از بین رفتن آنها به دلیل خشک شدن آب دریاچه هستیم.

با وجود دریاچه بختگان رطوبت هوا افزایش می‌یافت و رطوبت حاصل شده به دلیل بلند بودن ارتفاع کوه‌های اطراف نی‌ریز در همان منطقه باقی می‌ماند و سبب ثمردهی درختان انجیر، بادام، انگور و زیتون در کوه‌ها می‌شد و می‌توان از این چرخه طبیعی به عنوان آبیاری مصنوعی کوه‌ها نام برد.

به نظر کارشناسان، وجود سه سد در بالادست تالاب بختگان بر روی رودخانه «کر» که منبع اصلی تأمین آب این دریاچه است، سبب خشک شدن این حوضه آبی شده است. عدم سرریز کردن آب‌های مازاد سدهایی مانند ملاصدرا به تالاب و بهره‌وری غلط کشاورزان از اندک آب جاری به منظور برنج‌کاری، روند خشکسالی را تشدید کرده است.

سیاست غلط توسعه در ساختن سدهای متعدد در کنار کشاورزی غیراصولی کشاورزان، حفاری‌ها و عمیق‌تر کردن چاه‌ها برای برداشت بیشتر از آب‌های زیرزمینی و اصرار بی دلیل آنان در کاشت محصول برنج برای داشتن منفعت بیشتر در محصول برداشتی را می‌توان از مهم‌ترین علل کمبود و خشکی کامل بختگان دانست.

۱۲ سال از خشک شدن دریاچه بختگان دومین دریاچه بزرگ ایران می‌گذرد اما هنوز اقدام مناسبی از سوی مسئولان و دستگاه‌های ذی ربط برای احیای این دریاچه انجام نشده است.

در حالی دریاچه بختگان سیزدهمین سال خشکسالی را سپری می‌کند که به دنبال خشک شدن این دریاچه خسارت‌های جبران‌ناپذیری به استان وارد شده به گونه‌ای که می‌توان به ورود کویر به استان فارس، ریزگرد، شور شدن زمین‌های کشاورزی و ... اشاره کرد. زمانی هم که از مسئولان در خصوص برنامه‌های انجام شده برای احیای این دریاچه پرسیده می‌شود فقط به چند برنامه ابتدایی اشاره می‌کنند.

۱۳ سال از خشک شدن دومین دریاچه بزرگ ایران می‌گذرد و مسئولان استان فارس همچنان در گیر تشکیل کارگروه هستند البته در این میان اقدامات دیگری نیز به قول خوشان مانند بازدید هوایی معاون اول رئیس‌جمهور از تالاب بختگان در هفتم بهمن ماه سال گذشته انجام شده است.

نماینده مردم شهرستانهای نی‌ریز و استهبان در مجلس شورای اسلامی در خصوص احیای دریاچه بختگان به خبرنگار مهر گفت: طی چند سال گذشته تذکرات زیادی در خصوص وضعیت دریاچه بختگان به معاون رئیس‌جمهور و خود رئیس‌جمهور داده شده است.

اصغر مسعودی افزود: علاوه بر این در محافل مختلف و در جلسات پیرامون وضعیت نگران‌کننده دریاچه بختگان به مسئولان ذی ربط موضوع گزارش شده و خواستار توجه جدی به وضعیت این دریاچه شده ایم. وی ادامه داد: طی این مدت کارگروه احیای دریاچه بختگان تشکیل شده و برخی از مسئولان کشوری از نزدیک از تالاب بختگان بازدید داشته‌اند.

این نماینده مردم استهبان و نی‌ریز در مجلس شورای اسلامی بیان کرد: علاوه بر این خانم ابتکار زمانی که رئیس سازمان محیط زیست بود از نزدیک با وضعیت دریاچه بختگان آشنا و قرار شد اقداماتی برای احیای این دریاچه انجام شود. وی افزود: همچنین سال گذشته معاون اول رئیس‌جمهور به صورت هوایی از دریاچه بختگان بازدید کرده و در جریان وضعیت دریاچه قرار گرفتند.

مسعودی با اشاره به تشکیل کارگروه احیای دریاچه بختگان گفت: به طور حتم با اینگونه اقدامات دریاچه احیا نمی‌شود بلکه احیای دریاچه بختگان به یک کار انقلابی و بسیج همگانی نیازمند است. وی همچنین در خصوص اینکه بعد از دریاچه ارومیه دریاچه بختگان دومین دریاچه بزرگ ایران است اما هیچ گونه توجهی به آن نمی‌شود، بیان کرد: با وجود اینکه بودجه‌ای برای احیای دریاچه ارومیه تخصیص یافته اما فقط بارش نزولات جوی در آبیگر شدن آن تا حدی موثر بوده است.

این نماینده مردم شهرستانهای نی‌ریز و استهبان در مجلس شورای اسلامی در خصوص راهکارهای احیای بختگان تأکید کرد: برای احیای این دریاچه راهکارهای قانونی از جمله تغییر الگوی کشت، رعایت برداشت از آب‌های زیرزمینی، تخصیص حبابه از رودهای بالادست و ... موثر است. وی با اشاره به اینکه با بسیج همگانی می‌توان بختگان را احیا کرد، گفت: در قانون برنامه ششم توسعه احیای تالابها نیز دیده شده که دریاچه بختگان هم شامل می‌شود. در این میان دبیر موسسه ۱۳ فروردین به خبرنگار مهر پیرامون وضعیت دریاچه بختگان با بیان

اینکه برای احیای بختگان باید به دریاچه های کمجان و طشک نیز نظر داشت، گفت: به طور حتم برای تحقق این امر باید هرسه دریاچه باهم دیده شود و مصوبات و اعتبارات برای هرسه دریاچه در نظر گرفته شود.

علی اکبر کاظمینی ادامه داد: برای جلوگیری از عدم گسترش بیابان زایی در شرق استان و برون رفت از مشکلاتی از جمله نجات انجیرستانها و... راهی به جز احیای بختگان وجود ندارد.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه این دریاچه یکی از مهمترین دریاچه های کشور به شمار می رود اما طی چند سال گذشته به طور کامل به حال خود رها شده و اقدام مناسبی برای احیای آن صورت نگرفته است.

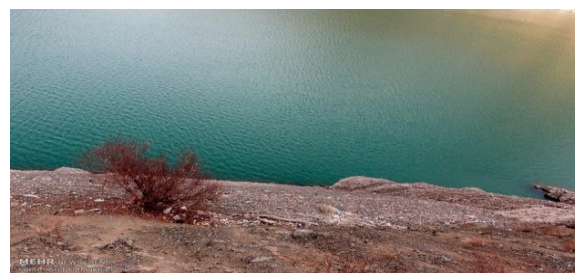
کاظمینی با اشاره به اینکه دیگر دریاچه های کشور به دلیل خشکسالی خشک شده اند، ادامه داد: درست است که تمامی دریاچه های کشور به دلیل خشکسالی به طور کامل خشک شده اما دریاچه بختگان همواره حقا به داشته و به دلیل عدم اختصاص حقا به طور کامل خشک شده است. وی با اشاره به اینکه اکوسیستم و زیستگاه منطقه نیز از بین رفته است، اظهار کرد: وجود ریزگردها و پراکنش آن در منطقه باعث شد که اراضی کشاورزی مردم شور شود و این امر نیز مشکلاتی را برای مردم به وجود آورده که به عنوان نمونه می توان به از بین رفتن محصولات کشاورزی اشاره کرد.

دبیر موسسه ۱۳ فروردین بایان اینکه دریاچه بختگان در منطقه شرق استان وجود دارد، تاکید کرد: در واقع کویر سیرجان در ۳۰ کیلومتری شهرستان نی ریز که دریاچه در آن واقع شده قرار دارد که خشک شدن دریاچه بختگان باعث افزایش بیابان زایی و پیشرفت آن به دیگر مناطق شده است. وی گفت: در زمان پرآبی دریاچه بختگان به عنوان سپر حفاظتی مانع از ورود اقلیم کویری به منطقه و استان فارس می شود اما در حال حاضر با خشک شدن دریاچه شرایط تغییر کرده است. وی با اشاره به اینکه در گذشته مناطق اطراف بختگان شرجی بود اما در حال حاضر به دلیل خشکی دریاچه آب و هوای منطقه خشک شده، اظهار کرد: از زمانی که تالاب خشک شده شرایط برای اتصال کویر به داخل استان و پیشروی اقلیم کویری به فارس فراهم شده و هم اکنون نشانه هایی از آن نیز دیده شده است.

کاظمینی بیان کرد: دریاچه بختگان به یک دشت نمک تبدیل شده و تمام شرایط برای ایجاد طوفان نمکی در منطقه وجود دارد و با هر وزش بادی در منطقه بختگان، نمکهای کف تالاب بلند شده و در زمینهای اطراف می نشیند که مشکلاتی به همراه داشته است. وی بر لزوم احیای سریعتر دریاچه تاکید کرد و افزود: باید برای چاه های اطراف دریاچه و مدیریت آنها اقدامی انجام شود زیرا هر چه بیشتر از زمان خشک شدن دریاچه بگذرد احیای آن دشوارتر خواهد بود.

بحران شدید کمآبی در اهر؛ سد ستارخان فقط ۱۴ میلیون مترمکعب آب دارد

<https://www.mehrnews.com/news/4299062>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ اهر در تاریخ بیست و ششم اردیبهشت ۹۷ آمده است: مدیر امور منابع آب اهر بایان اینکه در شهرستان اهر با بحران شدید کمآبی مواجه هستیم و این نیز واقعیت غیرقابل انکار است، گفت: سد ستارخان فقط ۱۴ میلیون و ۲۲۰ هزار مترمکعب آب دارد.

به گزارش **خبرنگار مهر**، اسماعیل عطازاده شامگاه امروز چهارشنبه در جلسه شورای حفاظت از منابع آب شهرستان اهر که در سد ستارخان برگزار شد، اظهار داشت: اکنون در شهرستان اهر با بحران شدید کم‌آبی مواجه هستیم این نیز واقعیت غیرقابل‌انکار است که حتی در طی ۲۰ سال اخیر کم‌آبی در اهر بی‌سابقه بوده است به طوری که بحران کم‌آبی بر اساس تئوری نیست بلکه آمار و ارقام و واقعیت کم‌آبی را هشدار می‌دهد. وی از ذخیره ۱۴ میلیون و ۲۲۰ هزار مترمکعب آب قابل استحصال در سد ستارخان شهرستان اهر در شرایط فعلی خبر داد، افزود: یعنی باید ۱۴ میلیون و ۲۲۰ هزار مترمکعب آب در سد ستارخان را برای تأمین آب شرب، کشاورزی، صنعت و تخییر مدیریت کنیم در حالی که در مدت مشابه سال گذشته سد ستارخان ۳۴ میلیون مترمکعب آب داشت.

مدیر امور منابع آب شهرستان اهر با اشاره به اینکه در حال حاضر در سد ستارخان اهر نسبت به مدت مشابه سال گذشته کمبود ۲۰ میلیون مترمکعب آب داریم، گفت: وضعیت منابع آبی امسال در شهرستان اهر همانند سال گذشته نیست لذا باید تصمیمات قاطعی در مدیریت منابع آبی اتخاذ شود و مدیریت آب اهر با روال سابق دیگر جواب نمی‌دهد.

گشت‌های ویژه کنترل برداشت‌های غیرمجاز آب در اهر افزایش یافت

عطازاده ادامه داد: برای این‌که بتوانیم منابع آب شهرستان اهر را تا آغاز سال آبی جدید مدیریت کنیم به ۲,۷۸ میلیون مترمکعب در بخش شرب، ۱,۷۶ میلیون مترمکعب برای بخش صنعت، ۲,۱ تخییر آب و ۶,۷ میلیون مترمکعب برای بخش کشاورزی باقی می‌ماند در حالی که در مدت مشابه سال گذشته به بخش کشاورزی شهرستان ۲۷ میلیون مترمکعب آب تخصیص یافته بود.

دبیر شورای حفاظت از منابع آب شهرستان اهر بابیان اینکه عمده مصرف آب در شهرستان اهر متعلق به بخش کشاورزی است، گفت: صرفه‌جویی در بخش صنعت آن قدری که صرفه‌جویی در کشاورزی می‌تواند مؤثر باشد همخوانی ندارد و هراندازه‌ای که آب داشته باشیم در بخش کشاورزی به‌طور عادلانه توزیع می‌شود. وی تأکید کرد: مدیریت آب تراز رودخانه اهرچایی و کانال ۸۰ کیلومتری غیرممکن است چراکه اگر کشاورزان به‌خوبی کم‌آبی را درک کرده باشند آستین بالا زده و در مصرف آب صرفه‌جویی و حق و حقوق خود و دیگران را رعایت می‌کنند.

عطازاده در ادامه از افزایش گشت‌های ویژه کنترل برداشت‌های غیرمجاز آب در شهرستان اهر خبر داد، یادآور شد: با وجود محدودیت اعتبارات شهرستانی، گشت‌های ویژه کنترل برداشت‌های غیرمجاز آب در شهرستان اهر افزایش یافته است.

۴۰ درصد نیازهای آبی بخش کشاورزی شهرستان اهر قابل تأمین است

مرتضی فریان اظهار داشت: به لحاظ این‌که بخش عمده مصرف آب مخزن سد ستارخان شهرستان اهر حوزه کشاورزی است و از جهاد کشاورزی خواسته بودیم تا سناریو برای مدیریت بخش کشاورزی با ۱۲ میلیون مترمکعب داشته باشند و هم‌اکنون میزان آبی که می‌توان به بخش کشاورزی تخصیص داد ۶,۵ میلیون مترمکعب است.

رئیس اداره بهره‌برداری و نگهداری از سد ستارخان افزود: اگر بتوانیم تا پایان سال آبی در حالت خوش‌بینانه ۱۲ میلیون مترمکعب آب برای بخش کشاورزی شهرستان اهر تأمین کنیم تنها ۴۰ درصد نیازها برآورده می‌شود.

وی ادامه داد: از میزان آب ذخیره‌شده در سد ستارخان تا شروع سال آبی ۹۷ - ۹۸ مقدار آب مصرفی در بخش شرب شهری و روستایی ۲,۷۸ میلیون مترمکعب است و بارندگی‌های روز گذشته تأثیر مثبتی در ذخیره سد ستارخان گذاشته که اگر خوش‌بینانه به بارندگی‌های روزهای آتی نگاه کنیم امیدواریم بتوانیم ۱۲ میلیون مترمکعب بخش کشاورزی را تأمین شود.

مردم اهر قانع و قائل شده‌اند که منابع آب در اهر محدود است

فریان بابیان این‌که در برنامه جهاد کشاورزی اهر برای مدیریت منابع آبی بخش کشاورزی برای هر هکتار از اراضی و باغات قطره‌ای ۴۶۰۰ مترمکعب است، گفت: در صورتی که آب باشد و به باغات و اراضی تجهیز شده به سیستم آبیاری تحت فشار تخصیص نیابد خسارت تعلق می‌گیرد اما اگر از لحاظ اقلیمی و شرایط حاکم و طبیعی باشد خسارتی تعلق نمی‌گیرد.

رئیس اداره بهره‌برداری و نگهداری از سد ستارخان تأکید کرد: بر اساس برنامه جهاد کشاورزی برای مدیریت این بخش با ۱۲ میلیون مترمکعب، باغات قطره‌ای ۹۰ درصد سهمیه آب می‌گیرند و بخشی به اراضی تحت پوشش سیستم بارانی و برای حاشیه رودخانه اهرچایی ۴۰ درصد آب تعلق خواهد گرفت.

وی با تأکید بر اینکه افکارسنجی انجام شده طی دو ماه گذشته در بین مردم اهر، قانع و قائل شده‌اند که منابع آب در شهرستان اهر محدود است، خاطرنشان کرد: خوشبختانه در نتیجه افکارسنجی مشخص شد که بخش عمده مردم اهر در مدیریت منابع آبی در شرایط بحرانی همراهی می‌کنند.

فرماندار اهر: ۷ میلیون مترمکعب آب برای مصارف کشاورزی وجود دارد

<https://www.mehrnews.com/news/4299063>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ اهر در تاریخ بیست و ششم اردیبهشت ۹۷ آمده است: فرماندار شهرستان اهر گفت: برای بخش کشاورزی حدود ۷ میلیون مترمکعب آب وجود دارد. جهاد کشاورزی شهرستان اهر جهت آبیاری باغات و زمین‌های زراعی ملزم به تدوین برنامه زمان‌بندی است. به گزارش خبرنگار مهر، زاهد محمودی شامگاه امروز چهارشنبه در جلسه شورای حفاظت از منابع آب شهرستان اهر که در سد ستارخان برگزار شد با تبریک فرارسیدن ماه مبارک رمضان، اظهار داشت: با توجه به بحرانی بودن وضعیت منابع آبی شهرستان اهر و این‌که جلسه در محل سد ستارخان برگزار می‌شود به این خاطر است تا اعضاء وضعیت منابع آبی سد ستارخان را رؤیت کرده و آخرین تصمیمات را برای مدیریت آب شهرستان اتخاذ کنند.

وی با اشاره به اینکه گاه‌آ دستگاه‌ها در اجرای مصوبات شورای حفاظت از منابع آب، وظیفه را بر دوش یکدیگر می‌گذارند، افزود: اگر قرار باشد بحران کم‌آبی را طی و آن را مدیریت کنیم بایستی بدون چون و چرا مسئولیت‌هایمان را با کمال میل قبول کنیم و این‌که در کوتاهی از اجرای مصوبات دستگاه‌ها همدیگر را مقصر جلوه دهند قابل قبول نیست.

فرماندار شهرستان اهر ادامه داد: طبق مصوبه جلسه قبلی اولویت منابع آب سد ستارخان با شرب است، یعنی باید آب شرب شهرستان اهر از آب ذخیره‌شده سوا و میزان باقی‌مانده در بین حوزه‌های کشاورزی و صنعت تقسیم شود به طوری که اگر آب برای یک ماه یا سه ماه برای کشاورزی داریم بایستی برای مدیریت آن نیز تصمیم‌گیری کنیم.

محمودی بایان اینکه تصمیمات و مصوبات شورای حفاظت از منابع آب شهرستان اهر برای دستگاه‌ها لازم‌الاجرا است، گفت: دستگاه‌های ذی‌ربط حتماً در بخش شرب صرفه‌جویی ۲۰ درصدی و در بخش صنعت صرفه‌جویی ۳۰ درصدی را لحاظ کنند.

برنامه‌ریزی دقیق جهت مدیریت منابع آب در شهرستان اهر ضروری است

وی در ادامه سخنان خود بر لزوم برنامه‌ریزی دقیق جهت مدیریت منابع آب در شهرستان اهر تأکید کرد و گفت: اگر برنامه‌ریزی‌ها دقیق باشد شاید عده‌ای هم بخواهند تنش ایجاد کنند در این مورد نیاز قانون اجازه برخورد می‌دهد اما اگر برنامه‌ریزی منسجم و دقیق و کامل نباشد نمی‌توان جوابگوی مردم شد لذا اجرای برنامه و برنامه‌ریزی منسجم مورد انتظار است.

رئیس شورای حفاظت از منابع آب شهرستان اهر با تأکید بر اینکه حال که برای بخش کشاورزی حدود ۷ میلیون مترمکعب آب وجود دارد جهاد کشاورزی شهرستان جهت آبیاری باغات و زمین‌های زراعی ملزم به تدوین برنامه زمان‌بندی است، ابراز داشت: هرگونه برداشت و رهاسازی آب از سد ستارخان از یکم خردادماه تا پایان شهریورماه با مصوبه شورای حفاظت از منابع آب انجام می‌گیرد.

محمودی اظهار کرد: مهم‌ترین مؤلفه برای صرفه‌جویی در مصرف، اطلاع‌رسانی دقیق همراه با آمار و ارقام و تشریح وضعیت منابع آبی برای مردم انجام گیرد، تا زمانی که وضعیت به‌طور دقیق برای مردم تشریح نشود بی‌اعتمادی ایجاد می‌شود.

فرماندار شهرستان اهر بر لزوم تشدید نظارت بر توزیع آب بین کشاورزان و باغداران تأکید و خاطرنشان کرد: جلسه آتی شورای حفاظت از منابع آب شهرستان اهر هفته‌های آینده برگزار و دستگاه‌ها بایستی اقدامات عملی و برنامه‌های خود ارائه دهند.

علی رفاهی خبرنگار ایلنا گزارش می‌دهد؛ جنوبگان خراسان زیر آتش خورشید و نگاه سرد مسئولان جان می‌کند/الله بارون هم بدهد بی‌برنامگی آن را به آسمان باز می‌گرداند

به گزارش خبرنگار ایلنا، در بیست و هفتم اردیبهشت ۹۷ می‌نویسد: خراسان جنوبی به لحاظ وسعت از جمله استان‌های بزرگ ایران است. ۱۵۱ هزار کیلومتر مربع مساحت که موجب شده از لحاظ وسعت در رتبه سوم بعد از سیستان و بلوچستان و کرمان قرار بگیرد اما از جمعیت بسیار کمی برخوردار است. این نکته دلایل زیادی

می‌تواند داشته باشد که کم‌آبی یا در واقع، خشکسالی یکی از مهم‌ترین آنهاست. حکایت دیروز و امروز نیست. حکایت خشکسالی و بی‌توجهی به سرزمین زعفران و زرشک و اناب آنقدر کهنه شده که دیگر اهالی آن خود را فرزندان یتیم ایران می‌دانند. نوزده سال خشکسالی نفس زندگی کشاورزان و دامداران را به شماره انداخته است. دام‌های مردم دیر زمانی است که در زیر خاک خسیبیده‌اند. در فقدان آب، کشاورزی نیز روز به روز در حال آب رفتن است. پایتخت زعفران به‌جای اینکه کانون توجهات بازارهای جهانی باشد نقطه صفر فراموشی است و دارد در سایه بی‌توجهی و تب تند خشکسالی می‌سوزد.

مردم می‌گویند: الله بارون هم بدهد، بی برنامه گی آن را به آسمان باز می‌گرداند!

این استان مصداق حاشیه است، چه به لحاظ بعد مسافت از مرکز و چه به لحاظ فقدان حضور این خطه خشکی‌زده در کانون توجهات.

زعفران، زرشک و اناب از جمله مهم‌ترین نمادهای تلاش این مردم است اما ساکنان این دیار تبلور زنده یک آیین مشهور هم هستند که نمایانگر پیوند تنگاتنگ آنها با زمین و آسمان است: آیین طلب باران.

همه ساله گزارش‌ها و تصاویر متعددی از آیین‌های طلب باران مردم این خطه در رسانه‌ها منتشر می‌شود که در اغلب اوقات در تلاش برای ارائه تصویری زیبا و نوستالژیک از یکپارچگی، سنت‌گرایی و مذهبی‌بودن این مردم هستند. اما نکته‌ای که در این بین مغفول واقع می‌شود این است که چرا این مردم در زمانه پیشرفت‌های گسترده تکنولوژیک که امکان مدیریت کارآمد آب را فراهم آورده، همچنان از آسمان استغاثه باران می‌کنند؟ چرا مطالبات معیشتی خود را از خدایگان زمینی طلب نمی‌کنند؟ البته خراسان جنوبی سالهاست چشم امید بر اراده و مداخله مقامات بالادست دارد؛ موارد بی‌شماری هم از درخواست‌های مردم و پیگیری‌های بعضی مسئولان می‌توان سراغ گرفت اما آنچه که بسیاری بر آن صحنه می‌گذارند این است که تاکنون این پیگیری‌ها به فرج بعد از شدت نینجامیده است.

در واقع، در حاشیه‌بودن و واماندگی هم، احتمالاً یکی از دلایل توسل خراسانیان جنوب‌زده به اراده عالم لاهوتی و ناامیدی از اراده ناسوتیان است.

نوزده سال خشکسالی و روزگار سیری‌نشده کشاورزان و دامداران خراسان جنوبی

اکنون حدود بیست یا به عبارت دقیق‌تر، نوزده سال می‌شود که خراسان جنوبی با خشکسالی‌ای دست و پنجه نرم می‌کند که به نظر قصد تمام شدن ندارد. گفته‌ها و سخنان مقام‌های رسمی استان خود حاکی از تأثیرات ویرانگر خشکسالی است. به گفته **علیرضا نصرآبادی (مدیرکل منابع طبیعی و آب‌خیزداری استان خراسان جنوبی)** این استان به لحاظ گستره بیابان‌ها، صاحب مقام دوم در کشور است. نکته جالب در مورد این استان بیابانی، وابستگی آن از لحاظ اقتصادی، به کشاورزی و دامپروری است، مشاغلی که هستی آنها بیش از هر چیز به منابع آب گره خورده است.

هاشم ولی‌پور مطلق (رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان جنوبی) دو سال قبل گفته بود 50 درصد روستاهای خراسان جنوبی خالی از سکنه شده‌اند که این خود حاکی از شدت خشکسالی است. به گفته وی، از سه هزار و ۵۶۳ آبادی خراسان جنوبی، هزار و ۶۸۰ آبادی خالی از سکنه شده‌اند. وی مهم‌ترین علت این معضل را خشکسالی و بحران آب دانسته است. این استان در بسیاری اوقات در سال‌های اخیر توانسته رتبه بالایی را در کم‌بارشی و خشکسالی به ثبت برساند.

با این حال، این نکته را هم باید لحاظ کرد که خشکسالی پدیده‌ای اتفاقی که مال دیروز و امروز باشد، نیست بلکه پدیده‌ای است که همان‌طور که **علی‌اکبر رضانی (کشاورز پیشکسوت اهل درج از توابع سریشه و عضو هیئت مدیره نظام صنفی کشاورزان شهرستان سریشه)** در گفتگو با ایلنا اشاره کرده، زندگی مردم خراسان جنوبی با آن عجین بوده است. بنابراین آنچه جای پرسش باقی می‌گذارد این است که دولت‌های بیست‌سال اخیر، زمانی که روستاها در حال خالی شدن بودند و بسیاری در پی ساختن سرنوشتی بهتر به شهرها و استان‌های دیگر مهاجرت می‌کردند و مرزها در حال خالی‌شدن از جمعیت بودند، منابع خود را در کدام بخش‌ها صرف می‌کردند؟ منابعی که براساس اصل 43 قانون اساسی می‌بایستی در جهت تأمین نیازهای اصلی مردم و ایجاد اشتغال برای آنها صرف می‌شد.

حسن تحصیلی (پژوهشگر اقتصادی) در تحقیق خود نشان داده که خراسان جنوبی از توزیع بسیار نابرابر شاخص‌های توسعه رنج می‌برد به‌صورتی که هرچقدر از مرکز دورتر می‌شویم و به‌خصوص به سمت مرزها می‌رویم با کاهش شاخص‌های توسعه مواجه می‌شویم. از همین روی، شهرها و مناطقی در کانون توجه این گزارش قرار دارند که نزدیک به مرزهای شرقی استان هستند. صدای کشاورزان این مناطق عموماً به ندرت شنیده می‌شود. بعد مسافت و عدم قراردادن در کانون توجهات، موجب شده فریادشان در دهان خاموش شده، به نجوا بیشتر بماند.

سریشه؛ بیشه‌زاری که دارد تن به بیابان می‌زند

سریشه در شرق استان خراسان جنوبی، شهری مرزی است که نام آن یادآور سبزه‌زاران گسترده و پرندگان زیبا و خاص آن منطقه مثل سار است. در فلات ایران که سرزمینی خشک بوده، مواجهه با اسامی‌ای که اشاره به سرسبزی و آب و آبادی دارند، طبیعی است اما اکنون بسیاری از این شهرها در حال تقلا با خشکی و بی‌آبی هستند. آن نام و زیبایی‌ها را هم باید به مثابه یادبودهایی از گذشتگان دانست که مرتباً در حال رنگ‌باختن و از دست‌رفتن هستند.

بی‌التفاتی کارشناسان دولتی به تجربیات مردم محلی

بسیاری از کشاورزان از مدیریت نادرست و از بالا به پایین نهادهای مسئول از جمله سازمان جهاد کشاورزی می‌نالند. رضانی در همین زمینه به انتقاد از نگرش‌های کارشناسان حوزه آب پرداخت و تأکید کرد: ما منکر علم نیستیم اما علم هم باید به نظرات زعمای قوم، توجه کند و تجربه کشاورزان را مدنظر قرار دهد. در ایران کارشناسان باید مناطق مختلف را اقلیم‌شناسی کنند و براساس اقلیم به کشاورزان راهنمایی دهند. به‌اعتقاد من، آنچه در این منطقه دارد در عرصه کشاورزی اجرایی می‌شود نادرست و مغایر با تجربه شصت‌ساله من در عرصه کشاورزی است.

همه این‌ها در حالی است که **حسین امامی (مدیرعامل منطقه‌ای آب استان خراسان جنوبی)** گفته است: هم‌اکنون ۹۰ درصد مصرف آب استان در بخش کشاورزی است که باید در زمینه بهبود راندمان، تغییر کشت و از طرف دیگر اجرای آبیاری‌های تحت فشار باران‌دمان بالا ضربتی ورود کنیم و با اجرای این طرح‌ها می‌توانیم سطح زیر کشت را در استان ثابت نگه‌داشته تا به درآمد تولیدکنندگان کشاورزی لطمه وارد نشود. اما آنچه اغلب اوقات در مساله خشکسالی در ایران بسیار مشهود است، عدم مدیریت بهینه منابع موجود است. رضانی به همین نکته اشاره کرد و گفت: ما با خشکسالی عجیب بوده‌ایم و همیشه می‌توانستیم به هر طریقی شده با آن کنار بیاییم.

به داد کشاورزی نرسند 12 هزار نفر اینجا را ترک می‌کنند

وی افزود: من خود از 45 سال قبل براساس اقلیم و در حرارت 50 درجه این منطقه کشت می‌کردم. من دانه‌های روغنی مثل کنجد، گلرنگ، کلزا، آفتابگردان و... کشت کرده‌ام و پسته، اناب، زیتون، خرما و... نیز کاشته‌ام.

رضانی گفت: دولت توجهی به بخش کشاورزی نمی‌کند که هیچ، حتی با توجه به اقداماتی که در این سال‌ها از سوی مسئولان در استان انجام می‌شود این شائبه را در ذهن ایجاد می‌کند که تلاش‌ها بیشتر معطوف به حذف کشاورزی از اینجا است. اگر این اتفاق رخ داده، و کشاورزی در اینجا از بین برود باید منتظر کوچ 12 هزار نفری مردمان این منطقه و دیار به نقاط دیگر باشیم.

فقدان اراده برای مهار آبی که به افغانستان سرازیر است

حمیدرضا خشکارزاده (کشاورز اهل درج از توابع سرپیشه) گفت: در اینجا اکثراً کشاورز و دامدار هستند و محصولات کشاورزی عمده هم، گندم، جو و پسته است. هم‌چنین، اینجا مجاور مجموعه گمرکی 78 (ماهیرود) است. البته این مجموعه جز کارگری، ارمغان دیگری برای مردم نداشته است چراکه در آن تاجران بیشتر مشغول به فعالیت هستند که از جاهای دیگر می‌آیند و نفع زیادی برای محلی‌ها نداشته است. نکته جالبی که خشکارزاده بدان اشاره کرد مساله سفره‌های زیرزمینی این منطقه بود. وی معتقد بود اینجا از لحاظ منابع زیرزمینی آب مشکلی ندارد با این حال، آب برای کشاورزی جیره‌بندی شده است. سیلاب‌هایی که در اینجا همیشه وجود داشته موجب شده آب در زیرزمین حفظ شود.

به‌گفته وی، آب این سیلاب‌ها و رودخانه‌های فصلی که از سرپیشه می‌آیند از درج خارج شده، به افغانستان می‌رود. اگر آب در این منطقه مهار شود، کمبود آب وجود نخواهد داشت. این راه می‌تواند معشیت مردم را از بن‌بست کنونی خارج کرده، اما متاسفانه اراده‌ای از سوی مقام‌ها برای این کار وجود ندارد.

وی گفت: آب در اینجا شور است. به‌رغم قابلیت خوبی که برای کشت زعفران وجود دارد اگر آب شیرین نباشد، زعفران خوبی هم به عمل نمی‌آید. اگر بارندگی نشود شوری آب افزایش یافته، و محصول خوبی به‌دست نمی‌آید. مردم در اینجا درآمد دیگری جز کشاورزی ندارند و معیشت‌شان بسیار به آب وابسته است. به‌خاطر همین مساله کم‌آبی، دامداری در سال گذشته بسیار آسیب خورده و بسیاری نیز نابود شدند. قیمت موادغذایی دام مثل کاه و یونجه نیز بسیار افزایش یافت. دامداران زیادی هستند که از سر ناچاری دام‌هایشان را فروختند و بیکار شده‌اند. هم‌چنین تورم موجب شده عایدات حاصل از فروش گندم برای کشاورزان چندان به چشم نیاید.

کشاورز، فقط کشاورزی می‌داند

وی تصریح کرد: مردم در اینجا از سر اجبار کشاورز هستند و کار دیگری جز کشاورزی نمی‌دانند. به‌دنبال فقدان دسترسی به آب و وجود چاه‌های آب در درج، کشاورزان از روستاهای اطراف به اینجا برای آب و کشاورزی مهاجرت می‌کنند. اکنون درج خود تبدیل به یک مکان مهاجرپذیر شده، اما اگر وضع موجود ادامه یابد و کشاورزی در اینجا هم به بن‌بست بخورد، روند مهاجرت به اینجا معکوس می‌شود و مردم شروع به مهاجرت از درج به نقاط دیگر می‌کنند.

خشکارزاده تأکید کرد: مدیریت آب اصلاً وجود ندارد. چندسال پیش افرادی از اصفهان آمده، در اینجا جالبی‌کاری کردند. البته آنها بعد از دو-سه سال اینجا را رها کردند اما دیگران و خود محلی‌ها همان کار را ادامه دادند. نحوه کشت‌شان بدین صورت بود که روی محصولات پلاستیک می‌گذاشتند و حجم زیادی از آب را برای جالبی استفاده می‌کردند. متاسفانه این شیوه تا حدی مورد اقبال عمومی واقع شد و موجب شده اکنون با مشکل آلودگی محیط زیست، مضاف بر کم‌آبی هم مواجه شویم.

وی گفت: اکنون مدتی است پسته‌کاری رواج یافته، اما برای بارآوری آن باید 12 سال باید صبر کرد. نکته‌ای که وجود دارد به‌دلیل پایین بودن توانایی مالی مردم، پسته هم ممکن است به خوبی جواب ندهد.

درآمد سالیانه کشاورزان به طور معمول از 5-6 میلیون تومان فراتر نمی‌رود

این کشاورز درحی اظهار داشت: دولت با آوردن و پرداخت بیشتر هزینه‌های لوله‌های کم‌فشار آب، تلاش کرد وضعیت آب‌دهی به کشاورزان را بهبود بخشد اما این پروژه از سوی پیمان‌کاران اجرا شد و بیشتر سود آن هم به جیب پیمانکاران رفت. حمایت‌هایی انجام شد اما بهتر است دولت در مواردی انجام چنین پروژه‌هایی را به خود کشاورزان بسپرد. کشاورزان قادرند هزینه‌های انجام این پروژه‌ها را بسیار کاهش دهند.

وی درآمد سالانه کشاورزان را به طور میانگین در حد 5-6 میلیون تومان دانست و تاکید کرد که معمولا از این سطح فراتر نمی‌رود.

کارشناسان دولتی باید گوش شنوا برای شنیدن تجربیات و نظرات مردم محلی داشته باشند

وی به انتقاد از طرح‌های کارشناسی سازمان‌های دولتی پرداخت و گفت: بارها کارشناسان سازمان جهاد کشاورزی آمده و کاشت محصولات را به ما پیشنهاد داده‌اند که مناسب این اقلیم نیستند از جمله زیتون و انار که اولی مختص رودبار بود و دومی مختص ساوه. برای زیتون، کشاورزان شاید بعد از حدود 7-8 سال جان کنند و هزینه‌کردن بالاخره متوجه شدند زیتون مناسب این اقلیم نیست. همچنین در طی این سال‌ها مجوزهای بی‌رویه زیادی برای چاه صادر شده‌است.

خشکارزاده در پایان، تاکید کرد: زمانی می‌توان گرهی از مشکلات کشاورزان گشود که مسئولان بخواهند با صداقت با کشاورزان برخورد کرده، نظر آنها را جویا شده، و به کار بندند.

طی یک سال گذشته، بدترین میزان خشکسالی را تجربه کرده‌ایم

هاشم ولی‌پور مطلق (رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان جنوبی) در گفتگو با ایلنا، گفت: خشکسالی 19 ساله خراسان جنوبی که از 1376 به بعد شروع شده، از سال 1379 شدت گرفت. از سال گذشته تا این مقطع زمانی، ما بدترین شرایط در زمینه میزان بارش را در طول دوده خشکسالی داشته‌ایم. وی افزود: کشاورزی در اینجا بر پایه منابع آبی قنوات استوار است. از منابع آب سطحی برخوردار نیستیم که بتوان از آن استفاده کرد از همین روی مجبور به استفاده از منابع آب زیرزمینی شده‌ایم. از مجموع تعداد قنوات موردتایید وزارت نیرو، حدود 600 رشته از آنها طی دوران خشکسالی خشک شده‌اند. آن تعداد باقی‌مانده نیز آب‌دهی بسیار کمی دارند. تاثیر خشکسالی بر کیفیت آب و خاک استان بسیار زیاد بوده، و میزان شوری آنها را بسیار بالا برده‌است. کشاورزی دیم به شدت محدود شده و بیشتر کشاورزی وابسته به منابع آب شکل گرفته‌است. جمعیت بسیار زیادی از دام وابسته به مرتع کاهش یافته‌است.

تداوم خشکسالی؛ فرسایشی شدن بحران

وی تاکید کرد: خشکسالی در ابتدای وقوع بحران، و در تداوم هم یک بحران حادتر است. تداوم آن بسیار فرسایشی است.

وی گفت: دولت ابتکارات خوبی در سال گذشته از قبیل استفاده از سیستم‌های آبیاری نوین و بالابردن راندمان آبیاری و بهره‌وری از منابع آب موجود انجام داد. با اجرای این سیستم‌ها و کمک بلاعوض به کشاورزان، توانستیم به‌رغم خشکسالی، سطح باغی خود را حفظ کنیم. امیدواریم با تداوم این اقدامات و کمک‌های دولت و مجلس، جمعیت را به‌خصوص در مناطق مرزی حفظ کنیم.

ولی‌پور مطلق گفت: 41 درصد جمعیت استان، روستایی است و بیشتر آنها نیز کشاورز هستند. تداوم خشکسالی عوارض و بیماری‌هایی برای کار آنها ایجاد کرده، از مله آفت چوب‌خوار که به نابودی درختان باغداران منجر شده‌است.

شرایط ایده‌آل برای زرشک، زعفران و اناب؛ به شرط حفظ منابع آب موجود

وی افزود: از نظر طبیعی، این استان شرایط ایده‌آلی را برای بعضی محصولات کشاورزی مثل زعفران، زرشک و اناب دارد. خراسان جنوبی پایتخت زعفران است. اگر منابع آبی در همین حدی هم که هست، حفظ شود، می‌توان شرایط متعادلی را برای کشاورزان رقم زد. بعلاوه، ظرفیت شترداری در آن بسیار بالا است.

ولی‌پور مطلق گفت: زارعین دیم‌کار، دامداران وابسته به مراتع و باغداران درگیر با آفاتی همچون چوب‌خوار، بیش‌ترین آسیب را از خشکسالی خورده‌اند.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان جنوبی در پایان، تاکید کرد: به‌لطف پروردگار، و با تکیه بر روحیه استوار کشاورزان، برنامه‌ریزی‌های درست و حمایت‌های قانونی دولت، می‌توان آینده‌ای روشن را برای کشاورزان خراسان جنوبی ترسیم نمود.

کاهش درآمد کشاورزان به نصف در دوره شدت گرفتن خشکسالی

محمود هاشمی‌زاده (کشاورز اهل سریشه، بازرس نظام صنفی کشاورزی شهرستان سریشه و رئیس هیئت مدیره تعاونی منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان سریشه) در گفتگو با ایلنا، گفت: نزدیک به 22-23 سال است کشاورزی می‌کنم. شغل اول من کشاورزی است و گندم، جو، کلزا، یونجه، ذرت و جالیز کشت می‌کنم. باغ پسته، زرشک و اناب هم دارم.

وی گفت: به خاطر خشکسالی در حال تغییر الگوی زراعت از کشاورزی به سمت باغداری هستیم. باغداری را با آبیاری قطره‌ای انجام می‌دهیم. به خاطر کمبود منابع آب زیرزمینی، دیگر پسته‌کاری مجدد نداریم. در سال‌هایی که خشکسالی حدت و شدت بیشتری دارد، درآمدان نصف می‌شود. وزارت جهاد کشاورزی و صندوق بیمه کشاورزی هم هیچ‌گونه کمکی به ما نمی‌دهند. در خراسان جنوبی، حمایت از کشاورز و دامدار در زمینه خشکسالی وجود ندارد. ممکن است نمایندگان و مسئولان هم اقداماتی انجام دهند، اما ما خروجی‌ای از فعالیت آنها نمی‌بینیم. به‌رغم شعارهایی که در حمایت از کشاورزان، دامداران و سایر تولیدکنندگان داده می‌شود هیچ‌گونه حمایتی وجود ندارد.

بیمه کشاورزی؛ تور حمایتی‌ای که کارکرد آن مثبت نیست

وی تأکید کرد: بیمه محصولات بیشتر از آنکه موجب خیر و برکت باشد، موجب شر است. کشاورزان مبالغ بالا را یکجا به مسئولان بیمه می‌دهند اما زمانی که بخواهند خسارت دریافت کنند به سختی و خرده خرده دریافت می‌کنند.

گندم یکجا تحویل داده می‌شود؛ پول آن قطره‌چکانی پرداخت می‌شود

وی افزود: سال گذشته خرداد ماه گندم‌هایمان را تحویل مسئولان دادیم اما پول آن را نه به صورت یکجا، بلکه به صورت خرده‌خرده و تدریجی، چهرماه بعد از تحویل محصولات، پرداخت کردند. متأسفانه روابط ما با دولت به‌گونه‌ای است که دولت از ما انتظار اعتماد تمام و کمال دارد. ما باید به دولت گندم را یکجا بدهیم بدون اینکه در ابتدای کار پول بگیریم و دولت بعداً و تدریجاً پول را باز می‌گرداند.

کشاورزان فقط زنده‌اند زندگی نمی‌کنند

وی افزود: در 19 سال گذشته، سطح وضعیت معیشتی کشاورزان بسیار نزول کرده است. اکنون دیگر کشاورزان زندگی نمی‌کنند بلکه فقط زنده‌اند. در گذشته کشاورزان در اینجا عامل اصلی رونق بودند. بیشتر بازار و مغازه‌داران به امید درآمد و خریدهای آنها کار می‌کردند. اصلاً آنها بازار را تکان می‌دادند. اما اکنون در وضعیت بسیار بدی هستند. در اینجا بسیاری کسانی که کارشان رها شده، به قاچاق روی آورده‌اند. اعتماد هم بسیار گسترش یافته است. اکنون مواد مخدر بسیار ارزان‌تر از کالاهای مختلف قابل دسترس است.

وی در پایان، در رابطه با تأثیرات پایانه و بازارچه مرزی ماهیرود بر اشتغال و توسعه منطقه گفت: در تمام پایانه و بازارچه مرزی دوپست‌نفر کار می‌کنند. تأثیر مثبت آنجا برای کسانی بوده که از خارج از استان آمده، و در تهران دارای لابی هستند. تنها دستاورد این بازارچه، صف‌های طولانی ماشین‌های سنگین، کشتار و تصادف زیاد در جاده است.

اسفدن؛ در آغوش دو رود بزرگ و سفید اکنون کمرآب

در تعریف وجه تسمیه این شهر کوچک که از توابع شهرستان قائنات خراسان جنوبی است، آمده که اسفدن در میان دو رود بزرگ و سفید جای گرفته و از این روی، نام آن را مرتبط به واژه سپید و اسپیدده (روستای سفید) می‌دانند.

نزاع بر سر بقای آب دو رود بزرگ و سفید اسفدن

یک کشاورز اهل اسفدن در گفتگو با ایلنا گفت: جنگ آب در اسفدن به خاطر کم‌آبی بسیار جدی و حاد شده است. کشاورزی وابسته به قنات و دیم‌کاری رها شده است. اکنون آب چاه برای کشاورزی تثبیت شده است.

وی افزود: بعد از کشاورزی، شغل جایگزینی برای جوانان جویای کار در دسترس نیست. بعضی از آنها که بخت این را داشته‌اند که صاحب اتومبیل باشند به مسافركشی در جاده‌ها روی آورده‌اند.

کشاورزی؛ فرزند یتیم خراسان جنوبی و ایران

وی تأکید کرد: کشاورزی فرزند یتیم وامانده خراسان جنوبی و کل ایران است. اجحاف در حق کشاورزان بسیار زیاد می‌شود.

وی افزود: کارخانه زرشک قائنات به‌جای اینکه رونق را برای منطقه به ارمغان بیاورد، قیمت پایین و ناامیدی را ارزانی کشاورزان کرده است. موقع برداشت که می‌شود واسطه‌های خرید زرشک قیمت‌ها را پایین می‌آورند. در قائنات و زیرکوه، زعفران و زرشک محصولات عمده هستند اما نرخ تضمینی برای آنها وجود ندارد.

وی درباره نحوه مواجهه با چنین مشکلاتی، گفت: پیگیری‌های مقامات و نمایندگان استان، زمانی می‌تواند تأثیرگذار باشد که از سوی وزارت جهاد کشاورزی اقدامی موثر همچون ارائه نرخ تضمینی انجام شود.

کشاورز جانش نه به جسمش، بلکه به محصولش بسته است

این کشاورز اهل اسفدن در پایان، اظهار داشت: خشکسالی و فقدان سرمایه‌گذاری موجب کمرمق شدن منطقه شده است. در شهر اسفدن، کشاورزان کهنه‌کار با پول پارانه زندگی می‌کنند. اکثراً تحت پوشش بیمه اجتماعی کشاورزان قرار ندارند. در واقع، اصلاً کارگزار بیمه‌ای نیست که کشاورزان را برای بیمه‌شدن توجیه کند. آنچه که بیشتر در زمینه بیمه صورت می‌گیرد بیمه نه خود کشاورزان، بلکه محصولات کشاورزی است.

زرشک و زعفران؛ زیربنای مناسبی برای انباشت ثروت

فرهاد فلاحتی (نماینده مردم قنات و زیرکوه در مجلس) در گفتگو با ایلنا، تقلیل مشکلات کشاورزان خراسان جنوبی را به عدم ارائه نرخ تضمینی و یا فقدان خرید تضمینی از سوی دولت را امری اشتباه دانست و گفت: درست است که زرشک و زعفران به عنوان دو محصول عمده کشاورزان این دیار، با قیمت بسیار نازلی خریداری می‌شوند اما باید یک نگاه جهانی به این محصولات از سوی وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی، صنعت، معدن و کشاورزی و فعالان بخش خصوصی ایجاد شود. دولت هم باید بتواند پشتوانه مناسبی را برای این دو محصول در عرصه تجارت بین‌الملل فراهم آورد. این‌ها محصولاتی ملی و فراملی هستند و بازار آنها چنان پایدار است که حتی تحریم‌ها نیز نتوانست موجب عدم حضور آنها در بازارهای جهانی شود.

قنات؛ نظام کارآمد فراموش‌شده

فلاحتی درباره اقداماتی که برای کاهش تاثیرات سوء خشکسالی بر اقتصاد استان صورت گرفته، گفت: مجلس مصوباتی را در این زمینه گذرانده و قرار بر این شده اعتباراتی از سوی صندوق توسعه ملی (مبلغی بالغ بر یک‌ونیم میلیارد دلار) برای احیا و مرمت قنات و آبخیزداری تخصیص داده شود.

وی تاکید کرد: قنات و آبخازهای خراسان جنوبی باید مورد توجه قرار گیرند. این دو عوامل اصلی حیات خانوارهای خراسان جنوبی هستند. قنات کم‌ترین میزان مصرف آب و هزینه را بر خانوارها تحمیل می‌کنند. متأسفانه با حفر چاه‌ها در طی سال‌های اخیر به نظام کهن قنات بی‌توجهی صورت گرفت. اگر قنات و آبخازها مورد توجه واقع شده، و به طور بهینه مورد استفاده واقع شوند به کشت زعفران و زرشک هم خللی وارد نخواهد شد.

بی‌آبی روستاهای صاحب زیرساخت را هم خالی از سکنه کرده‌است

فلاحتی با ذکر این نکته که خشکسالی بحرانی است که از طریق الگوهای نوین کشت، شیوه‌های جدید آبیاری و تزریق امکانات به منطقه، باید کنترل شود، گفت: در حال حاضر، بسیاری روستاها در زیرکوه و قنات خالی از سکنه شده‌اند چراکه قنات‌های آنها خشکیده‌است. نکته اسفبار درباره بعضی روستاهای خالی از سکنه این است که آنها برخوردار از امکانات زیرساختی مثل برق، گاز، درمانگاه و... هستند اما از آنجا که معیشت آنها وابسته به کشاورزی است به‌خاطر خشکسالی، ناچاراً مردم آنجا را ترک کرده‌اند. همچنین بیش از 56 روستا در حوزه انتخابیه من هستند که باید با تانکر به آنها آب‌رسانی شود. خشکسالی موجب بروز آفت زنگ زرشک برای محصول کشاورزی عمده‌ای همچون زرشک شده‌است. چندصد اصله نهال بارور باغات دیم به‌خاطر خشکسالی از بین رفته‌اند.

خشکسالی چهره کشاورزی و دامداری را مخدوش کرده‌است

نماینده مردم قنات و زیرکوه در پایان، گفت: فقر، بیکاری و مهاجرت از تاثیرات خشکسالی بر این منطقه است. بسیاری مردم در پی سرنوشت بهتر به حاشیه مشهد مهاجرت کرده‌اند. خشکسالی چهره کشاورزی و دامداری را بسیار مخدوش کرده‌است.

الله بده تو بارون

الله بده تو بارون/ به ما گندم کارون- به حق شاه مردون/ یارب بده تو بارون- ماها که دیمه کاریم/ آبی به جو نداریم/ از تشنگی هلاکیم- ای خدا بارش بده/ بارش بی‌پایون بده- گندم که سینه چاکه/ شش ماه زیر خاکه/ از تشنگی هلاکه

از این دست ترانه‌ها در جای جای خراسان یافت می‌شود. مردم خراسان جنوبی طی هزاران سال زندگی در این دیار و مواجهه با خشکسالی، با خواندن چنین ترانه‌هایی در قالب نیایش‌های طلب باران و مدیریت آب از طریق نظام کهن قنات، به جنگ خشکسالی رفته‌اند اما در دوره کنونی و با رشد جمعیت و ظهور تکنولوژی‌های نوین حفر چاه‌های عمیق، در سایه بی‌قانونی و غفلت و اشتباهات مسئولان و بعضاً مردم، خشکسالی و همزاد آن، بی‌آبی در هیئتی ترسناک‌تر و قدرتمندتر ظهور کرده‌اند. لازمه مقابله کارآمد با چنین وضعیتی، پذیرفتن تجربیات کشاورزان کهنه‌کار و تلفیق آنها با راهکارهای نوین علمی است. بعلاوه به کشاورزی و دامداری به‌عنوان شغل اصلی حداقل نیمی از جمعیت خراسان جنوبی باید عنایت خاصی بشود چراکه هرگونه تغییر بنیادین در این

مساله، نیازمند صرف هزینه بسیار گزاف و برنامه‌ریزی‌های بسیار درازمدت و پیچیده است که قطعا و در شرایط ناپایدار فعلی نمی‌توان برای آن، آینده روشنی را ترسیم نمود .

حمله وحشیانه نیروهای امنیتی و پلیس به تجمع اعتراضی مردم کازرون:

به نوشته کانل تلگرامی اردوی کار آمده است : نیروهای امنیتی و پلیس اعتراض مردم کازرون به جداسازی و تجزیه کازرون در میدان شهر این شهر را با هجوم وحشیانه به خشونت کشیدند. در اثر این حمله تعدادی زخمی شدند. خبرهایی که هنوز میزان موثق بودن آنها ناروش است از گذشته شدن چند تن از تجمع کنندگان حکایت دارد .

مردم کازرون در واکنش به یورش وحشیانه نیروهای امنیتی و سرکوبگر به کلانتری شهر حمله کرده و آن را به آتش کشیدند. درگیری های شبانه ادامه دارد و صدای تیراندازی به گوش می رسد .

[@ordoyekar](#)

شلیک مستقیم گلوله توسط رژیم ج اسلامی به اعتراضات مردم:

به نقل از منابع محلی تأیید نشده تعداد جانباختگان شب گذشته در [#کازرون](#) به شش نفر رسیده است. اسامی به این شرح اعلام شده است:

رضا جوکار

حمید بیون

مجید سیروس

بهمن احمدی

علی محمدی

پرستو جوکار

[@ordoyekar](#)

اعتراضات کازرون امروز پنجشنبه ادامه دارد:

برپایه خبر مندرج در کانال تلگرامی اردوی کار بیست هفتم اردیبهشت آمده است : خیابان های منتهی به میدان مرکزی شهر، موسوم به میدان خیرات، توسط ماموران امنیتی و گارد ضدشورش محاصره شده، اما معترضان بصورت پراکنده در دسته های جداگانه اقدام به تجمع و آتش زدن لاستیک در خیابان کرده اند. همچنین شلیک گاز اشک آور بصورت مدام علیه معرضان صورت می گیرد، اما معترضان همچنان در خیابان ها حضور دارند.

آمار کشته شدگان کازرون بین ۲ تا ۴ نفر متغیر است

-در حالی که بیمارستان کازرون تحت محاصره نیروهای امنیتی فرار دارد و در عمل امکان مراجعه و حضور در بیمارستان نیست، آمار متفاوتی از قربانیان اعتراضات شب گذشته اعلام می شود.

-همزمان با ادامه اعتراضات مردمی در روز پنج شنبه، نام دو تن از کشته شدگان شب گذشته در اثر شلیک گلوله تأیید شده اما سرنوشت دو نفر دیگر همچنان نا معلوم است.

-از سوی دیگر در میان زخمی شدگان حال دو تن وخیم اعلام و گفته شده به بیمارستان شیراز انتقال یافته اند. اعتراضات در کازرون پس از آن وارد فاز خشونت آمیز شد که دادستانی کازرون اقدام به بازداشت ده ها تن از معترضان علیه طرح تجزیه شهرستان کرد و تجمع مردمی برای آزادسازی شهروندان با پاسخ منفی دادستانی و شلیک گلوله مواجه شد.

در حال حاضر کازرون پس از یک شب پراالتهاب، در روز پنجشنبه همچنان ناآرام است و خیابان های منتهی به

میدان مرکزی خیرات شاهد حضور سنگین نیروهای ضدشورش در مقابل معترضان می باشد .

در اعتراضات روز پنجشنبه، شلیک متعدد گاز اشک آور توسط نیروهای ضدشورش منجر به آتش زدن لاستیک در خیابان‌ها شده است/ منبع: کانال «مطالبه گری اجتماعی مردم کازرون»

معاون وزیر نیرو در گفت‌وگو با ایلنا مطرح کرد؛ انتقال آب از خزر در اما و اگر سازمان حفاظت محیط

زیست

به نوشته خبرگزاری دولتی ایلنا در تاریخ بیست و هشتم اردیبهشت 97 آمده است: عباس سروش در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایلنا، درباره انتقال آب از خزر و برخی انتقادات نسبت به آن اظهار داشت: در حال حاضر مطالعات انتقال آب از خزر به دشت مرکزی در حال انجام است و منتظریم که بخش خصوصی در این زمینه سرمایه گذاری کند. وی تصریح کرد: مطالعات انتقال آب از خزر فعلا در حد اولیه است و به مرحله اجرا نرسیده است.

معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا درباره برخی مقاومت‌ها از سوی استان‌های میدا و حاشیه خزر تصریح کرد: مرجع ما سازمان حفاظت محیط زیست است اگر جزئیات را ببینند و تایید کنند، پروژه انتقال آب اجرایی می‌شود و اگر اجازه داده نشود پروژه از این جلوتر نمی‌رود.

تبعات تغییر اقلیم در کرمان؛ عشایر غرق در خشکسالی / معضل بی‌آبی در کرمان خیمه زد

<https://www.mehrnews.com/news/4299641>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ کرمان در تاریخ بیست و هشتم اردیبهشت 97 آمده است: به دنبال خشکسالی شدید در استان کرمان و خشک شدن چشمه سارها و مراتع عشایر استان در مشکل ناشی از کم آبی گرفتار شده و نیازمند تدبیر دولت برای حل مشکلات متعدّدشان هستند. **خبرگزاری مهر** - گروه استان‌ها: کاهش ۶۹ درصد بارندگی و تشدید خشکسالی در کرمان باعث بروز مشکلات فراوان شده است. بروز پدیده ریزگردها، آثار سوء محیط زیست، خشک شدن مزارع، مهاجرت روستاییان و گسترش حاشیه نشینی تنها گوشه‌ای از پیامدهای سوء خشکسالی به شمار می‌آیند. شدت خشکسالی به حدی است که استاندار کرمان با توجه به کاهش ۸۰ درصدی پسته که در ۵۰ سال اخیر بی سابقه است تقاضای تشکیل ستاد بحران در سطح ملی را داده است.

به گفته علی رشیدی نژاد مدیرعامل آبفای کرمان ۸۴۹ روستای استان کرمان با کمبود شدید آب مواجه هستند؛ همچنین مجتبی ابراهیم نژاد معاون بهره برداری امور آب و فاضلاب استان کرمان هم اعلام کرده که در صورت بی توجهی به مدیریت مصرف آب در تابستان امسال ۹ شهر استان کرمان دچار بحران شدید آبی خواهند شد.

علی عرب پور معاون حفاظت و بهره برداری شرکت آب منطقه‌ای استان کرمان هم گفته است: بیشترین کاهش بارندگی در کشور در سال آبی امسال مربوط به سیستان و بلوچستان و بعد از آن کرمان است و کرمان مقام دوم را با منفی ۶۹ درصد کاهش بارندگی به خود اختصاص داده است.

اما یکی دیگر از حوزه‌های مهمی که تحت تاثیر خشکسالی‌های پی در پی در استان کرمان قرار گرفته جامعه عشایری است که با تلاش و غیرت شیوه زندگی اجداد خود را ادامه می‌دهند و قشر مهم و مولد کشور به شمار می‌آیند به گونه‌ای که ۳۰ درصد صنایع دستی استان توسط عشایر تولید می‌شود و با تلاش این قشر زحمت کش رتبه سوم جهانی تولید کرک به کرمان اختصاص دارد. کرمان با ۲۲ هزار و ۵۰۰ خانوار عشایری رتبه دوم جمعیت عشایری کشور بعد از فارس را به خود اختصاص داده است و عشایر ۴ درصد جمعیت کرمان و ۹ درصد جمعیت کشوری را شامل می‌شوند. همچنین بیش از ۱۲ هزار تن محصولات دامی توسط عشایر استان کرمان تولید می‌شود.

کم آبی ۷۰ درصد جمعیت عشایر را تهدید می‌کند

چندی پیش شاهپور علایی مقدم، قائم مقام سازمان امور عشایر ایران با حضور در شورای مدیریت بحران استان کرمان گفت: ۷۰ درصد جمعیت عشایری استان کرمان و همچنین ۷۰ درصد دام‌های آنها به دلیل خشکسالی و کمبود مراتع در معرض خطر جدی قرار دارند.

علایی مقدم با اشاره به اینکه جامعه عشایری در بخش خشکسالی به شدت آسیب پذیر است و مستقیماً با اقلیم سر و کار دارد، افزود: اگر در کرمان نگاه ویژه‌ای به مشکلات بخش عشایری نشود ۷۰ درصد عشایر استان شغل خود را از دست می‌دهند و معضلات اجتماعی، حاشیه نشینی و ... بیشتر خواهد شد. وی با اشاره به

تولید ۲۵ درصد از صنایع دستی، ۴۰ درصد از فرش صادراتی توسط عشایر افزود؛ متوسط درآمد ماهانه عشایر یک میلیون و ۱۰۰ هزار تومان است و باید تا پایان برنامه ششم توسعه این عدد دو برابر شود.

علایی مقدم از تولید ۲۵ درصد از گوشت قرمز مورد نیاز کشور توسط این قشر خبر داد و تصریح کرد: برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت برای مقابله با شرایط حاد پیش بینی کرده ایم و اگر مراقبت و پیشگیری نکنیم علاوه بر تبعات اجتماعی کاهش ۷۳ هزار تنی گوشت قرمز، کاهش تولید محصولات زراعی و باغی و کاهش درآمد عشایر و ... را در پی خواهیم داشت. وی افزود: هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان در هیئت وزیران برای کاهش اثرات و تبعات خشکسالی کشور مصوب شده است و درخواست داریم سازمان برنامه بودجه استان کرمان سهم خود را از این بودجه به صورت جدی پیگیری کند.

دردهایی که خشکسالی بر دل عشایر گذاشت

یکی از عشایر بم در گفتگو با مهر اظهار کرد: مشکلات فراوانی بر اثر کاهش بارندگی و خشکسالی در مناطق عشایری به وجود آمده است؛ تمام چشمه سارها خشک شده اند و با کمبود آب مواجه هستیم. وی گفت: محل نگهداری دام ها مورد هجوم حشرات موذی به ویژه پشه، کنه و کک قرار گرفته به گونه ای که داخل کرک و روی پوست گوسفندان مملو از کک است. این حشره موذی حتی خانه ها را هم آلوده کرده و احتمال بروز بیماری وجود دارد و در این خصوص از مسئولان یاری می طلبیم. وی با اشاره به اینکه شرایط تسهیلات باید متناسب با وضعیت عشایر باشد، گفت: برای مقابله با این وضعیت دولت باید وام های کم بهره به عشایر بدهد ضمن اینکه باید در خصوص ضامن ها چاره اندیشی شود چرا که یک فرد عشایر نمی تواند ضامن کارمند برای دریافت تسهیلات به بانک معرفی کند.

قنبر هاشم زهی یکی از عشایر روستای سیف الدینی شهرستان ریگان هم به مهر گفت: ۱۵۰ خانوار در اینجا حضور دارند که از این تعداد ۱۰۰ خانوار به ریگان کوچ کرده اند. یک موتور آب شناور و کف کش در این منطقه وجود دارد که مرتباً خراب می شود و طی یک سال چهار بار سوخته است. وی گفت: وقتی از مسئولان کمک می خواهیم اعلام می کنند که بودجه ندارند و کسی پی گیری نکرده است و ادامه این وضعیت ما را مجبور به کوچ می کند.

همچنین یکی از عشایر رابر ایل لری به مهر گفت: همه چشمه ها و رودها به دلیل انتقال آب به کرمان خشک شده اند و قیمت جو و علوفه بسیار سرسام آور شده است.

هجوم حشرات موذی به محل نگهداری احشام

در این خصوص با معاون توسعه و امور زیربنایی اداره کل امور عشایری استان کرمان به صحبت نشستیم او با اشاره به وضعیت خشکسالی در کرمان اظهار کرد: مشکلات مناطق عشایری به دلیل وابستگی آنها به آب های سطحی و مراتع طبیعی نسبت به جوامع روستایی و شهری در بخش کشاورزی و باغداری بسیار محسوس تر و اثرگذارتر است.

سالاری با اشاره به اینکه خشکسالی مشکلات فاحشی برای مراتع طبیعی استان کرمان به وجود آورده است، گفت: برای تامین آب این خانوارها در بحث شرب و دام و تامین علوفه دام از مراتع؛ اداره کل امور عشایر استان کرمان با هماهنگی سازمان مرکزی، استانداری و سازمان مدیریت برنامه و بودجه بحث خشکسالی را در دست پی گیری دارد.

سالاری با بیان این مطلب که در زمینه تامین آب شرب برای خانوارهای عشایر دچار کمبود هستیم، افزود: این موضوع برحسب موقعیت هر منطقه به صورت ویژه در دست پی گیری است. وی با اشاره به اینکه حفر چاه در مکان هایی که امکان حفر و تجهیز چاه وجود داشته باشد در دست اقدام است، افزود: به عنوان مثال در دشت

دارزین بم یک حلقه چاه حفر شده و تجهیز و تامین آب در دست اقدام است؛ اما در مناطق کوهستانی که این امکان وجود ندارد آب مورد نیاز به صورت سیار و توسط تانکر تامین می شود.

معاون امور عشایری استان کرمان با اشاره به مشکلات ناشی از خشکسالی و هجوم حشرات موزی به اماکن دامی عشایر بیان کرد: این موضوع به دامپزشکی کرمان گزارش شده و آنها اعلام آمادگی کرده اند که با معرفی این مناطق برای سم پاشی اقدام شود. همچنین اداره کل امور عشایر آمادگی لازم برای همکاری و پیگیری این موضوع را اعلام می کند. وی در ادامه گفت: با توجه به خشکسالی و مشکلات ناشی از آن تسهیلاتی در دو بخش برای جامعه عشایری به صورت ملی در نظر گرفته شده است؛ مواد ۱۰ و ۱۲ از محل اعتبارات خشکسالی است که سود این تسهیلات ۴ درصد و دوره بازپرداخت پنج ساله است. ضمانت مطابق آیین نامه اجرایی به صورت زنجیره ای انجام می شود.

سالاری ادامه داد: در نشست که با مدیرعامل بانک کشاورزی استان کرمان داشتیم دستور موکد صادر شد که در این خصوص ضمانت و تضامین مورد نظر بانک به صورت زنجیره ای اخذ شود و بانک درخواست ضامن کارمند نداشته باشد. وی در ادامه تصریح کرد: یک حلقه چاه در منطقه سیف الدینی در ریگان و حدفاصل ریگان و ایرانشهر وجود دارد که جز نقاط مرزی استان کرمان است. سطح آب در این منطقه کوهستانی خیلی فروکش کرده و آب مورد نیاز چند خانوار از یک حلقه چاه تامین می شود که به وسیله یک پمپ برقی کوچک که در اصطلاح محلی به آن کف کش می گویند کار می کند. در چندین مرحله پمپ برق بعد از خراب شدن تامین شده و در اختیار خانوارها قرار گرفته است.

سالاری عنوان کرد: با توجه به اینکه چاه کم عمق بوده و پمپ داخل آب به صورت شناور قرار نمی گیرد وقتی که به برق متصل می شود قطعاً می سوزد و امکان استفاده از آن وجود ندارد که این مساله ناشی از کم کاری و بی توجهی نیست بلکه به دلیل نبود آب در حلقه چاه است.

معاون توسعه و امور زیربنایی اداره کل امور عشایری استان کرمان گفت: احداث تونل و کانال ها در طول مسیر اجرای پروژه ملی انتقال آب از سد صفارود رابر به شهر کرمان در آب های سطحی تاثیر داشته است که از طریق مجاری مرتبط به دنبال راه حل قانونی برای رفع این مشکل هستیم.

دامها تلف می شوند

یکی از عشایر رودبار جنوب در گفتگو با مهر با اشاره به اینکه خشکسالی های پی در پی مشکلات زیادی را برای عشایر به وجود آورده است، اظهار کرد: تقریباً هر عشایر حدود ۱۰۰ تا ۲۰۰ راس دام برای نگهداری دارند که همین تعداد هم به دلیل خشکسالی در حال تلف شدن هستند. وی با گلایه از مسئولان به دلیل عدم رسیدگی به مشکلات حوزه دامداری شهرستان رودبار جنوب افزود: اگر از هر روستا و عشایری در رودبار جنوب در خصوص وضعیتشان سوال شود متوجه می شوید که تعدادی از گوسفندان به دلیل نداشتن علوفه تلف شده اند و این در حالیست که هیچ کمکی هم از سوی مسئولان دریافت نمی کنند. وی که برای تامین علوفه مورد نیاز دامش به جیرفت آمده است از قیمت بالای علوفه گلایه مند است و گفت: گوسفندانمان به دلیل خشکسالی لاغر شده و خریدار ندارند و با این وضعیت تلف می شوند.

مدیرکل امور عشایری جنوب استان کرمان هم در گفتگو با مهر اظهار کرد: امسال به دلیل کاهش نزولات آسمانی و روپیده نشدن علوفه در مراتع شرابختی برای عشایر منطقه ایجاد شده است.

اسلام شاهرخی از انجام پی گیری های متعدد برای حل مشکلات عشایر از جمله چندین نوبت بازدید از مناطق عشایری، برگزاری جلسه شورای عشایری شهرستان و جلسات ستاد بحران استان خبر داد و افزود: هیئت دولت مصوباتی برای کمک رسانی در بحث علوفه و آب شرب داشته اما هنوز اعتبارات تخصیص نیافته است. وی

با اشاره به اینکه در حال حاضر اعتباراتی وجود ندارد که تحت عنوان یارانه نهادها به عشایر کمک کنیم، گفت: در حال حاضر علوفه موجود است اما رایگان نیست و باید خریداری شود.

شاهرخی با اعلام اینکه آبرسانی به عشایر در حال انجام است، گفت: به دلیل خشکسالی دام ها لاغر هستند و احتمال بروز بیماری ها در دام ها وجود دارد و دامدار نمی تواند دام خود را به فروش برساند. از مسئولان استان کرمان به ویژه ستاد بحران و سازمان مدیریت و برنامه ریزی درخواست داریم اعتبارات مورد نیاز برای تامین علوفه دام و آب شرب عشایر را تامین کنند و به عشایر برای برون رفت از این بحران کمک شود.

انجمن صنفی کارگران برق و فلزکار کرمانشاه ؛ با خلق جنایت و به خون کشیدن اعتراضات، پاسخ مردم معترض کازرون را می هند

شب چهارشنبه 26 اردیبهشت 97 در جریان تجمع مردم کازرون برای آزادی بازداشت شدگان تظاهرات روز چهارشنبه در مقابل پاسگاه نیروی انتظامی، محل نگهداری بازداشت شدگان در میدان بنیاد شهید، نیروهای سرکوبگر وحشیانه و با قساوت تمام به روی مردم بی دفاع و بی سلاح آتش گشودند و حداقل 6 نفر را کشته و دهها نفر دیگر را زخمی کردند.

تظاهرات روز گذشته مردم کازرون که در ادامه اعتراضات و تظاهرات های دامنه دار طی دو ماه گذشته در اعتراض به طرح جداسازی اجباری بخش هایی از شهرستان کازرون صورت گرفته بود، مورد یورش همه نیروهای سرکوبگر انتظامی و امنیتی قرار گرفته و تعدادی از معترضان توسط نیروهای اطلاعاتی با کمک نیروی انتظامی که مسلح به سلاح ها و ماشین های ضد شورش بودند، بازداشت گردیدند.

مردم بخش های مختلف شهرستان کازرون که نسل اندر نسل در کنار هم و با هم زندگی کرده اند حق دارند همچنان در کنار هم بمانند و زندگی کنند. طرح اجباری جداسازی، هیچ توجیهی جهت خدمات رسانی بهتر به مردم طبق تقسیم بندی جدید ندارد. این نوع جداسازی ها و الحاق نمودن های اجباری فقط در خدمت ترویج سیاستهای تفرقه افکنانه و نفاق پراکنی بین مردمانی است که تا کنون فارق از کینه های قوم پرستی در جوار هم زندگی کرده اند.

باید طرح ضد انسانی و تفرقه افکنی جداسازی اجباری علیه مردم کازرون که مورد مخالفت شدید شهروندان مقیم است و تا کنون باعث سلب آسایش و تحمل زیان های جانی و مالی بر مردم از طریق سرکوب شده است، فوراً لغو گردد و اختیار ماندن یا جدا شدن شهروندان کازرونی از شهرستان کازرون، به اختیار و رأی اکثریت ساکنین آن واگذار گردد.

حمله نیروهای سرکوبگر به مردم کازرون که باعث جانباختن تعدادی از مردم معترض و زخمی شدن دهها نفر دیگر گردیده است، باید به عنوان یک حمله جنایت کارانه علیه شهروندان معترض، توسط همه مردم آزادیخواه و برابری طلب، همه کارگران، معلمان، دانشجویان و تشکلهای و فعالین آنها مورد اعتراض وسیع و قاطع قرار گیرد و خواهان پایان دادن به هر گونه سرکوب مردم معترض به هر بهانه ای شوند. همه بازداشت شدگان فوراً باید آزاد شوند و مسیبین و قاتلین جانباختگان در تجمع شب گذشته کازرون باید مجازات گردند.

1397/2/27

اعتراض کشاورزان اهواز و شوش برای انتقال آب:

کشاورزان مسیر اهواز - شوش امروز نسبت به انتقال آب از طریق کانال کوثر برای صنعت نیشکر اعتراض کردند، این انتقال موجب بیکاری اکثر کشاورزان خواهد شد

@ordoyekar

کازرون پیروز شد / دولت عقب نشست:

شب گذشته وزارت کشور در بیانیه ای اعلان کرد طرح تقسیم کازرون را برای کارشناسی بیشتر و برآورده کردن خواست مردم کازرون به حالت تعلیق در آورده!
به راستی اگر طرح کارشناسی نشده بود چرا اصرار داشتند بر اجرایی کردنش؟! چرا اعتراضات مسالمت جویانه مردم را به خشونت کشانید؟!
مردم کازرون نشان دادند با اتحاد و همبستگی و حضور میدانی میتوان حاکمیت زور را به عقب نشینی واداشت و البته برای پاسداشت این دست آورد باید همواره مراقب بود!
کازرون پیروز شد ولی تخم نفرت و کینه ای که در دلها کاشته شده را چه در مانی است؟! چواب خون های ریخته شده را چه کسی میدهد؟ چواب معلولان و خانواده های عزیز از دست داده با چه کسانی است؟
[@kanoonmodafean](https://www.kanoonmodafean.com)

فرماندار زرنده: ۲ حلقه چاه آب شرب در شهر زرنده حفر می شود

<https://www.mehrnews.com/news/4299819>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ زرنده در تاریخ بیست و هشتم اردیبهشت 97 آمده است: فرماندار شهرستان زرنده از حفر دو حلقه چاه آب شرب طی چند ماه آینده در شهر زرنده خبر داد.
حبیب الله خنجری در گفتگو با خبرنگار مهر با بیان اینکه شهرستان زرنده با بحران کم آبی مواجه است، اظهار کرد: مردم باید میزان مصرف آب خود را مدیریت کنند تا در ماه های آینده با مشکل کم آبی در این شهرستان روبرو نشویم. وی با عنوان اینکه در سال زراعی 96 میانگین بارندگی 12 میلیمتر بوده است، اظهار کرد: این در حالی است در سال های زراعی ماقبل آن میانگین بارندگی قریب 125 تا 130 میلیمتر بوده است.

فرماندار شهرستان زرنده افزود: در سال زراعی جاری به دلیل بارندگی های خوبی که در ابتدای سال جدید داشته ایم تاکنون میانگین بارندگی 61 میلیمتر است. وی با اشاره به اینکه این میزان بارندگی تاثیر چندانی بر آب های زیر زمینی نمی گذارد، تصریح کرد: در حال حاضر یک حلقه چاه آب شرب در شهر زرنده حفر شده است که تا چند روز آینده به شبکه آب رسانی شهری متصل می شود.

خنجری با بیان اینکه 2 حلقه چاه آب شرب دیگر نیز طی چند ماه آینده در شهر زرنده حفر می شود، ابراز کرد: مجوز حفر چاه آب شرب برای دهستان های جرجافک، سربنان و دشتخاک اخذ شده است که به زودی چاه آب شرب در این مناطق حفر می شود. وی با بیان اینکه شهرهای زرنده، خانوک، ریحان شهر، یزدان شهر نیاز به تولید 330 لیتر آب دارند، ادامه داد: در حال حاضر تولید آب این چهار شهر 185 لیتر است که با در نظر گرفتن این میزان 50 لیتر آب کمتر تولید می شود.

خشکسالی روی خشکسالی؛ بارندگی در قم 55 درصد کاهش یافت / اثرات بحران ناپذیر تغییر اقلیم

<https://www.mehrnews.com/news/4300256>

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر/ قم در تاریخ بیست و نهم اردیبهشت 97 آمده است: در حالی که بیش از ده سال است خشکسالی روی خشکسالی در استان قم انباشته شده کاهش 55 درصدی بارندگی در سال گذشته نیز خبر از سخت تر شدن مدیریت منابع آبی می دهد.
خبرگزاری مهر - گروه استانها: نزدیک شدن به روزهای گرم سال با یادآوری روزهای بدون باران نگرانی خشکسالی و کمبود آب را بیشتر در ذهن ها زنده می کند. آن هم در قم که حالا سالهاست خشکسالی روی خشکسالی جا خوش کرده است و هر سال بیش از گذشته شیره جان زمین کشیده می شود، آب از سر رودخانه های سطح زمین گذشته و آوردشان به صفر رسیده و حالا سالهاست که چاه ها چورشان را می کشند و هر روز بیش از گذشته از عمق قد می کشند. گردوغبار و ریزگردها، تغییر اقلیم، شور شدن آب و خاک، از میان رفتن زیست بوم های طبیعی، نشست و رانش زمین، نابودی کشاورزی در برخی روستاها و تخلیه روستاها و

افزایش هزینه توسعه شهرها همه تنها بخشی از مشکلاتی است که در نتیجه خشکسالی و از آن مهم‌تر مدیریت ناصحیح منابع آب در سال‌های گذشته گریبان قم را گرفته است.

آن طور که عباس جعفری می‌گوید به دلیل موقعیت جغرافیایی استان قم و قرار گیری در پایین دست این استان با آسیب‌های اکولوژیکی، زیست محیطی و هیدرولوژیکی بسیاری دست و پنجه نرم می‌کند و برداشت‌های بی‌رویه در این منطقه علاوه بر افت بیش از ۱۰ متری سطح آب زیرزمینی، افت شدید کیفی منابع آب زیرزمینی را به همراه داشته است. وی که دارنده دکتری محیط زیست بوده و به پژوهش‌های بسیاری در این رابطه پرداخته است اعتقاد دارد که یکی از عوامل نشست سطح زمین هم همین برداشت‌های بی‌رویه است که تخریب سکونتگاه‌ها و نابودی کلی سفره‌های آب زیرزمینی را به همراه دارد.

عبور از سال‌های سبز قم

عکس تاریخی ثبت شده در سال ۱۳۱۳ که توسط پژوهشگری به نام اشمیت از فراز شهر قم و با هواپیما گرفته شده به خوبی نمایش می‌دهد که در آن دوره قم و اطراف آن را باغ‌های گسترده احاطه کرده بود و از دور شهری بسیار آباد و سرسبز نشان داده شده است، روایت‌های مختلف هم از سرسبز و پر آب بودن قم در گذشته‌ای نه چندان دور حکایت می‌کند اما آن طور که جعفری می‌گوید امروز این وضعیت تا جایی پیش رفته است که آورد دو رودخانه قمرود و قره‌چای که اصلی‌ترین منابع آبی استان بودند از حدود ۵۰۰ میلیون متر مکعب آورده سالانه به نزدیک صفر رسیده است و از کمربند سبزی که در سال‌های گذشته دور تا دور قم را احاطه کرده بود نیز دیگر خبری نیست.

این افزایش مصرف آب جایی مشخص‌تر می‌شود که بدانیم در طول ۳۰ سال گذشته چاه‌های عمیق استان ۹ برابر شده است و روز به روز به عمق چاه‌ها نیز افزوده شده است؛ این در حالی است که به گفته مدیرکل هواشناسی استان قم از ۵۰ سال گذشته استان قم از لحاظ برداشت آب منطقه ممنوعه اعلام شده بود.

آن طور که یحیی زارع به **خبرنگار مهر** گفته است، نادیده گرفتن این هشدارها در طول ۵ دهه گذشته وضعیت خشکسالی در استان را بسیار حساس کرده است، به طوری که حالا ۱۰ سال است که در استان قم خشکسالی روی خشکسالی افزوده می‌شود.

به گفته وی با در نظر نگرفتن این هشدارها امروز قم با یک خشکسالی بسیار گسترده و انباشته شده روی هم مواجه است و در حالی که مدیریت آبی باید از سال‌ها قبل در برنامه قرار می‌گرفت نه تنها این اتفاق نیفتاده بلکه هر روز برداشت آب از استان بیشتر شده و چاه‌ها عمق بیشتری پیدا کردند.

کاهش شدید باران در قم

کاهش باران در سال گذشته نیز وضعیت را نگران کننده‌تر کرده است، آن طور که زارع گفته است بارش باران در قم از اول سال زراعی یعنی از اول مهرماه ۹۶ تا به امروز به صورت میانگین ۶۳ و نیم میلی‌متر بوده است در حالی که در سال گذشته تا همین تاریخ ۱۴۱ و نیم میلی‌متر بارندگی ثبت شده بود.

به گفته مدیرکل هواشناسی استان قم در بلند مدت استان هم بارندگی ۱۳۰ و نیم میلی‌متر بوده است؛ یعنی نسبت به سال گذشته ۷۸ میلی‌متر و نسبت به بلند مدت ۶۷ میلی‌متر کاهش بارندگی داشته‌ایم و به طور کلی آمارها نشان می‌دهد که نسبت به سال گذشته بیش از ۵۵ درصد کاهش بارندگی در استان قم داریم که این موضوع اهمیت مدیریت منابع آبی را بیشتر مطرح می‌کند.

زارع اما اعتقاد دارد که این وضعیت کاهش بارندگی منحصر به قم نیست و به صورت میانگین در کشور نیز بارندگی‌ها ۱۰۸ میلیمتر بوده و نسبت به سال قبل از آن ۴۴ درصد کاهش داشته است که در برخی مناطق وضعیت وخیم‌تر بوده و تا ۸۰ درصد کاهش بارندگی در برخی از مناطق کشور نیز ثبت شده است.

عوامل نابودی محیط زیست در قم

کارشناسان معتقدند که این کمبود بارش‌ها در نتیجه تغییر اقلیم است که خود از تبعات صنعتی شدن بوده و در سراسر دنیا مشترک است، به گفته زارع این تغییر اقلیم هم بر اثر گرم شدن کره زمین و صنعتی شدن شهرها به وجود آمده است، در نظر نداشتن محیط زیست و منابع طبیعی در روند صنعتی شدن در سال‌های گذشته سبب نابودی محیط زیست شده است.

خودروهای تک سرنشین و رشد سرسام آور موتورسیکلت‌ها، توسعه صنایع آلاینده و مصرف سوخت‌های فسیلی همه به وجود آورنده گرمای بیشتر برای زمین هستند که در نتیجه آن به هم خوردگی و جابه‌جایی فصل‌ها و این بارش‌هایی ناگهانی را خواهیم داشت.

مدیرکل هواشناسی استان قم از بارش‌های اخیر در فصل بهار می‌گوید که امیدواری‌هایی را برای جبران بخشی از کمبود منابع آبی در بین مردم ایجاد کرده است اما زارع اعتقاد دارد که این بارندگی‌ها به هیچ وجه دردی را از خشکسالی قم دوا نخواهد کرد و تنها راه مدیریت این وضعیت این است که مردم خود نظارت داشته باشند و در این شرایط نامناسب حداقل مصرف خود را به نصف برسانند.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی: خشکسالی ۲۸۶ میلیارد تومان به بخش کشاورزی خراسان جنوبی خسارت زد

<https://www.mehrnews.com/news/4301582>

به گزارش خبرگزاری دولتی مهر/ بیرجند در سی ام اردیبهشت ۹۷ آمده است: رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی از خسارت ۴۸۶ میلیارد تومانی خشکسالی به بخش کشاورزی استان از ابتدای سال زراعی جاری تاکنون خبر داد. هاشم ولی پور مطلق در گفت و گو با خبرنگار مهر اظهار داشت: از ابتدای سال زراعی جاری تاکنون خشکسالی و عوارض ناشی از آن بالغ بر ۴۳ میلیارد و ۹۸۸ میلیون تومان به محصولات زراعی استان خسارت وارد کرده است. وی با اشاره به خسارت ۲۱۲ میلیارد تومانی خشکسالی به محصولات باغی استان، بیان کرد: همچنین در این مدت خشکسالی و عوارض ناشی از آن سبب بروز بیش از ۵۰ میلیارد تومان خسارت به دام‌های استان شده است.

خسارت ۱۶۷ میلیارد تومان به منابع آبی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی از خسارت ۱۶۷ میلیارد تومانی خشکسالی به منابع آبی استان طی این مدت خبر داد و گفت: خشکسالی‌های متمادی و چندین ساله بین ۳۰ تا ۴۰ درصد قنوات استان را تحت تاثیر قرار داده است.

ولی پور مطلق اضافه کرد: همچنین به دنبال دو دهه خشکسالی در استان در مجموع آبدهی قنوات استان حدود ۴۰ درصد کاهش یافته است. وی، میزان خسارت خشکسالی به منابع طبیعی استان را بالغ بر هشت میلیارد تومان عنوان کرد و گفت: میزان خسارت به بخش طیور استان بالغ بر دو میلیارد و ۸۶۸ میلیون تومان و بخش آبزیان نیز بالغ بر ۱۸ میلیون تومان برآورد شده است. به گفته رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی در مجموع خشکسالی در سال زراعی جاری بالغ بر ۴۸۶ میلیارد تومان به بخش کشاورزی استان خسارت وارد کرده است.

روند طولانی اعتبارات مدیریت بحران

ولی پور مطلق همچنین از روند طولانی تامین اعتبارات مدیریت بحران انتقاد کرد و گفت: در حال حاضر اعتبارات مدیریت بحران که شامل خشکسالی نیز می شود طی یک روند طولانی اختصاص می یابد که این امر بحران خسارت ها را دچار مشکل می کند.

رئیس اداره امور عشایری دامغان ؛ ۱۲۷ میلیون تومان تسهیلات خشکسالی به عشایر دامغان پرداخت شد

<https://www.mehrnews.com/news/4301906>

به نوشته خبرگزاری دولتی مهر/ دامغان در تاریخ سی و یکم اردیبهشت 97 آمده است : رئیس اداره امور عشایری دامغان با اشاره به پرداخت ۱۲۷ میلیون تومان تسهیلات خشکسالی به عشایر این شهرستان گفت: این تسهیلات سال گذشته به ۲۰ نفر از عشایر پرداخت شد. خسرو نیلی در گفتگو با **خبرنگار مهر**، ضمن اشاره به پرداخت ۱۲۷ میلیون تومان تسهیلات کاهش تبعات منفی خشکسالی به ۲۰ نفر از عشایر دامغان، تأکید کرد: این شهرستان ۴۰۸ نفر عشایر دارد که در کنار ارائه تسهیلات طی سال گذشته برای رفاه این قشر، ۵۸۰ کیلومتر از راه عشایری شامل ۲۸۰ کیلومتر راه اصلی و ۳۰۰ کیلومتر راه فرعی اجرا و عملیات تیغ کشی و مرمت جاده عشایری و مسیر کوچ صورت گرفته است.

وی با اشاره به بحث آبرسانی به عشایر دامغان افزود: کار آبرسانی به عشایر دامغان در دو مقطع پاییزه، بهار و سایر به تعداد ۱۲۲ سرویس انجام شده است و از سوی دیگر باهدف توزیع خوراک دام عشایر، طی سال گذشته دو هزار و ۱۰۱ تن جو نقدی و ۶۰۰ تن جو مدت دار در بین عشایر منطقه دامغان توزیع شد.

۱۵ چشمه لایروبی شدند

رئیس اداره امور عشایری دامغان تصریح کرد: توزیع یک هزار و ۶۰۰ متر لوله پلی اتیلن انتقال آب، ۱۵ مورد لایروبی و پاکسازی چشمه ها، توزیع ۱۲ دستگاه تانکر و چهار آبشخور از دیگر کمک ها و مساعدت های انجام شده از سوی اداره امور عشایری دامغان طی سال گذشته بوده است.

نیلی اضافه کرد: در سال گذشته به تعداد ۴۷۶ نفر ساعت کلاس های آموزشی برای عشایر دامغان با بهره گیری از اساتید مجرب و ارائه آموزش های لازم در محل مدیریت جهاد کشاورزی و محل های اسکان عشایر برگزار شد.

وی همچنین با یادآوری اینکه طی سال گذشته همچنین ۱۹۰ میلیون تومان اعتبار از محل اعتبارات چهار درصد خشکسالی در اختیار شرکت تعاونی عشایر شهر کلاته رودبار قرار گرفته است، افزود: همچنین ۱۷ میلیون تومان اعتبار دیگر نیز در اختیار صندوق خرد زنان عشایر دامغان قرار گرفت تا صرف اجرای طرح های پروار بندی، خرید دام و ... شود.

نماینده خوزستان در شورای مرکزی خانه کشاورز: حذف ۵۰ درصد کشت نیشکر برای حداقل کشت کشاورزان الزامی است

<https://www.mehrnews.com/news/4302206>

به نوشته خیرگزاری دولتی مهر/ اهواز در تاریخ 31 اردیبهشت 97 آمده است : نماینده خوزستان در شورای مرکزی خانه کشاورز گفت: حذف ۵۰ درصد نیشکر در حوضه کارون برای حداقل کشت کشاورزان در این حوضه الزامی است.

سید عزیز موسوی در گفتگو با [خبرنگار مهر](#) اظهار کرد: با توجه به وضعیت بحرانی منابع آب در حوضه های مختلف استان به جز کرخه، به نظر می رسد در حوضه کارون و دز اگر بخواهیم به کشاورزان برای کشت تابستانه آبی برسیم ناچار به محدود کردن مزارع نیشکر هستیم خصوصا در حوزه کارون که ۱,۵ میلیارد متر مکعب آب برای کشاورزی و نیشکر در نظر گرفته شده هیچ چاره ای جز حذف حداقل ۵۰ درصد مزارع نیشکر نداریم وگرنه کشاورزان در کل مسیر رود کارون حتی امکان یک هکتار کشت فصلی را هم نخواهند داشت. وی افزود: به نظر می رسد شرکت های نیشکری با اعمال مدیریت بهره وری آب بتوانند بدون اینکه دچار ضرر و زیان شوند از این بحران عبور کنند. موسوی، شرکت های نیشکری را از سرمایه های ارزشمند استان دانست و گفت: البته این تصمیم از روی اجبار طبیعت است که گریزی از آن نیست.

نماینده خوزستان در شورای مرکزی خانه کشاورز از تمام کشاورزان خواست به دلیل محدودیت شدید منابع آبی از کشت محصولات پرآب بر خصوصا شلتوک خودداری کنند. موسوی در پایان از کشاورزان خواست با وفای و همدلی با مسؤلان، کمک کنند تا کشت در این فصل با اولویت تامین آب شرب مردم سپری شود.